

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI ANABİLİM DALI

TÜRK DİLİ ve EDEBİYATI PROGRAMI

147062

DİVÂN-I SELÂMÎ

147062

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Hatice GÜLPINAR

NİSAN-2004

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ * SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI PROGRAMI

DİVÂN-I SELÂMÎ

HATİCE GÜLPINAR

Karadeniz Teknik Üniversitesi - Sosyal Bilimleri Enstitüsü'nce
Bilim Uzmanı (Türk Dili ve Edebiyatı)
Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tez'dir.

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 26.03.2004

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 16.04.2004

Tezin Danışmanı: Doç. Dr. Ahmet DOĞAN

Jüri Üyesi : Prof. Dr. Ali ÇELİK

Jüri Üyesi : Yrd. Doç. Dr. Bilâl KIRIMLI

Enstitü Müdürü : Prof. Dr. M. Alaaddin YALÇINKAYA

Nisan-2004

TRABZON

0. SUNUŞ

00.Önsöz

Dîvân-ı Selâmî'nin 19. yüzyılda yazılmış olduğu tahmin edilmektedir. Tek nüsha hâlinde olan eser, bir defterde yer almaktadır.

Yaptığımız araştırmalarda Selâmî ve Selâmî Efendi adını taşıyan birkaç kişiye rastladık; fakat bunlardan hangisinin bizim şairimiz olduğuna karar veremedik. Divanından hareketle onun edebî şahsiyeti hakkında az çok bilgi edinebildik.

Eserdeki birtakım imlâ hataları, Arapça ve Farsça şiirlerin tercümelere, ayet ve hadislerin tespiti ve bazı terkip ünlülerinin (ع, و), kural dışı olarak yazılması, çalışmamızın uzamasına sebep olmuştur.

Ayetlerin hangi surenin kaçınıcı ayeti olduğunu, bazı hadisleri, Arapça ve Farsça şiirlerin tercümelerini dipnotta belirttik; fakat orijinal eserdeki imlâ hatalarını dipnotta belirtmek yerine doğru yazılışlarıyla vermeyi uygun gördük.

Eserde sayfa numarası olmadığı için sayfaları kendimiz numaralandırdık. Şiirlerin daha iyi anlaşılabilmesi için Sözlük bölümünü hazırladık. Bu bölümde madde başı kelimeleri eski imlâ, bunlara ait açıklamaları ise yeni imlâ ile verdik. Ayrıca şiirleri nazım şekillerine göre tasnif ederek kendi içinde alfabetik sıraya koyduk ve sayfa numaralarıyla Şiir İndeksi bölümünde gösterdik. Yararlanılan Kaynaklar ve Özgeçmiş ile çalışmamızı bitirdik.

Bu çalışmamda bana yardımcı olan hocam Doç. Dr. Ahmet DOĞAN'a ve yazıların bilgisayara aktarılmasında yardımını benden esirgemeyen eşim Ahmet Haşim GÜLPINAR'a teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Trabzon, Nisan 2004

Hatice GÜLPINAR

01. İçindekiler

	Sayfa No
0. SUNUŞ	III
00. Önsöz	III
01. İçindekiler.....	IV
02. Özet	VII
03. Summary.....	VIII
04. Transkripsiyon İşaretleri.....	IX
05. Kısaltmalar Listesi.....	X

GİRİŞ.....	1
------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SELÂMÎ	2-5
10. Hayatı	2
100. Tahsili	2
101. Tarikatı	3
11. Edebî Şahsiyeti	4
12. Eserleri.....	5

İKİNCİ BÖLÜM

2. DÎVÂN-I SELÂMÎ.....	6-31
20. Dış Yapısı	6
200. Nazım Şekilleri.....	7
201. Vezin.....	8
202. Kafiye	8

2020. Yarım Kafiye	8
2021. Tam Kafiye	9
2022. Zengin Kafiye	9
2023. Tunç Kafiye	10
203. Redif	11
2030. Ek Redif.....	11
2031. Ek Grubu Redif.....	11
2032. Kelime Redif	11
2033. Kelime Grubu Redif	12
2034. Ek Kelime Grubu Redif.....	12
21. İç Yapısı.....	12
210. Dil ve Üslup.....	12
2100. Gramer Şekilleri	12
2101. Edebî Sanatlar.....	14
21010. Mecaz	14
21011. Teşbih	15
21012. Tenasüp.....	16
21013. Tezat	16
21014. Teşhis.....	16
21015. Mübalağa	16
21016. Tecrit.....	17
21017. Hüsn-i Talil.....	17
21018. İstifham.....	17
21019. Telmih.....	17
210110. İktibas	18
210111. İade	18
210112. Mülemma.....	18
2102. Atasözleri ve Deyimler.....	19
21020. Atasözleri.....	19
21021. Deyimler	19
211. Şiirlerin Konuları.....	22
2110. Din ve Tasavvuf	22
21100. Allah	22

21101. Hz. Muhammed ve Diğer Peygamberler	23
21102. Ayet ve Hadisler	24
21103. Dinî Şahıslar	25
21104. Tasavvuf	25
21105. Tasavvufî Şahıslar	28
2111. Din Dışı Unsurlar	29
21110. Halk Hikâyeleri Kahramanları	29
21111. Edebî Mazmunlar	30

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİN..	32-178
30. Gazeller.....	32
31. Murabbalar	157
32. Muhammesler	160
33. Tahmisler.....	163
34. Müseddesler.....	169
35. Terci-i Bend.....	172
36. Terkid-i Bend.....	177

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. SÖZLÜK...	179-233
--------------------	---------

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. ŞİİR İNDEKSİ.....	234-253
6. SONUÇ VE ÖNERİLER	254
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	255-256
EKLER.....	257-
ÖZGEÇMİŞ.....	256

02. Özet

Türk Tasavvuf Edebiyatı, içerdiği konular bakımından çok zengin bir alandır. Bu alanda birçok eser gün ışığına çıkarılmış, araştırmacılara kaynaklık etmiştir; fakat bir o kadar eser de tozlu rafların arasında kendilerine uzanacak bir el beklemektedir. Alfabe değişikliği sebebiyle üzerinde sınırlı sayıdaki araştırmacının çalışabileceği bu eserlerin meydana çıkarılması, kültürümüzün gelişimine ve yeni nesillere aktarılmasına katkı sağlayacaktır.

Bu tez, Dîvân-ı Selâmî üzerine hazırlanmıştır. Divanın elimizde tek nüshası bulunmaktadır. Yaptığımız araştırmalarda başka nüshalara rastlanmamıştır. Şair hakkında kesin bilgi bulunamaması da çalışmalarımızın odak noktasının elimizdeki metin olmasına neden olmuştur. Şairin edebî şahsiyeti metinden yola çıkılarak izah edilmiştir.

Eser, şekil ve muhteva bakımından incelenmiş, bazı konuların aydınlatılmasında eserden o konularla ilgili karakteristik özellikler taşıyan beyitler seçilmiş ve örnek olarak verilmiştir. Bütün bunlar yapılırken Tasavvuf şiiri zevkini en iyi şekilde yansıttak ayrıntıların aktarılması için de gayret gösterilmiştir.

Metnin muhtevasına baktığımızda şairin zengin bir Tasavvuf kültürüne sahip olduğunu görmekteyiz. Ayrıca şairin bu zengin bilgi birikimini metne aksettirmesi açısından bu eser Türk Tasavvuf Edebiyatı içerisinde müstesna sayılabilecek özelliklere sahiptir.

Türk Tasavvuf Edebiyatı'nın hemen hemen bütün yönleriyle özet olarak tanınmasında, bu eser, birçok kolaylıklar sağlayacak ve Türk kültürünün sürekliliği içerisinde gelişime katkıda bulunacaktır.

03. Summary

The Turkish Mystical Literature is a wide area in the sense of the subjects it includes. Lots of works in this area have been brought to light and been sources for researchers. However, plenty of works on dusty shelves have waited for people who would give a hand. Because of changing the alphabet, to bring out these works that have been studied by researchers limited in number, would make a contribution to our cultural development and transporting it to new generations.

This thesis was prepared about Dîvân-ı Selâmî. We have only one copy of divan. Another copy couldn't be found at the end of our researches. Lack of certain information about the poet caused that the text became the focal point of our study. The poet's literary personality we explained making good use of the text.

This work was examined in the sense of contents and form; while some of the subjects are explained, verses that carry the characteristic peculiarities dependent on those subjects were chosen and given as examples. While all these were being made, a great effort was expended to transport the details that would perfectly reflect the Mystical poem pleasure.

When we look at the content of the text, we recognize that the poet has a wealthy mystical culture. In addition, in the sense of carrying the poet's wide knowledge to the text, this work has peculiarities that are esteemed exceptional in The Turkish Mystical Literature.

To know The Turkish Mystical Literature in detail, this work will provide a lot of easiness and contribute to development in the continuity of the Turkish culture.

04. Transkripsiyon İşaretleri

ع	'	ر	r	ك	g,n,k
ا	a,e	ز	z	ل	l
آ	ā	ژ	j	م	m
ب	b	س	s	ن	n
پ	p	ش	ş	و	v, o, ö, u, ü
ت	t	ص	ş	ه	h
ث	s	ض	ẓ,ḍ	ی	y, ı, i,
ج	c	ط	ṭ		
چ	ç	ظ	ẓ		
ح	ḥ	ع	ʿ		
خ	h̄	غ	ğ		
د	ḍ	ف	f		
ذ	ẓ	ق	ḳ		

05. Kısaltmalar Listesi

a.g.e.	: adı geen eser
Arş. Gör.	: Araştırma Gevlisi
C.	: cilt
cm	: santimetre
Doç.	: Doçent
Dr.	: Doktor
G.	: gazel
Hz.	: hazreti
M.	: miladi
Muh.	: muhammes
Prof.	: Profesör
s.	: sayfa
T.	: tahmis
Trc.B.	: terci-i bend
Trk.B.	: terkib-i bend
vb.	: ve benzerleri
vs.	: ve saire
Yrd.	: Yardımcı

GİRİŞ

Türk Halk Edebiyatı ana hatlarıyla Anonim Halk Edebiyatı, Âşık Edebiyatı ve Dinî-Tasavvufî Türk Halk Edebiyatı olmak üzere üçe ayrılmaktadır. 19. asırda yaşadığını düşündüğümüz bir şair olan Selâmî'nin baştan sona tasavvufî konuları işleyen şiirleri onun Dinî-Tasavvufî Türk Halk Edebiyatı alanına dahil olduğunu göstermektedir.

Bu alanda hem Divan hem de Halk Edebiyatı nazım şekilleri kullanılabilir. Dîvân-ı Selâmî'de baştan sona Divan Edebiyatı nazım şekilleri ve aruz vezni kullanılmıştır.

Tasavvuf, kalp ile yapılması ve sakınılması lâzım olan şeyleri ve kalbin, ruhun kötülüklerden temizlenmesi yollarını öğreten ilmin adıdır. Tasavvuf ilmi, imanın yerleşmesini fıkıh ilmi ile bildirilen ibadetlerin seve seve, kolaylıkla yapılmasını ve Allah'ın sevgisine kavuşmayı sağlar. Tasavvuf, sözlükte kalbi saf yapmak, kötülüklerden temizlemek demektir. Kalbin, kötü huylardan temizlenmesi için, Allah'tan başka her şeyin sevgisini kalpten çıkarmaya çalışmak önemli bir husustur.

Selâmî, Nakşibendî tarikatına mensuptur. Nakşibendî tarikatı ehl-i sünnet tarikatlerinden biridir. Kurucusunun isminden dolayı bu ismi almıştır. Kurucusu Şâh-ı Nakşibend adıyla tanınan Behâeddîn Muhammed bin Muhammed Buhârî'dir (1318-1389).

Dîvân-ı Selâmî'nin ilk sayfasında ona yazılan bir şiir vardır. Nakşibendiyye, Hz. Ebu Bekir ve Hz. Ali vasıtasıyla peygamberimiz Hz. Muhammed'e ulaşır. Bu tarikatın yolu, ehl-i sünnet itikadına bağlılığa, dinin emir ve yasaklarına uymaya öncelikle önem verir. Bunlardan sonra, dünya işleriyle uğraşırken, Allah'ı unutmamayı, her an O'nu hatırlamayı tavsiye eder ve bunun yollarını öğretir. İnsanların ruhen yükselebilmeleri için kendine has usul ve metodları vardır. İslâm memleketlerinde fert ve cemiyetin ıslahında iyi insanlar yetişmesinde büyük hizmeti olmuştur.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. SELÂMÎ

10. Hayatı

19. asırda yaşadığını düşündüğümüz bu Tasavvuf şairi hakkında kaynaklarda kesin bir bilgiye rastlayamadık. Araştırmalarımız sonucu Selâmî, Selâmî Paşa ve Selâmî Efendi adlarıyla birkaç kişiye ulaştık. Şairimizin Nakşibendî ve bir divan sahibi olmasını dikkate alarak sadece iki tanesinin bizim şairimiz olabileceği kanısına vardık. Sicill-i Osmanî'ye¹ göre; Selâmî İzmirlidir. Seyyahînden olup Selâmî Tekkesine şeyh oldu. Şairi belîğdir. Yine aynı kaynakta şairimiz olabileceğini düşündüğümüz. Selâmî Efendi, İzmirlidir. Nakşibendî meşayih-i ekâbirinden olup 1258'de (M.1842) fevt olmuştur. Yalnız, üzerinde çalıştığımız divanından, onun edebî kişiliği hakkında bilgi edinebilmekteyiz. Doğumu, çocukluğu ve ömrünün geri kalan kısmı hakkında somut bilgilere ulaşmak mümkün değildir.

Divanında bulunan Arapça ve Farsça söyleyişlerden onun ciddi bir eğitim aldığı anlaşılıyor. Bunun yanı sıra, kullandığı mazmunlardan ve Tekke edebiyatına has söyleyişlerden yola çıkılarak, tasavvuf alanında hayli çalıştığı söylenebilir.

Tasavvuf, insanın süflî hayattan ulvî hayata yükselmesi ve yüksek kemalâta ulaşabilmesi için; nefsini kötü duygu ve huylardan, hayvanî sıfatlardan arındırarak ahlâkını düzeltmesini, zahirini ve batınını nurlandırması sağlayan manevî bir disiplindir.

100. Tahsili

Şairin tahsili hususunda kesin bilgimiz yoktur; fakat divanındaki Farsça ve Arapça şiirlerden, terkiplerinden onun iyi bir eğitim aldığını söyleyebiliriz. Bunun yanında, ledün ilmini öğrendiğini, bu konuda ilerlediğini şiirlerinden anlamaktayız:

¹ Mehmet Süreyyâ, Sicill-i Osmanî Yahut Tezkire-i Meşâhir-i Osmâniyye IV., Yayına hazırlayanlar: Doç. Dr. Mustafa KESKİN, Yrd. Doç. Dr. Ayhan ÖZTÜRK, Dr. Hamdi SAVAŞ, Arş. Gör. Havva KURT, Sebil Yayınevi, İstanbul, 1997, s. 58-59

Pīr-i kāmilden ledün ‘ilmiñ ta‘allüm eyleyüb
Maḥrem-i esrār-ı Yezdān olduğum mıdır suçum G. 111/4

Yine bir başka şiirinde şöyle demektedir:

Selāmī men reāni dersin̄ aldı pīr-i kāmilden
Bu‘ilmiñ ğayrı hep zann u gümāndır yā Resūlallah G.62/6

101. Tarikati

Şiirlerinden de anlaşıldığı üzere, Selāmî Nakşibendî tarikatına mensuptur.

Biz gedāyuz Nakşibendiyüz cümleñin sultānyuz
Şāl-i fakr içre ma‘āni mülkünün hakanyuz G.184/1

Hatta, bu tarikatın kurucusu Şeyh Behāe’d-dīn’den söz etmektedir.

Kamu der-bān olur şehler derd ü devletime bende
Behāe’d-dīn gibi bāṭın ilinde pādişāhım var G.125/3

Yine bir beytinde bununla ilgili şöyle demektedir:

Biz gulām-ı Nakşibendiz mülk-i fakrın cānyuz
Men aref sırına vākıf ‘ārif-i Rabbānyüz G.189/1

Kendisi hakkında yazdığı beyitlerde ise şunları dile getirmektedir:

Nice dem firḳat-ı cānān ile berbād oldum
Serseri kevnî gezüb pürsiş-i mu‘tād oldum

Kūh idüb meskeni Vāmıḳ gibi nā-şād oldum
Cām-ı ‘azer ile na‘re-zen-i feryād oldum

Tiše-i gam-zen-i küh-ı dile Ferhād oldum
Küy-ı Şirîn arayub ʿāzm-i Bağdād oldum

Bir zemān sübhā-keş-i meslek-i zühhād oldum
Düşürüb rāhımı mescidlere ʿabād oldum

Gice gündüz çalışub şāhib-i evrād oldum
Yār hayālîñ dile naqş itmeğe Behzād oldum

Dād diyü dādıma geşt-i der-i her zād oldum
ʿAkıbeti dāmen-i piri tutıcak şād oldum

Yüz sürüb pāyına biñ cān-ile münkād oldum
Mihnet ü bend-i belādan hele āzād oldum

Yapılıb beyt-i dilim feyz-ile ābād oldum
Şimdi gelmiş gibi bu ʿāleme nevzāt oldum

Okudum ʿilm-i vahdet dersini üstād oldum
Derd-mendān-ı dilin derdine imdād oldum Trc. B.1/33-41

Özellikle son beyitten, onu vahdet ilminin dersini okuyup üstād olduğunu ancak; bu zamana kadar çok çileler çektiğini anlıyoruz. Selâmî'nin tarikata ne zaman intisap ettiği hususunda kaynaklarda ve şiirlerinde bilgi bulunmamaktadır.

11. Edebî Şahsiyeti

19. asırda yaşadığı tahmin edilen Selâmî'nin baştan sona tasavvufi konuları işleyen şiirleri, onun bir Tasavvuf şairi olduğunu göstermektedir. Selâmî, şiirlerinde bir Divan şairi özelliği de gösterir.

Sunmadıñ meclisde cām itdiñ beni cānā ğarīb
Şāh-ı gülde oldı ğūyā bülbul-i şeydā ğarīb

Ni̇met-i vaşlıñla dāim muğtenemdir çün Ğadū
Ben düşem şahrāya şimdi bī-nevā hayfā Ğarīb

Ğurbet elde Ğaynıma mihr olsa gelmez zerre-veş
Bu meşeldir olsa da bīnā olur ā mā Ğarīb

Cām-ı zehrin sundı sāki-i felek bir rengile
Dest-i zāhidde gezer şimdi mey-i hamrā Ğarīb

Ey Selāmī Ğaksine devr eylesün çarh bir zaman
Sākin ol sen genc-i vaḡdette tek ü tenhā Ğarīb G.22/1-5

Fakat, eserin bütününe baktığımızda onun şiirlerinde baştan sona Tasavvuf edebiyatının özellikleri görülür.

Selâmî, divanından elde ettiğimiz bilgilere göre şiirlerinde aruz kalıbını kullanmıştır. Dîvân-ı Selâmî’de hece veznine rastlamadığımız için Selâmî’nin bu vezni kullanmadığını söyleyebiliriz. Şiirlerde vezin ile ilgili hataların çok az oluşu Selâmî’nin aruz veznini ustalıkla kullandığına işaret etmektedir. Selâmî şiirlerinde, Türk edebiyatında kullanılan kafiye çeşitlerinin çoğunu kullanmıştır. Ayrıca rediflere de sık sık yer vermiştir.

12. Eserleri

Şairin Dîvân-ı Selâmî’den başka bir eseri olup olmadığı konusunda kaynaklarda herhangi bir bilgiye rastlayamadık. Dîvân-ı Selâmî ise Ankara’da Kocatepe Camiinin kütüphanesinde iken daha sonra Diyet İşleri Başkanlığı Kütüphanesine devredilmiştir.

İKİNCİ BÖLÜM

2. DÎVÂN-I SELÂMÎ

20. Dış Yapısı

Ankara'da Kocatepe Camiinin kütüphanesinde olup, daha sonra Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesine devredilen 3652 demirbaş nolu nüsha, 22cm x 16cm ebatlarında olup, her iki tarafında karton kapak bulunup, sırtı ise bez ile kaplanmıştır. Eserin sırt bezi oldukça yıpranmıştır. Defterin içi düzgün olup, şiirler ilk başlarda mavimtrak bir mürekkeple, sonlarına doğru ise siyah mürekkeple yazılmıştır. Şiirlerde yer yer bazı kelime ve kelime grupları renkli mürekkeplerle yazılmıştır. Şiirleri birbirinden ayıran geometrik süslemelerde yeşil, kırmızı, lâcivert gibi renkler kullanılmıştır.

Defter, fotokopilerinde de belirgin bir şekilde görüldüğü gibi dik çizgiler de içeren yatay siyah çizgili bir defterdir. Bu özellikleriyle muhasebe defterini andırmaktadır. Bu da aklımıza şiirlerin yakın bir dönemde yazılmış olabileceği ihtimalini getirmektedir.

Eserin ilk sayfasında Nakşibendî tarikatının kurucusu olan “Muhammed Behâ'eddîn'e” yazılan bir şiir ve onun vefât tarihi olan 792 yılı verilmiştir.

Bu ilk şiir şu şekildedir:

Cenâb-ı Hazret-i Şâh-ı Nakşibend Muhammed Behâ'e'd-dîn Kuddise Sırrıhü'l
Metin Hazretlerinin tarih-i vefâtı

792

Ḳurb-ı vuşlat ister isen gel berü ol Nakşibend
Cümleden âlâ tarikdur olmak istersen bülend

Cümleden evvel du'âyı şeyhine itse mürîd
İzzeti artar cihānda devleti olur mezîd

Teslîsîñ teclîsîñ alur hep cümlesin birden
Şadâkatle idüb hıdmet alursa himmeti yerden

'Acep kâbil mi ta'rîfîñ idem deryâ-yı'ummânın
Ne mümkün mür-1 biçâre ide vaşfîñ Süleymânın

Tarîk-i hafıyyeniñ cānâ ricālî pek büyük erdür
Ki zîrâ pişvâsı anların Şiddîk-1 Ekberdür

Tâc-1 fahr-i aşfiyâdur tâlibâ gel it nazar
Nağş-1 iklîl-i rızâdur bundadır feyz u zafer

Hatt-1 esrâr-1 tarîkatdur anîñ her bir teli
Sikke-i tal'at edâdur kıl ziyâ'ından hazer

Sayfalar numarasız olup, çalışmamızda kolaylık olması için numaralar tarafımızdan verilmiştir. Sayfalardaki satır sayısı 15 ile 23 arasında değişmektedir. Divanın çoğu yerinde 23 satırlık sayfa tamamen kullanılmıştır; fakat, nadiren de olsa bazı sayfaların 15 satıra kadar düştüğü görülmektedir. Metinde geçen ayetler harekesizdir.

200. Nazım Şekilleri

Selâmî'nin divanında 190 gazel, 2 murabba, 3 muhammes, 5 tahmis, 2 müseddes, 1 terci-i bend, 2 terki-i bend olmak üzere toplam 205 şiir bulunmaktadır.

Gazeller çeşitli sayıdaki beyitlerden oluşmuştur. Genelde 5 beyit kullanılmıştır.

Eserde Türkçe gazellerden başka 2 Arapça ve 8 Farsça gazel bulunmaktadır. Bunların dışında, Türkçe-Farsça, Türkçe-Arapça mülemmalar da vardır.

201. Vezin

Selâmî, şiirlerinde tamamen aruz veznini kullanmıştır. Divanda kullanılmış aruz kalıpları ve bunların sayısı şöyledir:

Aruz Kalıpları	Adet
fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün.....	96
mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün.....	53
feilâtün feilâtün feilâtün feilün.....	22
mefûlü mefâilü mefâilü feûlün.....	15
mefâilün mefâilün feûlün.....	4
mefâilün mefâilün mefâilün feûlün.....	3
mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün	3
fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilâtün.....	2
fâilâtün fâilâtün fâilün.....	2
müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün	2
mefâilün feilâtün mefâilün fâilün.....	1
müfteilün fâilün müfteilün fâilün	1
müsftetilün müstefilün müsftetilün müstefilün	1

205 adet şiirde toplam 13 çeşit aruz kalıbı kullanılmıştır.

202. Kafiye

Dîvân-ı Selâmî’de Türk edebiyatında kullanılan kafiye çeşitlerinin çoğu kullanılmıştır. Eserde kullanılan kafiyeleri şu şekilde sıralayabiliriz:

2020. Yarım Kafiye

Selâmî’nin şiirlerinde diğer kafiye çeşitlerine göre daha az görülen yarım kafiye, esasen mısra sonlarında bulunan tek ses benzeşmesidir. Aşağıdaki örnekte görülen “l” ünsüzleri ile yarım kafiye meydana getirilmiştir.

Ey vücūdī ʿāleme raḥmet olan şāh-ı rüsül
Olmasañ bulmazdı ʿālem vuşlat-ı Ḥaḳḳa sebil G.100/1

Selâmî'nin şiirlerinde yarım kafiye'nin çok az görülmesi onun Halk şiiri geleneğine pek uymadığını kanıtlamaktadır. Diğer nadir bir örnek de şudur:

Şerāb-ı ʿaşkı ey dil dest-i kudretten içenden sor
Olub ser-mest-i bākī cism-i fāniden göçenden sor G.141/1

Aşağıya aldığımız örnekte de “k” harfleri ile yarım kafiye yapılmıştır:

Süpür çıkar aḡyārı dilden tā tecellī ide Ḥaḳ
Ṭūr-ı cismīn tā ola nūr-ı ilāhī ile şaḳḳ
Zāhir ola şubh-ı vuşlat gide hestī-i ʿaşḳ
Oldı pīrān-ı ṭarīḳat bu kolda müttefak
Pādişeh konmaz serāye hāne ma'mūr olmadan T.3/2

2021. Tam kafiye

Selâmî, şiirlerinde bir sesli ve bir sessizden meydana gelen tam kafiyelere yer verirken;

Bildiḡiñ unut sālīk isen pīre uyunca
İzhār-ı ʿulūm eyleme esrārı tuyenca G.1/1

Cānib-i Ḥaḳdan gelen ey dil ʿināyetdir saña
Cūd-ı ihsānı kamu elṭāf-ı niʿmetdir saña G.15/1

sadece uzun ünlülerle de tam kafiye meydana gelmiştir:

Nedīm-i Ḥaḳ Ḥaṭīb-ı minber-i kavseyn-i ev-ednā
İmām-ı Enbiyā u kıble-i dūnyā u māfiḥā G.6/1

Yā ʿAlīm u yā ʿAzīm u yā Raḥīm u zū'l-ʿatā
Nām-ı pākīñ ile bu dīvāna itdim ibtidā G.3/1

2022. Zengin Kafiye

Zengin kafiye, mısra sonlarında ikiden fazla ses benzerliğinden meydana gelen kafiye'dir. Aşağıya aldığımız birinci örnekte “mân” sesleriyle, ikinci örnekte “vâne” sesleriyle zengin kafiye meydana getirilmiştir.

Lezzet-i derdi bulan derdine dermân istemez
Şerbet-i ʿaşkı içen tedbir-i Lokmân istemez G.179/1

Baş u cāna kalmayan dīvāne dervişlerdenüz
Şemʿi ʿaşka per yakan pervāne dervişlerdenüz G.188/1

Şair bir uzun ünlü ile bir sessizden meydana gelen zengin kafiyeleri de sık sık kullanmıştır. Verilen örneklerin birincisi “âh”, ikincisi ise “âb” sesleriyle zengin kafiye meydana getirilmiştir.

Hikmetinden ibtidâ Hâk halk-ı ervâh eyledi
Kim anıñ nurın belâ bâbına miftâh eyledi G.80/1

ʿİzzet-i mâ'nâ dilersenñ züllî eyle irtikâb
Hâke rû-mâl olduğından secde olmuşdur tevvâb G.18/1

2023. Tunç Kafiye

Benzeyen harf sayılarının üçten fazla olması hâlinde kelimelerden biri genellikle diğerinin içinden çıkmaktadır. Bu çeşit zengin kafiye'lere tunç kafiye denilmektedir. Zengin kafiye'nin daha kuvvetli şekli olan tunç kafiye, şiirlerde çok az kullanılmıştır. Aşağıya aldığımız beyitlerin ilkinde birinci mısradaki “uruc” kelimesi, ikinci mısradaki “buruc” kelimesinin; ikincisinde ise birinci mısradaki “isyan” kelimesi, ikinci mısradaki “nisyan” kelimeleri içinde geçmektedir.

Şâh-ı kevneyn eyledikde kâbe kavseyne ʿuruc
Sevk-ile bir bir çerâgân itdi her kevkeb-i buruc

Ömrüm tükendi sehv-ile ʿiṣyān tükenmedi
Tūl-ı ʿemelle ğaflet ü nisyān tükenmedi G.81/1

203. Redif

Redif mısra sonlarında genellikle kafiyeden sonra gelen ve yazılışları ile anlamları veya görevleri aynı olan ekler ve kelimelerdir. Bunlar çok çeşitli şekillerde karşımıza çıkabilir.

Selâmî'nin şiirlerinde rediflere sık sık yer verildiğini görüyoruz:

2030. Ek Redif

Her nebînin nūr-ı Ahmed olduğuçün māyesi
Her birinin muʿcizeyle oldu berter pāyesi G.88/1

Şikāyet itme halka çekdiğim endūh-ı miḥnetden
Çıkar bir vakt olur bārān-ı rahmet ebr-i rahmetden G115/1

2031. Ek Grubu Redif

O şāh-ı bi-zevālım ʿālem-i mānā otağımdır
Muʿallā ʿarş-ı şadr üzre dil-i ʿarif turağımdır G.132/1

Biz gedāyuz Nakşibendiyüz cümlemin sultānyuz
Şāl-i fakr içre māānī mülkünün ḥakānyuz G.184/1

2032. Kelime Redif

Olalı ey yār nār-ı aşkına yanık seniñ
Oldı dil pervāne-veş envārına lāyık senin G.120/1

Mü'min oldur ki muḥarrem günine ḥürmet ider
ʿUzlet-i halk-ile mātem-kede-i ḥalvet ider G.126/1

2033. Kelime Grubu Redif

Baḥna bu günde ğam-güsār bulunmadı hiç
Enīs ü hemdem olur yār-ı ğar bulunmadı hiç G.27/1

Kalmışam girdāb-ı nefis içre İlähî kıl meded
Kıl meded ey pâdişehler pâdişāhı kıl meded G.30/1

2034. Ek Kelime Grubu Redif

Yâ ilâhî virdiğün envā'-ı ni'metdür baḥna
Dilde imān cānda rāḥat tende şihhatdur baḥna G.12/1

Cānib-i Ḥaḳdan gelen ey dil 'ināyetdir saḥna
Cūd-ı ihşānı kamu elḫāf-ı ni'metdir saḥna G.15/1

21. İç Yapısı

210. Dil ve Üslup

2100. Gramer Şekilleri

Divan şiiri tarzında şiirler yazan Selâmî'nin dili, bazı şiirler dışında, ağırdır. İkili, üçlü terkiplerin yapılmış olması ;

Vaḳti gelüb bir gün togar bu leyl-i ḥabliden püser
Bu zulmet-i ğamlar gider eşşabr-ı miftāḫü'l-ferec G.24/2

Hüsn-i pindārı bırak sil sirişkiñ baḥr it
Sadef-i ḳalbe tola lü'lü'-i esrār-ı laḫif G.48/4

konunun tasavvuf oluşu şiirlerdeki dilin ağırlık sebeplerindedir:

Ḳanā‘at kenzini fetḥ ideli vīrāne-i dilde
İrüb el-faḳri fahriye ğinā mülkünde dārādır G.142/2

Sālike dergāh pīri cennetü'l-mevā imiş
Lāle-haddler servi-ḳaddler her biri fūbā imiş G.158/1

Ayrıca divanda Farsça ve Arapça şiirlerin bulunması, ayet ve hadislerden alıntılar yapılması bu ağırlık derecesini daha da artırmaktadır:

Muharrer kākülün kudretle elem neşrah leke şadrek
Dilindir kenz-i zebānī zebānīn sır-ı mā evhā G.6/4

Vahdetin sırrın tuyaldan ‘aynın ‘ayn itdi gönül
Semme vechu’llah ile hüccet maḳālindir baña G.11/3

Şiirlerde günümüzde kullanılmayan eski kelime ve şekillere de rastlamaktayız:

kangı: hangi

Mübaşşerātdan kangı şeydir olmaya ef‘āl-i Ḥaḳ
Ya nedir mesmū‘-ı ğayr-ı şavt-ı tesbih-i Hudā G.2/4

çün: çünkü

Çün ḳalem eyle zebānım tercümān-ı vāridāt
Her sözüm enfās-ı ḳudsiden vire bŷy-ı şafā G.3/6

ol: o

Gördiğın her kimse ālemde değıldir ehl-i dil
Ehl-i dil oldır semā-i şadr-ı dilde māh ola G.8/4

kim: ki

Hikmetinden ibtidā Hāk halk-ı ervāh eyledi
Kim anıñ nūrın belā bābına miftāh eyledi G.80/1

ur: vur

‘Āşık olub ‘aşk āteşine it dili maṭbah
Pīrin nefesinden ana ur zikr-ile minfaḥ G.55/1

Selāmī’nin şiirlerinde görülen ve günümüz yazı dilinde kullanılmayan eklerin sayısı azdır. Çünkü o, daha çok Arapça ve Farsça ekleri kullanmıştır:

-durur: -dır, -dir, -dur, -dür

Sālik-i rāha şadā ‘i sırdurur evlād u māl
Kār-ı evrādın şeherlerde gerek Allah ola G.8/3

2101. Edebî Sanatlar

21010. Mecaz

Mecaz, sözün anlama işaret etme yollarından biridir. Arada, asıl mananın anlaşılmasına engel bir durum bulunmamak şartıyla bir kelimenin gerçek anlamı dışında kullanılmasıdır:

Dil-i pür-teşnemi kandır şerābe yā Resūlallah
Fırāk ‘aşaş-ıla döndüm kebābe yā Resūlallah G.57/1

Hikmetinden ibtidā Hāk halk-ı ervāh eyledi
Kim anın nūrın belā bābına miftāh eyledi G.80/1

21011. Teşbih

Benzetme sanatına dayalı edebî sanatlardan teşbih bir şeyin önemli bir özelliğinin başka bir şeyle ortaklığına işaret eden söz sanatıdır. Selâmî, şiirlerinde bu edebî sanata oldukça bol yer vermiştir. Şiirlerde teşbih sanatının, Türkçe edatların yanı sıra Türkçe ve yabancı asıllı kelimelerle de yapıldığını görüyoruz:

gibi:

Pervâne gibi her gice yan âteş-i aşka
Bülbül gibi gülşende bütün halk uyuyunca G.1/4

-veş:

Şem-i nûrunda yakar pervâne-veş cân u teni
Bî-şadâ-yı nağmedir feryâd-ı Hây-ı Hû-yı aşk G.97/4

misl:

Hâb-ı rāhat terkin itdim miḥneti kıldım kabûl
Âh u vāveylâ işim her gice mişl-i ândelîb G.21/4

-asa:

Teniñ cennet kaddiñ tûbâ benâniñ selsebilü'l-Ḥaḳ
İçirdi kevşer-âsâ her şahâbe yâ Resûlallah G.56/2

-sıfat:

Eğer pervâne sıfat bālin açub murğ-ı felek
Dönerek itmededir birbirine keşmekeşi G.75/6

21012. Tenasüp

Yapıya bağlı sanatlardan tenasüp, anlamları arasında ilgi bulunan kelimelerin aynı ifadede toplanmasıdır:

‘Aşıkā her dem belā vü derd u gamdan ‘ayş gerek
Lokması hūn-ı ciğer-nūş-ı müdāmī niş gerek G.94/1

21013. Tezat

İki düşünce, duygu ve hayal arasında birbirine karşıt olan nitelikleri ve benzerlikleri bir arada söylemektir:

Lezzet-i derdi bulan derdine dermān istemez
Şerbet-i ‘aşkı için tedbīr-i Lokmān istemez G.179/1

21014. Teşhis

Tahayyüle bağlı sanatlardan olan teşhis, cansızları ve konuşma yeteneği olmayan varlıkları şahıslandırmaktır:

Güller açılır ağla sen ey bülbül-i şeydā
Ten gülşenine katra-i eşkiñ dökülünce G.37/2

21015. Mübalāğa

İfadedeki etkiyi artırmak amacıyla bir şeyi veya bir fikri aşırı durumda göstermektir:

‘Kalem eşcār olup deryā midād olsa semā evrāk
Yazılmaz mifceriñ gelmez heşāba yā Resūlallah G.56/3

21016. Tecrit

Şiirde şairin kendini ayrı bir şahıs gibi kabul ederek ona hitap etmesi veya mahlâsa yönelen bir hitaptır:

Ey Selâmi irmek istersen̄ kemâl u şalata
Bâb-ı mürşidde muķim ol ğayrıdan ümîdi kes

21017. Hüsn-i Talil

Güzel sebep bulma demektir. Sebebi bilinen bir olayı daha güzel bir sebebe bağlamaktadır:

Ey şeh-i mülk-i risâlet vey habîb-i hâş-ı Hâķ
Mîhr-i vechîn görmeĝe kanlar saçar her gün şafak G.92/1

21018. İstifham

Doğrudan doğruya soru sorma sanatı olan istifhama birçok şiirde yer verildiğini görüyoruz:

Pîr-i kāmilden ledün ʼlmin taʼallüm eyleyüb
Mahrem-i esrâr-ı Yezdân olduğum mıdır suçum G.111/4

21019. Telmih

Bilgiye dayanan sanatlardan olan telmih, temsil yoluyla, bilinen bir kıssaya, nükteye, hadiseye vs. İşaret etmektedir:

Bir işâretle felekde mâhı itmişdi dū-nîm
Var idi her parmagında nice dürlü muʼcizât G.160/4

210110. İktibas

Şairin eserine ayet ve hadisleri ilâve etmesidir. Selâmî şiirlerinde ayetleri oldukça sık kullanmıştır; fakat bunları olduğu gibi değil de daha küçük ifadelerle almıştır:

Ey Selâmî fakri fahri mülkine sultân olub
Serfûrû itmez şeh-i hakana dervişlerdenüz G.188/5

Selâmî kısmetim nahnu kâsemnâdan virir Mevlâ
Baña nân virmesun nâ-merd olan dūnândan istersem G106.5

210111. İade

İlk beyitte birinci mısra sonundaki kelime veya kelime grubunun ikinci mısranın başında, diğer beyitlerde ise beyit sonundaki kelime veya kelime grubunun bir sonraki beytin başında tekrar edilmesidir:

Gördüğün her kimse âlemde değildir ehl-i dil
Ehl-i dil oldır semâ-i şadr-ı dilde mâh ola G.8/4

210112. Mülemma

Bilgiye dayalı sanatlardan mülemma, bir şiirin bazı mısralarının kısmen veya tamamen farklı dillerle yazılmasıdır.

Eyâ habîb-i Hudâ ey nebî-i hâşü'l-hâş
Saña gulâm olan oldu iki cihânda halâş

Şîrâ-ı şerîf-ile 'azm ider hakîkatine
Gerek veliyy-i mağrib gerek 'avâm u havâş

Harîm-i küyûna sâlik olan kişinin olur
Tarîk-ı nûr-ı Hudâ yâr u rehberi ihlâs

Şeh ü gedā heme muhtācdır şefā'atine
Hudāsını yemm-i gufrāna eyledi gavvāş

Selāmi mī-talebed ez-kerem-i şefā'at-i tū
Uşāt-rā ne-būd cüz-i der-i tū cāy-ı menāş

Selāmi yüzi kara şefā'atın ister
Günāhını kereminden sevāba eyle naķaş G.147/1-6

2102. Atasözleri ve Deyimler

Selāmî şiirlerinde atasözlerine çok az yer verirken, deyimlerden bol bol faydalanmıştır. Şiirlerinde geçen atasözleri ve deyimlerin bir kısmını şu şekilde sıralayabiliriz:

21020. Atasözleri

Gün doğmadan neler doğar:

Naḥl-ı ümidinden semer bir gün ele bī-gam girer
Gün togmadan neler togar eş-şabr-ı miftahū'l-ferec G.24/8

21021. Deyimler

imana gelmek:

Eyleyüb iden benim dırseñ eğer imana gel
Mutlakā Ḥaḳdır dir iseñ eyle nefy-i mā-sivā G.2/7

yerde gökde aramak:

Ararlar yirde gökde āsitān-i devletiñ ḥalā
Alaldan lezzet-ı feyz-i ḥayātın Hızr ile İsa G.6/6

def eylemek:

Def'eyle kuyūdātı ola terk-i izāfāt
Tevhīde irem fark ile yā Hāzret-i Mevlā G.9/2

bağrı yanık:

Muḥabbet nārına püryān olub tennūr-ı aşk içre
Kādīmī bağrı yanık 'aşık-ı şeydāsıyuz cānā G.13/2

gam yememek:

'Ākil isen cāh ile fahr itse cāhil ğam yeme
Mülk-i dilde 'ilm u 'irfān özge devletdir saña G.15/3

baş açık yalın ayak:

Sen mu'īn ü destgiri ol Selāmi-i 'aciziñ
Baş açık yalın ayak düşdi yola tenhā garīb G.21/5

gözü aç olmak:

Yek dū-nān için bu dünyāya niçün bu dest-pūs
Ko bu hırş-ı vārı beyhūde yire ey gözi aç G.23/3

celb etmek

Mizān-ı şerī'atle yūri cısr-i sülūkı
Celb itmeye ta kim seni emmāre-i dūzah G.55/2

eli bağlı:

Selāmi derd-mendindir deriñ dārü'l-āman itmiş
İşięinde eli baęlı k̄ulundur yā Resūlallah G.66/6

baş tacı etmek:

Hāk-i na'leyniñ değil belki olaydı dest-res
Başıma tac eyler idim keş-i pā-yı kanberi G.87/8

kulu kurbanı olmak:

K̄ulı kurbānıyım sultān-ı aşkın
Muṭi' emiriyim fermān-ı aşkın G.116/1

baş eğmemek:

Selāmi şāh-ı heft iklime baş eğmez gönül amma
Kudūm-ı hāk-i dervişāne rū-māl eyler ednādır G.142/6

ocağı sönme:

Sınub putları tersanın yıkıldı taķı Kiserānın
Ocaęı söndi kübranın bu mevlūd-i Muhammeddir G.134/6

mest olmak:

Mest olub cām-ı ezelden tār kıldık hūşumuz
Didemiz Hākķı görüb Hākķı işidir gūşumuz
Gūşımızda cümle ālem halka-i mengūşımız
Biz gurūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyüz
Lā-mekān iklimine āzm ideniñ yoldaşyuz Muh.3/4

211. Şiirlerin Konuları

Selâmî'nin Nakşibendî tarikatına mensup olduğundan daha önce bahsetmiştik. Bu özelliğiyle, şairimizin dinî-tasavvufî konularda şiirler yazdığını da belirtmemiz yerinde olacaktır. Selâmî'nin dinî-tasavvufî konularda yazmış olduğu şiirlere baktığımız zaman, şer'i anlamdaki dine daha az yer verildiğini, buna karşılık, bir nevi şeriatı yaşama şekli olan tasavvufa ise oldukça geniş yer verildiğini görürüz.

2110. Din ve Tasavvuf

Din; Allah tarafından peygamberi vasıtası ile, insan hayatında yürürlüğe konulup tatbik edilmesi için ilân edilen İlahî kanun ve prensipler sistemi demektir.

Din kavramını iki kısımda inceleyebiliriz. Dinin, yani şeriatın inanılması gereken kısımlarına iman, beden ve kalp ile yapılması gereken kısımlarına ise ibadet denilmektedir.

İslâm Dini'nin temel unsuru *amentü*'dür. Her Müslümanın buna inanması, iman etmesi şarttır. İnanılması gereken dinî bilgilerin tamamına itikat adı verilir.

Dinin beden ve kalp olarak uyulacak sistemine ibadet diyoruz. İbadet kısaca Allah'ın emirlerini yerine getirmektir. Selâmi'nin şiirlerini göz önüne aldığımız takdirde, dinî ağırlıklı şiirlerin daha az olduğunu görmekteyiz.

21100. Allah

Selâmî'nin şiirlerinde Allah kavramı ile ilgili olarak birçok kelime kullanılmıştır ki bu, imânın ilk şartının Allah'a inanmak olmasından kaynaklanmaktadır. Bahsedilen kavram Allah, Alîm, Azîm, Bârî, Rahîm, Hudâ, Rab, Kibriyâ, Mevlâ, Yezdân, Hak, Ganî, Hay Hû, Sübhan, vs.

Pister-i 'işyânda dil-hasta yatur zâr u zebûn

Dertlü diller derdine dermânsîñ yâ Rab meded G.29/2

Keşf idüb esrâr-ı Hakkı her dil-i dānāya ney
Dem urur her nālesinden sırr-ı mā evhāya ney G.170/1

Sâlik-i rāha şadâ'-i sırdurur evlād u māl
Kâr-ı evrādın şehirlerde gerek Allah ola G.8/3

Hâcet olmaz çille-i deyr ü maķāmāta eğer
Cezbe-i Rahmān ile olur ise irşād-ı şeyh G.70/2

21101. Hz. Muhammed ve Diğer Peygamberler

Şiirlerde Hz. Peygamber için resûl, habîb gibi ifadelerin kullanıldığı da görülmektedir:

Beni şeydâ iden rûy-ı gültündür yâ Resûlallah
Bana hem-hâl u hem-derd bülbülündür yâ Resûlallah G.66/1

Bütün âlemler Allah'ın Hz. Peygambere olan sevgisi, muhabbeti sebebiyle yaratılmıştır:

Ahmedin teşrifidir icād-ı dünyādan ğaraz
Sırrına vuşlatdır anın āzm-ı ũķbādan ğaraz G.178/1

Şiirlerde Hz. Muhammed dışında Hz. İbrahim, Hz. İsmail, Hz. Âdem, Hz. Eyüb, Hz. Ya'kub, Hz. Yusuf, Hz. Süleyman, Hz. Musa, Hz. İsa vs. birçok peygambere meşhur özellikleriyle yer verildiğini görüyoruz:

Rü'yet-i pertev-i envār-ı cemāl-i zāta
Şafha-i sinede mirā't-ı mücellādır dil G.101/3

Yusufundan sen dahî Ya'kub-veş mehcūr isen
Ĝam yime bir gün olur bu hicrin encāmı vişāl G.99/2

Bir ḥabīb-i muḥteremdir ki viṣāli 'ıydına
Olur İsmā'il-veṣ 'aşıqları kurbān-ı koç G.25/4

Ya'kūbını ḥandān ider Eyyūbına dermān ider
Sabr it Hudā iḥsān ider eṣṣabr-ı miftāhü'l-ferec G.24/3

21102. Ayet ve Hadisler

Selâmî şiirlerinde ayet ve hadislere geniş yer vermiştir. Ancak bu ayet ve hadisler tam ifadeleriyle yer almamış; bunlar kısaltılarak, hatta zaman zaman bir tek kelimeyle verilmiştir:

Ayetler:

Vaḥdetiñ işbāt ider ehl-i dile ḥarfen be-ḥarf
Muṣḥaf-ı 'ālemde her eṣyā birer āyet-i Ḥak G.93/3

Muḥarrer kākülün kudretle elem neṣrāḥ leke ṣadrek
Diliñdir kenz-i zebānī zebānīñ sırr-ı mā evhā G.6/4

Şāh-ı kevneyn eyledikde kâbe ḳavseyne 'urūc
Şevḳ-ile bir bir çerāgān itdi her kevkeb-i burūc G.25/1

Gel nefahtü fihi min ruhiden istersen ḥaber
Cān-ile eyle simā neydir Selāmi sâz-ı 'aşḳ G.98/5

Hadisler:

Ey Kelīm-i li-meallah maḥrem-i sırr-ı Aḥad
Vey Nedim-i bezm-i ḥās-ā-ḥās Allahü's-ṣamed G.31/1

21103. Dinî Şahıslar

Selâmî'nin şiirlerinde dinî şahısların da yer aldığını görüyoruz:

Muhammed Muştafânın hâşş-ı yâr-ı gâridir Şiddik
Enis ü hem-dem ü hem münis ü hem yâridir Şiddik G.95/1

Cevher-i zâtı kimin fâsid olsa mişl-i raşâş
Şâlih olmaz ibn-i Hayyân itse tarh iksir âna G.14/4

Halk içinde Hak-ı dîn Mansûr-veş ber-dâr olur
Rıf'at-ı cühhâle bâtil söz kec-i etvârdur sebep G.20/2

Yalınız 'âşık-ı üftâden olan tebaamı
Çekdi Veysel Karânî 'aşkına dendân şaf şaf G.45/2

Hz. Peygamber'in torunu ve Hz. Ali ile Hz. Fatma'nın çocuklarından Hz. Hüseyin Kerbelâ'da şehit edilmiştir:

Kerbelâ meydânına top eyle başın haydar ol
Cân-nişâr itmekde cânâna niçün teşviş gerek G.94/3

Âl-i Aba Hz. Peygamber'in kendisiyle birlikte kızı Fatıma, damadı Ali ve torunları Hasan ile Hüseyin'den oluşan ailesidir:

'âşık-ı Âl-i 'Abâyım diyü da'vâ iden er
Bugün erbâb-ı ğam u derd-ile ünsiyyet ider G.126/2

21104. Tasavvuf

Selâmî'nin şiirlerinde tasavvuf geniş yer tutmaktadır. Şiirlerde gördüğümüz tasavvufi unsurların belli başlarını şu şekilde açıklayabiliriz:

Ledün ilmi Allah'ın sırlarına ait manevî bilgi demektir:

Almağa ders-i ledünniden Kelimullah gerek
Yohsa ol ʿilm āşikāre rāygān söylenmedi G.82/2

Vahdet-i vücüt tasavvufta oldukça önemlidir. Varlığın, vücudun tek olması demek olan vahdet-i vücüt şiirlerde sıkça kullanılmıştır:

Vahdetin sırrını fehm eylemeyen nādānın
Saña tevḥid diyü itdiği mevḥūm mı değil G.102/2

Şiirlerde vahdet-i vücüt ile ilgili olarak vahdet-kesret kavramlarının sık sık kullanıldığını görüyoruz. Vahdet-kesret tek olma ve birden fazla olma anlamında kullanılır. Tasavvufta vahdet vardır. Kesret vahdetin sadece bir görüntüsüdür:

Yeter bu bezm-i keşretde yatup mest-i gurūr oldu
Mey-i bi-kāse-i vahdetle kandır yā Reṣūlallah G.63/5

Allah insanı en güzel sūrette yaratmış ve diğer yarattıklarının ona secde etmesini istemiştir:

Ḥaḳ seni kıldı mükerrerrem şekl-i insān eyledi
Secde için hep melek cinsine fermān eyledi
Ādeme baş eğmeyen merdūdı şeytān eyledi
Kıble-i cins-i melāik beyt-i ʿulyādır vücūd
Mazḥar-ı tālīm-i esmā u müsemnādır vücūd T.1/3

Şair Allah'ın ruhları yarattığı zamanı şöyle anlatmaktadır:

Hikmetinden ibtidâ Hâk halk-ı ervâh eyledi
Kim anıñ nûrın belâ bâbına miftâh eyledi

Virdi dest-i âkla idhâl itdi cism-i âdemi
Gevher-i nûr-ı elest gencine fettâh eyledi

Cümlesine lutf-ile oldı hitâb-ı Rabbiküm
Âşıka nûr-ı tecellî ile izâh eyledi G. 80/1-3

Allah'tan gelinmiş ve yine Allah'a dönülecektir:

Nûr-ı Hâkdan halk olub bu şâna gelmişlerdenüz
Sun-ı Hâkla şûret-i insâna gelmişlerdenüz G.187/1

Fenâfillah katına ulaşmış insanın sözü, davranışı kendinden gelmez. O, artık Hak'la bir olmuştur.

Mahv olanların kelâmı kendüden gelmez velî
Şûret-i nârdan gelür Mûsâya envâr-ı celî
Bir şecerdir gūyiyâ vâdî-i eminde velî
Olmuş envâr-ı tecellî ile kalbi mümtelî
Hiç ene'l-Hâk söylenür mi kişi Maşûr olmadan T.3/4

Derdin lezzetini tadan, gerçek aşkı bulan, derdine dermân istemez:

Lezzet-i derdi bulan derdine dermân istemez
Şerbet-i aşkı için tedbîr-i Loğmân istemez G.179/1

Kişi varlığı ancak yok olmakla bulur:

‘Akl-ile ko re’yi teslim-i rızā-yı kudret ol
Yokluğ-ıla buldılar varlığı her ehl-i kemāl G.99/5

Aşağıya aldığımız şiir tasavvuf ehlinin ahvalini anlatmaktadır:

Cām-ı ‘aşkı neşv idüb sekrān olan añlar bizi
‘Aşk-ıla bî-hüş-ı ser-gerdān olan añlar bizi

Gill u gışşdan kalbi mirātîñ mücellā eyleyüb
Vech-i dildārı görüb hayrān olan añlar bizi

Nār-ı ‘aşk-ıla dem-ā-dem ciğerin püryān idüb
Eşk-i çeşmi derd-ile al kan olan añlar bizi

Cübbe-i hubb-ı sivādan soyunub abdāl-veş
Terk-i tecrîd oluben ‘üryān olan añlar bizi

Nūr-ı zikr-ile münevver eyleyüb dil-hānesin
Vecd-i hāli cezbe-i Rahmān olan añlar bizi G.91/1-5

21105. Tasavvufi Şahıslar

Selâmî’nin şiirlerinde tasavvufi şahıslara da geniş yer verildiğini görüyoruz. Nakşibendilik’te Hz. Ebubekir –Hz. Peygamber’in kendisine mağarada hafi zikri telkin etmiş olması sebebiyle– yolun başlangıcı kabul edilir. Hz. Ebubekir “Sıddîk” lakabıyla da bilinir:

Muhammed Muştafânın hāşş-ı yār-ı gārıdır Şiddîk
Enis ü hem-dem ü hem münis ü hem yārıdır Şiddîk G.95/1

Behâe'd-din Nakşibend, Nakşibendî tarikatının kurucusudur:

Kamu der-bân olur şehler derd ü devletime bende
Behâe'd-dîn gibi bâtın ilinde pâdişâhım var G.125/3

Meşhur mutasavvıf Hallac-ı Mansur'a "Ben Hakk'ım" anlamındaki "Ene'l-Hak" sözüyle yer verilmiştir:

En'el-Hak çağırub Mansûr-veş feryâd idersen de
Selâmî var-durur elbetde bir senden diyen ben ben G.114/5

Nesimî de Mansur gibi tasavvufî hâlini açığa vurup şeriata ters düştüğü için derisi yüzülerek öldürülen mutasavvıflardandır:

Selâmî cismini lâ itmeyenler bilmez illâyı
Nesimî gibi dosta post virüb kanlar saçandan sor G.141/5

2111. Din Dışı Unsurlar

21110. Halk Hikayeleri Kahramanları

Şiirlerde tasavvufî gayretlerle zaman zaman Leylâ ile Mecnun, Ferhad ile Şirin gibi halk hikâyeleri kahramanlarına da yer verilmiştir:

Revân itmek dilersin âb u feyz-i şehr-i Şirine
Ânı Ferhâd-veş aşk âteşiyle dag açandan sor G.141/3

Şûret-i Leylâda eyler kâh-ı Kaysı serseri
Hande-i Şirin ile ki kollanur Ferhâd-ı aşk G.96/2

21111. Edebi Mazmunlar

Edebiyatımızın hemen hemen her sahasında kullanılan gül ile bülbül mazmunu Dîvân-ı Selâmî'de seven ile sevileni temsil etmektedir. Bülbül, yani seven daima gülün peşindedir, onun için canını bile feda etmeye hazırdır; ama gülün yani sevilenin özelliği ise âşıkta yüz vermemesidir:

Güller açılır ağla sen ey bülbül-i şeydâ
Ten gülşenine katra-i eşkiñ dökülünce G.37/2

Pervâne de edebiyatımızda âşık için kullanılır. Şem', yani mum ise Allah'tır. Pervâne Allah'a kavuşmak için canını ateşlere atmaktan çekinmez:

Pervane gibi her gice yan ateş-i aşka
Bülbül gibi gülşende bütün halk uyuyunca G.1/4

Şem'-i nûrunda yakar pervâne-veş cān u teni
Bî-şadā-yı nağmedir feryād-ı Hāy-ı Hū-yı 'aşk G.97/4

Selâmî'nin şiirinde geçen ney mazmunu ise yine sevgilisinden, vatanından ayrılmış bunun için her an feryād u figân eden âşık için kullanılmaktadır. Selâmî'ye göre ney Hakk'ın sırrını keşfetmiştir:

Keşf idüb esrār-ı Hakkı her dil-i dānāya ney
Dem urur her nālesinden sırr-ı mā evhāya ney

Tālib-i iksir-i 'aşka matbah-ı hünkāradır
Nār-ı 'aşkın minfahtır sālîk-i Mevlāya ney

Bahş-ı enfās itmede ya şūr-ı İsrāfilde
Yā karin-i hem-dem olmuşdur meğer 'İsāya ney

Güş-1 ũşşāka ider esrār-1 nāyiden haber
Hem-zebān olmuş dıraht-1 vādi-i Mūsaya ney

Tercümānı sırrda Şemseddīn-i Tebrizī olub
Sırr-1 Hākdan söyler idi güş-1 Mevlānāya ney

Ey Selāmī oldı her söz āhī gūyā bir nuḳat
Remz ider her noktadan bir nükte-i ma'nāya ney

G.171/T-6

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. METİN

30. Gazeller

1

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Bildiğın̄ unut s̄alik isen p̄ire uyunca
İzh̄ar-ı ʿulūm eyleme esr̄arı tuyenca

ʿAşk mescidine şıd̄q-ile olduısa cemāʿat
Kurʿān dah̄ı okunmaz imāmı okuyunca

Meyyit gibi ğassāle irādeñ ile nefsiñ
Tesnim idegör şirk-i hafıyyatı yuyunca

Pervāne gibi her gice yan āteş-i ʿaşka
Bülbül gibi gülşende bütün halk uyuyunca

- 5 H̄aşāk-i sivā zāil olur h̄āne-i dilden
ʿAşk āteşini zikr-ile kalbine koyunca

Tıfl-ı dili var māder-i m̄azāğa iriştir
Kandır ām ta feyz-i Hudā-yile toyunca

- 7 Ğafletle yatub zār-ile ağlatma Selāmı
Tahr̄ik idivir vecd-ile mehdin uyuyunca

2

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey olan da¹vâ-yı m̄a u men ile H̄akdan cüda¹
Hemçü ahvel iden işbât-ı vücūd-ı m̄â'ada¹

Nefsini bilen bilür nefsinde mâ¹düm oldığñ
H̄akki¹ 'arifseñ nedir bu da¹vâ-yı nah̄n u ānā

Ān yeki¹ hablü'l-metin der-dest şud der-rāh-ı dīn¹
Vān diger hablü'l-mesed ber-best çün Tebbet Yeda²

Mübaşşerâtdan kangı şeydir olmaya ef¹āl-i H̄ak
Ya nedir mesmū¹-ı ğayr-ı şavt-ı tesbih-i Hudā

- 5 Mürg-i h̄akğ-güdan sūāl itdim niçün Manşūr-veş
İsm-i H̄akdan m̄â'ada¹ gelmez zebānından şada¹

Güft-i bātıl ger be-ğayr-ı H̄ak mirā¹ ber-dār küned³
Ğayr-ı H̄ak çizi ne-dānem ki künem bā-ān nida⁴

Eyleyüb iden benim dirseñ eğer imāna gel
Mutlakā H̄akdır dir iseñ eyle nefy-i mā-sivā

Mā āşābe şeyün min nefsike oldı āyine
Ānda kul küllün min indillah⁵ olubdur rü-nūmā

- 9 Oldı ıtlāk-ile mülhāk rütbe-i hürriyete
Ey Selāmi her kim oldı kayd-ı hestiden rehā

1 O biricik sağlam ip (İslām dini), din yolunda elde edildi.
2 Ve diğer sağlam bükülmüş ip, Tebbet Yeda'da düğümlendi.
3 Hak'tan başkasına söylenmiş söz, boş sözdür.
4 O sesleniş, Hak'tan başka her şeyedir.
5 Nisa, 78. ayet

3

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Yâ ‘Alîm u yâ ‘Azîm u yâ Raḥîm u zü’l-‘atâ
Nâm-ı pâkiñ ile bu dîvâna itdim ibtidâ

Vaşf-ı Vâşıfdan mu‘arrâ zât-ı bî-çün ‘aşkına
Nûr-ı evşâf-ı şifâtın ile bulsun müntehâ

Zikr-i tevḥidiñle dâim tıfl-ı dil gūyâ olub
Lezzet-i şehd-i fuyûzâtın virür rûḥa ğidâ

Çün fe ahbebtü⁶ olubdur mübdî-i ḥalk-ı cihan
İntihâda nûr-ı ‘aşkıñ eyle Yâ Rab rehnümâ

- 5 Lağv-ı izḥâr-ı eniyyetden idüb nazmım emîn
Ma‘nâ-yı tevḥîd ola yâ nâ‘t-ı pāk-i Muşţafâ

Çün ḳalem eyle zebânım tercümân-ı vâridât
Her sözüm enfâs-ı ḳudsiden vire bûy-ı şafâ

Çün dūrûĝ-âmîz u fitne-hîzden maḥfûz kıl
Ey kılan nâmıyla kâr mübde-i ḥayr-ı intihâ

- 8 Kendi cûd u ‘avn u ihsânıñla vir ḥüsn-i ḥitâm
Lütfunı eyler tevessül bu Selâmi-i Gedâ

4

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Yâ Resûlü’l-Ḥaḳ mahbûb-ı cenâb-ı Kibriyâ
Aḥmed ü Mahmûd Ebü’l-Ḳâsım Muḥammed Muşţafâ

⁶ Kasas , 56. ayet / Sâd 32. ayet

Taht-ı levlak üzre t̄ac-ı fahr-ı erselnāk⁷ ile
H̄atem-i hatm-ı nübüvvet mülk-i dīne pādīşā

Na' t-ı pākīn zikridir cümle hurūfāt sever
Remz ile tāhā vü yāsīn k̄āf u şād u k̄āf u hā

Ebrūvānın medd-i bismillāhirrahmānirrahīm
Nūn-ı 'aynīn sūnbülün ve'l-leyli⁸ virdin vedduha⁹

- 5 Kaşlarīn mihrāb u vechīn kıble-i ehl-i niyāz
Mescid-i beytū'l-Haramdur kūyūn ey hayrū'l-verā

Arzū-yı Kā be-i vaşlīn iden 'aşıklarūn
Mürde-i Hakkı ide dāim sā'y idüb kesb-i şafā

- 7 Bu Selāmī derd-mendīn iddi 'ası 'aşk idir
Yā Resūlallah anı şād eyle vaqt-ı müdde ā

5

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Şāh-ı iklīm-i risāletdir Muḥammed Muştafa
Cā-nişīn-i mülk-i vaḥdetdür Muḥammed Muştafa

Aḥmed ü Maḥmūd u Maḥbūb-ı Cenāb-ı Kibriyā
Maḥrem-i sırr-i hüviyyetdir Muḥammed Muştafa

Bāb-ı luḫfi sāilīdir evvelīn ü ahirīn
Mültecā-yı ehl-i hācetdür Muḥammed Muştafa

⁷ Enbiya , 107. ayet

⁸ Kur'an-ı Kerim'in 92. sûresidir.

⁹ Kur'an-ı Kerim'in 93. sûresidir.

Zulmet-i küfri giderdi‘āleme virdi zīyā
Şems-i tevfiķ-i hidāyetdür Muḥammed Muştafā

- 5 Bu Selāmī rū-siyeh bu müznib-i bed kār ile
Münci-yi hevl-i kıyametdür Muḥammed Muştafā

6

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Nedīm-i Hāķ Haṭīb-i minber-i ḳavseyn-i ev-ednā¹⁰
İmām-ı Enbiyā u ḳible-i dünyā u māfihā

Mükeḫḫel ed‘acü’l-‘ayneyn māzāġa’l-başar¹¹ çeşmiñ
Āna taḫşiş kılmiş rū’yet-i didārını Mevlā

Cemālinden alur āyine-i şems ü kamer pertev
Saḳñ ve’l-leyl-i¹² vechiñ āyetü’l şems¹³ ü duhāhā¹⁴

Muḫarrer kākülün kudretle elem neşrah leke şadrek¹⁵
Diliñdir kenz-i zebānī zebānīñ sırr-ı mā evḫā¹⁶

- 5 Rüşenmiş zīr-i pāye çarḫ-ı köhne bu riyāk oldı
Ḳudüm-i pākiñ ile ‘arşa verdiñ pāye-i ‘ulyā

Ararlar yirde gökde āsitān-i devletiñ hālā
Alaldan lezzet-ı feyz-i ḫayātīñ Hızr ile İsā

¹⁰ Necm Sûresi, 9. ayet

¹¹ Necm Sûresi, 17. ayet

¹² Kur’an-ı Kerim’in 92. sûresidir.

¹³ Kur’an-ı Kerim’in 91. sûresidir.

¹⁴ Kur’an-ı Kerim’in 93. sûresidir.

¹⁵ İnşirāh Sûresi, 1. ayet

¹⁶ Necm Sûresi, 10. ayet

- 7 Yetimîndir meded geldi Selâmi sâilîñ müznib
Kapundan nehy ü kahr itme emân ey şâh-ı erselnâ

7

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kâne lî işnâ aşere der'an lî sihemü'l-każâ¹⁷
Hâfızâ harzâ biiznillah min küllil belâ¹⁸

Hem 'Alî ibn-i 'Amnu'l-Muştafâ zevcü'l-Betul¹⁹
Ve'l Hasan şümme'l Hüseyin ve'l-'Alî zeynü'l-'abâ²⁰

Ve'l Muhammed-i Bakır u ve'l Ca'fer ve'l Kâzım²¹
Ve'l 'Alî Mūsā Rızā Muştafâyü'l-lazâ şâfiyyü'l-vebâ²²

Ve'l Cevâd ve'l Nakî ü ve'l imâmü'l-'askeri²³
Ve'l İmamü'l-Muntazır-ı Mehdi mısbaḥu'l-Huda²⁴

- 5 Salli yâ Rabbi ve sellim fî riyâzi ceddihim²⁵
Efdalü'l-halk u ḥabîbü'l-Hak u fahrü'l-enbiyâ²⁶

¹⁷ (Sanki) Atılan on iki kaza oku benim içindi.

¹⁸ Allah'ın izniyle onları bütün belâlardan koruduk.

¹⁹ (Bunlar şu kimselerdir) Hem Bettül'ün eşi, Mustafa'nın amcasının oğlu Ali

²⁰ Ve Hasan sonra Hüseyin ve Ali

²¹ Ve Muhammed Bakır ve Ca fer ve Kâzım

²² Ve Ali Musa Rıza, vebanın iyileştirici Mustafa

²³ Ve Cevad ve Nakî ve İmâmü'l- askeri

²⁴ Allah'ın kandili İmâm-ı Mehdi.

²⁵ Ey Allah'ım, onların hepsini yücelt ve cennetinde selâmete erdir.

²⁶ Halkın en faziletlisi, Hakk'ın sevgilisi ve enbiyaların en büyükleri (olan bu kimseleri).

8

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kâmil oldur sâlik-i silk-i Resûlu'llah ola
 ʿAlîm oldur mahrem-i esrâr-ı ehlu'llah ola

Ehl-i derd ol dâimâ var ehl-i hale hem-dem ol
 Merhem-i dâ'-i dilin lâ havle illâllah ola

Sâlik-i rāha şadâ'-i sırdurur evlād u māl
 Kār-ı evrādın şeherlerde gerek Allah ola

Gördiğin her kimse ʿālemde değildir ehl-i dil
 Ehl-i dil oldır semâ-i şadr-ı dilde māh ola

- 5 Vird-i Mevlā kâse-i dilde ola memlū eğer
 ʿĀlem-i sırda dem-â-dem kār āh u vāh ola

Mâil olma mürd-i sâde-dillere illā meğer
 Ol ki hâl-i sâlike ilhām-ile āgāh ola

- 7 Āl ü evlād-ı Muḥammeddir Selāmî mesleğim
 Vâşıl-ı Mevlâdır âle her o kim hem-rāh ola

9

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Yandır dilimi ʿaşk-ile yâ Ḥazret-i Mevlā
 Pervâne gibi şevk-ile yâ Ḥazret-i Mevlā

Def'eyle kuyūdâtı ola terk-i izâfât
 Tevhîde irem fark ile yâ Hazret-i Mevlā

Mirāt-ı ta‘ayyünde ‘ayān sırr-ı nihāni
Meşhūd-ı dil it zevk ile yā Ḥazret-i Mevlā

Āsiyāyı dile vāsıta-i nūr-ı şühūd it
Vaḥdetde teni ğark ile yā Ḥazret-i Mevlā

- 5 Ne mā u meni kala ne ḥod nām Selāmī
‘Aşk āteşine ḥark ile yā Ḥazret-i Mevlā

10

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Meclis-i va‘za varub pendini itme istimā‘
Dergeh-i mollāya var gūş eyle nāyı kıl semā‘

Hem-dem-i erbāb-ı ‘aşk ol āşinā-yı ehl-i dil
Zāhid-i sālūsūñ eyle ūlfetinden imtinā‘

Fülk-i cismiñ ğarka-i deryā-yı vaḥdet eyleyüb
Eyle cāz lā-yecüz ehline sāḥilde vedā‘

Meşreb-i ehl-i fenādan lezzet al maḥv it özün
İtme şūfī gibi sen de kendi nefsiñle nizā‘

- 5 Maḥrem itme kimseyi esrāra olsa dādrek
Ey Selāmī külli sırr-ı cā vezüzü’l-işneyn şā‘

11

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kande baksam görinen ey dost cemālindir baña
Hem-demim sırren ve dırārdır ḥayālindir baña

Sa'd u naḥsı bilmezem bu encüm-i seyyâreden
Zevk u ğam dilde cemâliñle celâlidir baña

Vahdetiñ sırrıñ tuyaldan 'aynıñ 'ayn itdi gönül
Semme vechu'llah²⁷ ile ḥüccet maḳâlidir baña

Nür-ı didârıñla mess itse benim nâr-ı tamû
Nehr-i cennetden gelür âb-ı zülâlidir baña

- 5 Cennet ü rıdvân hevâsından Selâmi çekdi dest
İki 'âlemde hemân maḳlab visâlidir baña

12

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Yâ ilâhî virdiğün envâ'-ı ni'metdür baña
Dilde imân cânda râḥat tende şıḥhatdur baña

Râziyim her hâl-ile vâllah zü'l-fazlü'l 'azîm
Böyle iḥsân ile 'işyanım ceḥâletdür baña

Mübtelâ-yı zenb-i işbât ı vücûd olmuş iken
Her ne işlersem ḥuzûrunda ḳabâhatdür baña

Müjde-i lâ-taḳnatüden²⁸ oldı dil ümid-vâr
Ğam yimem lâ-yey'esü bürhân-ı cihetdür baña

- 5 İsm-i Raḥmân sırrını bildi Selâmi şübhesiz
'Afvına nisbetle cürmüm belki raḥmetdür baña

²⁷ Bakara Sûresi, 115. ayet

²⁸ Zümer Sûresi, 53. ayet

13

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 O yârin zülf-i zenciriñ çeker sevdâsıyuz cānā
Periřān ʿakl ile řahrā gezer sevdâsıyuz cānā

Muħabbet nārına pūryān olub tennūr-ı ʿaşk içre
Kādīmī bağrı yanık ʿāşık-ı şeydâsıyuz cānā

Nola ħunāb-ı çeşm āmiziř-i laʿlin řarāb olsa
O cām-ı gülfemin mestāne-i řaħbâsıyuz cānā

Per-i himmetle tayerān eyler iseñ lāne-i kudsē
ʿAceb mi kâf -ı ʿaşkın biz daħī ʿankâsıyuz cānā

- 5 Sezādır feyz-i lutfundan iderse behrever zīrā
Selāmī-veş o řāhın bende-i ednâsıyuz cānā

14

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Olsa taķdīr-i Ĥudā kār itmez tedbīr āña
Mümkün olmaz re'y-i ʿakl u fikr-ile tedbīr āña

Mihr-i iķbāl olsa zāhir ırmamak olmaz ħicāb
Sūd virmez řemʿ-i rüşd olsa řeb-i o bīr āña

Bāb-ı kenz-i fi's-semā-i rızķ kim meftūħ iken
Nāfiʿ u dāfiʿ değildir sa'y ile taķřīr āña

Cevher-i zātı kimin fāsīd olsa mişl-i rařās
Sālīħ olmaz ibn-i Ĥayyān itse tarħ iksīr āña

- 5 Kim ki bilmez m̄ani‘ü mu‘ti ḥaḳıḳat kimdiĝin
Bende-i esbābdır itmez nuḳḳ-ı Ḥaḳ te’sir āña

S̄ine-i d̄üşmen deĝil sezā neden eyler güzer
Var iken āh-ı seḫer lāzım deĝil ūımŷir āña

- 7 Ḥaḳ-i Eyyübı ḳader kıldı Selāmiye maḳarr
Maskat-ı re’si olmuŷ iken belde-i İzm̄ir āña

15

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Cānib-i Ḥaḳdan gelen ey dil ‘ināyetdir saña
Cūd-ı iḫsānı kamu elḫāf-ı ni‘metdir saña

Her ne denlü cem‘i mālā sa‘y idüb çeksen ta‘ab
Hep gelen nahnu ḳasemnādan²⁹ o ḳismetdir saña

‘Ākil iseñ cāh ile fahr itse cāhil ĝam yeme
Mülk-i dilde‘ilm u ‘irfān özge devletdir saña

Kesret-i ārāyŷ-ı d̄ünyāya maĝrūr olma kim
ŷimdi ‘izzet bildiĝiñ ‘uḳbāda zilletdir saña

- 5 Hiḳat-i ŷāhiye virme hırḳa-i ŷad pāreñi
Ey Selāmi serde sekkiñ tāc-ı ‘izzetdir saña

²⁹ Zuhuf S̄uresi, 32. ayet

16

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kāne fī fevku'l-‘ukūl isnā ‘aşere burcu'l-‘alā³⁰
İnehüm kanū yefizu lillā revā ḥünsā³¹

Vāhid-i minhüm ‘ale'l-Murtaza vü ebnā-hümā³²
El-Ḥasan sümme Ḥüseyn u nūr-ı ‘aynü'l-Muṣṭafā³³

Vel ‘Ali-yi zeynü'l-‘abā vel Bākır u vel Ca‘fer³⁴
Hādiyā li'l-şeri‘atü'l-islām mişbāhu'l-mühda³⁵

Vel İmām-ı Kāzım-ı bahru'l-‘ulūm u vel ḥikem³⁶
Vel ‘Ali Mūsā Rızā tācü'l-rüesü'l-āşfiyā³⁷

- 5 Vel Cevād u vel Nâki vel Ḥasan-ı halk-ı ḥüsn³⁸
Vel veliyyü'l-kāimü'l-Mehdi hatemü'l-evliyā³⁹

- 6 Yā nesimü'l-şubḥ sellem men Selāmī pākiyā⁴⁰
Fī-terābü'l-ravzatü'l-muhtār u vel alü'l-‘abā⁴¹

³⁰ Zihinlerin alamayacağı, akıllar üstü bir şekilde onlarca yıldızı yükseltti.

³¹ Muhakkak ki, Allah onları artırıyor.

³² Onlardan biri Aliyyü'l-Murtazâ ve oğulları.

³³ Mustafâ'nın göz nuru olan Hasan ve Hüseyin.

³⁴ Ve Ali ve Bâkır ve Ca fer.

³⁵ İslâm şeriati ve Allah'ın kandili için doğru yolu gösterenler.

³⁶ İlimler ve hikmetler denizi olan İmâm-ı Kâzım

³⁷ Ve tuttuğu yol doğru olan kimselerin tâcı Ali Mûsâ Rızâ

³⁸ Ve Cevād ve Nâki ve güzel yaradılışlı Hasan

³⁹ Ve evliyaların sonuncusu, vekillik sahibi Mehdi.

⁴⁰ Ey sabah rüzgarı, ben Selami'yi de Allah selâmete erdirsin.

⁴¹ Hz. Muhammed'in ve Âl-i Abâ'nın ravzasının toprağında.

17

mefülü mefâilü mefâilü feülün

- 1 Cāy eyle gönül murğuna gülzārını yā Rab
Her şubḥ u mesā yād ide ezkārını yā Rab

Ref'ide şeb-i keşreti şems-i ahadiyyet
Her zerrede zāhir gördüm envārını yā Rab

Şakḳ eyle tecellīnle ten-i tūrını göster
Mūsā-yı dile hālile dīdārını yā Rab

Deryā-yı ledünni idüb ihsān u 'atā kıl
Kalbim şadefinda dürr-i esrārını yā Rab

- 5 Lā-yemüt delil eyle Selāmi-i fakīre
Esmā u şıfat fi'l- ile aşārını yā Rab

18

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 'İzzet-i ma'nā dilersen züllü eyle irtikāb
Hāke rū-māl olduğundan secde olmuşdur tevvāb

Pertev-i nūr-ı zemine olduğün çehre-sā
Eyledi evc-i felekde kesb-i rif'at āfitāb

Pūsegāh olmaksā matlab ehl-i hācāte eğer
Zümre-i dervişin ol zir-i kudūmına rikāb

İftihār itme yaqīn oldum diyü hāl ehline
'Ayn-ı nūr olmaz mukābil olsa hūrşide sehāb

- 5 **Küntü kenzin**⁴² mahzeninin fethine tevfi̇k gerek
Elde miftāh olmasa olmaz Selāmi feth-i bāb

19

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Ya Resūlallah nola nūr olsa ‘ayn-ı āfitāb
Her seher hāk-i derin kehl-ile olur kām-yāb

İns ü cān cānīn niçün ‘aşkında itmezler fedā
Bir benānında felekde sine-çakdır mäh-tāb

Her benānīn nāvedān-ı kevser idi güyiyā
Ümmetān-ı teşne-gānīn nūş iderdi āndan āb

Hāk-i ravzīn āsmāna da‘vā-yı fazl eylese
Cism-i pākīn mes iderken istemez şahid türāb

- 5 Nice medh eyler Selāmi sen şeh-i kevneyni kim
Nā‘t-ı pākīn vaşf ider gökden inen yüz dört kitāb

20

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Kesr-i kalb-i ‘ārif-i ‘irfāna izhārdür sebeb
Rihte-i şah-ı dırahte niteküm bārdır sebeb

Halk içinde Hāk-ı dīn Mansūr-veş ber-dār olur
Rıf‘āt-ı cühhāle bātıl söz kec-i etvārdur sebeb

⁴² Küntü keniz: “Ben bir gizli hazineydim bilinmeyi murat ettim.” Aclunī, a.g.e., C.II, Beyrut 1351(M.1932), (üçüncü baskı), s.132

Çiğneden erbāb-ı ʿirfānı kemālidir yine
Perteviñ pā-māline hāverde envārdur sebab

Yā dehen beste gerek yā sīne bir āhen siper
Taʿne-i seng-i ʿadūya keşf-i esrārdır sebab

- 5 Bahr-ı ğamda keşti-i cismi dem-ā-dem gezdiren
Neylesün serde hevāyı ʿaşk-ı dildārdır sebab

Eyleyüb ʿazm-i seyāhat itmeğe terk-i vaṭan
Manşib-ı ümīd-i vaşl-ı deriñe yārdur sebab

- 7 Hākim-i mutlak Selāmi Hāzret-i Allah iken
Haḳ budur vāllahi ne yār u ne āğyārdur sebab

21

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Ya Ḥāhī eyle ṭavāf kūy-ı maḥbūbuñ naşib
Çünki kıldiñ müznib-i mecrūḥa dergāhñ ṭabīb

ʿĀlem-i hisde diler kim ḥākine rū-māl olsa
Her ne denlü olmuş ise ʿālem-i sırda ḳarīb

Gül⁴³ cemāliniñ hayāline seḫer biñ zār ile
Murğ-i göñlüm zikr idüb dir yā Ḥabīb yā Ḥabīb

Hāb-ı rāḫat terkin itdim miḥneti kıldım ḳabūl
Āh u vāveylā işim her gice mişl-i ʿandelīb

- 5 Sen muʿīn ü destgiri ol Selāmi-i ʿāciziñ
Baş açık yalın ayak düşdi yola tenhā ğarīb

⁴³ Şair çoğunlukla “gül” kelimesini “ج (vav)” harfini kullanarak yazmıştır.

22

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Sunmadıñ meclisde cām itdiñ beni cānā ğarīb
Şāh-ı gülde oldı gūyā bülbül-i şeydā ğarīb

Ni‘met-i vaşlıñla dāim muğtenemdir çün ‘adū
Ben düşem şahrāya şimdi bī-nevā hayfā ğarīb

Ġurbet elde ‘aynıma mihr olsa gelmez zerre-veş
Bu meşeldir olsa da binā olur ā‘mā ğarīb

Cām-ı zehrin sundı sāki-i felek bir rengile
Dest-i zāhidde gezer şimdi mey-i hamrā ğarīb

- 5 Ey Selāmī ‘aksine devr eylesün çarh bir zamān
Sākin ol sen genc-i vaḥdette tek ü tenhā ğarīb

23

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 ‘Aşık-ı mest ile itmez ihtilāt āyık mizāc
Bāde-i engūr ile nā-mümkündür itmek imtizāc

Naḳd-ı nuḳḳuñ şūfiyā şarf itme şāfi dillere
Sūḳ-ı ehl-i dilde fülūs nā-sere olmaz revāc

Yek dū-nān için bu dünyāya niçün bu dest-pūs
Ko bu hırş-ı vārı beyhūde yire ey gözi aç

Kim ola ā‘mā bugün yarın daḥi ā‘mā olur
Hāk-i pāyın ehl-i ‘aşkıñ tūtiyā it gözün aç

- 5 Bāde-i ʿaşk-ıla sermest ol Selāmī ʿārif ol
Sīne-i mecrūha olmaz bādeden ğayrı ʿilāc

24

müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün

- 1 Ey derd-ile efgān iden eş-şabr-ı miftāhü'l ferec
Yā hüzn-i dil nālān iden eş-şabr-ı miftāhü'l ferec

Vaḳti gelüb bir gün togar bu leyl-i ḥabliden püser
Bu zulmet-i ğamlar gider eş-şabr-ı miftāhü'l ferec

Ya ʿkübını ḥandān ider Eyyübına dermān ider
Şabr it Hudā ihsān ider eş-şabr-ı miftāhü'l ferec

Düşme ğam-ı ferdāya gel irmez yere uzatma el
Müşkillerin hep ola ḥal eş-şabr-ı miftāhü'l ferec

- 5 Maḳşūdını Rabbü'l enām a-tā ider cümle tamām
Vird-i zebān ile müdām eş-şabr-ı miftāhü'l ferec

Vardır zevāle bir kemāl bedr olur elbette hilāl
Var mı şabāḥ olmaz leyāl eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec

Her yerin evvel ʿaşrı var her ʿasrın iki yüsri var
Her şeyde Ḥaḳkın sırrı var eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec

Nahl-ı ümidinden şemer bir gün ele bī-ğam girer
Gün togmadan neler togar⁴⁴ eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec

Ḥālin diyüb herkeslere āb-ı ruḥuñ dökme yire
Ḥācetlerin Ḥaḳdan ire eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec

⁴⁴ Gün togmadan neler togar: Günümüzde de kullanılan bir atasözüdür.

- 10 Olma Selāmī pāymāl endūh-ile rūz-ı leyāl
Eyle bu nuṭḡı ḡasbehāl eṣ-ṣabr-ı miftāhū'l-ferec

25

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Şāh-ı kevneyn eyledikde **ḡābe ḡavseyne**⁴⁵ ʿurūc
Şevḡ-ile bir bir çerāḡān itdi her kevkeb-i burūc

Bir ḡademde Mescid-i Aḡṣāyı kıldı cāy-ḡāh
Enbiyā ervāhı istikbāline itdi ḡurūc

Ümmet-i müzniblerin ḡaḡdan temennī eyledi
Baḡr-ı rahmetden kamu maḡv oldu her ḡāṣāk-i suç

Bir ḡabīb-i muḡteremdir ki viṣāli ʿıydına
Olur İsmā'ıl-veṣ ʿāṣıḡları ḡurbān-ı koç

- 5 Ey Selāmī her nebīden ṣānīñ ā'lā bilmeyen
Dīde-i cānı ʿamā ḡuṣı āṣammdır ḡalbi ṡūc

26

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

- 1 Tevekkül eyle Allaha bu gavḡay, ṡikemden geç
ḡanā'at kenzini bul derd-i dīnāru dermeden geç

Ne māzī zikrini eyle ne kıl müstāḡbeliñ fikrin
Bu demde ādemīsīñ dem bu demdir di bu ḡamdan geç

Sülūk ehline besdür faḡr iderse faḡr-ı faḡr-ile
Melāmet tācını ber-ser kılub bu cām-ı cemden geç

⁴⁵ Necm Sûresi, 9. ayet

Vişāl-i yār ise mat̄lab tarīk-ı ‘aşka ol sālīk
Ko ‘aql-ı felsefeyi kav̄l-i aşhāb-ı hikemden geç

- 5 Selāmī hoş derdimle seferāndır vatan ile
Ko k̄il u k̄ali tah̄sīl eyle h̄ali bīş u kemden geç

27

mefāilün feilātün mefāilün feilün

- 1 Baña bu günde ğam-güsār bulunmadı hiç
Enīs ü hemdem olur yār-ı ğar bulunmadı hiç

Ne irdi k̄ale-i vaşlına dil ne kıldı firāĝ
Nuķūd-ı cānila bir kesb ü kār bulunmadı hiç

Bu çar-sū-yı muh̄annetde devā-yı derd idecek
Mizāc-ı ‘aşıka şāyān ‘uķār bulunmadı hiç

Düşüb bu vādī-yi hicrānda kaldı dil tenhā
Tarīk-ı vuşlata bir rehğüzār bulunmadı hiç

- 5 Ne bildi cürmi nedir dil ne söyledi dildār
Ricā niyāz idecek i‘tizār bulunmadı hiç

- 6 Giyüb ‘abāyı Selāmī bu bār-ı miḥnet ile
Seyāhat eyleyecek bir diyār bulunmadı hiç

28

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Mürşidin mertebesin̄ fehm ider erbāb-ı reşād
Cevherin ķadrini şarrāf bilür ne haddād

‘Arif ü ehl-i dili zannı ile bilsün mi
Bilmeyen Rabbisini nefsinı bu cehl-i nihād

Cāme-i dānişi çāk eyle cünün-ı ‘aşk ol
Hiçdir zāviye-i ‘aşkda bu rüsd-i sedād

Ġaraññ Hağ ise ol p̄ir ü p̄ir-i kāmil
Olamaz rehberññ ihyā ile mirşād ‘abād

- 5 Ey Selāmī irişür vahdet-i sarfe tağkik
Kendin ıtlāk-ı kuyūd-ile idenler āzād

29

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Biz k̄uluz sen Hālîk-i Yezdānsññ yā Rab meded
Biz günehkār ‘āsññ sen Ġufrānsññ yā Rab meded,

Pister-i ‘işyānda dil-hasta yatur zār u zebün
Dertlü diller derdine dermānsññ yā Rab meded

Zenb-ile nāçār kaldım çäre kıl biçāreye
‘Acizāne şāhib-i ihsānsññ yā Rab meded

Müjde-i lā-taknatū min Rahmetillah⁴⁶ eylediññ
Rağmeti bihad-‘aded Rağmānsññ yā Rab meded

- 5 Ġayrı kim var ilticā ide Selāmī derd-mend
Bî-şerîk u bî-nağır seccānsññ yā Rab meded

⁴⁶ Zümer Sûresi, 53. ayet

30

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kalmışam girdâb-ı nefis içre İlähî kıl meded
Kıl meded ey pâdişehler pâdişâhı kıl meded

Bir daқиқа sa‘atim fevt itmedim ‘işyāndan
Hep hatâ-yile geçirdim sāl u mähı kıl meded

Hâb-ı ğaflet perde çekdi görmedim ‘işyānımı
Kılmadım inşâf-ile hiçbir gün āhı kıl meded

‘Arşa-ğāh-ı haşrde kālā-yı dest-āvîz-i cān
Seyyiat-i defter-i rû-yı siyāhı kıl meded

- 5 Katre olmaz rahmetin deryāsıña nisbet ile
Küh-ı Kāf olsa Selāminin günāhı kıl meded

31

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey Kelîm-i li-meallah mahrem-i sırr-ı Aḥad
Vey Nedîm-i bezm-i hâş-â-hâs Allahü’ş-şamed

Şüretâ mişl-i beşersin gerçi togdın āneden
Fazlına nisbetle lakin küfvün olmaz bir Aḥad

Zāhiren cismānî lâhûta ‘uruc itdin velî
Her deminde ma‘nevî mîrâcına yok ḥadd u ‘ad

Kıble-i vechin görüp kavseyn⁴⁷ ider dāim rükū‘
Sidre dīvān-ı şerifinde kıyāma çekdi ḳadd

⁴⁷ Necm Sûresi, 9. ayet

- 5 Vaşf-ı pākīndir Selāmiye selāmet yā Resūl
Söylerem ḥaddimce nā'it̄ hāk olunca bu cesed

32

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Behr-i Yūsuf gerçi şod nisvān-ı Mısrī dest-berid⁴⁸
Yā Resūlallah dū şakḳ şod meh benāni tū ki did⁴⁹

Her ki şod hemçün Züleyhā 'aşikeş küşte 'alil⁵⁰
Vech-i pāket her 'amā ki dide şod ez-ehl-i did⁵¹

Pertevi ez-şems-i rühāniyyet tū būd ān⁵²
Nūr-ı hil'at ki be-cedd-i tū ḥalilü'l-lah resid⁵³

'Arş-rā ḥāhed ki Hāk-ı ruh-sūde-i pāy-et küned⁵⁴
Emr-i fā ḥal' nā'leyn-ender tūr-ı Mūsā mi-şinid⁵⁵

- 5 İn kader küstāhi-rā ki Selāmi mi-küned⁵⁶
Çün be-şıdḳ-ı dil ber-iḥsañ-ı tū-gerde ānemid⁵⁷

⁴⁸ Yusuf'un felâketi, gerçi Mısır'ın kadınlarını eline aldı (sardı).

⁴⁹ Ey Allah'ın resulü, ayın ortası iki parça oldu.

⁵⁰ Bu yüzden, Züleyhâ'nın aşkı bütün öldürülmüş hasta oldu.

⁵¹ Onun temiz yüzünü her âmâ ki kendi yüzüyle gördü.

⁵² Ruhaniyet güneşinden bir ışık oldu güzelliği.

⁵³ Çok değerli bir kaftanın ışığı ki, senin atana sadık dostlar yetiştirdi.

⁵⁴ Allah istedi ve arşı onun ayağına yüz sürmüş yaptı.

⁵⁵ Emri ile ayakkabısının çıkartılmasını Musa, Tûr dağında duyuyordu.

⁵⁶ Selâmi, bu kadar küstahlığı yapıyor;

⁵⁷ Çünkü gönül samimiyetine senin ihsanında rastlanmış.

33

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey lisân-ı zıkr ile kâni⁵⁸ olan merd-i merîd
Kendözin taklîd ile ‘add eyleyen ‘aşra ferîd

Eşhedü enlâ ilahe de şöyle maḥv it kim özüñ
Ta kefa billah⁵⁸ ile Ḥaḫ ola illâda şehîd

Nefy ü isbâtıda her eşyâ geh ki vücûd geh‘adem
Lîk bu âmed ü şüd oldı sür‘atinden nâ-bedîd

Külle yevmin hüve fi şe’n⁵⁹-ile ‘âlem der her ân
İtmede ḥaf⁶⁰ küheni hem püşîş-i lebsin cedîd⁶⁰

- 5 Ey Selâmî açma nice cân gözin olmaz ‘ayân
Nahnu akrebde olan esrâr-ı **min-ḥabli’l-verîd⁶¹**

34

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Gevher-i sırr-ı velâyet kâni şâh-ı Naḫşîbend
Küntü kenziñ⁶² maḥzen-i pinhâni şâh-ı Naḫşîbend

Perde-dâr-ı maḥrem-i ḥalvet-sarây-ı sırr-ı Ḥaḫ
Mülk-i ‘aşqın ḥân-ı fermân-râni şâh-ı Naḫşîbend

⁵⁸ Ra’d Sûresi, 43. ayet

⁵⁹ Rahman Sûresi, 29. ayet

⁶⁰ Kaf Sûresi, 15. ayet

⁶¹ Kaf Sûresi, 16. ayet

⁶² Küntü kenzi: “Ben bir gizli hazineydim bilinmeyiñi murat ettim.” Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

Ḳuṭb-ı t̄ac-ı evliyā vü h̄ace-i Hızr-ı ledün
 ʿArifānın hüccet-i bürhānı ṣāh-ı Naḳşıbend

Hakka-i dārū-yı feyzi destine virmiş Hudā
 Hasta diller derdinin dermānı ṣāh-ı Naḳşıbend

- 5 Rūḥ-ı pākīnden Selāmī eyle istimdād-ı feyz
 Vāşıl-ı Allah ider insānı ṣāh-ı Naḳşıbend

Bi-ḥamdilillahü'l-mülkü'l-ʿazizü'l-ğaffār sene yāz-dehüm ü dü şad u hezārde p̄irim
 iki cihānda dest-girīm Ḥazret-i H̄ace Muhammed Bahāe'd-dīn-i Ṣāh-ı Naḳşıbend
 Ḥazretlerinin bu ḥakīr-i bī-mikdāra mezār-ı pür-enverleri ziyāreti muḳadder.

35

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Her ki der-bāğ-ı ʿarīkat şod hezār-ı Naḳşıbend⁶³
 Meyl-i kühl-i çeşm-i cān-sāz der-hār-ı Naḳşıbend⁶⁴

Nağme-sāz-ı sırr-ı vahdet mişevd der-her nefes⁶⁵
 Gerçi bāşed bī-şadā ʿuşşāk-ı zār-ı Naḳşıbend⁶⁶

Her gedā-rā Hüsrev-i iklim-i ma'nā miktuned⁶⁷
 Ber-ser-eş-i be-nihend t̄ac-ı iftihār-ı Naḳşıbend⁶⁸

Der-debistān-ı ledün bā-hızr-ı küşte hem sebak⁶⁹
 Behr-i ān h̄ace büzürkest iştiḥār-ı Naḳşıbend⁷⁰

⁶³ Her Naḳşıbend ki, tarikat bağında bülbül oldu,

⁶⁴ Can gözünün sürmesinin akıntısını dikende yaptı Naḳşıbend.

⁶⁵ Her nefeste vahdet sırrının şarkı söyleyenini duyuyor,

⁶⁶ Aslında, ağlayan aşıkların seslerini duyuyor Naḳşıbend.

⁶⁷ Her köleyi mana ülkesinin padişahı yapıyor,

⁶⁸ Baş üstünde sonsuz iftihar tacı yapıyor Naḳşıbend.

⁶⁹ Ledün mektebinde Hızır ile ders arkadaş,

⁷⁰ O mesafede yüce hocadır Naḳşıbend'in şöhreti.

- 5 Ey Selāmî tā ebed zinde şevved hem-çün Mesîh⁷¹
Her ki nūşed āb-1 feyz ez-çeşme sâz-1 Nakşibend⁷²

36

fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Olmak istersen cihānda ser-bülend
Nakşibend ol Nakşibend ol Nakşibend

Vâşıl oldı kûy-1 maqşûda olan
Pîr u minhâc-1 pîr-i ercümend

Senliğin vir Hakkā sen çık aradan
Sıgmaz ol dergāha merd-i hod-pesend

İç şarāb-1 marifetden bi-hod ol
Dāhil olmaz bezm-i ensür huş-mend

- 5 Feyz-i akdesden irer rûha devā
Bu Selāmî-veş olursun derd-mend

37

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Yār gamı cek derd-ile qaddîñ bükülünce
Sen ağla cihān halkı bakup saña gülünce

Güller açılır ağla sen ey bülbül-i şeydā
Ten gülşenine katra-i eşkiñ dökülünce

⁷¹ Ey Selāmî, Mesih gibi sonsuza kadar yaşadı,

⁷² Her kimse ki, Nakşibend çeşmesinden feyz suyu içti.

Beyhüde varup geşt ü güzār eyleme dehri
Şıdķ-ile ara istediđiđiñ sende bulunca

Bir Hızra iriş kim içesin āb-ı hayātı
İskender-veş gezme tehi sen de olunca

- 5 Mürşid işiğin bekle Selāmī gice gündüz
Dil maħzeni esrār-ı İlāhiyle tolunca

38

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Dilimde Ğaynım ğam cāna firāvān oldu gitdikçe
Yine hicrinle seyl-i eşkim Ğummān oldu gitdikçe

Olup sevdā-yı zülfünden hevā-yı āh-ile hem-rāh
Şabā-veş deşt-i ümīde şitābān oldu gitdikçe

Ne irdi kūy-ı maħşūde ne Ğaşķından kesel geldi
Tükenmez bir reh-i düşvāre pūyān oldu gitdikçe

Düşürdi zāhidi mā u meni vādi-i hicrāne
O ser-geşte-i ba'id kūy-ı cānān oldu gitdikçe

- 5 Hudāyā hızr-ı tevfiķiñ Selāmīye olup rehber
Sülūk-ı ma'rifet cezbeñle āsān oldu gitdikçe

39

fâilātün fâilātün fâilātün fâilün

- 1 Maħv kıl hāşāk-i cismiñ nār-ı Ğaşķa ħarķ ile
Zâil olmaz zulmet-i hestī ziyā-yı berķ ile

Sāhil-i keşretde kalma cāme-i şekkden soyun
Gevher-i tevhīdi bul'ummān-ı 'aşka ğark ile

Bu nümāyiş halka naş bu riyā iken 'aceb
Zāhide bilmem ne hāşıl bu riyā vü zerķ ile

Ehl-i 'irfāne riyāzet kendüden perhīzdir
Hārık-ı 'āde olur'adat-ı halkı hark ile

- 5 **Kabe kavseyn**⁷³ bu durur mīrac-ı ma'nā ehline
Menzil-i ednāde eyler cem'-i cenfī fark ile

Halvet-ender-encümende kıl sefer ender vatan
Ey Selāmī Hāk bulunmaz 'azm-i ğarb u şark ile

40

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Gönül maġbūn-ı dehr olma o bakmaz pīr ü gencine
Geline vaqt-i mev'ūdūñ gözetmez bīr ü pencine

Hired-mend ol gözet sūd u ziyāñ sūk-ı dehr içre
Nuķūd-ı 'ömri şarf itme sakın iksīr ü gencine

Tabīb-i dehrden ümīd-i dārū-yı vefā itme
Semmī ü şirīnine deġmez dahī tedbir ü zencine

Bu keşret 'āleminde çekmeyenler bār-ı aġyārı
Mukaddem tekye-i vahdetde yapıdı yir-i gencine

- 5 Selāmī kāmīlin tut pendini mengūş-ı gūş eyle
Ne sen bir kimseden incin ne senden biri incine

⁷³ Necm Sûresi, 9. ayet

41

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Mevlevîyim dökerim eşk-i teri döne döne
Çün felek şulelene dil-i kameri döne döne

Na't-ı vaslı yine âh ola mı deyü nasîb
Çün seg-i gev gezerim dâr u deri döne döne

Bezm-i hâşında ânîñ ben dahî pervâne gibi
Şem'i aşka yakarım bâl u peri döne döne

İrişür sūy-ı Yemenden nefes-i Rahmānî
Getirir peyk-i nesîm-i seheri döne döne

- 5 Nisbetim hâzret-i mollāya Selāmî olalı
Alırım sırr-ı Hudādan haberi döne döne

42

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 O dem ki eylediñ vaz'-ı kadim 'arş-ı berîn üzre
Bülend-i ferşden ta 'arşa fazlîñ mürselîn üzre

Sen ol nūr-ı hüviyyetsin ki toğdun burc-ı lāhūtdan
Nola düşmezse sāyen yâ Resūlallah zemîn üzre

Nice maḥkūm-ı fermānı olurdı cümleten 'ālem
Süleymān itmese taḥrîr-i nāmıñ ger nigîn üzre

Seḥāb-ı mağfiretdir cism-i bi-zıllıñ bi izni'llah
İder ğark-āb-ı raḥmet düşse sāyeñ müznibîn üzre

- 5 Ne gam var s̄āye-i luṭfũnda t̄āb-1 mihr-i mahşerden
Selāmi 'asi-i r̄u-siyeh-i kem-ter kem̄in ūzre

43

mefāil̄ün mefāil̄ün mefāil̄ün mefāil̄ün

- 1 İdenler semm-i b̄uy-1 m̄uy-1 h̄āl 'anber̄in ūzre
Didiler d̄ūd-1 'anberdir ğad̄ār-1 āteşin ūzre

Nişān-1 vakfe-i zer h̄āldir āyāt-1 h̄üsnünde
Değildir nokṭa zāid ḥāş-1 K̄ur'an-1 mübin ūzre

Kenār-1 çeşme-i kevşer lebinde m̄uy-1 t̄ū hayn
Leb-i c̄ūda sebz-i deryā m̄ukedder engeb̄in ūzre

Ya şems-i r̄uyine p̄üşide bir ebr-i siyāh z̄ulfi
Ya ḥıfz-1 h̄üsnüne mār-1 mutalsamdır def̄in ūzre

- 5 Ciğerden t̄ir-i ğamzeñ eksik itme ey kemān ebr̄ū
O seyr-i eşk-ile r̄üs̄ide bir şāhdır zem̄in ūzre

- 6 Şafak-ḡün itmes̄ün mi çarḥı eşk-i h̄ün-bānım
Gelen seniñ ḥavādiş hep Selāmi-i hazin ūzre

44

fāilāt̄ün fāilāt̄ün fāilāt̄ün fāil̄ün

- 1 H̄āk içün düşmez riyā ehli şalat u r̄üzeye
Çünkü zer virmez t̄uvān-ger bi-bahādır ȳüzeye

Ehl-i taḳl̄ide bulunmaz s̄uk-1 taḳkiḳde bahā
Her kebūt-1 seng çıkmaz kıymet-i p̄ir̄üzeye

Zāhidin gelmez ḥalāvet ḳalbine tā‘āt ile
 Ḳandile lezzet gelür mi bī-meze ḥarbūzeye

Nāil-i feyz olamaz dil kim ola levş-i sivā
 Yā ne mümkin vaz‘ı zemzem bāde konmuş küzeye

- 5 Bātımñ pāk it Selāmī zāhire olma firīb
 Pāyınñ ğasl itmeyince mesh olunmaz müzeye

45

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Gelmeden tolmuşdı cāmi‘-i imān şaf şaf
 Şer‘i mihrābına yüz tutmağa merdān şaf şaf

Yalnız ‘aşık-ı üftādeñ olan tebaamı
 Çekdi Veysel Ḳarānī ‘aşkına dendān şaf şaf

Girdiler dīnine izhār-ı nübüvvet idecek
 Her cemādāt u melek cinn-ile insān şaf şaf

Her ğazā vaḳtı Hudā Ḥazret-i Cibrili ile
 Gönderür ceşş-i melekden saña ā‘vān şaf şaf

- 5 Selsebil oldı benānından akub āb-ı ḥayāt
 Cem‘ olub içdi kamu ümmet-i ‘atşān şaf şaf

Şeb-i mi‘rācda dahī cem‘ olub ervāḥ-ı rūsül
 İktidā eyleyüb el bağladı ol ān şaf şaf

İki cānibde melek ‘arşa ‘urūc eyler iken
 Tutdılar encüm-ile şem‘-i fūrüzān şaf şaf

İç diyü kâse ile kevseri cennetde seniñ
Reh-güzârında tutar hürî vü gılmân şaf şaf

‘Aybını ümmetinin hürmetine gayb itdi
Lücce-i ‘afvım rahmet-i rahmân şaf şaf

- 10 Ka‘be-i ravzânı her hâcî-yı ‘uşşâk-ı ümem
Sa‘y idüb ‘aşkıñ-ile itmede cevlan şaf şaf

Mine pāzārına çıkmış reh-i ‘aşkıñda seniñ
Cānın İsmā‘il-veş itmeğe kurbān şaf şaf

Hiç ne mümkün seni vaşf eyleye ‘acz-ile kişi
Nâ‘tım söyler iken mısra ‘ı Kurān şaf şaf

- 13 Bu Selāmi kulumı ‘afv ile ihyā eyle
Hak huzūrunda turunca ulu divān şaf şaf

46

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 K̄albi jengār-ı gubār-ı mā-sivādan eyle şaf
Vech-i dilberden ola ta perde-i zūlf inkişāf

Mekteb-i ‘aşk içre gir ‘ilmiñ ola H̄akku’l-yakīn
Aradan ref‘ola hep şekk ü zūnūn-ı ihtilāf

Kūnc-i halvet terkiñ it keşretde vahdet ide gör
‘Arife oldur hakikatde şürūṭ-ı i‘tikāf

‘Ab-ı çeşm-ile vüzū’ it tür namāz u şalata
İtme vechu’llahdan k̄ible-nūmā-veş inhirāf

- 5 Rāh-ı Hākka gir Selāmi vird idüb bu mışrâ ı
Ferrec Allahümme hemmi neccinā mimmā nehāf

47

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Nāzenin ʿömrini itme kıl u kâl ile telef
Hâl-i taḥşil eylemekdir iki ʿâlemde şeref

Lüce-i elfāzı ko baḥr-ı muḥit it baḫnıñ
Dürr-i mâ nâ-yı ledünniye ola kalbın şadef

ʿAşık isen başına tâc it melâmet taşını
Zâhidin ta n-ı tehâmine vücüdün kıl hedef

Derd ü miḥnet birbirinden ʿaşıkâ mirâşdır
Olmada ʿaşk ehli eslâfın belâsına ḫalef

- 5 Şem ʿolub ʿaşk-ıla yan bezminde Hâcı Dedenin
Şu le-veş nür ol Selâmi bir ola her şeş taraf

48

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Her seher vird-i zebânın ola ezkâr-ı laṭif
Seni tâ mazhar-i elṭâf ide itâr-ı laṭif

Açıla revzen-i dil keşf ola zûlmât-ı ḫicâb
Maşrıḳ-ı cânda nümâyân ola envâr-ı laṭif

Şüret-i gayriyeti ref ʿit dil mirʿatından
Dide-i bātına zâhir ola didâr-ı laṭif

Hüsn-i pîndârı bırak sil sirişkin bahr it
Sadef-i kalbe tola lü'lü'-i esrâr-ı latîf

- 5 Ey Selâmi irişür lütf-ı Hudâya 'aşık
Eylese zikrini tekrâr-be-tekrâr latîf

49

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey olan menşür kerremnâ-yıla zât-ı şerîf
Ahsen-i takvim⁷⁴de halk itdi çün Rabbü'l-latîf

Zâtını hürşid-i 'alem-tâb kılmışken Hudâ
Perde-i 'aynım sivâdan eyledin hayfa kesîf

Hâmil-i sırr-ı emânât olmağa şâyân iken
Bâr-ı dünyâ-yile zulm u cehl idüb itdin nahîf

Derd-i mevlâyile eşk-i çeşmi seylâb eyle kim
Tâ ola dil-hânesi hâşâk-ı hestîden nazîf

- 5 Zâr-ı 'aşk-ıla Selâmi gir tarîk-i vuslata
Eyle her bâre taḥammül hem-çüneyn mür-ı zâ'if

50

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Eşk-i hünâb-ile cismîñ lâle-zâr it hemçü tağ
Nâr-ı 'aşk-ıla Yâkub sineñde aç dağ üzre dağ

⁷⁴ Tîn Sûresi, 4. ayet

Hab-1 rāhat terkiñ eyle gir tarik-1 vuşlata
Yol eri yolda gerekdir hurrem u gam şayr u sağ

Şem [◌]-i cismiñ nār-1 aşk-1 yār ile sūzān idüb
[◌]Ayn-1 nūr ol tā vişāl-i şubḥ olunca çün çerāg

Ref [◌]ola cümle izāfāt-ile mevḥūm-1 meni
İrişüb ıtlāka eyle kayd-1 hestiden ferāg

- 5 İktidā it ehl-i [◌]aşka bakma sağ u soluna
Bu meşel olmaz erenlerde Selāmi sol u sağ

51

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

- 1 Yüzün [◌]uşşaka eyler ya nebī nūr āyetin iblāg
Hüve'l-Haḫ vedduha⁷⁵ vechin dahi vel'leylidir⁷⁶ aşdāg

Kaşından satr-1 bismillah okur her [◌]arif-i billah
O gözler kim görür Allah dinildi Haḫkma māzāg⁷⁷

Olan şuhuf u kütüb-i münzel yazardı vaşfını ol
Çü sensin hatem-i mürsel seniñle oldı din asbāg

Hayāl-i hüsnini nakş ideli dil levḥ-i hatırda
Nuḫūş-1 gayriden geçdi āña ne kara ne hod ağ

- 5 [◌]Abiddendir nola āzād-1 bend-i zūlfün olmazsa
Selāmi gerdenine eyledi zencir-i [◌]aşkın bağ

⁷⁵ Kur'an-ı Kerim'in 93. sûresidir

⁷⁶ Kur'an-ı Kerim'in 92. sûresidir

⁷⁷ Necm Sûresi, 17. ayet

52

fâilâtûn fâilâtûn fâilâtûn fâilûn

- 1 ʿAr̄sa-i s̄inemde kur̄dı p̄adiṣ̄ah ʿaṣḩ otaĝ
Nūr-u vechinden der̄un-ı dilde yandırdı çer̄aĝ

Leṣker-i Tatar-ı ĝam kıldı gönül mülkûn vaṭan
Yapdılar ĝuya ki t̄arac ehline baṣḩa ocaĝ

D̄ide-i h̄unb̄ar u s̄uz-ı sine-i hicr̄an ile
L̄ale-z̄ar oldu vücūdum daĝ-ile m̄anend-i taĝ

Ḥamdulillah iltif̄at-ı luṭf-ı ṣ̄ah-ı ʿaṣḩ-ıla
Ṣ̄imdi oldu ni met-i vaṣl-ıla her daĝ üsti baĝ

- 5 Mey-fürüş oldu Sel̄ami kandedir erb̄ab-ı ʿaṣḩ
Nūṣ iden bir cür ʿas̄in eyler dü-âlem̄den fer̄aĝ

53

fâilâtûn fâilâtûn fâilâtûn fâilûn

- 1 Ey iden ṣ̄ehru'llah Ḥaḩḩı kendine t̄arik u teng
İḩtil̄af-ı mezheb ile d̄aim̄a ḩayr̄an u deng

Nefs ü şeyṭ̄an-ile kendin ṣ̄alis-i ṣ̄ani idüb
Her se fiṣḩ u ṭ̄a at içün eylemekde ṣ̄ulḩ u ceng

Dir iken ṣ̄alis ṣ̄el̄aṣe kande tevḩid-i Ḥud̄a
Böyle meslekde ider mi mü'min-i k̄amil dü-reng

Ḥ̄alik-i ef̄al-i bende Ḥaḩ iken Ḥadi müzill
Ĝayre isbat-ı rübübiyyet deĝil mi ʿar u teng

- 5 Kāvli seni emr-i dīnde cebri fi'li i'tizāl
Misl-i harbā görünür kendinde mezheb reng u reng

Halt-ı mezheb mezhebinde olmamış iken revā
Kendini eyler kıtar-ı ehl-i butlāna peşeng

- 7 Ey Selāmi şaykal it lā-gayr-ı illallah ile
Ta gide mirāt-ı dilden bu zünün-ı şekk-i jenk

54

fâilâtûn fâilâtûn fâilâtûn fâilûn

- 1 Sayf-ı aşk-ı Ahmedi kim cānına kıla silāh
Şāh-ı merdāndır ki ceş-i nefsine bulur necāh

Ravza-i āddan birine cāy iden uşşākımın
Ālem-i gaybdan gelür gūşına Hayye-āle-l-felāh

Ol riyāz-ı gülşeniñ bir bülbüli peyk-i celil
Hāk-rüb bābına carub içün açmış cenāh

Kātib-i kudret hayāl-i nakşın eşk-i çeşm-ile
Yazdı levh-i sine-i uşşāka bā-kavl-i şimāh

- 5 Yā Selāmi şalli bi'l-āşku'l-rūhu'l-Muštafa⁷⁸
Küllü vaqt külli ān bi'l-ğuduvvi ve'r-revāh⁷⁹

⁷⁸ Ey Selāmî Hz. Muhammed Mustafâ'nın ruhumun aşkını zikret

⁷⁹ Her vakit, her an, sabahları ve akşamları

55

mefûlû mefâilû mefâilû feûlûn

- 1 Aşık olub aşk âteşine it dili matbah
Pirin nefesinden ana ur zikr-ile minfah

Mizân-ı şeri'atle yüri cistr-i sülûkî
Celb itmeye ta kim seni emmâre-i düzah

Ezkâr-ı bürakile iriş âdn-ı visâle
Her menzili geç berç gibi fersah u fersah

Bâl u per-i aşk-ıla kılub rûhını tayrân
Pâ-bend-i ikâl olmaya tâ âlem-i berzah

- 5 Mirât-ı cenândan göresin yarı Selâmî
Levh-i diline aşk-ı Hudâ olsa murassah

56

mefâilûn mefâilûn mefâilûn mefâilûn

- 1 Senin zallîn virir nûr âfitâba yâ Resûlallah
Anın çün düşmedi sayen tûrâba yâ Resûlallah

Tenin cennet kaddin tûbâ benânin selsebîlû'l-Hak
İçirdi kevşer-âsâ her şahâbe ya Resûlallah

Kalem eşcâr olup deryâ midâd olsa semâ evrâk
Yazılmaz mifcerin gelmez hesâba yâ Resûlallah

Sen ol maqsûd-ı ma'nâsin ki kavî-i meşel kim remzi
Düşürdi âlemi harf-i hicâba ya Resûlallah

- 5 Hatt-ı kudretle yazmışdı Hudâ teşrifini evvel
Semâdan her nüzûl iden kitâba yâ Resûlallah
- 6 Selâmi kâle-i ʿömrin yitürdi hâb-ı gafletde
Anı ʿafv it revâ görme ʿitâba yâ Resûlallah

57

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Dil-i pür-teşnemi kandır şerâbe yâ Resûlallah
Fırâk ʿataş-ıla döndüm kebâbe yâ Resûlallah

Dil-i nâşâdım ʿabâd it yed-i mi ʿmâr-ı lütfuñla
Teveccüh eyledi âhir harâbe yâ Resûlallah

Şeb-i zulmetde kaldım nûr-ı aşkın reh-nümâ eyle
Revân olam der-i devlet-meâbe yâ Resûlallah

Felekde mihr ü mâha iftihâr itsem sezâ el-Ḥaḡ
Eşiğünde yüzüm sürsem türâba yâ Resûlallah

- 5 Selâmi kapuña geldi meded maḡrûm gönderme
Ne denlü müsteḡaḡ ise ʿikâbe yâ Resûlallah

58

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Baña meftûḡ kıl bâbü's-selâmı yâ Resûlallah
Değişmem ravzâna dârü's-selâmı yâ Resûlallah

ʿAceb-mi pîr ü girev-i beyân-ı ḡurb-ı Ḥaḡ olsam
Getirdikçe şalat-ile selâmı yâ Resûlallah

Ümid-i cennet-i vaşlınla düşdüm vâdi-i aşka
Refik u yâr kıl ismü's-selâmı yâ Resûlallah

Hıtab-ı udhulûye lâıyık olan mü'minîn ile
İşitdir sem'ime Hakdan selâmı yâ Resûlallah

- 5 Yine mehcür-ı didâr olalı hayli zamân oldu
Ümid-i iltifat eyler Selâmî yâ Rasûlullah

59

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ne-şod hüşyar ebed mest-i elestî yâ Resûlallah⁸⁰
Ezân mâil dilem ber-mey perestî yâ Resûlallah⁸¹

Ezân desti merâ yek cur'a ihsân kün ki der-âhir⁸²
Reside bâ-şodet ez-dest-be-desti yâ Resûlallah⁸³

Be-dest-i hod be-dih bi-vâsihta ez-kevşer-i feyzet⁸⁴
Meger dâñ serseri ez-dest-be-desti yâ Resûlallah⁸⁵

Veli birün şod er şad der-ñuzüret cürm ü küstâhi⁸⁶
Ne-şod sad der-şeri'at vaqt-i mesti yâ Resûlallah⁸⁷

⁸⁰ Yâ Resûlallah, elest meclisinin bir sarhoşu akli başında olmadı .

⁸¹ O yüzden, sürekli olarak şarap içen bir gönül heveslisiyim yâ Resûlallah.

⁸² Bu nedenle, bir el ki, sonunda bana bir yudum ihsan etti.

⁸³ Çok sertlik ile gitti (dolaştı) elden ele, yâ Resûlallah.

⁸⁴ Kendi eline feyiz kevserinden içki veren,

⁸⁵ Elden ele dolaşan, başı dönmüş bir hilecidir yâ Resûlallah.

⁸⁶ Fakat, rahatlığın içinde (bu) suç ve küstahlık (artık) fazla oldu.

⁸⁷ Şeriatte sarhoşluk vakti yeter olmadı yâ Resûlallah.

- 5 Çen̄in b̄i-hod kün ez-bāde-i humhāne-i n̄isti⁸⁸
Ki cān u dil rehed ez-kayd-ı hesti yā Resūlallah⁸⁹
- 6 Selāmi dil ūikesti mi-kūşed ez-dūri-i vuşlat⁹⁰
Der-āhir rāst şod kār-rā ūikesti yā Resūlallah⁹¹

60

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Riyāz-ı ravzana bir ‘andelibim yā Resūlallah
‘Aceb ger nide zār-ı b̄i-şekibim yā Resūlallah

Şu‘ā-ı nūr-ı ‘aşkıñ olmaz ise kūyuña reh-yāb
‘Amāyım reh-rev-i vādī-i ūeybim yā Resūlallah

Dū ‘ālemdede efendimsin veli maḥbūb-ı cānımsın
Meded kıl bend-i aḡlāl-ı raqībim yā Resūlallah

Dırığā kāle-i ‘ömri deḡişdim sū-i ā‘māle
Bu pāzār-ı cihānda dil-firibim yā Resūlallah

- 5 Ne denlü rū-siyeh bir b̄i-‘amelsem daḡi red itme
Selāmiyim kapuñda bir ḡarībim yā Resūlallah

61

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ümid-i vaşlına dil mübtelādır yā Resūlallah
İşi leyl ü nehār rah-ı fezādır yā Resūlallah

⁸⁸ Çünkü yokluk içkisinden (içerek) kendinden geçmiş,

⁸⁹ Bu yüzden can ve gönül varlık endişesinden geçti yā Resūlallah.

⁹⁰ Selāmi gönül kırıklığı, vuslat uzaklığında daha çok öldürtüyor.

⁹¹ Sonunda kırıklık işi doğru oldu yā Resūlallah.

Yerin hār-ı belā kılmuş firākın bülbüli cānı
Ne yapsun çāresiz bir bî-nevādır ya Resûlallah

Müyesser olsa rû-māl-ı gubār-ı hāk-i dergāhın
O demde tuhfe-i cānım fedādır yā Resûlallah

Ciğer kanın kebāb u eşk-i çesmiñ zād-ı rāh itmiş
Reh-i aşkında kārı püşt-i pādır ya Resûlallah

5 Cemālin nūrna müstağrak eyle dide-i cānı
Düşüp gurbetde kalmış bir amādır yā Resûlallah

6 Selāmi pāy-māl olmuş yatur hāk-i mezelletde
Elin āl lutfına muhtāc gedādır ya Resûlallah

62

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

1 Mā'iyet sırrı çün günden ayandır yā Resûlallah
Velī gū sözlere nisbet nihāndır yā Resûlallah

Niçün mir'at-ı dilde bu hayāl-i rāi vü mer'ī
Bu teşbih-i ta'addüd hep yamandır yā Resûlallah

Bu esmā vü şifāt āsarındır kim düşmüşüz kayde
Bizi sen reng-i itlāka boyandır yā Resûlallah

Meğer mişkāt-ı nūrundan o dil kim rüşen olmuşdur
Bilen esrār-ı tevḥīdi o cāndır yā Resûlallah

5 Saña teb'id ü bi'at itā'at Hākka rāci'dir
Rameyte⁹² sırride bunu beyandır yā Resûlallah

⁹² Enfāl Sûresi, 9. ayet

- 6 Selāmi reāni dersin aldı pīr-i kāmilden
Bu ilmin gayrı hep zann u gümandır yā Resūlallah

63

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Vücūdum ateş-i aşkımla yandır yā Resūlallah
Çerāğ-ı kalbi şevkımlle uyandır yā Resūlallah
- Şırāt-ı cism-i nāsütten geçen firdevs-i lāhūte
Saña zāhirde bātında uyandır yā Resūlallah

Hayālāt-ı cihānı vāhimeyle vākı'a sandı
Anı bu hāb-ı gāfletten uyandır yā Resūlallah

Vücūd-ı zıll-ı mevhumun seniñ nūrunda mahv itsün
Ezel bi-rengē cānın boyandır yā Resūlallah

- 5 Yeter bu bezm-i kesretde yatup mest-i gurūr oldu
Mey-i bi-kāse-i vāhdetle kandır yā Resūlallah
- 6 Selāmi sih-i firkatde ciğer sahtın kebāb itdi
Revān olan gözünden şimdi kandır yā Resūlallah

64

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Vişāl-i kūyuña aşk rehberimdir yā Resūlallah
Hużūra tuhfe cān-ile serimdir yā Resūlallah
- Yolunda hāk-i zillet mahmilimdir āh otağımdır
Kanā'at-ı zād-ı rāh sükkerimdir yā Resūlallah

Tarīk-ı Ka'be-i vaşında her berg-i muğaylānīn
Hezār-ı cāna gül-berg-i terimdir yā Resūlallah

Gubār-ı hāk-pāyīn kuhl-ı nūr-ı çeşm-i cānımdır
Meh-i nev sūrmedān-ı zīverimdir yā Resūlallah

- 5 Ümid-i vaşlla dili kan yutarsa hān-ı eşkimden
Bu 'aşaş hıcre āb-ı kevşerimdir yā Resūlallah

Çözülmez gerden-i cānımda bend-i halka-i aşkīn
Kapunda bađlu zencir-i zerimdir yā Resūlallah

- 7 Selāmi müznibi nūr-ı şefā' atle münevver kıl
Yüzi karam mufaşşal defterimdir yā Resūlallah

65

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

- 1 Hākka her ān işin seyr-ü seferdir yā Resūlallah
Sulūkūndan melek de bi-haberdir yā Resūlallah

Bu ne fak-ı felek tezyin olunmuş nūr-ı encümle
Seniñçün şah-reh rüşen memerrdir yā Resūlallah

Qıyamında turup ta zim iderler sidre vü Tübā
Yolunda kabe kavseyn⁹³ bir kamerdir yā Resūlallah

Künüz sırrını isrāde mahfi eylemiş Bari
İrişmek sırrına acz-i beşerdir yā Resūlallah

- 5 Ziyā-i mihr-ile tenvir iden āfākı ser-tā-ser
Cemālin pertevinden bir eşerdir yā Resūlallah

⁹³ Necm Sūresi, 9. ayet

Dü-nim oldı benām̄inde görüb esrār-ı tevḥidi
Saña eşhād-ı Hāk gökde kamerdir yā Resūlallah

Dem-ā-dem intizār-ı rü'yet-i didār iden cāna
Ġubārīn kuhl-ı māzāga'l-başardır⁹⁴ yā Resūlallah

Şu'a-ı nūr-ı aşkın kūy-ı vaşla rehber olmazsa
Bu vādide işim rāh-ı hatardır yā Resūlallah

- 9 Tehi dest-ile şey-en lillah gelmiş bāb-ı lutfunda
Selāmi rü-siyeh bir der-bederdir yā Resūlallah

66

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Beni şeydā iden rüy-ı gülündür yā Resūlallah
Bana hem-hāl u hem-derd bülbülündür yā Resūlallah

Perişān eyleyüb avāre iden bāğ-ı aşk içre
Hezārān aşığı bir sünbülündür yā Resūlallah

Ķamer vechiñ görenler id iderler iki alemde
Şeb kadar olan ancak kākülündür yā Resūlallah

Seḳāhum rabbuhum⁹⁵ hamrından ihsān olan uşşāka
Zülāl-i kevser-i cām-ı mülündür yā Resūlallah

- 5 Cemāliñ āyet-i Ķur'an kaşındır bā-i bismillah
O bāye nokta-i hāl fülfulündür yā Resūlallah

⁹⁴ Necm Sûresi, 17. ayet

⁹⁵ İnsan Sûresi, 21. ayet

- 6 Selāmi derd-mendindir derin dārü'l-āman itmiş
İşiginde eli bağılu kûlundur yâ Resûlallah

67

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Şehri derd-ile her kim diye sübhān Allah
Cûd-1 lütfundan ider derdine dermān Allah

Fezkurûllaha kıyāmen ve kuūden⁹⁶ didi Hāk
Kalk otur muhabbet-ile di her ān Allah

Nūr-1 zikr-ile münevver ola mir'āt-1 dilin
Göstere saña nice mâ'nā-yı pinhān Allah

Men aref⁹⁷ dersin okı mekteb-i ʿirfān içre
Noldığın bildire kimdir saña insān Allah

- 5 Kaṭre-i cismi Selāmi ko bihār-1 cem'e
Der-i fark-1 pes cem'i ide ihsān Allah

68

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Süy-1 dosttan bû virir uşşāka esdikçe riyāh
Mürġ-i kudsidir peyām-1 yâr için açmış cenāh

Bülbül-i cāna gülünden müjdeler ihsān ider
Hār-1 har hār-1 firāk-1 yârdan eyler felāh

⁹⁶ Nisa Sûresi, 103. ayet

⁹⁷ men aref: "Nefsini bilen Rabb'ini bilir." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.262

Hüdhüd-i şehri Sebāya b̄üy evidir ez-Yemen
İtmede enfās-ı Rahmān-ile cām inşirāh

Künc-i ğamda yan yakıl izhār-ı āh itme sakın
Gör ki şem'î aşk-ile sūzān olur tā-be şabāh

- 5 Hāb-ı ğafletden Selāmi cāmı bīdār eyle kim
Sūy-ı dostdan b̄ü virir esdikçe uşşāka riyāh

69

mefülü fâilâtü mefâilü fâilün

- 1 Zikrīñ cüyüş it baña yā Rab mu'īn-i rūh
Avnīñle Mekke-i dil ola feth-ile fütüh

Tufānı zenb-i mā-i meyinden halāş kıl
İtdin çünān ki ğark-ı ābdan necāt-ı Nuh

Çekdiren neş'e-yi mey-i dünyā içün humār
Sāki-i lā-yezālden ihsān kıl şabūh

Takyid-i māsivā ile hestiden it rehā
Āzādelikle bula süveydā-yı dil vuzūh

- 5 Yā Rab Selāmi itdiği da'vāyı benliğe
Cām gönülden itdi yine tevbe-i naşūh

70

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Her mürīdi kim t̄arīkatde ola münkād-ı şeyh
Cāhid-i vāfi'llahda yāver olur imdād-ı şeyh

Hācet olmaz çille-i deyr ü maḳamāta eğer
Cezbe-i Rahmān ile olur ise irşād-ı şeyh

Hāḳdan eyler istifāza sālīke olur mufīz
Sır yüzünden ʿayn-ı dād-ı Hāḳdır dād-ı şeyh

Nüşa-i lā- reybe-fihādan⁹⁸ virüb ders-i şühūd
İtdirir imān-ı bi'l-ğaybı ʿayān üstād-ı şeyh

- 5 Ey Selāmi söylenen nām-ı fenā-yile beḳā
Oldı mā nāda hemin i ʿdām-ile icād-ı şeyh

71

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Kangı sālīk kim ola ez cān u dil teslīm-i şeyh
Vācib olur ba ʿde ta ʿzīm-i Hudā tekrīm-i şeyh

Hizmetinde olduñ ise şıdḳ-ıla beste kemer
Çille-i çil sālēden yekdir nigāh-i nīm-i şeyh

Lezzet-i dünyā vü mā-fihādan eyler telh-kām
İrişürse cāna zevk-i cezbe-i tesnīm-i şeyh

Ehl-i isti ʿdād ider hāliyle ḥall-i müşkilāt
Hāşılı bi-güft ü gūdur sālīke tefhim-i şeyh

- 5 İhtiyāc-ı baḳs-i kıl u ḳālden olur ḥalāş
Ey Selāmi her kime olsa eğer tā ʿlīm-i şeyh

⁹⁸ Casiye Sûresi, 32. ayet

mefâilün mefâilün feûlün

- 1 Kişi taklîd ile olur mı şufî
Libâs itse ridâ vü şâl u şöfi

Taşavvuf zann idüb her türrehâtı
‘Avâm içre urursa lâf u lûfi

Bilür mi sırr-ı tevhîdi muḳallid
Telaffuz itmek-ile kaç ḫurûfi

Değildir ehl-i biniş ‘indimizde
Elifden fark iden elif ulûfi

- 5 Men ü mâ yog-idi bezm-i elestde
Belâ ḳavline oldıñ ḡayr-ı mûfi

Seniñ yâ senliḡiñ kesb-i yediñ mi
Unutdın mı Raûf ile ‘Atûfi

Zebânı lâl u ‘aklı mât olurdı
Olaydı sırr-ı tevhide vuḳûfi

Ma‘ânî ‘ilmîni bilsün mi naḫvı
Dimekle ḳâle başari kıl kûfi

Nücümü evc-i mâ nâmın diğerdır
Hiçab-ı ‘arz ile olmaz ḫusûfi

- 10 Düşüb zenb-i dünüb ile hafifde
Ḥaḳıḳat şemsiniñ olmaz kûsûfi

- 11 Sakın terk-i edeb kılma Selāmi
Çekerler keşf-i sırr idene yūfi

73

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Olanlar mahrem-i sırr-ı serāy-ı **li meallah**⁹⁹
Serir-i lā-mekānda giydiler t̄ac-ı ūhinŷāhı

Yakan mıŷbāh-ı kalbīn nūr-ı miŷkāt-ı nübüvvetden
İrüb kud̄sī-i lāhūta bırakdı māsivā'llahı

Vücūdun t̄urını cāy-ı tecellī-i āla eyle
Saña sırr-ı ŷecerden diye Hak inni enallahı

Alanlar p̄ir-i 'ilm-i men ledünden **men'aref**¹⁰⁰ dersin
Bulur bir lahzada Allahı Vāllahi ve Billahi

- 5 Selāmi hırqa-i cismim gönülde re's-i t̄acımdır
Had̄is-i **fakri fahriyle**¹⁰¹ tevekkül et 'alellahı

74

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 ŷayd-ı dil dehr-i zenin gerçi müdāmī dāmı
Görmeden rüzın irer cāne meŷāmı ŷāmı

Ḳabri sengine kazar nāmını ḥakkāk-ı felek
Tutsa da mühr-i Süleymān-veŷ enāmı nāmı

⁹⁹ li meallah: "Allah ile beraber olduğum öyle bir vaktim vardır ki, orada büyük melekler ve herhangi bir peygamber bulunmaz." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.173

¹⁰⁰ men aref: "Nefsini bilen Rabb'ini bilir." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.262

¹⁰¹ fakri fahrî: "Fakirliğimle iftihar ederim." Aclunî, a.g.e., C.I, s.87

Nice Dārā vü zīmānı kılub zīr ü zeber
Hāke saldı feleğin çarb-ı hüsāmı samı

Zıll-ile hırşı bırak lokma için çekme emek
Toyurur rızk-ı ‘aliyyüllaḥ ta‘amı ‘amı

- 5 Çünki ışkāt-ı izafat iledir vaḥdete rāh
Sende işbāt ile nefy eyle Selāmi lāmı

75

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Hāk-i zīr-i kademīn efser-i ser itse kişi
İrişür mihr gibi evc-i mu‘allāya başı

Şeb-i mi‘racda yüzün sürmek-ile maḳdemine
Hāk-pāy-ı kademīn rif‘ata irdirdi taşı

İltifātın kara taşı ḥacerü’l-esved ider
Halka-i tevhīde mübşer ider ‘abd-i Habeşi

Hāşimi ḥāline hep Hind u Habeş ‘aşıkdır
Ey Resūl medenī vü ‘Arabi vü Qureşi

- 5 Ravza-i pākine āvize olub şems ü kamer
Dil ü cān gibi yanar küll-i ḡıdaten ü ‘aşı

Eğer pervāne şıfat bālin açub murğ-ı felek
Dönerek itmededir birbirine keşmekeşi

Rüyet-i pertev-i didārına mirāt idinüb
Dest-i pākīnde tutar Hazret-i ‘İsā güneşi

Ş̄arib-i āb-ı hayāt ölse da zāil olmaz
 Ārzū-yı leb-i lāline çekenler Çataşı

- 9 Sīh-i hicrinde Selāmī ciğerin kıldı kebāb
 Nār-ı aşkıñla döker yana döne kanlu yaşı

76

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Mekteb-i aşka iriş gör nüsha-i kübrayı
 Oda yak bu varak-ı mesele-i fetvayı

Ğill ü gışşdan dilini şaf-ter it rüyün zerd
 Tut kirişde kulağın dinle şadā-yı nāyı

Dök demi dildili baş parele Allah yolına
 Ney-ile aldı Şemsî pençeye Mevlānayı

Evce bir ahter ola şerer-i ahından
 Yaka meşale gibi tenevvür-i felekde ayı

- 5 Nār-ı aşk-ıla Selāmī has-ı pindarı yakub
 Cezbe-i nūr-ı Hudā-yile ara Mevlāyı

77

fâilātün fâilātün fâilātün fâilün

- 1 Muşkem ol emr-i ūbūdiyyette ey dil mih gibi
 Bekle mürşid kapusunda şıdk-ıla gülmih gibi

Kinden ü püyusten oldu aşı-ı bünyād-ı tarik
 Mā-sivāya pençe salma rişhā-yı bih gibi

Nār-ı aşka yan yakıl saht-dili eyle kebāb
Eşk-i hūn-in zīr u bī-şīt u şada ol sīh gibi

Vārid-i ğayb-i İlähiye maḥall eyle dilin
Ehl-i ḥāl ol eyleme naql-ı selef tāriḥ gibi

- 5 İtirāz itme Selāmi ğayrı noksanın görüb
Hiç kemāl olmaz cihānda nefsine tevbiḥ gibi

78

Nazire-i Meşel

fāilātūn fāilātūn fāilātūn fāilūn

- 1 Hestī ān ger nebūdī ne ʿadem zi-nīsān bedī¹⁰²
Seyn-i insān ger nebūdī evvel ahir ān bedī¹⁰³

Der-şūr-ı mestūr küşt ān nāzenin ez-bihr-i nāz¹⁰⁴
Ġayr u o çe bud ez-rū-puş hod uryān bedī¹⁰⁵

Cüz-i vücūd-ı yemm ne-bāşed did māhi-rā ḥicāb¹⁰⁶
Hod nebūdī çeşm-i bend-i tū-çerā pinhān bedī¹⁰⁷

Ehl-i sāhil-rā ḥicāb-ı emvāc u māhi-rā çü yemm¹⁰⁸
Ne ḥicāb-ı inhā şifāt u belki zāt-ı ān bedī¹⁰⁹

¹⁰² Var oluş, ne varlıkla ne yoklukla başladı;

¹⁰³ İnsan, evvelde de ahirde de yoklukla başladı.

¹⁰⁴ Gizli sorun içinde yok edilen nazın uzaklığından,

¹⁰⁵ Çok uygun ve uygun olmayanın kendi yüz örtüsünün çıplaklığıyla başladı.

¹⁰⁶ Bir balık denizin vücudunu utanarak gördü.

¹⁰⁷ Gözün kendisi değildir senin perden çünkü gizlilikle başladı.

¹⁰⁸ Sahil ehlini dalgalar, balık ve deniz utandırır

¹⁰⁹ Ve belki onun zâtı ulaştırma özelliğiyle utanmaz.

5 Kejed ş̄uret ve'r ne bestī ş̄afvet āyine-rā¹¹⁰
Ş̄ahid-i meşhūd incā çün 'adem yek-sān bedī¹¹¹

Mişevd der-mülk-i hod ez-libās-ı rû-nümā¹¹²
Lik der-her reng dāned mahrem-i sultān bedī¹¹³

7 Gerçi 'ālem şod Selāmī ser-be-ser mirāt-ı Hāk¹¹⁴
Ger bedīdi rüşenā torā ez heme insān bedī¹¹⁵

79

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilâtün

1 Mevc-rā bā-baħr dīden der-nazar-ı yek-sān bedī¹¹⁶
Rūy-ı vahdet-rā be-keşret dīdenet āsān bedī¹¹⁷

Der-her āmī bā-libās-ı tū küned hod-rā āyān¹¹⁸
Ger tora çeşm āşinā-yı būdī ān cān nā-bedī¹¹⁹

Ez-ş̄ūr-ı 'uryān be-kerdī çün be-nefy-i lā-āle¹²⁰
Ġayr-ı illā ez-hayālet hem-çü zıll pinhān bedī¹²¹

¹¹⁰ Çarpık görünüşlü aynanın saflığına eğer bağlı değilse,

¹¹¹ Bu görülen yer de şahittir ki başlangıçta hiçbir şey yoktu .

¹¹² Kendi mülkünde (kendini gösteren) elbisesinden soyunuyor,

¹¹³ Fakat, her zaman sultanının mahreminin başladığının haberini alıyor.

¹¹⁴ (Ey) Selāmī gerçi ālem baştan başa Hakk'ın aynası oldu,

¹¹⁵ Bütün insanlığın başlangıcından daha fazla parladı.

¹¹⁶ Dalgayı deniz ile görmek hep aynı bakışta başladı,

¹¹⁷ Vahdetin yüzünü görmek kesreti görmekle başladı.

¹¹⁸ Her anda senin elbisen ile kendini belli etti,

¹¹⁹ Eğer o alışılmış göz ise gören.

¹²⁰ Çıplaklık sur'undan oldu; çünkü üflendi,

¹²¹ Hayalinden başka her şey gizlilikle başladı.

Gerze hāndi hāl-rā müstakbel ey hāce-torā¹²²
 Vech-i bākī der-heme eşyā çü meh-tābān bedi¹²³

- 5 Nūr-ı vech-i dost-rā ebri keşidi ez-hodi¹²⁴
 Belki ez-şems-i felek tābān u rüşen ān bedi¹²⁵
- 6 Ey Selāmi der-müzāhir rü-nümā cüz yār kiset¹²⁶
 Der-merāyā-yı cihān ez-merd-i Hāk be-nisān bedi¹²⁷

80

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Hikmetinden ibtidā Hāk halk-ı ervāh eyledi
 Kim anın nurın belā bābına miftāh eyledi

Virdi dest-i ʿaqla idhāl itdi cism-i ādemi
 Gevher-i nūr-ı elest gencine fettāh eyledi

Cümlesine lutf-ile oldı hiṭāb-ı Rabbiküm
 ʿAşıkā nūr-ı tecelli ile izāh eyledi

Kim ki ol nūra terakki eyledi tāʿāt-ile
 Evc-i şadrın nūr-ı iḳān-ile mışbāh eyledi

- 5 Ey Selāmi ol tecelli nūrını kim fehm ider
 Bunda nefsi-fāsīdin zikr-ile işlah eyledi

¹²² Halini gelecekte okuyan ey hoca!

¹²³ Bütün eşyada Allah'ın yüzü ay ışığı gibidir.

¹²⁴ Dostun yüzünün ışığına kendiliğinden bir bulut çekilmiş,

¹²⁵ Belki de bu gökyüzünün güneşinden ışıklar ve parlaklıklardır.

¹²⁶ Ey Selāmî meydana çıkanın arkasında yâr vardır,

¹²⁷ Cihanın aynalarında Hakk'ın özünden başka ne vardır.

81

mefülü fâilâtü mefâilü fâilün

- 1 Ömrüm tükendi sehv-ile 'işyān tükenmedi
Tūl-ı 'emelle ğaflet ü nisyān tükenmedi

Deryā-yı ma'şiyetde gezüb keştī-i vücūd
Bād-ı hevā-yı nefis-ile limān tükenmedi

Çekdikce dil āyıkdır meyhāneden yine
Cām elde mişl-i sübhā-i mercān tükenmedi

Düşmez elimden āb-ı vuzū-veş sebū-yı mey
Hem-çü namāzı şūfi bu tuġyān tükenmedi

- 5 Bin nūr-ile dergeh-i Mevlāya it niyāz
Hāşā Selāmī rahmet-i Raḥmān tükenmedi

82

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Sırr-ı Bārī cümle insāne 'ayān söylenmedi
Dilde maḥfī oldu rāz-ı nihān söylenmedi

Almağa ders-i ledünniden Kelimullah gerek
Yoḥsa ol 'ilm āşikāre rāygān söylenmedi

Noḳta-i bānın kamu şerḫi iken yüz dört kitāb
Kalb-i ādemde süveydā-veş beyān söylenmedi

Nefsini fehmi eyleyen Ḥaḳḳı bilür şeş ḫāl ile
Nefs insānda nedir bu nefis-i cān söylenmedi

- 5 Hâk münezzeHEN mekândan Hâzret-i Şâh-ı Rüsül
Ya niçün itdi 'urüc-i 'asumân söylenmedi
- 6 Ey Selâmî mebhâs-ı şekk ü zunûndan kıl ferâğ
Okı gel mürşid kitâbında yalan söylenmedi

83

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Görelden vech-i yâri mihr-i enverden ğınâ geldi
Ziyâ bahşende-i eflâk-ı ahterden ğınâ geldi

Özin iksîr-i şems-i hâs iden ol 'arifânuz kim
Ĝınâ-yı kalb için kibrit-i ahterden ğınâ geldi

Bize keşf oldı esrâr-ı beyâz-ı nokta-i vahdet
Sevâd-ı hatt-ıla menkûş-ı mıştardan ğınâ geldi

Mâ 'arif şohbetüz dâd-ile lezzet buldı 'arif kim
Halâvet-bahş-ı şehd ü beşer ü sekrden ğınâ geldi

- 5 Ta'allüm ideli bî-harf ü şavt esrâr-ı tevĥîdi
Maķâl ehliyle beyhûde cedellerden ğınâ geldi

İçelden dest-i mürşidden mey-i bî-câm u bî-rengi
Hayât-ı Hızr için seyr-i Sikenderden ğınâ geldi

Sûâl itme bize seyr-i Semerkand u Buĥârâdan
İrişdiñ lâ-mekâna ğayrı ol yerden ğınâ geldi

Feyz-i Yûsufin şem ideli Ya'kûb-ı dil şimdi
Dimâğ-ı câne bûy-ı 'avd u 'anberden ğınâ geldi

Bir  alem bulmuşuz kim seyr-i sırrla  alem-i dilde
Bize geşt   bil ad u deşt-i kişverden ğin  geldi

- 10 Sel mi n r-ı meyninle hediye eyle aĥb ba
 azeller söyle terci     mu  aşşerden ğin  geldi

84

mef il n mef il n mef il n mef il n

- 1 Bugün ol meh-cebinim bendesine geç nig h itdi
Anınun d d-ı  him  lemi cümle siy h itdi

Yıkarsın d im  seng-i siteme  alb-i maĥz nım
Yanında  aşık-ı bi-çare bilmem ne g n h itdi

Yeter tir-i sitem-k r itdi c na ey kem n ebr 
Ohunu  amzeler  adem duta ömrüm k taĥ itdi

Senin itdiklerin  cevd   cef yı ba a ey z lim
Ne Leyl  itdi Mecn na ged sına ne ş h itdi

- 5 Yazıkdır merĥamet eyle Sel mi  aşık-ı z ra
Fir k n  teşinde yana yana yeter  h itdi

85

mef il n mef il n mef il n mef il n

- 1 Dev  c y-ı za  fin derdinin derm nıdır řerĥi
Ĥaĥikatde nice dil-ĥastanın Loĥm nıdır řerĥi

Nola p r-n r iderse s liki env r-ı feyzinden
Vel yet  sum nının meh-i t b nıdır řerĥi

‘Aceb mi gevher-i esrārın ı̄sar itse ‘uṣṣāka
Rumūz-ı küntü kenzin¹²⁸ mahzen-i pinhānıdır Őerhi

Havāṣṣ-ı ehl-i ‘aşk cümle muti‘-i emr ü fermānı
Ma‘ārif kişverinin bir Şeh-i hākānıdır Şerhi

- 5 Tārikatde mürebbi-i sülūkum rehber-i pīrim
Selāmi vālidim cism-i naḥifim cānıdır Şerhi

86

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Yā flāhi kerem it hicr-ile sūz itme beni
Māil-i ‘iṣve-i dünyā-yı ‘acūz itme beni

Dilimi gevher-i tevḥidine gencūr eyle
Taleb-i māl ile müştāk-ı künūz itme beni

Medd-i bismillah ola kūy-ı viṣāle rehber
Şerr-i Őeytān ile muhtāc-ı āvez itme beni

Åşina-yı ḥarem-i sırr-ı hafiyyat eyle
Ya‘ni bī-gāne-i esrār-ı rumūz itme beni

- 5 Kālimi ḥāl idüb ilhām-ı ledünni eyle
Mebḥas-ı mes‘ele-i cāz yecūz itme beni

- 6 Kıl Selāmi kılunı matla‘-ı envār-ı Őühūd
Şeb-i hicrānde koyub talib-i rūz itme beni

¹²⁸ Küntü keniz: “Ben bir gizli hazineydim bilinmeyeni murat ettim.” Aclunı, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

87

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey hüviyyet bâğının şad-berg-i vird-i ahmeri
 Andelîbindir kamu cins-i melek ins ü peri

Sensiñ ol şem^ˆ-i münîr-i bezm-i hâş-ı kurb-ı Hâk
 Yaksa Cebrâil sezâ pervâne-veş bâl u peri

Ravza-i arş-ı berinin havlini hafîn eğer
 Dür iderse nâmını tesbîh ile vardur yeri

Sen nebiden olmadın âdem sirişt-i mâ u tîn
 Ey nebiler evveli ahir zamân peygamberi

- 5 Nâr-ı aşkında tenîñ ilkā ide çünkim halîl
 Çok mı İsmâ^ˆ il virse yoluna cân u seri

Yerde gökde saña işbât-ı nazar itmek hañâ
 Ey cemi^ˆ enbiyâ vü mürselinin mifheri

Tek-i gubâr-istem ismiñ kuhl-ı çeşm-i cân-ile
 Ko dökülsün hâk-i râhında sirişkim gevheri

Hâk-i na^ˆleyniñ değıl belki olaydı dest-res
 Başıma tac eyler idim keş-i pâ-yı kanberi

İdeli mişkât-ı nûrundan gönül feyz-i iktibâs
 Zerre gelmez aynına çarhın bu mihr-i nûri

- 10 Ey olan cürm-i kebâir ehline püşt u penâh
 Bu Selâmîdir kamunun mücrimi vü bed-teri

88

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Her nebînin nūr-ı Aḥmed oldığıçün māyesi
Her birinin mu'cizeyle oldı berter payesi

Ḥaḳ Resūl idi henūz yoğ-idi 'ālemden eṣer
Feyz-i aḳdes idi 'ādemden muḳaddem vāyesi

Mihr ü māha pertevinden itmeğe ātā-yı nūr
Başı üstünde şehāb olmışdı dāim sāyesi

Sevḳ-ı maḥşerde bulur sūd-ı şefā at bi-ziyān
Naḳd-ı 'aşḳ-ı Aḥmed olsa her kimin sermāyesi

- 5 Öyle bir ḳudret 'ātā imiş Selāmī Ḥaḳ āña
Hep iḥāta itdi günini mübārek āyesi

89

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Toḡicü evc-i nübüvvetde Muḥammed güneşi
Nūr-ı imāne getirdi bütün ehl-i Ḳureşi

Şıḳ-ile dāire-i devletine dāhil olan
Ḳül iken server olur mişl-i belāl-i Ḥabeşi

Ḥāk-i zulmetde kalan eylese nūrın rehber
İrişür zerre gibi şems-i cihān-tāba başı

Ne ḳadar emr-i risāletde eğer hem-ser ise
Fazlına nisbet ile cümle rūsül olmaz eşi

- 5 Nâ tîni baġ-ı nübüvvetde anîñ gül yüzine
Bülbül-i kudsi okur küll-i ġıdaten ü aşı
- 6 Nür-ı cüdundan âṭâ eyle Selâmî kûlına
Ma şiyet zulmeti ile toludur içi tışı

90

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kisve-i ehl-i ḥaḳîkatdir külâh-ı Mevlevî
Tâc-ı âşḫâb-ı kerâmetdir külâh-ı Mevlevî

Her kûlun başına konmaz bir hümâ-yı kudsidir
Aşıkâna mürġ-ı devletdir külâh-ı Mevlevî

Ber-ser itse bir gedâ iklim-i aşka şâh olur
Ehl-i ḥâle tâc-ı izzetdir külâh-ı Mevlevî

Hân-kâh-ı Mevlevîde ders-i aşkı okuyan
Sâlikâne Mevleviyyetdir külâh-ı Mevlevî

- 5 Gülbün-i sir-âb-ı feyz-ile bulan neşv ü nümâ
Ġonca-i baġ-ı velâyetdir külâh-ı Mevlevî

Ser-fürü itmez mücerred bir âlâikden beri
Terk-i dünyâya âlâmetdir külâh-ı Mevlevî

Mînfah-ı nây-ile cism-i aşıkânı kâl için
Püte-i kimyâ-yı ḥâletdir külâh-ı Mevlevî

Her zer-i ḥâliş âyarîñ kıymetîñ tervih için
Sikke-i tamġa-yı Ḥâzretdir külâh-ı Mevlevî

- 9 Elf-i k̄āmetle Selāmī ŧekl-i vaḥdet gösterir
Sanki engüŧ-i ŧehādetdir külāh-ı Mevlevī

91

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Cām-ı ‘aşkı neŧv idüb sekrān olan añlar bizi
‘Aŧk-ıla bi-huŧ-ı ser-gerdān olan añlar bizi

Ġıll u ğıŧŧdan ḳalbi mirātın̄ mücellā eyleyüb
Vech-i dildarı görüb ḳayrān olan añlar bizi

Nār-ı ‘aşk-ıla dem-ā-dem ciġerin püryān idüb
Eŧk-i çeŧmi derd-ile al kan olan añlar bizi

Cübbe-i ḳubb-ı sivādan soyunub abdāl-veŧ
Terk-i tecrid oluben ‘üryān olan añlar bizi

- 5 Nūr-ı zikr-ile münevver eyleyüb dil-hānesin̄
Vecd-i ḳālī cezbe-i Raḳmān olan añlar bizi

Āsitān-ı der-i köhnede yüz sürüb ŧām u seḳer
Pirine ḳulluk ile sulḳān olan añlar bizi

- 7 Nām u teniñi ‘ār u nāmūsı ferāmūŧ eyleyüb
Ey Selāmī ḳāk-ile yek-sān olan añlar bizi

92

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey ŧeh-i mülk-i risālet vey ḳabib-i ḳāŧ-ı Ḳāk
Mihr-i vechin̄ görmeġe kanlar saḳar her ġün ŧafāk

Olalı hürşid-i vechin ʿayn-ı ʿālemden nihān
Geşt-i ʿaşkın-ıla kevni baş açık yalın ayak

Meh cemālīn şevkine siyāh iken şeb tā-seher
Bir ser-i engüştine itdi vücūduñ iki şakk

Yazmağa vaşfin ʿatā rev-destine almış kalem
Şems-i öz levh üzre tezhīb itmeğe altun varak

- 5 Ya Resūlallah Selāmi ʿāsitanīn kelpidir
Hān-ı lutfundan ayırmaz çeşmin asla bir ramak

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Gör yanan şun ʿ-ı şifâtından ʿayandır zāt-ı Hāk
ʿAlem olmuşdur basiret ehline mirāt-ı Hāk

Bu cemāl-ile celālīn lütf u kahrın mazharı
Şāhid-i tev'emdir eyler her biri işbāt-ı Hāk

Vahdetin işbāt ider ehl-i dile harfen be-harf
Muşhaf-ı ʿālemde her eşyā birer āyet-i Hāk

Mülkidir eyler taşarruf çün vücūd-ile ʿadem
Kendidir nā-būd-ı būd iden bu mevcūdat-ı Hāk

- 5 Hādīsāta istinād itme kademin şun ʿını
Kudret işbāt itdiğin eşyāda mahlūkat-ı Hāk

Zid ü ömre tapma bul kesretde vahdet sırrını
Vahdet-i Hākı beyandır cümle maşnū ʿat-ı Hāk

- 7 Her şecer-i fūr-ı kevnededir enāllahi tamam
 ʿAleme olsa Selāmī ger tecelliyāt-ı Hāk

94

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 ʿAşıkā her dem belā vü derd u ğamdan ʿayş gerek
 Lokması hūn-ı ciğer-nüş-ı müdāmī niş gerek

Küntü kenz¹²⁹ esrārīn ʿarif dilde peydā itmeğe
 Ber-i dil vir āna da bin cān-ile teftiş gerek

Kerbelā meydānına top eyle başın haydar ol
 Cān-nişār itmekde cānāna niçün teşviş gerek

Vādī-i hayretde esb-i aşk-ıla meydān alan
 ʿAşıkā naqd-ı vişāl-i yār-ile bahşiş gerek

- 5 Ey Selāmī taht-i dilde şah-ı ma'nā bulmağa
 Nakşibendī zümresinden āna bir derviş gerek

95

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Muhammed Muştafānın hāşş-ı yār-ı ğāridır Şiddik
 Enis ü hem-dem ü hem mūnis ü hem yāridır Şiddik

Gūlistān-ı risāletde cemāli virdine hālā
 Riyāz-ı ravzasında bülbül-i gülzāridır Şiddik

¹²⁹ Küntü kenz: "Ben bir gizli hazineydim bilinmeyi ni murat ettim." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

Zuhūr-ile ziyāver eyledi iklīm-i imānı
Velāyet evciniñ bir hāver-i envādır Şiddīk

Serā-yı sırr-ı tevhidin nedim ü mahrem-i rāzı
Hafiyāt-ı Hudānın vākıf-ı esrārıdır Şiddīk

- 5 Selāmī ‘ārif-i mānā-yı sırr-ı semme vechu’llah¹³⁰
Hudānın her nazarda nāzır-ı didārıdır Şiddīk

96

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Hüsni ilinde şayd iderse ‘aşık-ı şayyād-ı ‘aşk
Kendi dām-ı kākülünden eylemez āzād-ı ‘aşk

Şūret-i Leylāda eyler kāh-ı Kaysı serserī
Hande-i Şirīn ile ki kollanur Ferhād-ı ‘aşk

Tāc u taht-ı devletin Edhem gibi tārāc ider
Eyler ise feyz-i cūdundan eğer irşād-ı ‘aşk

Halvetin zindān ider bir cām ile ‘ābidlerin
Gezdirir meyhāneden meyhāneye zühhādı ‘aşk

- 5 Ey Selāmī cevri yandan şikāyet eylemez
Derd-i keşkülde olursa her kimiñ üstād-ı ‘aşk

97

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Kim içerse dest-i mürşidden eğer şahbā-yı ‘aşk
Bildirir rāz-ı derūnun gulgul-ı minā-yı ‘aşk

¹³⁰ Bakara Sûresi, 115. ayet

Giçirüb kayd u sivādan sāl̄ik-i āzād ider
Bend-i zūlfūn kayd iderse her kime sevdā-yı aşk

‘Aql u dāniş fehm ü binīşimi kırar ehl-i aşk
Nice Eflātūnı Mecnūn eyledi Leylā-yı aşk

Şem‘-i nūrunda yakar pervāne-veş cān u teni
Bī-şadā-yı nağmedir feryād-ı Hāy-ı Hū-yı aşk

5 ‘Arş-gāh-ı tende eyler nef̄s-i deccālīn helāk
Şām-ı kalbe her ne dem itse nüzūl-ı ‘İsā-yı aşk

6 Ey Selāmī olamaz mahfī muḥabbet sīnede
Nāv-dān-ı kalbe sığmaz lücce-i deryā-yı aşk

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

1 Gülşen-i ‘uşşāk-ı kalbe konsa mürğ-i rāz-ı aşk
Nağme-sāzı ene’l-Ḥakdan gelür āvāz-ı aşk

Şayd-ı dām-ı pençe-i ehl-i mecāz olmaz hele
Kāf-ı kudsīdir ḥakikat lāne-i şehbāz-ı aşk

Hem-ser-i mihr-i cihān olsa ‘aceb mi ‘aşıkān
Çār-ı fāk-ı evc-i ā lāda olur pervāz-ı aşk

Bāde-nūş-ı bezm-i hāss-ı hem-demi Hızr u Mesīḥ
Muḥyī-i mürde dilāndır meşreb-i i‘cāz-ı aşk

5 Gel nefahtū fihi min ruhiden¹³¹ istersen haber
Cān-ile eyle simā‘ neydir Selāmī sāz-ı aşk

¹³¹ Sad Sūresi, 72. ayet

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Rû-nümâ olsa felekden perde-i leyl-i celâl
Vardur elbetde verâsında anîñ nûr-ı cemâl

Yûsufundan sen dañi Ya kûb-veş mehcûr isen
Gam yime bir gün olur bu hicrin encâmı vîşâl

Ber-ķarâr olmaz kişi meh gibi evc olsa yeri
Böyledir aķvâl-i âlem-gâh-ı bedr ü geh hilâl

Sa'dine mesrûr nuhsına te'essüf eyleme
Hükümün icrâ idemez olmazsa hüküm-i lâ-yezâl

- 5 Âkl-ile ko re'yi teslim-i rızâ-yı kudret ol
Yokluğ-ıla buldılar varlığı her ehl-i kemâl

Arif ol geç nik ü bedden gözleme bûd u nebûd
Aşkın birdir yanında zevķ-i endûh-ı melâl

- 7 Mihr-i âlem pây-dâr olmaz Selâmî kimseye
Bildigim baķi Hüvellah cümlesi zıll-ı hayâl

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey vücûdı âleme rahmet olan şâh-ı rüsûl
Olmasañ bulmazdı âlem vuşlat-ı Hakkâ sebil

Baķr-ı ilminden seniñ bir ķatre ilm-i kâinât
Nûrının bir zerresinden oldı bu icâd-ı küll

Būy-ı feyzin̄ bülbulidir enbiyā u evliyā
Sen gülistan-ı risāletsin̄ ki vechin̄ ande gül

Şems-i na'linin̄ meh-i nev na'liçin olsa sezā
Fahr ider 'arş itmek-ile hāk-i dergāhın̄ kabul

- 5 Nūr-ı şems-i zātın olmaz pertevinden nā ümid
Bu Selāmī derd-mendin̄ cismi yanub olsa kül

101

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Tūr-ı tende şecer-i nāṭıka pīrādur dil
Cān-ı Mūsāsına nūr-ı yed-i beyzādur dil

El irişmez hurrem-i haşş-ı ledünnīdir kim
Genc-i maḥfuz-ı yed-i kudret-i mevlādır dil

Rü'yet-i pertev-i envār-ı cemāl-i zāta
Şafḥa-i sinede mirā't-ı mücellādır dil

Kim ider 'ālemi āvize-i kandilinde
Nūr-baḥşā-yı cihān-ı 'arş-ı mu'allādır dil

- 5 Sefer-i seyrine Cibril dahī hem-pā olamaz
Kāf-ı lā-hūta konar kudsi-i 'anḳadır dil

Çār şad-ı şuhuf muallim-kede-i kübrādır
Noḳta-yı āzam olan nūr-ı süveydādır dil

- 7 Ka'be-i bünyād ḥalil ise Selāmī tende
Dest-i kudretle binā Ka'be-i mā'nadır dil

102

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Kûlların hâli İlähî saña mâ lüm mî değil
Her biri emrine biñ cān-ıla maḥküm mî değil

Vaḥdetin sırrını fehm eylemeyen nādānın
Saña tevḥid diyü itdiği mevḥüm mî değil

Hâl-i esrâr-ı dili ‘âlem u dānâ sensin
Râz-ı pinhân derûn-ı ahire mektüm mî değil

Herkesin maḥlabına hādî ü mu‘tî sen iken
Arz-ı hâl eylemek aciz kûla mezmüm mî değil

- 5 Pūs-ı dāmenle niyāz eyleme zid ü ‘ömre
Cebhesinde kişinin kısmeti merḥüm mî değil

- 6 Ey Selâmi didi lâ-ted‘u meallah¹³² ilah
Dest açan ahire maḥşûdına maḥrûm mî değil

103

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Bende-i sultān-ı aşḫ ol dergehinde ol zelil
Sālīkan-ı rāh-ı Hakkā nūr-ı aşḫ oldı delil

‘Ar kıl lubs-i riyādan halka-i tevḥide gel
Dā vā-yı irşāda olmaz tāt-ile hırka delil

Çünkü ışkāt-ı izāfet-iledir tevḥide rāh
Olma Cibril olsa da dil-beste-i mānend halil

Zāhidā ā māya sorma sırr-ı vaḥdet nidiğin
Destine mir'atı virseñ göremez çeşm-i 'alīl

- 5 Sedd-i nuṭk it ey Selāmī en-necāt-ı fi's-sükūt
Ḥāl ola bir dilde çıkmaz andan ašlā kıl u kāl

104

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Pertev-i zāt-ı Hudānın nūr-ı şemsidir gönül
Feyz-baḥş-ı āsumān u 'arş u kürsîdür gönül

İsteyen bî-harf u şavt ilm-i ledünniden sebak
Nūr-ı hatt-ı kudretin bî-naş-ı tersidir gönül

Mantıku't-tayrı bilüb serde Süleymānım diyen
Remzin 'attāra gelmez bir mürğ-i kudsîdir gönül

Gel sekāhum rabbuhum¹³³ meyhānesinden nūş iden
Rāh-ı bezm-i vaḥdetin bî-renk kasesidir gönül

- 5 Ey Selāmī derd-ile cism-i kurnede āh iden
Nūr-ı vech-i Muştafānın sanki velîsidir gönül

105

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ki būd yâ Rab bi-ehl-i derd hem-rāzî künem¹³⁴
Der hevāyet bā pür tevfīk pervāzî künem¹³⁵

¹³³ İnsan Sûresi, 21. ayet

¹³⁴ Ey Allah'ım, derd ehline sır arkadaşı olayım,

¹³⁵ Sevgi içinde Allah'ın yardımlarıyla kanatlanıp uçayım.

Her kesî der nat ʿ-1 ʿakleş bâzî-i hürdend lîk¹³⁶
Men çü ferzâne reveş ba- aşk-1 şeh-bâzî künem¹³⁷

Zühre-râ raks âverd der bezm-gâh-1 işretem¹³⁸
Ez-sirişkem târ u ez-zârî-i dil-sâzî künem¹³⁹

Şâh-1 istiğnâ sıpâhem hüşe-çîn hân-1 aşk¹⁴⁰
Rabb zedenî mî-zenem ez-cüd-1 Hağ âzî künem¹⁴¹

5 Mülketü'l-fakr-1 fahrî-râ be-mâ cayî dihi¹⁴²
Pâdişâh-1 heft kişver-râ diğêr nazî künem¹⁴³

6 Ey Selâmî men çü mürğ-1 lâne-sâz-1 kudsiyem¹⁴⁴
Der-hevâ-yı aşk hâlâ şayd-1 şeh-bâzî künem¹⁴⁵

106

mefâîlün mefâîlün mefâîlün mefâîlün

1 Baña ihsân ider dil-hâhımı Sübhândan istersem
Hudâ mu'î iken lâyıq değıl sultândan istersem

Bihamdillah münevverdür dilim mihr-i Muhammedle
Ziyâ-ver kılmasun nûrı meh-i tâbândan istersem

¹³⁶ Her kimse ki aklın sofrâ bezinde yenilmiş bir yiyintidir; fakat

¹³⁷ Ben nefsânî bağlantılarından sıyrılmış olan dervişin yiğit aşkı ile aydınlanmış olayım.

¹³⁸ İçki meclisinde Çoban yıldızını oynatır,

¹³⁹ Gözyaşımдан perişan ve gönül yapanın ağlayışı olayım.

¹⁴⁰ Çekinme şahımın askeriyim, aşk sofrasının kırıntı toplayanıym,

¹⁴¹ Efendinin vurduğuyum, Hakk'ın cömertliğinden az elde eden olayım.

¹⁴² "Fakri fahri" ülkesini bize bir yer eden,

¹⁴³ Yedi ülke padişahının bir nazı olayım.

¹⁴⁴ Ey Selâmî, ben kutsal yuva yapan kuş gibiyim,

¹⁴⁵ Aşk hevesi içinde hâlâ bir doğan kuşunun avıyım.

Seḳāhum rabbuhum¹⁴⁶ şahbāsın içdim dest-i mürşidden
Diriğ itsun şerābın sākī-i devrāndan istersem

Beni zindik u mulhiddir deyü zemm eylemiş zāhid
Şefa‘at itmesün ferdā ben ol nā-dāndan istersem

- 5 Selāmi kısmetim **naḥnu kasemnādan**¹⁴⁷ virir Mevlā
Baña nān virmesun nā-merd olan dūnandan istersem

107

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Yā Rab ān der be-nümā ki ne-būd der-i bānem¹⁴⁸
Ki bedr dū gam vaşl-ı tū der-i o der mānem¹⁴⁹

Leşker-i eşk be-zir-i ‘ilm-i āh şanüdem¹⁵⁰
Mi-keşem her dem ü ber-ṭak-ı mülk-i be-nişānem¹⁵¹

Her demī seyr ü sefer mi-künem ender vātanem¹⁵²
Der-nihālem çü ber-bāğ-ı behişt mi-mānem¹⁵³

Her ki ez-ḳayd cehderest heme cā didārest¹⁵⁴
Çün resm-i Ka‘be būd kıble heme erkānem¹⁵⁵

¹⁴⁶ İnsan Sûresi, 21. ayet

¹⁴⁷ Zuhurf Sûresi, 32. ayet

¹⁴⁸ Ey Allah’ım, sevgilinin boyunda yokluk gösterenim,

¹⁴⁹ Ki onun kapısında sana kavuşma gamının dermanıyım.

¹⁵⁰ Âh bayrağının üzerine dökülen gözyaşı askeriyim,

¹⁵¹ Her zaman ölürüm, mülk kubbesinde işaretliyim.

¹⁵² Vatan içinde her zaman seyr ü sefer yaparım,

¹⁵³ Cennet bağı üzerinde bir nihâl gibiyim.

¹⁵⁴ Her kimse ki çalışkanlığından her yeri gördü;

¹⁵⁵ Çünkü Ka’be’nin nişanı oldu bütün kıble direkleri.

- 5 Evvelem būd ‘adem ahir çün hāhed būd¹⁵⁶
Der-miyāneçe vūcūd dārem ezān hayrānem¹⁵⁷
- 6 Pīr-i men çün ze-şirişkem ze-hūdi dād vuzū¹⁵⁸
Ey Selāmī çe būd kurb-ı nevāfil hānem¹⁵⁹

108

müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün

- 1 V’işrah lenā şudūrenā yā hālikū’l-‘arşu’l-‘azim¹⁶⁰
Yessir lenā emūrenā yā vāhidu’l-ferdu’l-kadīm¹⁶¹

Kārim heme sehv ü haṭā gūşum aşamm çeşmim ‘amā¹⁶²
İnnā zulumnā nefsanā ente’l-‘afūvv ente’l-kerim¹⁶³

Şems-i hidāyetle ziyā eyle dili Bārī Hudā
Ehd-i tariķu’l-Mustafā hazā şıraṭun mustakim¹⁶⁴

‘Avnuñ bize kıl dest-gir nefis ‘askeri itdi esir
Ef’al lenā cürm-i kebīr kad hālenā entü’l-‘alim¹⁶⁵

- 5 Her emr-i nefis işledik sehv ü haṭālar eyledik
Yercū Selāmī rahmetin verham lenā ente’r-rahim¹⁶⁶

¹⁵⁶ Evvelim yokluk idi; çünkü sonra varlığı istedi.

¹⁵⁷ Orta yerden vücut tuttum, ondan şaşkınım;

¹⁵⁸ Çünkü benim pirim gözyaşı miğferimi abdest eyledi.

¹⁵⁹ Ey Selāmî, farz ve vâcibden başka yapılan ibadetlere yakınlık oldu.

¹⁶⁰ Yüce göğün yaratıcısı, bizim yüreklerimizi açtı.

¹⁶¹ İşlerimizi bize kolaylaştırdı.

¹⁶² İşim tamamen hata, kulağım sağır, gözlerim kör.

¹⁶³ Biz nefislerimize zulmeden değiliz, sen bağışlayansın, sen kerimsin.

¹⁶⁴ (Muhammed) Mustafa’nın yolunda bizi doğru yola ulaştır.

¹⁶⁵ Biz büyük günah yapıyoruz, muhakkak bizim halimizi en iyi bilen sensin.

¹⁶⁶ Senin rahmetin bizedir, sen rahimsin.

109

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey vücûdî nûr-ı mahz-ı mihr-i envâr-ı kadîm
Vey cemâli muşhaf-ı âyât-ı Qur'ân-ı Kerîm

Nûn-ı âynîñ ve'l-kalem¹⁶⁷ kaşîñ saçîñ ve'lleyldür¹⁶⁸
Ve'dduhâ¹⁶⁹ ve'sşems¹⁷⁰-i vechîñ zülf ü ağzîñ hâ u mîm

Noқта-i hâlin yüzünde ba-i bismillahdur
Sîn-i dendânîñ kilîd-i genc-i rahmânü'rrahîm

Şâh-ı iklim-i risâletsîñ cihân fermân-berin
Mühr-dârîñdır Süleymân bir aşâ-dârîñ kelîm

- 5 Eylemiş ise Mesîh ihyâ-yı emvât-ı beşer
Âlem-i hejdeh seninle oldı ihyâ ey hakîm

Ravza-i pâkin maqâm-ı hâşş-ı Maḥmûddur âyân
Kim Medîne şehridir uşşâka cennâti'n-nâ'im

Hâk-i ravzan tütîyâ-yı kuhl-ı mazağa'l-başar¹⁷¹
İktiḥâl iden bulur Allaha rāh-ı müstakîm

- 8 Yâ Resûlallah ḳapunda bu Selâmî derd-mend
Hân-ı luḫfün sāili bir kem-ter u ednâ yetîm

¹⁶⁷ Kur'an-ı Kerim'in 68. sûresidir

¹⁶⁸ Kur'an-ı Kerim'in 92. sûresidir

¹⁶⁹ Kur'an-ı Kerim'in 93. sûresidir

¹⁷⁰ Kur'an-ı Kerim'in 91. sûresidir

¹⁷¹ Necm Sûresi, 17. ayet

110

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Baħr-ı envār-ı Hudādan halk olan dūr-dāneyim
Öyle dürrüm ki libāsım ne şedefdür yāneyim

Bu kemālāt-ile olsam nola mescūd-ı melek
Gelmedi gelmez mişālim āleme bir dāneyim

Nūr-ı zātiyle tecelli kıldı evvel zātıma
Sırr yüzünden āşınā u sūretā bi-gāneyim

Ālem-i mülk içre giydım çār-ı unşur cāmesin
Cāmi -i āfāk u enfūs bir aceb kāşāneyim

- 5 Hāne-i kalbim Hudā hum-hāne-i aşk eyledi
Cāmina cān şarf iden āşıklara mey-hāneyim

Levh-i sinem kıldı şāfi naşş-ı ağ u karadan
Harfden āri ledünni ilmüne ders-hāneyim

- 7 Ey Selāmī rehberim nūr-ı aħad-ı Aħmed iken
Āşınā-yı Hazret-i Mevlā değil de ya neyim

111

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Bilmedim aşk-ile nālān olduğum mıdır suçum
Zikr-i Mevlā-yile giryān olduğum mıdır suçum

Per yakub pervāne-veş şem -i cemāle rüz u şeb
Nār-ı aşk-ı Hākda sūzān olduğum mıdır suçum

Ḍarb-ı tevḥīd-ile dāim sīneler çāk eyleyüb
Tālib-i didār-ı sübhān olduğum mıdır suçum

Pīr-i kāmilden ledün ‘ilmīñ ta‘allüm eyleyüb
Maḥrem-i esrār-ı Yezdān olduğum mıdır suçum

- 5 Der ki pire Selāmī ḳul olalıdan ḥāliyā
Kişver-i ‘aşk içre sulṭān olduğum mıdır suçum

112

fāilātün fāilātün fāilātün fāilātün

- 1 Yatma gönül Ḥaḳdan utan vaḳt-ı seher ḳum ḳum ḳum
Aç göziñi ḥābdan uyan vaḳt-ı seher ḳum ḳum ḳum

Kārın ola zühd ü şalaḥ uçmağa hem oldı cenāḥ
Uyuma şeb tā-be-şabah vaḳt-i seher ḳum ḳum ḳum

Sükker ola cümle semmiñ zāil ola dilde ğamiñ
Zikr-i Ḥudā diye femiñ vaḳt-i seher ḳum ḳum ḳum

Bād-ı nesīm-i seheri getire dostdan ḥaberi
Koklamağa verd-i teri vaḳt-i seher ḳum ḳum ḳum

- 5 Dinle Selāmī söziñi tā göresin dost yüzini
Zikr-ile aç cān göziñi vaḳt-i seher ḳum ḳum ḳum

113

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

- 1 Ne gördün şūfiyā tekrar-ı zikr-i lā ve illādan
Virir her zerreler mā‘nā ḥaber tevḥīd-i Mevlādan

Olaldan küh-1 dil tūr-1 tecellî hâne-i vaḥdet
Gelür er ney şadāsı ān-1 dāim cān-1 Mūsādan

Nefahtü fihi min ruḥiden¹⁷² aldım ders-i ihyāyı
Baña gelsün iden baḥs ḥayāt-1 Hızr u İsadān

Müşāhidken bu ā yān-1 müzāhirde ḥakāyık hep
Ne ḥāşıl kavı-i sofestāyi-i nādān-1 ā mādan

- 5 Gelür kat kat Selāmī cāna zevk-i lezzet ḡayri
Tenāvül eyledikçe sofrā-i **nahnu kasemnādan**¹⁷³

114

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Bilürsñ sırr-1 tevḥidi deḡil senden diyen ben ben
Ne āynımdır ne ḡayrımdır müdām benden diyen ben ben

Vücūdñ gülşeninde bakma şāḥ u yār u evrāka
Meḡer var ise bülbüldür bu gülşenden diyen ben ben

Bu nuḡk-1 cevher-i femden ne ḥod savlet ḡarāzdan bil
Nefahtü fihi min rühidir¹⁷⁴ tenden diyen ben ben

Ḥadīs-i men āref¹⁷⁵ dersñ alan ḥazar ledünniden
Bu metn-i nüsha-i tende bilür kande diyen ben ben

- 5 En'el-Ḥak çağırub Mañşür-veş feryād idersñ de
Selāmī var-durur elbetde bir senden diyen ben ben

¹⁷² Sad Sûresi, 72. ayet

¹⁷³ Zuhuf Sûresi, 32. ayet

¹⁷⁴ Sad Sûresi, 72. ayet

¹⁷⁵ men aref: "Nefsini bilen Rabb'ini bilir." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.262

115

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Şikâyet itme halka çekdiğin endüh-ı miñnetden
Çıkar bir vakt olur bārān-ı rahmet ebr-i rahmetden

Ġam-ı zulmet giçer tahvîl-i envār-ı sürür eyler
Gelür bir gün toğar mihr-i ümidin ye's-i zulmetden

Fenā gülzāra māil olma dervîş-i ahir-endîş ol
Saña ıibret yeter ihrāc-ı fāvus şahn-ı cennetden

Teessüf eyleme mehcūr isen de yārdan şabr it
İrişdi Yūsufun vaşlına Ya kûb fart-ı hasretten

- 5 Selāmî ıizz ü zıllına cihānın dil-firîb olma
Gedā-yı şāh idir ki şāhı eyler nez'-i devletden

116

mefâilün mefâilün feülün

- 1 Kûlî kurbanıyım sulţān-ı aşkın
Muṭî emiriyim fermān-ı aşkın

Ġidā-yı rūhdur erbāb-ı aşka
Hamiri gerçi semmdir nān-ı aşkın

Gerekmez şerbet-i dārū-yı Loğmān
Gönülde derdidir dermān-ı aşkın

Hemān ta'yin ider derd ü belāyı
Budur aşıklara ihsān-ı aşkın

- 5 Dem-â-dem zâr-ı giryân eylemekdür
Selâmî böyle der erkân-ı aşkın

117

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Ednâ kûluyum fahr-ı resûlü's-şakaleynin
Ol nûr-ı aḥad Ahmed-i Ceddü'l Hasaneynin

Cân tıgını uryân iderim cism-i ğılâfdan
Kanlar saçarım fâtiḥine Bedr-i Huneynin

Nûş eyler isem şâh-ı ḥasen aşkına zehri
Çekmem elimi yolına baş gitse Hüseyinin

Hûn-âbe-i ekşimle cihân kana boyansun
Giryân olarak derdine ol kurretü aynın

- 5 Evlâd-ile aşhâba selâm eyle Selâmî
Şâd ola daḥî rûḥ-ı şerîfi ebeveynin

118

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Târiḳ-ı mustakim üzre nice irşâd-ı nâs itdiñ
Ḥatt-ı Hâtım gibi şüretde şekl-i in ikâş itdiñ

Görüb her şekl-i dervişi şakîn mülhid kıyâs itme
Taşavvurda velî bizde seniñ gibi kıyâs itdiñ

Bize virmez tezelzül şarşar-ı huṭuvât şeyṭanı
Binâ-yı dîne ḥubb-ı âldan vaż-ı esâs itdiñ

Ma'āni kişverinin hükm ider sultānıyuz ammā
Gedā resmin tutub şüretde iksā-yi palās itdin

- 5 Selāmī dersimiz ne cevheri ne ahteridendür
Kitāb-ı nūr-ı men ledünden iktibas itdin

119

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey nübüvvet tahtının sultānı fahrü'l-mürselin
Şânına vârid Hudādan rahmetü'l-âlemin

◀ Alem-i hejdeh hezāra oldı fermānın revān
Asitānın bendesidir evvelin u ahırin

Hāk-i nā lin ki rû-māl olalı ta'zīm -ile
Yād olur şān-ı azīm ile dahī arş-ı berin

Hizmet-i vahy-ile oldukça müşerref küyūna
Müftehirdir pūs-ı pâyın ile Cibril-i Emin

- 5 İlticā-yı lutfūn eyler bu Selāmī derd-mend
◀ Af idüb cürmün kabül it yā şefi'ü'l-müznibin

120

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Olalı ey yār nār-ı aşkına yanık senin
Oldı dil pervāne-veş envārına lāyık senin

Pertev-i şems-i tecelli kalbini pür-nūr ider
Şevk-ile her şeb kim olsa zikrini nāṭık senin

Âhirü'l-emr isteyen büy-ı vîşâlin şemmesin
Bülbül-âsâ çekmek ister hicrini sâbık senin

Bir tabîb-i cûd-ı hikmetsin ki feyz-i merhemin
Oldı zahm-ı sine-i derd-i dile hâzık senin

- 5 Aşk-ıla bî-huş olub düşdi Selâmî hayrete
Bilmez oldı sorsalar şimdi neñe aşık senin

121

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Hâkîkî yarı bul ey dil mecâzî yarı neylersin
Seni mehcür-ı didâr eyleyen ağyarı neylersin

Libâs-ı zerğ ile tāvūs edâ zühhâde yâr olma
Behişt-i vaşl-ı dostdan dūr iden her mârî neylersin

Devâm-ı zikr-ile sa'y it iriş esrâr-ı Mevlâya
Gıyâr u şireden hâşıl olan esrârî neylersin

Gönül pervânesin yandır bu şem'-i nūr-ı tevhide
Hezâr-âsâ bu Hây-ı Hû-yile gülzârî neylersin

- 5 Selâmî maṭbah-ı tende dilersen aşk-ı mollâyı
Sema -ile muḥabbet âteşin her bârî neylersin

122

mefülü mefâilü mefâilü feülün

- 1 Bülbül gibi ey hâce gülistân okudursun
Bir cüz'ide küll nüsha-i irfân okudursun

Canıñ gibi hıfz eyle meded ğamzelerinden
Her dem atılan sinede cānān okudursun

Sen meh gibi var seyr-i menāzil kıl ‘alāde
Ko ‘ādil-iseñ sireti her ān okudursun

Gitdiñ yetişür zāhid-i sālūs suyunca
Dut meslek-i pīrimi ey cān okudursun

- 5 Bī-feyż ‘abes-i dā‘vā-yi irşadı Selāmī
Bī-hānce niçün hāniña mihmān okudursun

123

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Emr-i Ḥaqqı tutmayan ādem şerī‘atden çıkar
Rāh-ı pīre gitmeyen sālīk tariķatden çıkar

Fülk-i şer‘ ü bād-ı himmetle tariķat bahırına
Girmeyenler dürr ü mercān-ı ḥaķikatden çıkar

Çār bābı ma‘rifetdür ‘arife feth eylemek
Bulmayan miftāh-ı ğaybı genc-i ḥikmetden çıkar

Ḳible-i ma‘nāda kām ol sevādden it vuzū‘
Bilmeyenler kıblesin rāh-ı selāmetden çıkar

- 5 Noķtanın sırrı Selāmī ba-i bismillahdadur
Dikķat etsen vāḥdetin ma‘nāsı keşretten çıkar

124

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Hâķikâť remzini zan itme erbâb-ı mecâz añlar
O râzı nür-ı ırfân-ile yine ehl-i râz añlar

Nişînân-ı serây-ı lî meallahı¹⁷⁶ olan zâtı
Hevâ-yı hûda pervâz eyleyen bir şâh-bâz añlar

Belâ her hân-kâhda zikr ider çok lâ ve illâyı
Rumûz-ı vahdeti sâlikde ammâ kâti az añlar

Şerâb-ı aşķ-ile mestim sanub gafletle her nikbet
Kalender tavrını terk-i şalata bir cevâz añlar

- 5 Cemâl-i yâri her yüzden görüb baş eĝse bir ırif
Selâmî her gören kes ânı kendine niyâz añlar

125

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Gedâyım şüretâ mâ nâda taht-ı izz u câhım var
Deĝişmem fâc-ı hakana serimde bir küfâhım var

Bu gülşende gerekmez bûlbül-âsâ nâle vü efgân
Dem-â-dem genc-i kalbimden çıkar bir gizli âhım var

Kamu der-bân olur şehler derd ü devletime bende
Behâe'd-din gibi bâtın ilinde pâdişâhım var

¹⁷⁶ li meallah: "Allah ile beraber olduĝum öyle bir vaktim vardır ki, orada büyük melekler ve herhangi bir peygamber bulunmaz." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikincibaskı), s.173

Sevād u naq̄şı evrāq̄ın ne lāzım hıfzı ey zāhid
Kitab-ı levh-i dilde nokta-i nur-ı siyahım var

- 5 Selāmī şem‘-i aşka yandırub pervāne-veş cismīn
Ne hālinden bilen vardur ne hod bir āh-ı vāhım var

126

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Mü‘min oldur ki muharrem günine hürmet ider
Uzlet-i halk-ile mātēm-kede-i halvet ider

‘Āşık-ı Āl-i ‘Ābāyım diyü dā‘vā iden er
Bugün erbāb-ı gam u derd-ile ünsiyet ider

Sen de ‘āşık iseñ ey gam-ile ağla müdām
Yerde eşkin dökene gökde melek rahmet ider

Kerbelā vaqasını yād kılan derd ehli
Girye-i kendüsine vācibe-i zimmet ider

- 5 Dökülen kanı gibi didelerinden kan dök
Saña da ecr-i şehādet gibi Hāk kat kat ider

Yerini mātēm ü endūh ile beytü’l-hūzn it
Yarın ‘ukbāda yerin Hazret-i Hāk cennet ider

- 7 La‘net it sen de Selāmī melek ü ins ü peri
Hüseyn ibn-i ‘Ālī kätiline la‘net ider

127

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Bî-ḥarf ü dehen ehl-i feṣāḥat neye dirler
Hāl-ile suhan kūy-ı belāgat neye dirler

Pirin nefesi midir ʿaceb nefh-i fezā mı
ʿAşk âteşine minfaḥ-ı hikmet neye dirler

Mūsā-yı dile Eymen-i Vādi-i bedende
Ol naḥl-ı sūhan-kūy-ı hüviyyet neye dirler

Baş pāreleyüb dem çıkara dīde-i sūrāḥ
Gör piş-rev-i pīr-i tariqat neye dirler

- 5 Gel şūr-ı isrāfīli bırak nidiğin öğren
Cān nefh idici şūr-ı ḥaḳīqat neye dirler

Gir tahtına Ḥazret-i Mollā-yı Celāle
Bak saltanat-ı nevbeṭ-i şevket neye dirler

- 7 Erbāb-ı ḥarābātız dimezler de Sefāmī
Bir bağı delik suhte-i ḥasret neye dirler

128

Merhūm cennet-mekān firdevs-āşiyān Sultān Selim Ḥān Ḥazretlerinin nefes-i hūmayunları için şāl-ı teşhīrin ḥāşiyesine naḳş u taḥrīr itmek şāl-bāf iltimāsıyla dāru'l-saltanata efgān olan kābilde dinilmiştir

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 İzn-i şāhen-şeh ile ṭavr-ı sūhan-dāne kemer
ʿArz-ı ḥāl ide duʿā-güne faşih-āne kemer

Sensin ol Hüsrev-i Sultân-ı Selâtin-i cihân
Oldı ne tāk-ı felek yolına bir dâne kemer

Biş-i hizmet olamaz bezmine cām-ı çemşid
Kaddin İskender ider görse gedâyâne kemer

Güş-ı keşmire irüb şit-i atâ vü keremin
İşlenür nām-ı şehin-şâh-ı Selim Hâna kemer

- 5 Rişte-i cânın atar destine efkäre
Tâ ki maqbül-ı hümâyun ola bir dâne kemer

Naş-ı rengini değil çehre-i zer-fârında
Haclet-i şermin-ile girdi bu elvâne kemer

Ne kadar olmaz ise hizmet-i pâkinê sezâ
Yüz sürüb dergesine geldi hakirâne kemer

Lâle dağ u gül-i ruhsârına eyle şefakat
Tolana hâle gibi sen mehtâbâne kemer

Devlet ü ömrine itmekde du â halk-ı cihân
Kâmetin eyleyerek dergehi Rahmâne kemer

- 10 Nice şehzâde-i nik-baht-ile tahtında Hudâ
Baş ide ömr-i ebed devlete kuşâne kemer

Nuşret u saltanat u şevket-ile şemşirin
Sarıla gerden-i udvânına mârâne kemer

Kılıcından giçeler cümle cüyüş-ı küffâr
Tig-ı nuşret eşer olsun ser-i udvâne kemer

Ḍarb-ı kahrınla āmāna gelerek k̄āmetini
İdeler her biri bāb-ı felek [◀]ūnvāne kemer

Ḍıble itsün eşiğın taşını şāhān-ı cihān
Ḍāim oldukça buna çarh-ı rükūāne kemer

- 15 Sen de gayret kuşagın eyle Selāmī derbend
Memerr olsun saña da vuşlat-ı cānāne kemer

129

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Gönül ereni diyüb yā Rab tecellī-i cemāl ister
ḌiḌāb-ı müjde-i sevhe terāniden¹⁷⁷ vişāl ister

Vücūdum tūrī şakḑ olsun fenā-yile beḑā bulsun
Ḍudāyı isteyen mā u men ile muḑāl ister

Fenā-yı şarfa irmek bā-hodī-i ḑod ne mümkündür
Āña ḑum-hāne-i aşḑdan şerāb-ı lā-yezāl ister

Debistān-ı ārefde almağa ders-i ledünniden
Āña bir Ḍızır-meşreb-i ḑāce-i aşḑāb-ı ḑāl ister

- 5 Selāmī vuşlat-ı Ḍaḑ ile maḑlūbın ḑarīkatde
Delilın nūr-ı aşḑ ister ne ilm ü ne kemāl ister

¹⁷⁷ A'rāf Sûresi, 143. ayet

130

mefâilün mefâilün feûlün

- 1 Saçın vel-leyl-i¹⁷⁸ vechin ve'd-**duhâd**¹⁷⁹
Cebinin kıble-gâh-ı evliyâdır

Dehânın derc-i dürr-i nûr-ı hikmet
Dilin gencine-i vahy-i Hudâdır

Kaşındır kâbe kavseyn-i¹⁸⁰ ev ednâ
Kaddin sidre kıyamın muntehâdır

Gözündür nâzır-ı nûr-ı tecellî
Tenin tür-ı Cenâb-ı Kibriyâdır

- 5 Selâmi rû-siyeh 'âciz fakirin
Eli bağılu küyünde bir gedâdır

131

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Mağall-i nûr-ı sırr-ı **li meallah**¹⁸¹ fûadımdır
Sivâ-yı Hâk heme kurbıma nisbet ıtrâdımdır

Mağâm-ı kurb-ı lahûtdan ne gam düşdümse nâsûta
Bu keşretler bu gurbetler ayn-ı ittihâdımdır

¹⁷⁸ Kur'an-ı Kerim'in 92. sûresi

¹⁷⁹ Kur'an-ı Kerim'in 93. sûresi

¹⁸⁰ Necm Sûresi, 9. ayet

¹⁸¹ li meallah: "Allah ile beraber olduğum öyle bir vaktim vardır ki, orada büyük melekler ve herhangi bir peygamber bulunmaz." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.173

Bu tafşil-i cihānın defter-i icmālidir cismim
Şafātımdır şehādet söylenen her dilde ādımdır

Belā mişāk-ı āhdım derd ü gam dilde neşātımdır
Cihānda nā-murād olmak benim āyn-ı murādımdır

- 5 Selāmī serfürū itsem āceb mi emr-i Mevlāya
Kemāl ancak benim ābdiiyetimle inkiyādımdır

132

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 O şāh-ı bī-zevalım ālem-i mā nā otağımdır
Mu āllā ārş-ı şadr üzre dil-i ārif turağımdır

Sivinmez ta ebed efrūhtedir zāt-ı hüviyyetden
Felekde mihr ü mäh iki ziyā-bahşā çerāğımdır

Cemālim bāğının bir meyvesidir gülşen-i cennet
Celālim lem āsından nār-ı düzah bir ocağımdır

Dilimden ders alur bī-ḥarf ü şavt Cebrāīli Kudsi
Vücūdum sidresinde muntehā şāh u budağımdır

- 5 Nice ālemler olmuş kim şüde kandil-i ārşımda
Ser-ā-ser cümleten iklim-i ālem bir bucağımdır

- 6 Selāmī sırr-ile Mūsā-yı isti dād olur irşād
Ene'llahdan okur tür-ı şecer gūyā dudağımdır

133

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Mevâ-ı vaşl-ı dildāra ne şīm ü ne zerim vardır
 Kabûl eyleser rāhında fedā cān u serim vardır

Şeh-i iklīm-i aşk oldum melāmet tahtgāhımdır
 Belādan efser-i ser derd ü gāmdan leşkerim vardır

Ķanā'at maḥbahımdır zād-ı rāhım kenz-i lā-yüfnā
 Benim nahnu kasemnādan¹⁸² gelür kısmetlerim vardır

Gedāyım gerçi şah-ı dehre 'arz-ı ihtiyāc itmem
 Mahall-i ilticā redd-i gedā olmaz derim vardır

- 5 Refikim nūr u tevfiḳ u hidāyetdir ḥaḳıḳatde
 Reh-i maḳsūda şer'-i Muştafādan rehberim vardır

- 6 Selāmī i'tibār itmem cihānın tāc u tahtına
 Biḥamdillah Resūlullah işiḡinde yerim vardur

134

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Bize luḥf-ı mecīd oldı bu mevlūd-i Muḥammeddir
 Yine 'uşşaka 'id oldı bu mevlūd-i Muḥammeddir

Meh-i rüz-ı rebī' geldi şeb-i kadr-i refi' geldi
 'Uşata bir şefi' geldi bu mevlūd-i Muḥammeddir

Feriştehler bi-izn-i Rabb nüzül eyler yire o şeb
 Şunarlar cām-ı vaḥdet hep bu mevlūd-i Muḥammeddir

¹⁸² Zuhruf Sûresi, 32. ayet

Güşād olur zer-i rahmet nişār olur dürr-i vahdet
 Āyān olur nice hikmet bu mevlūd-i Muḥammeddir

- 5 Toğub ol şāh-ı arslana perr boldı nūr-ile dünyā
 Kim oldı lāt ile ġazā bu mevlūd-i Muḥammeddir

Sınub putları tersanın yıķıldı taķı Kisrānın
 Ocağı söndi kübranın bu mevlūd-i Muḥammeddir

- 7 Selami ķabri ḥākine riyāz-ı ĩtr-nākine
 Şalāt it rūḥ-ı pākine bu mevlūd-i Muḥammeddir

135

mefāilün mefāilün mefāilün feūlün

- 1 Kelām-ı ehl-i Ḥaķ dürr-i necef deġil de nedir
 Dürr-i ledüne derūnı şedef deġil de nedir

Çıķup bu kürsi-i cāmi de ġüft ü gu idenin
 Ḥum-ı tehī gibi ķalbi müceff deġil de nedir

Ķanı verais-i Aḥmed ķanı sülūk-ı selef
 Zemāne şeyḥleri nā-ḥalef deġil de nedir

Nedir bu daĳva-i ĳaşķ ya nedir şikāyet-i ġam
 Ķaẓa siḥāmına ĳāşık hedef deġil de nedir

- 5 Selāmī şerḥa gibi kişver-i ledün şehinin
 Ķulām-ı kem-teri olmak şeref deġil de nedir

136

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 ‘Āşık olanın ‘ādeti āh-ı seheridir
Çeşminden akan derd-ile hūn-ı ciğeridir

Zulmetde ziyā-güster olan encüm-i eflak
Her gice çıkan suziş-i āhın şereridir

Āfakı münevver iden ol lem‘a -i hāver
Cânında yanan āteş-i aşkın eşeridir

Çekdirse felek ğamımı kemāl simetinden
Erbāb-ı dilin cismi o tūrin siperidir

- 5 Hep zārı olur ‘āşıkın āzārına bā is
Āzerde iden dalı yine kendi peridir

Kālāsını ‘arz itmededir cāh ile cāhil
Pā-māl iden ‘ārifleri ‘ilm ü hüneridir

- 7 Kesbiñle deĝil der-i sūhan sende Selāmī
Bu himmet-i pīrān-ile irs-i pederidir

137

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Revān it eşk-i çeşmin ey gönül māh-ı muharrermdir
Ciğer hūn-ile al-i Muşafāya vaqt-i mātemdir

Nice mātem ki rāhında nişār itmek gerek cānı
Ki zirā kıretü’l-‘ayn-ı habīb-i fahr-ı‘ālemdir

Vücutūñ lâ'l-i reng olsun zemīn-i Kerbelā mānend
Boyansun pirehen al ana o dem ite bu demdir

O dil dil mi ki yanmaz āteinde al-i evlādin
O gz ıksun ki dem dkmez bu demde ād-ı hurremdür

- 5 Selāmī nū ider dest-i ‘Alīden kāse-i kever
u ‘atān kim Hūseyin-ile Hāsan derd-ile pür-gamdır

138

mefülü mefāilü mefāilü feülün

- 1 Bilmem bu heves dilde hevā serde nedendir
Maqlab dil iken meyl-i dil airde nedendir

Bir noqtaya dāirken ‘aceb hatt-ı müzāhir
Bu na-ı ūr-ı ‘ālem-i mıarda nedendir

Yek Hāa dārū iken eczā-yı hāıkat
Dümü yine her birisi bir derde nedendir

Hep āyīne-i vadet iken uret-i keret
Ya manzara-i didede bu perde nedendir

- 5 Dall ise eer urb-i Hāa rif‘at-ı sūrı
Evc üzre melek nev‘-i beer yerde nedendir

- 6 Bir başına āzāde iken sen de Selāmī
Bilmem bu heves dilde hevā serde nedendir

139

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Eğnime giysem eğer lâhur-ile birdir ھاşır
Ferş-i kem-hâb-ile bir ‘aşıklara köhne ھاşır

Hüs-ni sem‘im ta‘n-ı düşmen şöyle muhtell itdi kim
Bir gelür hâlâ şarır-i bab u avaz-ı ھاşır

Bir şehin sevdâ-yı zülfi ‘aqlım itdi târ u mâr
Şimdi bilmem noldıđıñ gül-geşt-i şahrâ vü ھاşır

Şahidin ‘âlemdir müdde‘â-yı ‘aşkına
Sinede müjgân-ı tîri zülfi boynumda ھاşır

- 5 Câlîs-i han-ı kana at ol Selâmî hırşı ço
Gönderir Hâk huşk-ı nân olsun gerek bahta ھاşır

140

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Câme-i zer-târ-ile ‘indimde yek-sandır ھاşır
Rind-i mest-i haba birdir ferş-i dîbâ vü ھاşır

İnne min şeyin sîbuğu remzini güş ideli
Sem‘-i câna bir gelür âvâz-ı tekbîr-i ھاşır

İdeli seyr-i me‘allahda saferandır vaţan
Hâcet olmaz oldı geşt-i deşt-i vadi vü ھاşır

Tâbîrñ bu sicn-i tîmâr-hânedede ten-perveri
Bu eniyet bendiñ itme gerden-i câna ھاşır

- 5 Meşreb-i tab⁶ın Selāmī zevk virmez zāhide
Hoş gelür mi sem⁷ i zāga şavt-ı Hu-Hu-yı haşır

141

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Şerāb-ı aşkı ey dil dest-i kudretten içenden sor
Olub ser-mest-i bāki cism-i fāniden göçenden sor

Oğursın muşhaf-ı hüsnünde hatt-ı nokta-i hālīn
Sevād u naqş-ı harfin nūr-ı ma⁸nadan saçandan sor

Revān itmek dilersen āb u feyz-i şehr-i Şirīne
Ānı Ferhad-veş aşk āteşiyle dağ açandan sor

Atub Hallāc-veş meydān-ı aşka penbe-i cismiñ
O dá va-yı ene'l-Hāk noldıgıñ cāndan geçenden sor

- 5 Selāmī cisini lā itmeyenler bilmez illāy¹⁸³
Neşimī gibi dosta post virüb kanlar saçandan sor

142

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Sivādan geçdi dil mensüb-ı bāb-ı luğf-ı Mevlādır
Ne dil-pesend ümīd-i luğf-ı pāşadır ne mollādır

Kanā⁹at kenzini fetḥ ideli vīrāne-i dilde
İrüb el-fakri fahriye¹⁸⁴ gınā mülkünde dārādır

¹⁸³ İsrā Sûresi, 44. ayet

¹⁸⁴ fakri fahrî: "Fakirliğimle iftihar ederim." Aclunî, a.g.e., C.I, s.87

Ğıdā-hā-yı ni ʿamdır maṭbah-ı nahnu kasemnādan¹⁸⁵
Velī ni ʿmet ve bī-minnet olan Allah Te ʿālādır

Yedinde ḥüccet itmişken ḳülun rızkı ale'l-lahi
Biribiriyle halkın itdiği bilmem ne da ʿvādur

5 Serin āsüde itmek isteyen seng-i havādisden
Kanā ʿat köşesinde bildiğim cāy-ı istiftādır

6 Selāmi šāh-ı heft iḳlīme baş eğmez gönül amma
Ḳudūm-ı ḥāk-i dervišanē rū-māl eyler ednādır

143

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

1 Ḳülluk it Allaha gel ʿālemde sultānlık budur
Terk-i tecrīd ol ʿālāikden Süleymanlık budur

Ceyş-i efkār-ı sivāyı kişver-i dilden çıkar
Mülket-i tende taşarruf eyle ḥakanlık budur

Burc-ı dilde yekdir Allah yek diyüb şām u seher
Hile-i düşmenden āgāh ol nigh-bānlık budur

Aldın ise pīr-i kāmilden ʿaref dersin eğer
Ehl-i tevḥīd arasında işte ʿirfānlık budur

5 **Küntü kenzin**¹⁸⁶ sırın idrāk eyleyüb vicdān-ile
Bāis-i hilḳıyyetin fehm eyle insānlık budur

¹⁸⁵ Zuhuf Sûresi, 32. ayet

¹⁸⁶ Küntü kenz: "Ben bir gizli hazineydim bilinmeyi murat ettim." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

Seyf-i nefî lâ ile katl it ser-i eniyyeti
Sırr-ı âlâdan haberdâr ol Müslümânlık budur

- 7 Ey Selâmî **semme vechullahdan**¹⁸⁷ olduñsa habîr
Gayr-i görme zâhir ü bātında nâ-dânlık budur

144

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Derd-i Hâkdan dahâ yek aşka merhem mi olur
Gayr-i mâtem-kede bir menzil-i cürüm mi olur

Kâle-i vaşlına göz kanı ruh-ı berzû gerek
Aşk-ı sükunda ya dinâr-ile dirhem mi olur

Hırka vü tâc ile taklidi bırak ey şufî
İsmi İbrahim olan her biri Edhem mi olur

Men **aref**¹⁸⁸ sırrını bul sen de eğer ârif isen
Bilmeyen mârifet-i nefsinî adem mi olur

- 5 Ey Selâmî hele envâr-ı tecelliye mahall
Dil-i ârif gibi bir arş-ı mu azzam mı olur

145

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Tâlib-i Hâk olanın rehberi pîrân olur
Aşk rehini bulanın gitdiği sübhân olur

¹⁸⁷ Bakara Sûresi, 115. ayet

¹⁸⁸ men aref: "Nefsini bilen Rabb'ini bilir." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.262

Şerbet-i aşkı içer mülk-i dile yol açar
Cümle hicābı giçer aşk-ile sekrān olur

Sükker olur halleri Hakkā varır yolları
Vecd-i Hudā halleri cezbe-i Rahmān olur

Aşk-ıla hep varımı terk iden ağyārımı
Gül ide Hakk hārımı meskeni bostān olur

5 Bülbül-veş olma zār yer ola gül ile hār
Arife gülhanda nār cennet-i rıdvān olur

İlm-i ledünden sebak okur iseñ bir varak
Bilene esrār-ı Hakk her yazı Kur'an olur

Hırka-i təcın koyan dest-i sevādan yuyan
Cāhīde diye uyan vāşıl-ı cānān olur

Şıdk-ile destin alan sırtını cānda bulan
Eşiğine kıl olan āleme sultān olur

9 Ayırma izinden gözi eşiğine sür yüzi
Çeşm-i Selāmī tuzı kuhl-ı şafāhān olur

146

mefûlü fâilâtü mefâilü fâilün

1 Feyz kim Resûl-i Hâzret -i Yezdāndan gelür
Cāndır o cāna cānib-i cānāndan gelür

Esdikçe bād-ı luţf İlahi büy-ı kāmīşi
Ya kub-ı cāna Yūsuf-ı Kenāndan gelür

Emr ola tūr-ı cisme nazar Mūsā-ı dile
Nūr-ı şafā tecellī-i sübhāndan gelür

Güş it nidā-yı innī ene'l-lahı kim hattāb
Vādī-i tende ol şecer-i cāndan gelür

- 5 Benlik hayālin itme iriş nūr-ı cezbeye
Her ne gelürse cezbe-i Rahmāndan gelür

Kesb eyle hāl-i vahdeti ko kı̇l u kal-i keşreti
Hağ sırrı kalbe mā'nā-i Kur'āndan gelür

- 7 Nutkuñ Selāmī ārifē dürdür ki her biri
Bahr-i ledün gibi Ulu Ōsmāndan gelür

147

mefāilün mefāilün mefāilün feülün

- 1 Eyā habīb-i Hudā ey nebi-i hāşü'l-hāş
Saña gulām olan oldu iki cihānda halās

Şirāt-ı şer'in-ile āzm ider hağikātiñe
Gerek veliyy-i mağrib gerek āvām u havās

Harim-i kūyīna sālīk olan kişinin olur
Tarīk-ı nūr-ı Hudā yār u rehberi ihlās

Şeh ü gedā heme muhtācdır şefā'atine
Hudāsını yemm-i gufrāna eyledi gavvās

- 5 Selāmī mī-talebed ez-kerem-i şefā'at-i tū
Uşāt-rā ne-būd cüz-i der-i tū cāy-ı menās

- 6 Selāmī yūzi kara şefā'atīn ister
Günāhını kereminden şevāba eyle naķāş

148

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Gerçi çıkamaz 'arifin cehren dilinden şit-i ses
Hālī olmaz kalbi lekin zikr-i Hāķdan bir nefes

Halka-ı devrān ne hācet yā semā'-i Hāy-i Hū
'Arifin tesbīh gelür gūşına āvāz-ı ceres

Dāne vü dām-i sirişk-i vāh-ı sūz-ı aşķ-ile
Murg-ı esrār-ı Hudāya sinesin eyler kafes

Nūr-ı mutlak pertevinden şū le ver kıl kalbini
Zill-ı nāsūte muķayyed olma āndan meyli kes

- 5 Ey Selāmī nemde yemm var zerrede mihr-i münir
Gör Süleymān u Sikender olsa da mūr u mekes

149

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Serseri gezme tarik-i Hāķķa gir ey ebū'l-heves
Rūhūnā zikr-i silāh it nefsin eyle feres

Halvet-ender encümün kıl kalbini āgyārdan
Hūş-ı derdim-ile dem-ā-dem ide gör habs-i nefis

İr seyāhat der-i vatanla Ka'be-i maķşūdına
Dil şafā kesb ide sa'y it zikr-ile ola enes

Nūr-ı şem'î aşka yandır benliğin maḥv it tamām
Cān virir pervāne gör izhār ider mi şit-i ses

- 5 Ey Selāmi irmek istersen kemāl u şalata
Bāb-ı mürşidde muḳim ol ğayrıdan ümidi kes

150

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Cāiz olmaz bezm-i 'ārifde şerī'atden baḥs
Münker-i gümrāh ile sırr-ı tariḳatden baḥs

Bir mu'ānī kim mu'arrā-yı ḥurūf u lafz olsa
Nice olur aşḥāb-ı kalle ḥaḳikatden baḥs

Sen tecellī-i cemāl-ı yārdan baḥs eylesen
Zāhid eyler ḥürī u ğilmān cennetden baḥs

Laf uran her şeyde ḥār 'ārif mi sırr-ı Ḥaydara
Ekli rūbāhīm şikemdir ḳavli ḥikmetden baḥs

- 5 Gerçi mir'āt-ı ta'inde nümāyān vech-i yār
Ey Selāmi olmaz ā'māya o şüretten baḥs

151

mefülü mefāilü mefāilü feülün

- 1 Ey şāh-ı rüsül iki cihān olmağa ḥādīs
Billah zuḥūruñdur efendim ine bā'is

Ḥürşid-i cemālīñle cihān oldu münevver
Maḥv oldu şeb-i zulmet-i şirk-ile ḥabāis

Bir nūr-ı aḥadsīn ki güneş olmadı s̄anī
Ne tāb kesīre gün yüzine m̄ah ola s̄alis

Vākıf olamaz ʿaql-ile Cibrilde olsa
Esrār-ı ʿulūmına meḡer kim ola v̄aris

- 5 Şūrīde olur vaşf-ı şerīfinle Selāmī
Bülbül gibi gül nâ tını oldukca muḡaddis

152

mefülü mefâilü mefâilü feülün

- 1 Gün içre eḡer raʿd-ile iḡrāk ola ḡadis
Āhim şereridir benim ol āteşe bā is

Külhan mıdır ʿaşḡ odına düzah mı bu s̄inem
Dürr itmek için oldu vukūf ehl-i mebahis

Hep hār-ı belā miḡnet ü derd olsa da peydā
Arz ola zer itse feraḡ tohumunu ḡaris

Şol rütbe melāmet-zedeyim ʿaşḡ-ile şimdi
Divāneliḡim oldu kamu ḡalka ḡavādis

- 5 Naql itdi baña irş-ile mīrās-ı muḡabbet
Bu demde benim derd u belā mülküne v̄aris

Şirīn ile Leylā ḡamını çekmezem amma
Mecnūn ile Ferḡada benim ʿaşḡda s̄alis

Şahbā-yı muḡabbet ile sermest-i elestim
Zāhid deḡilim mest-i mey-i ümm-i ḡabais

- 8 Bir ders ki baña hace-i ‘aşk virdi Selāmī
 Ānı ne müfessir okudur ya ne muḥaddis

153

mefûlü mefâilü mefâilü feûlün

- 1 Yār olmasa da nevlübs-ile her ānda hādīs
 Hüsñüñ dahī her dilden olan halka muḥaddis

‘Uşşākına biñ şüret ile oldı zuhūrı
 Üftāde-i vādi ü gümān olmağa bā’is

Ehsem belā kāis ve’lkāis belā hamser
 Mā eyye sivā şey’e mā el-tayyib habāis

Der-āyine-i cüz-i yār ne-küşt est hüveydā
 Der-i muḥaddes āyan çe būd gayrez muḥaddis

- 5 Mefûl ki olur ma’nā-i fā’il ki bir ‘aks
 Mahvī ola nahvī ki ola bu bābda mübāhis

Ferdiyyet ile ya’nī iriş vahdet-i zāta
 Kibr-ü senevī gibi dime sānī ü sālis

- 7 Rūḥundan alub feyzi ḥaḳīkatde Selāmī
 Tevhidde odur ḥazret-i şeyh ekbere vāris

154

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Pişvā olsa eğer ‘uşşāka her-gāhı hulūş
 Gösterür küy-i vişāl-i yāre şeh-rāhı hulūş

Eylemez zāyī' ider maqrūn-ı dergāh-ı mücīb
Atılan her nāvek-i āh-ı seher-gāhı hūlūş

Ka'be-i maqşūdına rehber olub vāşıl ider
Vādī-i hicrānda kalmış nice gümrahı hūlūş

Zāhir-i ā'māline mağrūr-ı meftūn olma kim
Ādeme lāzım olan vāllahi billahi hūlūş

- 5 Ey Selāmī yār-i gam-hāriden olma nā-ümid
Hem-dem eyler saña da bir qalb-i āgāhı hūlūş

155

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 İden ümīd-i vefā dehrden oldı me'yūs
Gör ne oldı taleb-i 'ayş-ı fenādan şāvus

Netdi İskender ü Dārāya dahī netse gerek
Halka bu bī-reh-i zen dehr-i denī ü menhūs

Kām-ile zehir sunar cāh-ile sūkker yedirir
'Aşıkın taş çevirir başına çarh-ı ma'kūs

Çok zīyā-güster-i iqbāl olanın āhır-kār
Söndi hep şū'leleri oldı şikeste fānūs

- 5 Ey Selāmī feleğīn 'ayşına dilbeste olub
Zehrin içdi nice Dārā u nice Keykāvūs

156

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Nār-ı hicr-i yār-ile dök gözlerinden kanlu yaş
Yan yakıl püryān gibi zār-ı derūnuñ itme fāş

‘Aşq-ı sūqunda olur der-beste dükkān-ı tabīb
Ānda şarf-ı cān-ı ahz-ı derd olur kesb-i ma‘aş

Nīk ü bed ü kec libās ile melāmet hırkasın
Taş atarlarsa dahī ğam yime her bir baĝrı taş

Cāy-ı sīm ü zer gerekdir zed-i rūy-ı sarh-ı eşk
Yohsa kālā-yı diĝerle vaşlına itme savaş

- 5 Bu ne sırdır ki Selāmi ‘aşık-ı dil-hastalar
Meyyit olmuşlar gezerler olmadan şahib-firāş

157

feilâtün feilâtün feilâtün feilün

- 1 Zāhidā sūbha-i mercānını şahbāya deĝiş
Zikr u evrād ile esmāyı müsem māya deĝiş

Naqd-ı ‘ömrüñ heves-i būd u nebūda virme
Sūq-ı ‘aşq içre yūri varını yağmaya deĝiş

Āb-ı çeşm-ile vuzū’ it evi imām-ı ‘aşka
Kıbleñi vech-i Hāk it cām-i-yi tenhaya deĝiş

Hırka-i tāk-ı ridāyı ko melāmet-zede ol
Bu nuqūd-ı edebī gāle-i rüsvāya deĝiş

- 5 Miḥnetiñ rāh-ı dünyāya Selāmi virme
Bu gūnūn zilletini ʿizzet-i ferdāya deġiř

158

fāilātūn fāilātūn fāilātūn fāilūn

- 1 Sālike dergāh piri cennetü'l-mevä imiş
Lāle-haddler servi-ḳaddler her biri tūbā imiř

Her-dem bīmāre āb-ı havz bir kevser-i řerāb
Çeřm-i nā-bināya ḥāk gülřeni tūtiyā imiř

Būlbūlān-ı ʿāřıḳānı zıkr ü tesbih itmede
Añları řūrīde iden cezbe-i Mevlā-yimiř

Her mis-i nāḳıř ʿayār ānda zer-i ḥāliř olur
Lutf-ile her bir niġāhı ʿāřıḳa kimyā-yimiş

- 5 Ey Selāmi bir nefesde biñ dili ihyā ider
Nuḳḳı Hācı Dedenin cān-baḥř ider ʿayā-yimiş

159

fāilātūn fāilātūn fāilātūn fāilūn

- 1 Fī's-semā-i rızḳım-ile Ḥāk keşide kıldı ḥatt
Eylemez va'd ü va'ideinde Hudā ḥāřā ġalat

Her ne kim dārü'l-ḳazāda ḥāme-i ḳudret nūřet
ʿĀlem-i maḳzide naḳř u zāid olmaz bir nuḳat

Cem'ı māla naḳd-i ʿömrin şarf iden bed-māyeler
Bilmeyüb sūd u ziyānıñ řıfr-ı yed kaldı faḳat

Bunda genc-i mâ rifet girmez ise hayfâ ele
Ey vüzuğvâr isteriseñ mâle batt mánend batt

Ey Selâmî muhbir-i şadıkdan itdim istimâ
5 Nefsini vü Rabbini bilmekdedir maşşud-ı katt

160

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

1 Öyle bir sultân-ı âzamdır ki fahr-ı kâinât
Anî için halk olundu bu cemî-i mümkinât

Ümmeti vü çâkeridir âsumân üzre bu mülk
Rüy-ı arzda nev-i ins ü cin ü eşcâr u nebât

Her nebâtı selsebil-i cennet idi güyyâ
Dest-i pâkinden içerdi teşneler âb-ı hayât

Bir işâretle felekde mâhı itmişdi dü-nim
Var idi her parmagında nice dürlü mu'cizat

5 Ey Selâmî hürmetine âfv ider Mevlâ anî
Ümmetinin her birinde olsa bi-hadd seyyiât

161

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

1 Rişte gibi ehl-i dünyâ ile itme irtibat
Çeşm-i ârifde değil kadr-i cihân semmü'l-hiyât

Yâ cinân-ı vaşla yâ nîrân-ı hicrâna gider
Her gelen ehl-i seferdir aña bu âlem rıbat

Kārbān-ı aşk-ile āzm-i reh-i mefkūd kıl
Bu misāfir hāne halkı -ile olmaz ihtilāf

Halkın enfāsıncadır gerçi ki Allaha tarik
Şer'i rehber ile oldur sālīk-i Hakkā sīrāt

- 5 Hem-demiñ derd-i Hakk olsun mihnet ü gam sunsun
Aşkın dermānı dertdir mihnet ü gamdır neşāt
- 6 Ey Selāmī çünki tev'em oldı asr-ile yüsür
Ahr-i kürbet ferecdir her pes ü kabz inbisāt

162

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Şafha-i ruhsārına Hakk kudretiyle yazdı hatt
Ya nedir bu görinen müjgān-vārid-i zülf-i hatt
- Vechiñ üzre okunur çār-deh hurūf-ı muhkemāt
Hāllerdür cā-be-cā temyiz-i harf için niķāt
- Süre-i nürdür cemāliñ okudum ihlāş-ile
Dir isem seb'ü'l-meşānı eylemem hāşā ğalat
- Çār-şad şuhfūñ dilerseñ mā'nā-i icmālını
Men ledün ilmin okı gel vech-i ādemde faķāt
- 5 İlmü'l-esmā rumūzuñ bilmek ister-isen eğer
Nuşha-i insān-ı kāmilden ta'allüm eyle ķatt
- 6 Sırr-ı Rahmān ale'l-ārşistivā¹⁸⁹ fehm ider
Ey Selāmī kim ki beyne'l-hācibeynde gördi hatt

¹⁸⁹ Tāhā Sûresi, 5. ayet

163

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Sâkî-i bâkî mübîn arz eyleyüb bezm-i elest
Nüş idüb geldüm cihāna ʿaşîk-ı hayrān mest

Nūr-ı şemʿ-i ʿaşkına yanmak için pervāne-veş
Bāl-ı himmet eyledi fānūs-ı nāmūsı şikest

ʿArşa-i kalbe muhabbet leşkeri kıldı hücüm
Darbet-i tîg-ı melāmet çeyş-i zühdi itdi best

Eyledi tārāc u yağma kalmadı benden eser
Hāne-i kalbe sunub biñ āl ile ol yār dest

- 5 Kalmadı kendüden özge ğayre işbāt-ı vücūd
Hamdulillah ey Selāmî olmuşam Allah perest

164

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Sâkî-i bezm-i ezelden oldılar rindān mest
Bende oldum nüş idüb ol bādeden hayrān mest

Mey hakikatde bir ammā ihtilāf-ı cām-ile
Her biri olmakdadır bir reng-ile elʿān mest

Gerçi bi-cām idi ammā rāh-ı bi-reng-i ezel
Bunda oldu nice keyfiyyet ile elvān mest

Levn-i mālūn alana esrārını izhār ider
Her ne var ālā u esfel cümle-i ekvān mest

- 5 Zülf-i Leylâdan ider Mecnûnı gâhi telh-kâm
Ki leb-i Şîrinden olmuş küh-ken-i nâlân mest

Beyze-i kalb-ı murâkıb kimi çün murğ-ı şütür
Kimi Hây-ı Hû ile itmekdedir devrân mest

- 7 Ey Selâmî şevk-ı zikr-ile vücūd-ı aşığı
Hemçü pervâne dem-â-dem itmede sūzân mest

165

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ber-heme mâ lûm dānāyān-ı pîr-i perverest
Şeyh-i kavm-i vakt-i hod çün ümmet-i peygamberest

Herçih hâhî ez-der-i meftûh-ı feyz-i u be-hâh
Pür-güşüde bār-gâh Kibriyâ-râ yek derest

‘Ārifî fermüde in beytî ze-rûy-ı şefkati
Tû eger kadr-ı sūhan-dānî zi-gevher bihterest

Çâre der-i def hâtır-ı şohbet-i pîrest bes
Rihte ber ye’cüc-ı besten hâşsa-i İskenderest

- 5 Ey Selâmî rev-mekrdân ez-celîsân-ı Hudâ
Peşt ber-ķible zeden eziyyet-peristi bedterest

166

müfteilün fâilün müfteilün fâilün

- 1 Hüzni-ile nâlân olub çağırırım dost dost
Derd-ile giryân olub çağırırım dost dost

‘Aşk-ile rüsvā ġarīb itdi beni ol ḥabīb
Vuşlat olunca naşīb çağırırım dost dost

Cismimi berbād idüb zikrini evrād idüb
Zār-ıla feryād idüb çağırırım dost dost

Didede eşkim şerāb sinede bagrım kebāb
Olsa vücūdum ḥarāb çağırırım dost dost

- 5 Oldı Selāmiye kār her seher āh ile zār
Ol gele mişl-i hezār çağırırım dost dost

167

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Seherde ‘aşık-ı şādıkların efgānı Hū yā Hū
Hezār-āsā dem-ā-dem ‘aşk-ıla nālānı Hu yā Hu

Firāk u hicr-ile mecrūh dil-i uşşāk-ı giryānıñ
Derūn-ı sinede her derdinin dermānı Hū yā Hū

Yakub pervāne-veş cismiñ bu nūr-ı şem-i tevhide
Nişār-ı cān iden ‘aşıkların cānānı Hū yā Hū

Ḥabibi ‘aşıkānın zikr ü fikri cümle müştākın
Göñül gencinde maḥfi ‘arifin ‘irfānı Hū yā Hū

- 5 Olur maşşūdına rehber komaz vādī-i ḥayretde
Selāmī vāşıl-ı Allah ider insānı Hū yā Hū

168

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ezelden cām-ı aşk-ile olan mestān Hū yā Hū
Bugün pāzār-ı aşk içre ider efgān Hū yā Hū

İdenler şīr-i feyz māder-i mazīğdan hāhiş
Olurlar mūhdetinde derd-ile nālān Hū yā Hū

Bulanlar Ka'be-yi mā'nāyı beyt-i kalb-i mürşidde
İderler hacc-ı ekber itmeğe cevlan Hū yā Hū

İrüb esrār-ı lā-mağsūd-ı illā Hūyā'arifler
Giçüb bu lā u illādan her ān Hū yā Hū

- 5 Selāmī cümle eşyāda gören Hū sırrını sāir
Bu mir'at-ı ta'ayyünde olur hayrān Hū yā Hū

169

fâilātün fâilātün fâilātün fâilün

- 1 Şems-i Aḥmed maşrık-ı Hāşimden itdikde tulū'ı
Nūr-ı imān toldı her yer şer'-ile yandı şümū'ı

Togdı şāhū'l-ālemīn ve rahmetü'l-ālemīn
Çalınub kūs-ı nübüvvet buldu dehr içre şüyū'ı

Ravza-i vahdetde sābit bir şecerdir kim ānīn
Enbiyālar meyvesidir ālem-i hejdeh fūrū'ı

Müntehā kıddin risālet gülsitānında görüb
Şerm-i hacletden ider tūbā huzū'-ile huşū'ı

- 5 ʿAzm-i mescid eyle ol Kaʿbe-i mānā eger
Her cemādāt eyler idi reh-güzārında rükūʿ
- ʿAyn-ı zemzem olmuş idi her mübārek parmağı
Şîr-i māder gibi aşhāb içmeğe oldu zürūʿ
- 7 ʾĀrzū-yı rüʾyet-i vechi ile şām u seher
Bu Selāmī derd-mendi nāʿtine eyler şürūʿ

170

mefâilün mefâilün feûlün

- 1 Niyāz u zār-ile dil-dārā karşı
Varub ʿarz eyle cānı yāre karşı
- Açup bāl u peri pervāne-āsā
Müheyyā kıl vücūdın nāra karşı
- Hayāl-verdir ruhsārıyla yārin
Mişāl-i bülbül ol gülzāra karşı
- İrer büy-ı vişālinden nesīmī
Esince her seher ezhāra karşı
- 5 Selāmī vaşlma irmek dilersin
Semā it Ḥazret-i Hünkāra karşı

171

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Keşf idüb esrār-ı Ḥakkı her dil-i dānāya ney
Dem urur her nālesinden sırr-ı mā evhāya¹⁹⁰ ney

¹⁹⁰ Necm Sûresi, 10. ayet

Ṭālib-i iks̄ir-i ʿaşka maṭbah-ı h̄ünkāradır
Nār-ı ʿaşkın minfaḥıdır sālīk-i Mevlāya ney

Baḥş-ı enfās itmede ya şūr-ı İsrāfīlde
Yā karīn-i hem-dem olmuşdur meġer ʿİsāya ney

Gūş-ı ʿuşşāka ider esrār-ı nāyiden haber
Hem-zebān olmuş dıraḥt-ı vādī-i Mūsāya ney

5 Tercümānı sırda Şemseddīn-i Tebrīzī olub
Sırr-ı Ḥaḳdan söyler idi gūş-ı Mevlānāya ney

6 Ey Selāmī oldı her söz āḫī gūyā bir nuḳat
Remz ider her noktadan bir nūkte-i maʿnāya ney

172

mefāilün mefāilün mefāilün mefāilün

1 ʿAceb ey dil siyeh rişi sefidin yetme mi vāʿaz
İderken mev-be-mev naḳlīn şaḫīhin saña bi-elfāz

Olurmuş intibāh-ı ehl-i ġaflet mevt-i şūr-ile
Nidā-yı ḳable mūtū¹⁹¹ ile çeşm-i cānı kıl ikāz

Nedir bu kāse-lübs-i sofrā-i dūnyā-yı dūn olmak
Eleysellāhū kāfin ʿabdehū¹⁹² ḳavline ol sehāz

Buyurmuşken nebī ʿāʿid āʿidüke beyne cenbik
Ne lāyīḳ zid ü ʿömre nefsin için olmaġa ġayāz

¹⁹¹ “Ölmeden önce ölünüz.” Aclūnī, a.g.e.,C.II.,s.291

¹⁹² Zümer Sûresi, 36. ayet

- 5 Selāmī mahv-i fānī ol bekā bi'llah ise matlab
Saña bār-ı girān olmaz vücūdundan katī aḡlāz

173

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Her eşyâ külli şey-in hâlikun kavlen¹⁹³ olub vâ'âz
İder takrîr-i illâ vechehu sırrını bi-elfâz

Fenâ-yı men 'aleyhâde ve yebkā vechu rabbînin¹⁹⁴
Ne bilsün vech-i tefsîrîñ vücühât okuyan huffâz

Ta 'arruc ise maqşad evc-i tevhide sebük-rûh ol
Çü sözün olma ta senliḡiñ pā-bendi iḡlāz

Nukūş-ı keşret olmazdı hicāb-ı şāhid-i vaḡdet
Merâyā-yı şüredden vech-i yāre olmadan sühāz

- 5 Selāmī ān-be-ān i 'dām u icād-ı müzāhir hep
Fenā ile bekā remzinden eyler sālîki ikāz

174

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ne pend-i vâ'izi sām'ı ne ol sen ḡayriye vâ'âz
Yemm-i má nāda ḡavvāş ol gerekmez lücce-i elfâz

Ledünni mektebinde pîr-i 'aşqdan maḡz-ı Kur'ānı
Hakikatde ta'allüm eyleyendir 'alim ü huffâz

¹⁹³ Kasas Sûresi, 88. ayet

¹⁹⁴ Rahman Sûresi, 27. ayet

Görem dîrsen bulanın perdesinden vech-i illāyı
Fenāfi'l-Hakda kıl bu hāb-ı hestiden veli iḳāz

Müsemma gevherin bulmak dilersen kān-ı esmāda
Dem-ā-dem darb-ı zikr-ile ola gör nefisine gayāz

- 5 Seni bir dāne-i hāl-ile dām-ı zülfe bend eyler
Zen-i dehrin Selāmi mekrine diḳḳatle ol sühāz

175

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Der-i Hakka rüşen ehl-i recāya sedd-i bāb olmaz
O der-gehden ne istid'ā olur kim müstecāb olmaz

İdenler hüccet-i ā'mālini tevḫid ile imzā
Āna lā tey'esü¹⁹⁵ hükümünce ta'zir u iḳāb olmaz

Necāt ise garaż-ı dāmān ehl-i beyte dāhil ol
Girende fülk-i Nūḫa mevc-i yemmden ıztırāb olmaz

Der-i irfān girmez kefe-i mizān-ı zühhāde
Ma'ārif kār-gāhında ayār u ihtisāb olmaz

- 5 Değil baḫş u cidāl lāyık nuḳuş ehliyle uşşāka
Debistān-ı ledünde ḫarf ü elfāz u kitāb olmaz

- 6 Selāmi vuşlat-ı sırr-ı ḫakikat ise maḳşuduñ
Resülün şer'ine uymak gibi hiç intisāb olmaz

¹⁹⁵ Yusuf Sûresi, 87. ayet

176

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Refîk olmazsa tevfi̇k ādeme devlet mü'în olmaz
Kamîş-i sâde hizlân tîrine zerre metîn olmaz

Bu kec-re'y-ile halk olmaz musahhir-hâtem olsan da
Hatt-ı ma kūs ile her faşş Süleymânı nigîn olmaz

Zen-i dehrin tutulma hande-rüy-ı zülf ü hâline
Er olan dâne-i mekr-ile dâmından emîn olmaz

Arūs-ı bire mader gibi Şirin arz ider amma
Helâl-zâde mücerred âkd-ı kalb-ile yakîn olmaz

- 5 İrâdet virme pîr-i nefse sâlik olma gümrahâ
Bu könye hânkahde merd kâmil-i post-nişîn olmaz

177

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ledün 'ilminde hatt u hâme-i vükul keşir olmaz
Ma'ânî-i llâhî nakş-ile şuret-pezir olmaz

Cünûn-ı aşk-ile ıtlâk-ı zencir-i hurûfât ol
Olanlar nist hâme-i kayd-ı teklîfe esir olmaz

Ġaraż Mūsâdır ancak aşîka her tûde bir Tûrdur
Zuhûr itse tecellî-i Hudâ bâlâ u zir olmaz

Süveydâ-yı dili teb'iz kıl nûr-ı llâhî-ile
Gişi riş-i sefid-ile sakın ey şeyh-i pîr olmaz

- 5 Olurlar sūd-mend elbetde her sebz āb-ı rahmetden
Füyūzāt-ı ilāhīde şafir olmaz kebir olmaz
- 6 Düşüb vādī-i hayretde kalan Őuşşāk-ı nālāna
Muhammed Muştafa gibi Selāmi dest-gir olmaz

178

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Aḥmedin teşrifidir icād-ı dünyādan ğarāz
Şırrına vuşlatdır anıñ Őazm-ı Őuqbādan ğarāz

Kenz-i esrār-ı Hudādır ten tılısm olmuş āna
Őaşika feth-i tılısm mıdır bu esmādan ğarāz

Cism-i pākı bir kitab-ı metn-i Ḥaḫdır kim ānıñ
Şerḫ-i pākidir kamu elfāz u ma'nādan ğarāz

Őillet-i gāiyye-i halk-ı cihān olmuşdurur
Kevne teşrifi için Ādemle Ḥavvādan ğarāz

- 5 Her nebī tebşir için geldi Selāmi āleme
Müjde itmekdir ānı Mūsā u Őisādan ğarāz

179

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Lezzet-i derdi bulan derdine dermān istemez
Şerbet-i Őaşkı için tedbir-i Lokmān istemez

Hırka vü tacın soyub Őaşk-ile Őuryān olsa da
ÇAr ider bu lübs-i Őariyetle Őunvān istemez

Nüş ider cām-ı ḥabībi zehr olursa ‘aşıkān
Ġayriler teklif-i kevşer itseler cān istemez

Didede yārin ḥayālī dilde ‘aşkı var iken
Kül-han olsa meskeni firdevs-i rıdvān istemez

- 5 Cān virirdi rāh-ı ‘aşkında Selāmī derd-mend
Neylesün miḥnetde ister cānı cānān istemez

180

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Olanlar neyl-i vaḥdet meyl-i şervet ile suç itmez
Süleymān-meşreb ‘arif ḥalka-i kurbdan ḥurūc itmez

Ġaraz ṭard-ı sivadır ḥāne-i dilden kişi yohsa
Tecerrüd itse reh İsa gibi evce ‘urūc itmez

Süvār-ı esb-i nefis olmak cihānda kār-ı merdāndır
Olan şehvāniyān-ı zen-i menş-i rekb sürūc itmez

Bizi bir ‘āleme kıldı reside seyr-i fi’llah kim
Şebi ol ‘ālemin rüze şebe rûzı vülūc itmez

- 5 Celīle dil virüb cānda bulanlar rütbe-i ḥallat
Zebih-i Allah-veş cānın niçün kurbān-ı koç itmez

- 6 Ġurūb itmez Selāmī nūr-ı mihri evc-i mānānın
Nücümü sād olur naḥs-ile taḥvīl burūc itmez

181

fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Bî-mey ü bî-kāse olur nūşumuz
Ānîñ için bî-hūşîdir hūşumuz

Ġayrı ne var görüben işidecek
Ĥakkı görür Ĥak işidir gūşumuz

Ĥalk çalışur t̄ard-ı sivā itmeġe
Ol ne derer bulmaġa der kūşemiz

Ĥubbe olubdur beşerriyet bize
Ĥadet-i nās oldı çürüyüşümüz

- 5 Kimse deġil ġādir iġe tolumuz
Ĥālemi medhūş kılur boşumuz

Ĥākl kala dōnevîrîr iġtilāl
Cūş u ġurūşa gele ser- ġoşumuz

- 7 Sōyleme nā-dāna Selāmî sōzün
Takma Ĥavām gūşına mengūşumuz

182

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ĥālîni Bārî Ĥudādan ġayrı ferde itme Ĥarz
İsteme muhtāc olan giden olursa dahî Ĥarz

Dest bir-āverde yüzün yerde Ĥudāya it niyāz
Nefî ġayr oldı şalat-āsā sülūk ehline farz

Menzil-i rıf'atde olsañ mihr-veş eyler üfûl
Zillet-ile kendine enzâl ider bārānı 'arz

Farḳ-ı farḳu'llaha vir her merātib-i ḥaḳḳını
Ḳurbe çerb-ile yer olmaz olan 'aşḳ-ile ğaraż

- 5 Ey Selāmi kıl tevekkül bāb-ı Ḥaḳda ol muḳim
'Ālem-i ğaybdan naşibiñ gönderir bisyār u baraż

183

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Beni yā Rab kerem it eyle ḥatādan maḥfūz
Nūḥı kıldıñ nitekim baḥr-ı belādan maḥfūz

Mūsā-i rūḥımı kıl nūr-ı tecelliñ ile şād
Nefs-ı Fir'avnını it naḥn u inādan maḥfūz

Derd-i Eyyübe viren şıḥḥat-i şāfisin sen
Çeşm-i Ya'ḳūbı iden ḥūzn-i bükādan maḥfūz

Yūnusı baḥın-ı semmiñden çıkarub şād itdin
Kullarıñ sensin iden renc-i ğınādan maḥfūz

- 5 Bu Selāmi-i diḥ-i ḳavseyñ-i ev ednā ḥaḳḳı
Hedef-i cānını kıl sihem-i ḳazādan maḥfūz

184

fâilātün fâilātün fâilātün fâilün

- 1 Biz gedāyuz Naḳşıbindiz cümleñin sultānyuz
Şāl-i fakr içre ma'āni mülkünün hakanyuz

Ḥāzīr u ġāib bize ber-dār ölisi meşrebüz
Tā Yemenden bu-keşān-ı nefḥa-i Raḥmānıyuz

Olamaz mevc-i ḥavādīs pūşış-i baḥr-i kadem
Gevher-i yektā-yı sırr-ı vaḥdetin ʿummānıyuz

Ḳaṭremiz nūş eyleyenler buldılar Ḥayyü'l-ebed
Zulmet içre Ḥızr-ı cānın çeşme-i hayvānıyuz

- 5 Bizde taḥḳīḳ oldı ıtlāḳ-ı ricālu'llah kim
Ḥācegān-ı devlet-i dīn-i Ḥudā aʿvānıyuz

İtmeden seyr-i merātib vāşıl-ı maksūd olan
Tāirān-ı per-güşā-yı cezbe-i Raḥmānıyuz

Gülsitān-ı ʿālem-i dārü'ş-şifā-yı aşḳda
Zahm-ı ḥār-ı bülbülün merhem-zen-i loḳmānıyuz

- 8 Virdiler miftāḥ-ı bāb-ı kenz-i lāyüfnā bize
Ey Selāmī biz ḥaḳīḳat gevherinin kānıyuz

185

mefāilün feilātün mefāilün feilün

- 1 Künūz-ı sırr-ı müsemnālaruz isim deġilüz
O zāt-ı bī-şıfatuz naḳş-ile resim deġilüz

Zuhūrımızla ʿayāndır nihān-ı bāṭınımız
Ḥās-ı ḥamse-yile manzūr isek cisim deġilüz

Ne denlü bāde-i aşḳ-ile mest isek eġer
Celīs-i pāy-ı ḥum-ı ḥamr olan kısım deġilüz

Libās-ı fakr-iledir iftiḥārımız sūfī
Ridā-yı t̄ac-ile biz m̄ail-i kesim değilüz

- 5 Süyüf-ı b̄atınımız dehri p̄are p̄are kılur
Selāmi cism-i ğılāf içre münḥasim değilüz

186

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Āşıka gerçi ruh-ı Leylāya meftūn deęilüz
Olmayuz t̄alib-i d̄unyā hele Mecnūn deęilüz

Zerre gelmez feleğin mihr ü mehi didemize
Zer-nişār olsa nücūmı daḥī maġbūn deęilüz

Fakri fahri¹⁹⁶ iledir şervet ü sāmānlarımız
Müflis-i k̄ise tehi-veş dil-i mahzūn deęilüz

Dilimiz āşq-ı İlahi-ile ğanidir şūfī
Āife-i devlet-i d̄unyā-ile memnūn deęilüz

- 5 Tayynımız neş'e-i ḥikmet ile Ḥaḳ itdi ḥamir
Zāhidin bildiği eczā ile ma'cūn deęilüz

Nuḫkumuz İsa-şifat zinde ider mürde dili
Nefes-i p̄ir iledir şāhib-i efsūn deęilüz

- 7 Oldı deryā-yı ledünniye Selāmi ğavvāş
Ġayriden ahz der-i Āilmde mādūn deęilüz

¹⁹⁶ fakri fahri: "Fakirliğimle iftihar ederim." Aclunî, a.g.e., C.I, s.87

187

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Nür-ı Hâkdan halk olub bu şāna gelmişlerdenüz
Şun -ı Hâkla sûret-i insāna gelmişlerdenüz

Gevher-i kân-ı rumûz-ı 'ilmü'l-esmā biziz
Hâmil-i esrār olub meydāna gelmişlerdenüz

Nüş-ı cām-ı aşk idüb bi-vāsıta bezm-i elest
Alem-i kâşāneye mestāne gelmişlerdenüz

Hāce-i hıızr-ı ledünniden ta'allüm itmeğe
Tâlibānuz mekteb-i 'irfāna gelmişlerdenüz

- 5 Ey Selāmī ālem-i nāsūte gelmekten garaz
İntisāb-ı Hâzret-i Rahmāna gelmişlerdenüz

188

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Baş u cāna kalmayan divāne dervişlerdenüz
Şem' i aşka per yakan pervāne dervişlerdenüz

Sāki-i bāki elinden nüş idüb aşk cür'asın
Kendimiz fark itmeyen mestāne dervişlerdenüz

Sinemiz pürdür sekhām Rabbihüm hamrı ile
Cür'a nüşān aşka meyhāne dervişlerdenüz

Zikrimiz Hū fikrimiz Hū nālemiz Hū dem-be-dem
Vāsil olmuş cezbe-i Rahmāna dervişlerdenüz

- 5 Ey Selāmi fakri fahri¹⁹⁷ mülkine sulṭān olub
Serfūrū itmez şeh-i ḥakana derviřlerdenüz

189

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Biz gulām-ı Naqşibendiz mülk-i fakrın cānıyuz
Men ‘aref¹⁹⁸ sırina vākıf ‘arif-i Rabbānıyuz

Sākī-i bezm-i ezelden tā ki engūr olmadan
Bāde-i bi-cam-ı bī-rengin bugün mestānıyuz

‘Ab-ı feyz-ile ḥaḳıkat ravzasından rü-nümā
Bülbül-i gülzār-ı ‘aşkın bir gül-i handānıyuz

Çok çalışdı şüret ehli bilmeğe esrārımız
Küntü kenz¹⁹⁹ esrārının bir mahzen-i pinhānıyuz

- 5 ‘Arife gencine-i dimār tılısmımız zāhıde
Sırr-i Ḥaḳkın fethi müşkil kenz-i bī-pāyanıyuz

Lā-mekānuz lā-mekān şehrinde olduk cā-nişin
Mahfiyuz taht-ı kibābi kaşrının mihmānıyuz

Bizdedür ‘ilm-i İlāhī bizdedür sırr-ı ‘Alī
Nokta-i vahdet biziz yüz dört kitābın kānıyuz

Nutkumuz rüḥü’l-Ḳudüsdür mürdeler ihyā ider
Bizdedür ‘İsā bin Meryem mürde cismin cānıyuz

¹⁹⁷ fakri fahri: “Fakirliğimle iftihar ederim.” Aclunî, a.g.e., C.I, s.87

¹⁹⁸ men aref: “Nefsini bilen Rabb’ini bilir.” Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.262

¹⁹⁹ Küntü kenz: “Ben bir gizli hazineydim, bilinmeyeni murat ettim.” Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

- 9 Ey Selāmi Ḥāzret-i Veyse'l-Karān meşreb olub
İrmişüz vecd-i Hudāya cezbe-i Raḥmāniyuz

190

mefülü mefâilü mefâilü feülün

- 1 Bir bende-i evlād-ı güzīn-i nebevīyüz
Ser-bend-i zer-i silsile-i Muştafavīyüz

İhdā ideriz müyına bin cānımız olsa
Kem-ter kûluyuz şādık muḥabbette kavīyüz

Kanlar dökeriz ta'ziye-i Āl-i Ābāya
Mātem-zede-i çākeriyüz Murtafavīyüz

Keşf itmeziz agyār olana ḥālimiz ammā
Sırr-ile ciğer-ḥūn ideriz ḥūznün eviyüz

- 5 Şad pāre olursa tenimiz yine Selāmi
Her pāresi söyler 'Aleviyüz 'Aleviyüz

31. Murabbalar

1

Der-ḥīn-i zuhūr-ı sefer-i hümāyūn du 'a-güne ber-ṭarīk niyāz-ı güft şud

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Yâ İlāhī fahr-ı 'ālem Muştafānın 'aşkına
Fātiḥ-i Ḥayber Aliyyü'l-Murtażānın 'aşkına
Cāhid-i vāfi Allahda bezl-i cān iden gāzilere
Nuşret it şāh-ı şehīd-i Kerbelānın 'aşkına

İstinādımız ne ʿākl u rāy-ile tedbiredir
 Ne cüyüş u ferte ne top-ile şimşiredir
 Ser-be-teslīm-i rızā imānımız taqdiredir
 Eyle tevfiğin refik̄ Āl-i ʿAbānın ʿaşkına

Dini te'yid için imdāda mülk-i enzāl kıl
 Hāzıra gāib erenler zümresin̄ irsāl kıl
 Seyf-i kahrin̄ ceş-ı lūtfuñ ile izmihlāl kıl
 Dergeh-i ʿizzetde maqbūl evliyānın ʿaşkına

Hūzn-i mağlūbiyyet ile eşkimiz hūn eyleme
 İnhizām-ı dost ile ādāyı memnūn eyleme
 Ümmet-i maḥbūbini her bārı maḥzūn eyleme
 Kıl meded İslāma aşhāb-ı vefānın ʿaşkına

- 5 Bunı eylerler recā ebrārda ahyārda
 Sūziş-i derd-i derūn āh-ile eshārde
 İntikām-ı ehl-i İslāmı koma küffārda
 Müsteceb eyle duʿamız etkıyanın ʿaşkına

Din yolunda māl cānıñ terk iden aḥbāb için
 Ğazve-i Bedirhanında yār olan aşhāb için
 Āb-ı tığ-ı ehl-i dīni kāfire işrāb için
 Ğāziyāne vir şecāʿat aşfiyanın ʿaşkına

- 7 Ey Selāmī ʿavn-i lūtf-ı Hāzret-i Allah ile
 Feyz-i rūhāniyyet-i pīrān u ehlu'llah ile
 Mü'min̄in Manşūr olur imdād-ı naşru'llah ile
 Çün ricālu'llah çeke tıgıñ Hudānın ʿaşkına

Meşâyih-i Sa'diyyeden Şeyh İzzî Efendi iltimâsıyla dinilmiştir

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Ey vişâl-i kurb-ı Hakkâ aşk-ile talib olan
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân-ı Sa'deddine gel
 İns-i bezm-i hâş-ı kudse şıdk-ile râğb olan
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân-ı Sa'deddine gel

Hâtırâ gelsün dir isen lezzet-i bezm-i elest
 Şerbetinden bir kadeh nûş eyle ol mey-hoş-ı mest
 Şiše-i nâmûsı ile seng-i aşk-ile şikest
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân-ı Sa'deddine gel

Bir nefesde kayd-ı hestiden halâş isterse cân
 Âşiyân-ı lâ-mekânde tutmak isterse mekân
 Mütû kable en temütüdan görem dersen nişân
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân-ı Sa'deddine gel

Râm ola dirsên vücûdunda bu nefsi-ejdehâ
 Feth ola virâne-i dilde saña kenz-i hafâ
 İşte budur fatih-i her uqde-i müşkil-güşâ
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân-ı Sa'deddine gel

- 5 Dem-be-dem söyler lisân-i hâl-ile mizher kudüm
 İktidâ it aşka eyle hark-ı 'adât-ı rüsüm
 Ey olan cüyâ-yı şemm-i büy-ı Mevlânâ-yı Rûm
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân Sa'deddine gel

- 6 Bu tarik-ı nâzenin olmuş Selâmi aşikâr
 Câmî -i esrâr u genc-i feyz-i aqtâb-ı çehâr
 Sen de bu cevherden olmak ister isen hişşe-dâr
 Kutb-ı 'âlem Hâzret-i Sultân Sa'deddine gel

32. Muhammesler

1

Muhammes der-medh-i düvâzdeh imâmân

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Maḳām-ı sırr-ı lâhūtı Muhammed Muştafâdan sor
 Resulün sırrını var tanı işneyn ez-hümâdan sor
 Velâyet sırrının kenzin Âliyyü'l-Murtazâdan sor
 İmâmet remzin ey ʔalib ḥasen-hulk-ı Rızâdan sor
 Enâmına rumûzın şeş şehid-i Kerbelâdan sor

‘Ayân olsun baña dirseñ bu sırr-ı kenz-i pinhâni
 Tutub Âl-i Âbânın dâmeniñ ol kûl-ı kurbânı
 Nedir dirseñ ʔariḳi ey ʔariḳat ehlinin cânı
 Ledünni ‘ilminin bahrı mâ‘arif gevheri kânı
 İmâm-ı mürşid-i ‘âlem ‘Âli zeynü'l-‘abâdan sor

Uyan hâb-ı tegâfülden gözün aç ey dil ol âgâh
 Dem-â-dem râh-ı aşkında döküb göz yaşını it âh
 Yorulma geşt idüb dehri der-i derviş-i mir u şâh
 Ki bilmez sırr-ı Hakkı kimse ğayr-ı ‘arif billah
 Anı sen şâh-ı mâ‘nâ Bâkır-ı Şemsü'dduhâdan sor

İmâm-ı Ca‘fer oldı hâdi-i ümmet ḥaḳıḳatde
 Olub Mūsâ-yı Kâzim mürşid-i ber-ḥaḳḳ ʔariḳatde
 Taḳi ile nakıdir serverân-ı dîn şeri‘atde
 Naşibin var ise sâ‘y it bu şehru’llahe hidâyetde
 Bulub bir kâмили silk-i ‘Âli Mūsâ Rızâdan sor

- 5 Muḥibb-i âl-i evlâd ol Selâmi yolına vir ser
 Vücüdün ḥâk râhı kıl ki olandır sâlike rehber
 İmâm-ı mazhar-ı sırr-ı velâyetdir Ḥasan asker

Sūāl itdim Muhammed Mehdi sarrından bulub bir er
Didi Hācı Dede-veş vāris-i Āl-i Ābādan sor

2

Nev [◌]-i diğ̄er medh-i düvāzdeh imāmān

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Ezelden gülbün-i bāğ-ı resül-i kibriyâyüz biz
Gül-i sir-āb-ı feyz-i sırr-ı pāk-ı Murtażâyuz biz
Selil-i şeh şehid-i ibn-i bint-i müctebâyuz biz
Muhibb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muştafâyuz biz
Şeh-i iklīm-i aşkuz bende-i Āl-i Ābâyuz biz

Görindi lem [◌]-a-i zeynü'l-[◌]-ābā çün maşrıq-ı serden
Uyandırdık çerāğ-ı kalbi nūr-ı şems-i Bākırdan
Giderdik şubh-ı şādıkla zalām-ı ğayr-ı hātırdan
Muhibb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muştafâyuz biz
Şeh-i iklīm-i aşkuz bende-i Āl-i Ābâyuz biz

Olaldan maḥrem-i sırr-ı ḥarim-i Mūsā-i Kāzım
Maḳām-ı ravza-ı şıdk u rızāda olmuşuz kaim
Değildir sırrımız mā lūm-ı ilm-i kāşif ü alim
Muhibb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muştafâyuz biz
Şeh-i iklīm-i aşkuz bende-i Āl-i Ābâyuz biz

Taḳinin bezm-i vaḥdetde içüb feyz-i şerābından
Olub ser-mest-i bākī geçmişiz giti hicābından
Naḳinin feth idüb aşk bābını bulduk kitabından
Mühıbb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muştafâyuz biz
Şeh-i iklīm-i aşkuz bende-i Āl-i Ābâyuz biz

- 5 İmām-ı askeriüyüz cünd-i aşk-ı nūr-ı irfānuz
Rumūz-ı cevher-i Mehdiye irmiş gizli bir kānuz
Selāmī fatih-i sırr-ı tılısm-ı kenz-i pinhānuz

Muhibb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muṣṭafāyuz biz
 Şeh-i iklīm-i aşkuz bende-i Āl-i Ābāyuz biz

3

**Abdāl Mūsā Ḥazretlerinin dergāhında post-nişin es-Seyyid İbrāhīm Bābā iltimāsıyla
 dinilmiştir**

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Kārbān-ı cünd-i aşkın rāh-ı Ḥakda başıyuz
 Dest-i Ḥaydardan şerāb-ı kevserin ayyāşıyuz
 Şāh-ı aşkuz dergeh-i Āl-i Ābā firāşıyuz
 Biz gürūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyüz
 Lā-mekān iklīmine azm ideniñ yoldaşıyuz

Fāriğüz dünyā ü māfihāya rağbet itmeden
 Geçmişüz havf u recādan dehre minnet itmeden
 Kevni seyrāndır garaż azm-i seyāhat itmeden
 Biz gürūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyüz
 Lā-mekān iklīmine azm ideniñ yoldaşıyuz

Gevher-i kān-ı rümüz-ı ilmü'l-esmā biziz
 Tūrda nūr-ı tecellī bulan Mūsā biziz
 Mürde cāna nefha-i rūh eyleyen İsa biziz
 Biz gürūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyüz
 Lā-mekān iklīmine azm ideniñ yoldaşıyuz

Mest olub cām-ı ezelden tār kıldık hüşumuz
 Dīdemiz Ḥakḳı görüb Ḥakḳı işidir gūşumuz
 Gūşımızda cümle ālem halka-i mengūşımız
 Biz gürūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyüz
 Lā-mekān iklīmine azm ideniñ yoldaşıyuz

- 5 Ey Selāmi bir nazarla hınta-i aḥcār iden
Münkere da vā-yı Hakkı taş-ile ihbār iden
‘Azm-i rāha himmetiyle merkebin dīvār iden
Biz gürüh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektaşīyüz
Lā-mekān iklīmine ‘azm idenin yoldaşiyuz

33. Tahmisler

1

Der-vaşf-i ‘ālem-i insānı şun ‘-ı ‘acib-i Sübhānī

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Dest-i kudretle yapılmış şun ‘-ı Mevlādır vücūd
Dü sūtün üzre binā şehr-i dilārādır vücūd
Zāhiren şafra velī mā nāda kübrādır vücūd
Mebde-i eşcār-ı ‘ālem tahm-ı eşyādır vücūd
Çār-ı ‘unşur-ı mahzeninde kenz-i ihfādır vücūd

Aḥsen-i takvimde²⁰⁰ halk itdi lutfundan Hudā
On sekiz bin ‘ālem üzre qadrini itdi ‘alā
Zāt-ı ‘ālemin şifātın oldı cümle māsivā
Matlab ālā-yı ‘ālem rūḥ-ı diyetādır vücūd
Cism-i dehre şübhesiz bādi-i ihyādır vücūd

Ḥaḳ seni kıldı mükerrerrem şekl-i insān eyledi
Secde için hep melek cinsine fermān eyledi
Ādeme baş eğmeyen merdūdı şeytān eyledi
Kıble-i cins-i melāik beyt-i ‘ulyādır vücūd
Mazhar-ı tālīm-i esmā u müsemmādır vücūd

Künt-i kenzin²⁰¹ mahzenisin sırr-ı Sübhān sendedir
 Mahrem-i ilm-i ledünsin mağz-ı Kurān sendedir
 Āşinā-yı men arefsin ilm-i irfān sendedir
 Mazhar-ı nūr-ı tecellī Tūr-ı Sinādır vücūd
 Şöyle kim āyine-i Bārī Te ālādır vücūd

- 5 Sendedir kavseyn ü ev ednā u levh ü müntehā
 Hūr-ı cennet ahter ü burc-ı felek hem ne semā
 Ey Selāmī sende derc oldı ilā tahtüs-şerā
 Akl irişmez köhne bir sırr-ı ma nādır vücūd
 Bir mü ammā cami -i dūnyā u ukbādır vücūd

2

Tahmīs-i kefred-i Cāmī Kıddise Sırrıhu's-Sāmī

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Didim ey dil ne dökürsün bu kadar kanlu yaş
 Çiğerin yakdı meğer var ise aşkın āteşi
 Güft bā-süz-ı ciğeri tū çü men derd-keşi²⁰²
 Lī habibi Ārabī Medeni Kıreşi²⁰³
 Ki būd derd u gameş māye-i şadi u hüşi²⁰⁴

Güher ü Hay Hudā iken ānın derc-i femi
 Cüz-i itā at kim ide emrine lā u ne amı
 Hod şināsed ki çi fermūde zi-sırr-ı hükmi²⁰⁵
 Fehm-i rāzeş çi künem o Ārabī men Ācemi²⁰⁶
 Lāf-ı mihreş çi zenem o Kıreşi men Habeşi²⁰⁷

²⁰¹ Küntü keniz: "Ben bir gizli hazineydim bilinmeyi ni murat ettim." Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (üçüncü baskı), s.132

²⁰² Söz senin ciğerinin ateşindedir, bu yüzden ben acı çekerim.

²⁰³ Arap, Kureyşli ve diğer medenî insanlar sevdiği için

²⁰⁴ Acı ve mutluluğun mayası onun gamının derdi olmuştur.

²⁰⁵ Kendini bilen hükümün sırlarına emrolunmuş.

²⁰⁶ O Arap ve ben Acem olarak sırların fehmine vasıl olmuşuz.

Pūs yayıla şeref-yāfte ʿarş-ı Rahmān
 Her ğubār-ı kademī enver ez-mihr-i cān
 Gerd-i pāy-ı seg-i kūyeş ser-tāc-ı şāhān²⁰⁸
 Zerre-vārem behv-i idārī-i o raks-kūnān²⁰⁹
 Tā şudān şehre-i āfāk be-hürşid-veşī²¹⁰

Müteressim olalı hilye-i ān şāh-ı harem
 Hemçü şud naķş-ı hayāleş be-beste sūrem
 ʿAyn-ı o binem eğer der-dil-i hod mī ne-kerem²¹¹
 Gerçi şad merhale dürest zi-piş-i nazarem²¹²
 Veche fī nazarı külli ğıdatün u ʿaşı²¹³

5 Cür ʿasın bezm-i ezel nūş kılan bezm-i elest

Bunda da itmedi peymāne-i ʿahdını şikest
 Rū-tüvā-i zāhid-i huşk sübha bedest hırka-perest²¹⁴
 Şaffet-i bāde-i ʿaşkeş tū mepörs ez-men mest²¹⁵
 Zevk-i in mey ne-şināsi be-Hudā tā yahşi²¹⁶

Dideden süzeş-i haşret-ile dökerim katrāt
 Teşne-i cāna virir lezzeti çün şehd ü nebāt
 Ger ne-büşem be-reh-i ʿaşk-ı o zehr-āb-ı memāt²¹⁷
 Maşlahat nist mürr esir-i ezān āb-ı hayāt²¹⁸
 Zā if Allah be-küllü zeman ʿatşā²¹⁹

²⁰⁷ Bu yüzden Kureyşli ve Habeşli olarak güzel söz söyleriz.

²⁰⁸ Köpeğin ayağının tozu, şahların baştacıdır.

²⁰⁹ Yola düzgün gidenim, o rakederek yönetilen köşk,

²¹⁰ Ta ola güneş saçan ufukların şehri.

²¹¹ Kendi gönlünde kerem yoksa dahi onun gözü görür.

²¹² Gerçi, göz önünden yüz merhale uzaktır,

²¹³ Bakışıyla bütün gıdalar ve aşlar,

²¹⁴ Kuru zahid elinde tesbih, sırtında hırka görünümüdür.

²¹⁵ Aşk içkisinin saflığı seni benden daha sarhoş yapar,

²¹⁶ Bu zevki tanımayan güzelliği ve Allah'ı tanımaz,

²¹⁷ Çünkü O'nun aşkının yolunda olmayan,

²¹⁸ Hayat suyunun esirinden acı değildir.

²¹⁹ Allah'ın kulları her zaman susuzdur.

- 7 Gerden-i cāna iden halka-i bābını kemend
 Eyledi silsile-i aşkı ile pâyını bend
 Ey Selāmî tenem ez-der-i reh-i o şerha künend²²⁰
 Cāmi erbābı vefā cüz reh-i aşkeş ne-revend²²¹
 Ser meyādet ger ezin-i rāh-ı kadem bāz keşi²²²

3

Tahmīs-i mutarraf-ı vāridāt-ı Şemsi-i Şivāsī

fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün

- 1 Vāşıl olmaz kimse Hakkā cümleden dūr olmadan
 Haviş u kavm u aşınādan ya ni mehcūr olmadan
 Mār-ı nefsi darb-ı aşk-ı Hakkā maḫhūr olmadan
 Ten tılısmı feth olub zikr āyn-ı mezkūr olmadan
 Kenz açılmaz şol gönülde tā ki pūr-nūr olmadan

Süpür çıkar ağıyarı dilden tā tecelli ide Hakk
 Tūr-ı cismin tā ola nūr-ı İlāhi ile şakk
 Zāhir ola şubḥ-ı vuşlat gide hestī-i aşk
 Oldı pīrān-ı tarikat bu kolda müttefik
 Pādişeh konmaz serāye hāne mā mūr olmadan

Dost cemāli Ka besini kıldı aşıklar tavāf
 Güyiyā hāffin-ı havlu'l-arş olub cümle muzāf
 Olmamış idi henüz ervāḥa kalıblar gılāf
 Ser-be-secde didiler kālū eblā bi ihtilāf
 Yerde Ka be gök yüzünde beyt-i mā mūr olmadan

Maḫv olanların kelāmı kendüden gelmez veli
 Şüret-i nārdan gelür Mūsāya envār-ı celi

²²⁰ Ey Selāmî, tenim o yolun kapısında parçalara ayrıldı.

²²¹ Cami erbabı, bir kısım vefa sahipleri aşk yolunda yürümezler.

²²² Baş mükafat ayağın yolunun süsündedir.

Bir şecerdir güyyā vādī-i eminde velī
 Olmuş envār-ı tecellī ile kalbi mümtelī
 Hiç ene'l-Hak söylenür mi kişi Maşūr olmadan

- 5 **Mütü kable en temütü**²²³ sırrına mazhār olan
 Mā-i kuds-ile vücūdı meyyiti aḥar olan
 Zinde olub rūhı nūr-ı Hayy-ile enver olan
 Ten şirātın geçdi aşkdan kendüde şehir olan
 Haşr u neşri bunda gördi nefha-i şūr olmadan

Mest olan mestāne geldi nā-ezelden tā ebed
 Nice hüşyār olabilsün mest-i bi-hod-ı şamed
 Öyle bezm-i hāş idi kim yog-idi gayrı aḥad
 Sākī-i bākī elinden rūh-ı aşık bi-cesed
 İçdiler aşkın şerābın āb-ı engür olmadan

- 7 Bir aceb sevdāya düşmüş çalışur Şemsi müdām
 Merkez-i vahdetde ister dāire-i devletle kām
 Hem tuta rāh-ı melāmet hem ola mergüb-ı amm
 Ey Selāmī budur ancak nefse maşūd-ı merām
 Hakkā maqbūl olmak ister halka menfūr olmadan

4

Tahmīs-i dervīş-i Hayreti Dede

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Gül cemāli rū'yetin Hakḳ ide ihşān Aḥmedin
 Firḳatiyle itmede dil murgı nālān Aḥmedin
 Pister-i gāmda yatub hicriyle cānān Aḥmedin
 Çok zamāndır hastasıdır dostlar can Aḥmedin
 Emsem olurdu lebin derdime dermān Ahmedin

²²³ "ölmeyden önce ölünüz." Aclūnī, a.g.e., C.II., s.291

Māh-ı nokşanın bilür irse kemāli nūrına
 Bedr olur rast gelse ebrū-yı hilāli nūrına
 Cān fedā eylerken aşıklar hayāli görine
 Nice aşık olmasun şūfi cemāli nūrına
 Yüzini görse olur kāfir Müslümān Aḥmedin

Metn-i hüsünün şerhine aczinde oldı müttefik
 Her kim aldıysa debistān-ı edebden bir sebak
 Ne felek heft ü zemīn kāğıd olursa bir tabak
 Mā nā-i ta bir hüsünde yazılsa bin varak
 Sığmaya ālem tolu olursa dīvān Aḥmedin

Zülf-i müşkininde ve'leyle āyeti izhar mıdır
 Her karışı hāl-i nūrı arşa bir ihtar mıdır
 Bilmeyenler kā bin ān Ka be-i Ekber midir
 Ey Muhammed ümmeti bi'llahi mü'minler midir
 Küfr ü zülfın bilmeyenler dīn ü imān Aḥmedin

- 5 Yoluna sa'y it nişar eyle bu t̄ac u devleti
 Aşkın ihrāmıdır lübs-i şafādır muḥanneti
 Ey Selāmī naqd-ı cān ister metā -ı vuşlatı
 Mezheb-i aşk içre ümmetden değıldir hayreti
 İtmeyen cān Ka be-i küyunda kurbān Aḥmedin

5

Tahmisü'l-Hazret-i Sezâyi

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

- 1 Eya nūr-ı ezel çünkim cihān senden münevverdir
 Seni tesbīh-i mihr ü māh iden nādān u ebterdir
 Kamer kase-i be-kefdir yüze kār nūr-ı hāverdir
 Cemālin nūrına nisbet güneş bī-nūr u bī-ferdir
 Güneş sensin ki zerrātın nebilerle velilerdir

Zuhürin̄ olmasaydı ʿāleme emr-i muḳarrer ger
 Olunmazdı esāsken leh-i muḳkem günbed-i aḫzer
 Seni tebşir için geldi cihāna cümle peygamber
 Sen ol sultān-ı iklīm-i risāletsin eyā server
 Kamu şehler kapuında bir gedādan daḫi kemterdir

İki ʿālemde yetmez mi kapuñ hüdāmına devlet
 Eşiğün̄ taşını başına kılssa efser-i ʿizzet
 Temennā-yı künūz u cevher-i iksire ne ḫācet
 İşin altun ider ḫāk-i derinde eyleyen ḫizmet
 Niğāh-ı iltifātün̄ ʿaşıka kibrit-i ahmerdir

O şeb ki menzil-i kavseyn-i²²⁴ ev ednāda turmuşduñ
 Cemālu'llahı bi-çun u çirā bi-keyf görmüşdüñ
 Yine mirāt-ı Ḥaḳ sen oldığın̄ sırrdan tuyurmuşduñ
 Tır-i uşşakā müjde men reani kim buyurmuşduñ
 Seni görmeklik ile Ḥaḳkı görmek bes berāberdir

- 5 Bilen sırr-ı nihanın̄ Ḥazret-i Ḥaḳ-ile kendindir
 Nebi vü evliyā feyzinle cümle behremendindir
 Selāmi rū-siyeh bāb-ı keremde dest-bendindir
 Eyā şāh-ı rüstül raḫm it Sezāyi derd-mendindir
 Kapuında bekler kadimi ḫizmetinde pır ü perverdir

34. Müseddesler

1

Nā t-ı Şerif-i müseddes

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Sensin ey sultān-ı ʿālem mülk-i dīne pādişāh
 Şān-ı pākine sezādır ʿarşı kılssa taḫt-gāh

²²⁴ Necm Sûresi, 9. ayet

Her kelām-ı emr ü nehyin²²⁵ naşş-ı tenzîl-i ilah
 Oldı hükmünle dū şaqq evc üzre şadırır māh
 Her dem olsun hāk-pā-yı devletiñe cān fedā
 Eşşalatü vesselām ey matla[‘]-ı nūr-ı Hudā

Cism-i pākīñ maḥz-ı nūr oldığı içüñdi hemīn
 Görmedi zıllın ki ruh-süde ola rüy-ı zemīn
 Güş-ı ervāḥa ider hātif nidā yā mü’minīn
 Hazihî cennātü ‘adnīn fedḥulūhā halidīn
 Her dem olsun hāk-pāy-ı devletine cān fedā
 Eşşalatü vesselām ey menba[‘]-ı feyz-i Hudā

Hep seni tebşīr içüñdür gökden inen dört kitāb
 Her varakda yazdı Hāk teşrīfini bī-irtiyāb
 Enbiyālardan seni zātı çün idüb intihāb
 Leyle-i mi rācda ‘arz itdi vechin bī-ḥicāb
 Her dem olsun hāk-pāy-ı devletine cān fedā
 Eşşalatü vesselām ey Muştafā u müctebā

Tāc-ı erselnāk²²⁵ ile taht-ı nübüvvet şāhıdır
 Hem risālet-i āsumānı aḥterinin māhıdır
 Li meallahı²²⁶ serāyı sırrının āgāhıdır
 Ḥāzret-i Hākḫın ḥabībi hem resūlu’llahıdır
 Her dem olsun hāk-pāy-ı devletine cān fedā
 Eşşalatü vesselām ey matla[‘]-ı şems-i Hudā

- 5 Āsitān-ı devletine yüz süren mağfūr olur
 Maḥzar-ı nūr-ı şefā[‘] at ile ‘ayn-ı nūr olur
 Her nedenlü mücrim olsa ‘afv olub ma[‘]zūr olur
 Bu Selāmi derd-mendin luḥfuna mağrūr olur

²²⁵ Enbiya Sûresi, 107. ayet

²²⁶ li meallah: “Allah ile beraber olduğum öyle bir vaktim vardır ki, orada büyük melekler ve herhangi bir peygamber bulunmaz.” Aclunî, a.g.e., C.II, Beyrut 1351 (M.1932), (ikinci baskı), s.173

Hāk-pāy-ı devletine nice bīn cānlar fedā
Eşşalatü vesselām ey Muştafā u müctebā

2

İzāfen Meşel

fāilātün fāilātün fāilātün fāilün

- 1 Bir mu azzam pādişāhsın ki k̄ülundur cümle şāh
K̄urb-ı ev ednāda vāz⁴ oldı seniñçün taht-gāh
Ne felek heft zemīn ancak saña bir bār-gāh
Emrine maḥkūmdur⁴ alem her sözüñ vaḥy-i İlāh
Eşşalatü vesselām ey hādī-i rāh-ı Hudā
Kün̄te aşin yā şefī ü'l-müznibin irhem-lenā

Olalı ruh-sūde pāy-ı pākine⁴ arş-ı berin
Aşkın-ile dem-ā-dem cevlan ider ey şāh-ı dīn
Ravzañ için çağrısub dir her melek yā mü'minin
Hazihī cennātü adnin fedhulūhā hālidin²²⁷
Eşşalatü vesselām ey hādī-i rāh-ı Hudā
Kün̄te aşin yā şefī ü'l-müznibin eşfā-lenā

Hāk-i ravzañdan güneş nūr eyler iken iktāb
Gerd-i pāyın̄ kuḥl-i çeşm-i cān iderken māh-tāb
Yā aceb mi arşa fahr eylerse ravzañda türāb
Cānına minnet idi nāleynin̄ olsa āfitāb
Eşşalatü vesselām ey hādī-i rāh-ı Hudā
Kün̄te aşin yā şefī ü'l-müznibin irhem-lenā

Kim ki nūr-ı mihr-i zātın̄ mazhar-ı āgāhıdır
Aḥter-i İslām içinde evc-i dīnin māhıdır
Kim gulām oldı derinde kāinatın̄ şāhıdır
Mürūñ olmak āsitānında Süleymān cāhıdır

Eşşalatü vesselām ey hādī-i rāh-ı Hudā
Kūnte ‘aşin yā şefī ũ’l-müz̄nibin eşfa ‘lenā

- 5 Kangı hāke basa pāy-ı devletiñ ol tūr olur
Cānib-i Hāqdan tecelliyāt ile pūr-nūr olur
Her nazarda ‘aynūna vech-i Hudā manzūr olur
Bu Selāmi hiz̄met-i na‘tiñ ile mağfūr olur
Eşşalatü vesselām ey Hādī-i rāh-ı Hudā
Kūnte ‘aşin yā şefī ũ’l-müz̄nibin irhem-lenā

35. Terci-i Bend

1

Takziye-i Terci-i Bend-i Şeyh Selāmi

feilātün feilātün feilātün feilün

- 1 Ey çeken derd-i sanemle gice gündüz kederi
Eyleye firkat ile dem-be-dem āh-ı şehri

Geşt idüb yine cihānı dolanub baħr u berri
Görmeyen şem‘-ile mehtābda nūr-ı kameri

Hārdan bülbül-veş cāna urub nişteri
Kokmadıñ gülşen-i ‘alemde gezüb verd-i teri

Bulmayub kendüne bir ‘arif-i Hāq rahberi
İtmedin kūy-ı dilārā-yı murāda seferi

- 5 ‘Aşk-ile eylemediñ cisr-i hevādan güzeri
Bulmadım diyü güzāf eyleme eyle hāzeri

Hāk-i rāhında akıt hasret-ile eşk-i teri
Ola tā mā-ħaşalın dilde mā‘arif semeri

Nār-ı ʿaşk-ile yanub cümle şifāt-ı beşeri
Kalmaya sende dahî zerrece senlik eşeri

Kal ʿide kūh-ı enāiyyeti ʿaşkıñ teberi
Buluna ma den-i cānında muṛadın güheri

Dideden perdeyi kaldır güzel eyle nazarı
ʿArif ol aç gözini saña sözüñ muhtaşarı

- 10 Gel bırak bu heves-i dāniş-i ʿilm ü heneri
Bulamazsın okusañ bîñ kütb-i mu teberi

Okudum Kādi u Keşşaf u Cerir Taberi
Aradım sordum ānı pirden aldım haberi

Nice bulsun kişi ol yarı ehvāda arar
Kāh tenzih geh teşbih ile hülyāda arar

Bilmeyüb men ʿarefi ğayrı bir eşyāda arar
Benzer ol māhiye suyu yine deryāda arar

Haşr u neşri arasa ʿalem-i ʿuqbāda arar
Görmeğe dost yüzini cennet-i me'vāda arar

- 15 Sırrı zāhirde arar zāhiri ihfāda arar
Güiyā pertev-i mihri şeb-i zulmāda arar

Āb-ı hayvān diyü İskender ü Darāda arar
Nefh-i rūhı koyub ʿİsāyı eṭ-tıbbāda arar

Zahidi meykedede rindi muşallāda arar
ʿArif ü ehl-i dili mesned-i taqvāda arar

Kimi esrār diyü şire ile bāde arar
Neş'e-i ʿaşk varub sāgar-ı şāhbāda arar

Kimi ʿindice riyāzāt ile esmāda arar
Keşret-i ḥalvet ile bulmağa tenhāda arar

- 20 ʿĀrif oldur ki hemān nūsha-i kübrāda arar
Qalb-i Mü'min gibi mirāt-ı mücellāda arar

Cümle kendinde bulur her ne ki dünyāda arar
Āna hep zāhir olur nesne ki ma'nāda arar

Okudum Kādī u Keşşāf u Cerir Ṭaberi
Aradım sordum ānı pirden aldım ḥaberi

İsteyen yārını serāy-ile zarrāda bulur
Şıdk-ile ʿāşık olan keşret ü tenhāda bulur

Nūr-ı mihri dileyen çārüm-i Mīnāda bulur
Matlabı lü'lü ü mercān ise deryāda bulur

- 25 Teşne-i zemzem olan Kābe-i ʿulyāda bulur
Hızr-veş āb-ı ḥayātı kişi zulmāda bulur

Yed-i Beyzā dileyen Ḥāzret-i Mūsāda bulur
İsteyen nefḥa-i rūḥı dem-i ʿīsāda bulur

Sırr-ı mī'rāc arayan sūre-i esrāda bulur
Mustafā sırrını kavseyn-i²²⁸ ev ednāda bulur

²²⁸ Necm Sûresi, 9. ayet

Ḳays-veş Ḳāşık olan maṭlabı Leylāda bulur
Kimi pervāne gibi şenḲ-i şeb-ārāda bulur

Bülbili gör ki murādın gül-i ḥamrāda bulur
Ḳāşık-ı mest-i ezel cām-ı muşaffāda bulur

- 30 Kimi mescidde eḡüb boynunı taḳvāda bulur
Kimisi zikre müdāvīm olub esmāda bulur

Nehy ü işbāt iderek maḳşadın illāda bulur
Kimi meczüb oluben cezbe-i Mevlāda bulur

Okudum Ḳādi u Keşşāf u Cerir Ṭaberi
Aradım sordum ānı pirden aldım ḥaberi

Nice dem firḳat-ı cānān ile berbād oldum
Serseri kevni gezüb pürsiş-i mufṫād oldum

Küh idüb meskeni Vāmık gibi nā-şād oldum
Cām-ı Ḳazer ile naḲre-zen-i feryād oldum

- 35 Ṭiše-i ḡam-zen-i kūh-ı dile Ferḥād oldum
Kuy-ı Şirin arayub Ḳāzim Bağdad oldum

Bir zemān sübḥa-keş-i meslek-i zühḥād oldum
Düşürüb rāhımı mescidlere Ḳabād oldum

Gice gündüz çalışub şāḥib-i evrād oldum
Yār ḥayālīn dile naḳş itmeḡe Behzād oldum

Dād diyü dādıma geşt-i der-i her zād oldum
Ḳākıbet-i dāmen-i piri tutıcak şād oldum

Yüz sürüb pâyına biñ cān-ile münkād oldum
Miḥnet ü bend-i belādan hele āzād oldum

- 40 Yapılıb beyt-i dilim feyz-ile ābād oldum
Şimdi gelmiş gibi bu ʿāleme nevzat oldum

Okudum ʿilm-i vaḥdet dersini üstād oldum
Derd-mendān-ı dilin derdine imdād oldum

ʿAyn-ı ʿibretle bakub her şeye dil-şād oldum
Vaḥdet-i Haḫkı görüb cümlede irşād oldum

Okudum Kādī u Keşşāf u Cerir Taberi
Aradım sordum ānı pirden aldım ḫaberi

Bir muʿammādır o kim yokda da var varda da var
Şeb-i zulmetde de var rüz-ı pür-enverde de var

- 45 Cehr ü aḫfāda da var bāḫn-ı izḫārda da var
Heme esmā ü sıfat fiʿl-ile aşarda da var

Tekye vü medresede şūfi-i ebrārda da var
Mü'min ü fāsıḫ u aḫyār ile eşrārda da var

Şemʿ-i pervānede var bülbül-i gülzārda da var
ʿAşk-ile efʿidede mūkad olan nārda da var

Hüzn-i ʿāşıkda da var gezdiği küh-sārda da var
Dāima Hū çeküb āh itdiği dil-dārda da var

Zahidin cennet için sürdiği izkārda da var
ʿĀrifin vuşlat için kıldığı efkārda da var

50 Gözün aç perdeyi sil şehir-ile pazarda da var
Her neye baksañ odur yâr-ile ağıyârda da var

Bilki sandūka-i şarrâf-ı kehribârda da var
Cümle dükkânçe-i esnâf-ile ʿattârda da var

Ehl-i sükûn çalışub eylediği kârda da var
Cemline baş-ile cân virdiği dînârda da var

Okı gel nazm durur bārımı eşârda da var
Bu Selâmî gibi dil-hasta-i nâ-çârda da var

54 Okudım Kâdî u Keşşâf u Cerîr u Taberi
Aradım sordum ânı pîrden aldım haberi

36. Terkib-i Bend

1

Terkîb-i bend der-medh-i hulefâ-i Raşidîn Rıdvân-Allahü Te'âlâ 'aleyhüm
ecma'in

mefâilün mefâilün mefâilün mefâilün

1 Hudâyâ nûr-ı tevhidin kûluna reh-nümâ eyle
Tarîk-i kûy-ı vaşla şem'i aşkın pişvâ eyle

Sevâd-ı kıl u kâl-ile tîr-i tarîk u târ oldı
Çerâg-ı men ledünden beyt-i kalbim rüşenâ eyle

Küdûrât-ı sivâdan tiredir âyine-i kalbim
Safâ vir şaykal-ı envâr-ı zikrinle cilâ eyle

Devāsı derd olur dāru'ş-şifā-yı ʿaşkıñın çünkim
Beni derd ehli kıl ya ehl-i derde aşına eyle

- 5 Binā-yı hāne-i dīnin esāsı hubb-ı āl oldı
Der ü dīvār-ı şakfin çār-yār-ı bā şafā eyle

Olam bülbül gibi nağme-serā-yı na't-ı maḥbūbuñ
Dilim güyā-yı vaşf-ı ehl-i beyt-i Muştafa eyle

- 7 Açılsun gül gibi evşāf-ı yārān-ı ḥabībinden
Nesīm-i feyziñ ile gönca-i kalbim güşā eyle

2

Terkib-i Bend nazire-i Derviş Sami

mefülü mefâilü mefâilü feülün

- 1 Bezm-i cām-ı mey sāki-i bāki ile mestüz
ʿAyyāş-ı hum-ı mey-kede-i bezm-i elestüz

Bī-vāsiṭadır bī'atımız rüz-ı ezelde
Zāhirde dahī mürşid ile dest-be-destüz

İrdirdi fenā menziline cezbe-i Raḥmān
Nā-būd oluruz vecd-ile ki saḥv ile hestüz

Hāver gibi ā'lā-yı merātibdeyüz ammā
Yüzler süreriz pertev-veş ḥāk-ile pestüz

- 5 Beyt-i dilimizde komadık şüret-i gayrı
Bī-keyf cihet-i sıdk-ile Allah perestüz

- 6 Āyinesiyüz şüret-i esrār-ı Hudānın
Her kec nazarın çeşmine bir cām-ı şikestüz

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. SÖZLÜK

‘abd	kul, köle
‘abes	boş, saçma (şey)
‘ābid	mesel, yanıltmaç
‘aciz	beceriksizlik, düz yazıda bir fikranın son cümlesi, manzumede beytin ikinci dizesinin son yarısı
‘ad	âdetler
‘adāt	âdetler, görenekler, usuller, tabîatlar, alışkanlıklar
‘add	sayma, sayılma; itibar etme, edilme
‘adem	yokluk, bulunmama
‘adn	ikametgâh, cennet
‘adū	düşman, yağı
‘āfāk	ufuklar, gök kenarları
‘afüvv	merhametli, daima affeden, suç bağışlayan (Allah)
‘āgāh	bilgili, haberli, uyanık
‘āġlāl	boyuna geçirilen zincirler, prangalar, kelepçeler
‘āġyār	gayrılar, başkalar, yabancılar
‘ahād	bir (sayı); kişi, kimse
‘ahādd	(daha, pek, çok) keskin
‘ahādiyyet	birlik, husûsiyle Allah’ın vahdaniyeti (bir olması)
‘ahcār	taşlar
‘ahd	söz verme, yemin, devir, zaman, gün
‘āhen	demir, zincir, kılıç; sert, katı
‘ahid	kullar, köleler
‘āhire	son
‘āhir-kār	işin sonunda, neticede
‘ahmer	kırmızı

ah̄ter	yıldız
ah̄vel	bir şeyi iki gören, şaşı
ah̄yār	iyi ve fazîletli olanlar
‘akd	bağ, bağlama, düğümleme, bağlanma, düğümleme; sözleşme; kurma, düzme; nikâh; nesri (düzyazı) nazma (koşuk) çevirme
ak̄des	en kutlu, en kutsî, en kutsal
ak̄tāb	sahipler, efendiler, azizler, ulular, tarikat kurucuları
ālā	ihsanlar, bahşişler
‘alāik	ilgiler, ilişkiler
‘alem	nişan, alâmet; bayrak, sancak; sınır işâreti; yüksek dağ; dudaktaki çatlaklık; has isim; minare tepesi; sarığın altın teli
āl-i ‘abā	Peygamberimizin kendisiyle birlikte kızı Fatıma, damadı Ali, torunları Hasan ve Hüseyin’den mürekkep ailesi
‘alīl	kör, sakat, hasta
‘amā	körlük , görmezlik ; manevî körlük , bilgisizlik; yağmur bulutları
āmed	gelme, geliş
āmed ü şūd	geliş gidiş, varıp gelme
‘amm	umumî, genel, herkese ait
ān	güzellik, güzellik cazibesi, alım; lahza, pek az bir zaman
‘anber	ada balığının bağırsaklarında toplanan yumuşak, yapışkan ve misk gibi kokan kül renginde bir madde; güzel koku; güzellerin saç
andelīb	bülbül
ār	utanma
ārī	çıplak; hür; -sız
‘arż	dünya; toprak
‘aşā	değnek, sopa; dervişlerin taşıdıkları sopa
‘aşamm	sağır, işitmez, sert, güç, tahammül edilmez
āşār	izler, nişaneler, alâmetler; abideler; hikâyeler, gelenekler
aşbāġ	boyalar
aşdāġ	şakaklar
aşfiyā	samimi, saf, içi temiz, tuttuğu yol doğru olan kimseler, samimi dostlar, azizler
‘āşī	karşı gelen, şakî, haydut; günahkâr

āsītān	eşik
āsiyā	su değirmeni
‘aşmā	eğri elli veya eğri bacaklı
āsmān	gök, semâ
āstān	eşik, pabuçluk, dergâh, tekke
‘aşīkān	âşıklar
‘atā	bağışlama, bahşiş
‘ataşā	susamış olanlar, susuz
atbā	meme başları
aṭhar	çok temiz olan
‘attār	güzel kokular, iğne iplik vesâire satan, aktar
‘atūf	birine sevgisi olan
a‘vān	yardım edenler, yordakçılar
āverd	harp, cenk, savaş
āverde	naklonulmuş, getirilmiş
‘avez	fakirlik, sıkıntı
‘avn	yardım, yardım eden, yordakçı, kafadar
‘ayā	kabiliyetsiz, kudretsiz; tedavi edilmez, iyileştirilemez
ā‘yān	gözler; bir memleketin ileri gelenleri; senato üyeleri
‘ayār	altının, gümüşün ve başka kıymetli madenlerin karışma derecesi; saadete doğru gitme
āyāt	Kur’an’ın cümleleri
‘ayn	göz; asl, kendisi; bir şeyin eşi, tıpkısı; kaynak, pınar
‘ayş	yaşama
a‘zam	en büyük
āzār	incitme, kırılma
āzde	oyalı, boyanmış, sivri uçlu alet ile delinmiş
āzer	ateş
‘azīm	büyük, iri, ulu
āzīn	süs, ziynet, kaide, kanun
bā	ile, -li
bā-ān	şu suretle, şu şartla, onunla
bāb	kapı

bāde	şarap, içki, aşk, Allah sevgisi, halk hikâyelerinde Hızır'ın kahramanlara ve bazı saz şairlerine rüyalarında sunduğu içki
bahā	kıymet, değer, bedel
bāhil	serseri, başıboş; eli değneksiz çoban; yularsız deve
baḥr ü berr	deniz ve kara
baḥşā	bahşeden, bağışlayan, veren
baḥşende	veren, bağışlayan, affeden
baht	talih, kader, kısmet
bā'īd	uzak, ırak
bāiṣ	sebeb olma; gönderen; icap ettiren
Bākır	12 imamın beşincisi, İmam Zeynül-Abidin'in oğlu ve İmam Hüseyin'in torunudur. (manası: geniş, arslan, göz damarı)
bāl	kanat, kol; boy pos; üst, yukarı
bān	dam, satıh
bār	Tanrı, Allah; yük; defa, kere; meyve, yemiş; izin, müsaade
bār-gāh	girmek için izin almak lazım gelen, girilebilecek yer, çadır, yüksek divan.
bār-ı girān	ağır yük
bār-ı mihnet	eziyet, elem yükü
Bārī	yaratan, yaratıcı
bārī	hiç olmazsa bir kere hâsılı, hulâsa
bāḥıl	boş, beyhude, yalan, çürük
baḥın	iç, iç yüz; gizli, görünmeyen
bāzī	oyun, eğlence, beğenmeyen, ağzı bozuk, küfürbaz
bedīd	meşhur; görünür, açık, meydanda
bed-māye	soysuz, sütü bozuk
Bedr	Hızır Muhammed'in dinsizlerle çarpıştığı Mekke ile Medine arasında bir yer olup, bu savaşa "Bedir Gazâsı" denir
bedr	ayın on dördüncü gecesi, dolunay
bed-ter	daha kötü, çok kötü
behişt	cennet
behr	uzaklık, mesafe, felâket, ümidin boşa çıkması
behrem	karişık, dağınık, ters
behremend	behreli, hisseli

behrever	hisse ve nasibini almış
behv	köşk, sofa, salon, çardak, misafir odası, yer altında hayvan ağılı
behzād	doğuşu iyi, soyu güzel, aslı temiz
be-kef	el içinde, avuçta
belā	evet, hayhay, pekî
belād	kötü kimse, günâhkar, müzevir; fenâ şey
belāl	su gibi ıslatan, ıslatış, ıslaklık
benān	parmaklar, parmak uçları
bend	bağ, rabita
bende	kul, köle
ber	göğüs, sîne; meyve, yemiş; meme; kucak; yaprak; genç kadın; evin kapısı; en, geniş
ber-āver	yemiş ağacı
berāy	için, maksadıyla
berbest	tarz, kaide, kanun
ber-dār	salbedilmiş, asılmış (insan), yemişli
berg	yaprak
berhem	karışık, dağınık, ters
berīd	postacı, haberci
berīn	pek yüksek, en yüce
berķ	şimşek
ber-karār	kararlı, yerli, daimî, devamlı
berter	daha, pek, çok, en yüksek, âlâ, üstün, meziyetli
berz	ziraat, ekim
berzah	ince, uzun kara parçası; can sıkıcı yer, veya şey; zor, güç; ölümlerin ruhlarının kıyamete kadar bulunacakları yer
bes	yeter, yetişir, tamam, kâfi, çok
best	düğün
betül	erkeklerden çekinen namuslu kadın, Hz. Muhammed'in kızı Fatmat-üz-Zehra ile Hz. Meryem'in lâkapları
beyn-el-hācibeyn	iki kaş arası
beyt	mesken, ev, hane, oda
Beytū'l-Harām	Kâbe

beyze	yumurta, hoya, demir başlık
bezl	bol bol verme, saçma
bezm	meclis
bezm-i elest	Allah'ın rûhlar ile ahd ü misak anı, yeri, meclisi
bî-	-sız, -siz
bî'at	kabul ve tasdik muâmelesi
bî-çün	emsalsiz, eşsiz; sebep sorulmaz, Allah
bîdār	uyanık, uyumayan, uykusuz
bî-gāne	kayıtsız, ilgisiz; yabancı; dünya ile ilgisini kesmiş olan
bigerān	nihâyetsiz, sınırsız, uçsuz, bucaksız
bîh	kök, asıl, şöhret; çatırdı, patırdı
bî-hød	kendinden geçmiş olan, çılgın; bayılmış
bihamdilillah	Allah'a şükür olsun
bihār	denizler
bî-hədd	hadsiz, hesapsız, pek çok, sınırsız
bî-hüş	şaşkın, sersem, deli
bî-irtiyāb	şüphesiz, şüphelenmeden
biiznilāh	Allah'ın izniyle
bî-kirār	tekrarsız
bilād	memleketler, şehirler, kasabalar
bimār	hasta, sayrı
bî-meze	tatsız, tuzsuz
-bîn	gören, görücü
biniş	görüş, görme kabiliyeti; mülâkat
bîr	yıldırım; yatak, döşek, kilim, halı, seccade, örtü gibi şeyler
bî-reng	renksiz; renksiz, taslak halinde bulunan resim
bîrūn	dışarı, dış, haricî, fazla, dışarıda
biş	artık, ziyade, bıldırcın otu denilen, Çin'de yetişen zehirli bir ot
bî-şekib	sabırsız
būd u nebūd	var yok
būd	varlık
burc	kale, hisar çıkıntısı, kule, yuvarlak bina, güneşin ayrıldığı on iki kısımdan her biri

būy	koku, ümit, umma; sevgi; tamah; huy, tabiat; kısmet, pay, nasip
būkā	ağlama, gözyaşı dökme
bülend	yüksek, yüce
cā-be-cā	yer yer
cāfī	defeden, savan, savuşturan, iten, Cenabıhak.
cāh	itibar, mevki, makam
cāhid	cehdeden, elinden geldiği kadar çalışan
cālis	oturan, oturucu, tahta çıkan
cām	kadeh, tasavvufta muhabbet ve aşk veren şey
cāme	elbise, çamaşır
cāmi ⁴	toplayan, bir araya getiren
cārūb	süpürge
cāy	yer
cāy-gāh	yer, mevki, rütbe
ceber	insanın cüz'i iradesini kabul etmeyip, her hareketi bir cebir altında yaptığına inanan tarikat ve bu tarikata inanmış olan kimse
cebl	yoktan yaratma
cebr	zor, zorlama; düzeltme, tamir etme
Cebrāil	peygamberlere emir ve vahye vasıta ve memur olan dört büyük melekten biri
cedel	sert münakaşa, tartışma, kavga
cehd	çalışma, çabalama
cehr	yüksek sesle söyleme
celī	aşikâr, meydanda, belli; kalın ve okunaklı bir çeşit sülüs yazısı; cilâlı parlak
celīl, celīle	büyük, ulu; bir yazı sitili
celīs	birlikte oturan, arkadaş
cem ⁴	toplama, yığma; birden fazla insan
cemādāt	cansızlar
cem ⁴ i	cemiyete ait, cemiyetle ilgili
cenāh	kanat, kuş kanadı; kol, pazı; yan, kol
cenān	kalp, yürek, gönül
ceng	savaş, vuruşma
cennāt	cennetler
ceres	çan; hayvanın boynuna takılan çingirak; zindan

ceş	mavi boncuk
cevāz	caiz olan, izin, müsaade
cevelān	dolaşma, dolanma, gezinme
ceyş	asker, ordu; ses, seda
cezbe	ruhun hayret ve sevince kapılarak sanki cesetten hariç bulunuyormuş gibi olması, heyecana gelmesi; tarikat ehlinin kendinden geçme hâli
Cibrīl	Cebrail , Cebreil
cidāl	karşılıklı kavga, savaş, çekişme; zorlu, hararetli konuşma
cīfe	lâşe, leş
cinān	cennetler, ırmaklar, bahçeler
cisr	köprü
cūd	cömertlik, el açıklığı
cūş	coşma
cūyā	arayıcı, arayan
cūdā	ayrı, ayrı düşmüş, ayrılmış
cūhhāl	bilgisizler
cūnd	asker, asker topluluğu
cūr'a	yudum, içim
cūrm	suç
cūyūş	askerler, ordular
çāker	köle, kul, cariye, yanaşma
çākerī	kula ait; kulluk, kölelik
çār	dört; çare; tuğla ve çanak çömlek fırını
çār-deh	on dört; dolunay
çār-sū	dört taraf, dört tarafı olan şey, pazar, çarşı
çārūm	dördüncü
çeh	kuyu
çerāg	fitil, mum; otlama, otlak
çerb	semiz, yağlı; uygun; fazla ve üstün olma
çil	kırk, ahmak
çille	zevk ve sefadan el çekerek, bir yerden 40 günlük ibadet; eziyet sıkıntısı
çirā	nasıl
çīz	şey, nesne

çünān	bunu gibi, bu şekilde
çünin	böyle, bunun gibi
dād	adalet, doğruluk; ihsan, vergi
dāder	kardeş
dāhil	iç, içeri, içinde
dall	delâlet eden, gösteren, işaret eden
dām	tuzak, av; yırtıcı olmayan vahşi hayvan
dāmān	etek (elbise veya dağ için); görüşülüp konuşulan kişi
dāmi	tuzakçı, avcı
dānā-yān	bilenler, bilgililer
-dār	tutan, sahip, malik, -li
Dārā	Keyāniyān denilen eski Fars hükümdarlarından dokuzuncusu, Keykubat; hükümdar; Cenābıhakkın bir adı
darb	dövme, vurma
darbe	vuruş, vurma, çarpma; musibet, belâ
dār-ı İslām	Müslümanların hâkimiyeti altında bulunan yerler
dārū	ilaç
darü'l-āmān	korunulacak, sığınılacak yer
dār-üş-şifā	şifa yurdu, sağlık yurdu
debistān	mektep, okul
deccāl	kıyametten az evvel çıkacak ve Hz. İsâ tarafından öldürülecek olan yalancı ve zararlı şahıs, yalancı mesih; yalancı, sahtekar
defin	gömülmüş, gömülü
dehr	dünya, zaman, devir
dem	kan; soluk, nefes; an, vakit, zaman
dem-ā-dem	her vakit, sık sık
dendān	diş; tamah ve ümit
deng	hayran, şaşkın, ahmak, sersem; iki katı şeyin tokuşmasından meydana gelen ses; pergel noktası
deni	alçak, rezil, soysuz
der-bān	kapıcı, kapıya bakan
der-beder	kapı kapı gezen, serseri; perişan, dağınık

derc	sokma, arasına sıkıştırma; gazeteye yazma; toplama biriktirme; hattatların yazdıkları meşk tomarı
der-dest	tutma, elde etme, elde olan, yapılmakta olan
derd-keş	acı, dert çeken
derd-mend	dert sahibi, tasalı, kaygılı
derk	anlama, anlayış, kavrama; yakalama, ele geçirme; en aşağı kat, dip
derün	iç, içeri, dahil; gönül, kalp, yürek
des	eş, benzer
dest	el
dest-āviz	ufak hediye, küçükten büyüğe verilen hediye
dest-be-dest	el ele, elden ele; peşin satış
dest-bend	incik boncuktan yapılan kol bileziği; el ele tutuşup oynanılan bir oyun, raks; insan veya hayvandan meydana gelen halka
dest-ber	üstünlük, kuvvetlilik
dest-gîr	elinden tutan, yardımcı
dest-res	elerme, kuvvet ve zenginlik
deşt	bozkır, çöl, kır, ova
devā	ilaç; çare, tedbir
devlet-meāb	devletin, saadet ve ihtişamının sığınacağı yer, hükümdar
dībā	renkli dokuma motifleriyle süslü lüks bir çeşit ipek kumaş, canfes kumaş
dīdār	yüz, çehre
dīde	göz
dih	köy, veren, verici
dil	gönül
dilān	gönüller
dil-dār	birinin gönlünü almış, sevgili
dildil	inilti, sıkıntı, ıstırap
dil-hāh	gönül isteği, gönül dileği
dil-peşend	gönüle hoş gelen, gönlün beğendiği
dil-sāz	gönül yapan
dirīg	esirgeme; eyvah, ah, aman, yazık; men etme, önleme
dirīgā	yazık, eyvahlar olsun!
du‘ā-gū	dua eden, duacı

dūd	duman, tütün; gam, keder, tasa
duhān	tütün, duman
dūn-ān	dūnlar, alçaklar, aşağılık kimseler
dūr	uzak
dūzah	cehennem, tamu
dū	iki
dū-nīm	iki parça, ikiye ayrılmış, bölünmüş
dūrūg	yalan, gerçek olmayan söz
düşvār	güç, zor
ebnā	oğullar
ebr	bulut
ebrār	hayır sahipleri, iyiler; dindarlar, özü sözü doğru olanlar
ebrū	kaş
ebter	kuyruğu kesik (hayvan); zürriyetsiz ve hayırsız adam; faydasız şey
ebū	baba, ata
eczā	parçalar, kısımlar; ilaçlarda kullanılan maddeler; ciltlenmemiş kitap vs.
ed'ac	kara ve büyücek gözlü, pek siyah şey
ednā	pek aşağı, en bayağı, çok alçak, az, pek az
ef'āl	işler, ameller
ef'ide	yürekler, kalpler, gönüler
efdāl	daha (en, pek) faziletli, en âlâ, üstün
efgān	ıstırap ile haykırma, bağırıp çağırma; bağrışma
efkār	düşünceler; düşünme, endişe, vesvese, kuruntu, niyet, maksat, rey
eflāk	semalar, felekler, gökler, küreler, zamanlar; bahtlar; talihler, kaderler
efrūhte	yanmış, tutuşmuş, parlamış, ışıklanmış
efser-i ser	baş tacı
ehvā	arzular, istekler, şehvetler, hevesler, meyiller
ekvān	varlıklar, âlemler, dünyalar
el'ān	şimdi, şimdiki hâlde, henüz, hâlâ, daha, bu ana kadar şu anda
elest	insanların yaratılış başlangıcı
elf	bin
elfāz	kelimeler, sözler

elṭāf	iyi muameleler, iyilikler, iyilikseverlikler, okşamalar, nezaketler
elvān	renkler, çeşitler; rengârenk, alacalı
emānāt	emanetler; Peygamberimizden kalma bazı kutsal eşya
emvāt	ölüler
enām	bütün mahlûklar, yaratılmış olan canlılar; halk, insanlar
enbiyā	müstakil şariat sahibi olmayan peygamberler, yalvaçlar
encüm	yıldızlar
ender	-de, içinde
-endiş	düşünen, ölçülü davranan
endüh	gam, keder, tasa, kaygı, üzüntü, sıkıntı
enfās	nefesler, soluklar; nebi ve veli uluların irşâd edici duaları
enfes	ruhlar, canlar, yaşayanlar
engebîn	bal
engür	üzüm
engüşt	parmak
enīs	dost, arkadaş; yâr, sevgili
eniyyet	kişilik
ensür	akbabalar, kartallar
enzāl	soysuzlar, alçaklar, aşağılık adamlar
er	eğer, ise, olsa, olur ise
ercümend	muhterem şerefli, itibarlı, haysiyetli, seçkin
erkān	esaslar, destekler, direkler, sütunlar, reisler
erş	sakatlanan bir uzuv için cerhedenden alınan şer'i diyet, kan pahası; satılık malın kusuru dolayısıyla değerinden indirilen para
ervāh	canlar, hayatın cevherleri
esbāb	sebepler
esfel	en sefil, pek aşağı
eshār	sabahlar sabah vakitleri
esmā	adlar, isimler
eş'ār	vezinli ve kafiyeli sözler
eşcār	ağaçlar
eşhād	şahitler
eşk	gözyaşı

eşrār	şerirler, azılılar, fesat karışanlar, kötülük edenler, edepsizler
eṭkiyā	Allah korkusuyla günah işlemekten çekinenler
eṭvār	hâl ve hareketler, işler, tarzlar
evc	yüce yüksek, bir şeyin en yüksek noktası, doruk
evceh	en vecihli, çok uygun
evrāk	yapraklar, kâğıtlar; arşiv
evşāf	sıfatlar, kaliteler
ezhār	çiçekler
eẓhār	arkalar, sırtlar; satırlar, yüzler; binek hayvanının sırtları
ezkār	anmalar, hatırlamalar, bildirmeler, söylemeler, zikirler
fāriğ	vazgeçmiş, çekilmiş; rahat asude; boş boş kalmış, işini bitirmiş, işsiz
fart	aşırı, aşırılık, aşkın, aşkınlık, taşkın, taşkınlık
faşāhāt	güzel ve açık konuşma, uzduklilik, iyi söz söyleme kabiliyeti
fāsık	Allahın emirlerini tanımayan, sapkın, günah işleyen, fesatçı, kötülük eden
fāsīd	kötü, fena; yanlış; münafık, fesat çıkarıcı
faşīh-āne	fasâhatli, fasih olana yakışacak bir tarzda
faşş	yüzük taşı ; badem gibi meyvelerin içi; kemiğin oynak yeri
fāş	meydana çıkma, duyulma, açığa vurma, dile verme
fazl	fazla, ziyade, artık, baki; fazlalık, üstünlük; iyilik, fazilet, erdem
fenā	yok olma, yokluk
fenāfi'l-Hāk	Hakk'ın varlığı içinde yok olma
fer	parlaklık, aydınlık; zinet, süs, bezek; kuvvet, iktidar
ferāğ	vazgeçme, bırakıp terk etme; istirahat etme, dinlenme; hiçbir işle meşgul olmama, rahat etme
ferāmūş	unutma, hatırdan çıkma
ferdā	yarın, yarınki gün, günün ertesi, ertesi gün, öbür gün, ati, gelecek zaman; ahiret, öbür dünya, kıyamet
ferdiyyet	teklik, birlik
feres	at, beygir
ferīd	avcı kuş; donmuş, katılaşmış
ferīd	tek, eşsiz, eşi olmayan; kıyas kabul etmez, ölçüsüz, üstün
fermān-ber	aldığı emri yerine getiren
fermūde	emrolunmuş, buyurulmuş; emir, ferman, irade

fersah fersah	bol bol, pek çok
ferş	döşeme, yayma; halı, taş vs. döşetme; yayılan şey, yaygı, şilte, halı seccade, hasır; yeryüzü, kır, sahra
ferzâne	hakim, filozof, bilgili kimse, nefsanî bağlantılarından sıyrılmış olan derviş
fevk	üst, üst taraf, yukarı (maddî, manevî)
feyz-bahş	feyz bağışlayan, bereket veren
fî	içinde, -de; tarihin başına konurdu
fî l	iş, kâr, amel, zamanla, ilgili olup manaya yol açan kelime, eylem
firâş	döşek, yatak, yaygı, şilte; hasır, halı
firāvân	çok, bol, fazla, aşırı
firdevs-âşiyân	cennetlik, merhum
fîrib	aldatan, atlatıcı
firişte	melek; günahsız, masum
fırkat	dostlardan ayrılık, ayrılış
fülfül	kara biber
fülk	gemi
fülûs	pullar, mangırlar, akçeler, paralar, bakır sikkeler
fürû	dal, budak; tomurcuk; bir aslın neticesi; ikinci derecede ehemmiyeti olan (şey); şube
fürüzân	parlayıcı, parlayan parlak
ğaiyye	erekçilik
ğalaṭ	yanlış, yanılma
ğam-hār	kederli, sıkıntılı
ğani	zengin, Allah'ın adlarından
ğār	mağara, in; defne ağacı
ğaraz	hedef, gaye, maksat, meyil; gizli düşmanlık, kötü niyet kin
ğarḳ	suya batma, boğulma
ğarḳ-âb	suya batan, batmış olan; boğulmuş
ğasl	ölüyü yıkama, temizleme; yıkama, yıkanma
ğassâl	gasleden, ölü yıkayan, yıkayıcı, ölü yıkanan su
ğavvâş	dalgıç, inci ve sünger bulmak veya denize düşen bir şeyi çıkarmak ve yahut rıhtım gibi deniz altında yapılan inşaatın temellerini düzenlemek üzere suya dolan, denizin dibine inen kimse

ğayriyyet	gayrılık , ayrılık
ğazā	din uğruna savaş
ged	dilenen, dilencilik
gedā	dilenci, yoksul
genc	hazine, define
gencīne	hazine
gencūr	hazinedar, hazine bekçisi
ger	eğer
gerd	toz, toprak, tasa, gam, keder
-gerde	isimlere eklenerek “yapılmış, etmiş, eylemiş” gibi ism-i mefûller meydana getirir
gerden	gerdan, boyun
geş	güzel, hoş; naz ve eda ile yürüme
geşt ü güzār	gezme, gezip tozma, geçme
geşt	gezme, seyretme, dolaşma
gev	kahraman, bahadır, yiğit
gevher	elmas, cevher, inci, değerli taş; bir şeyin aslı, esası
ğidā	insanı besleyen şeyler, besi; yiyip içilen şeyler
ğılāf	kılıf, kın, mahfaza
ğill ü ğişş	kin ve hile
ğilmān	tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlılar, gençler; köleler, esirler
ğmā	zenginlik, bolluk; usanç, bıkkınlık; şarkı, türkü, nağme, ezgi, ırlama
girev	rehin
giriftār	tutulmuş, tutkun
giryān	ağlayıcı, ağlayan
giş	yürek, kalp, kış kış diye kovmak için çıkarılan ses
gītī	dünya
gubār	toz
gufrān	affetme, merhamet etme, yargılama
gulām	tüyü, bıyığı çıkmamış delikanlı, genç; köle, esir, kölemen
ğulğul	gürültü, şamata; bağrışıp çağrışma
gūr	mezar, kabir, yaban eşeği
gūş	kulak, işitme dinlenme

güft	söz, dedi, söyledi
güft ü gü	dedikodu
gül-berg	gül yaprağı
gül-bün	gül kökü, gül biten yer
gül-gešt-i sahrā	kırda gül veya çiçek seyri için yapılan gezinti
gül-i sir-āb	taze gül
gülmih	kapı kanatlarına, dolap kapaklarına çivi altına konulan pul, kabara
güm-rāh	yolunu şaşırmış, doğru yoldan ayrılmış; bol, gür
günbet	kümbet, kubbe, üstü yuvarlak şekilde olan bina veya çıkıntı
-gūsār	içici, içen; yiyici, yiyen
güşāde	açılmış, açık, ferah, şen
güzāf	beyhude, boş lâkırdı, söz
güzer	geçme, geçiş; geçen, geçici
-hā(y)	“çiğneyen” manasına gelen kelimelere katılarak vasfi terkibi (birleşik kelime) yapar
hāb	uyku
habāiṣ	kötü şeyler, kötülükler
ḥabīb	sevgili, seven, dost
ḥabl	ip, urgan, halat
ḥablü'l-metīn	sağlam ip, İslam dini
ḥaclet	utanma, şaşırma
ḥacr	birini malını kullanmaktan menetme, birine bir şeyi yasak etme
hādī	hidayet eden, doğru yolu gösteren; kılavuz, rehber; önde giden(kimse)
ḥādīs	hudûs eden, çıkan, meydana gelen; yeni yeni çıkan
ḥadīs	peygamberimizin kutsal sözü; hadisten bahseden ilim
ḥadīsāt	hadiseler, olaylar
ḥāff	bir şeyin etrafını dolanan
ḥāfī	çok ikram eden, güler yüzle karşılayan; yalın ayak yürüyen, koşan
ḥafī	gizli, saklı
ḥafīyyāt	gizli saklı şeyler
ḥafīyye	gizli
-hāh	“isteyen, ister” manasında kelimelere takılır
hāhiṣ	istek, arzu, isteyiş

hāk	toprak
hāk ile yeksān	toprakla bir, yıkık
hakāyık	doğru olan asıllar, şüphesiz bulunan şeyler, hakikatler, gerçeklikler
hākka	devamlı musibet, afet, keder; kıyamet günü
hakkāk	hakkeden , mühür vs. kazıyan kimse
hāk-pāy	ayağın toprağı, ayağın tozu, ayağın bastığı toprak
hal ⁴	soyma, boşanma, tahttan indirme
hāl	vücutta husule gelen ben, nokta
halā	baş; ayakyolu
halāik	mahlûklar, yaratılmışlar
halak	halkalar
halāş	kurtulma, kurtuluş
halāvet	tatlılık, şirinlik; zevk
hālī	tenha, boş, sahipsiz yer; açık yer
hāliyen	şimdiki zamanda, şimdiki hâlde
hall	sirke
halt	karıştırma; fena, münasebetsiz söz söyleme; nazlanma
halvet-sarāy	halvet yeri, bir hükümdarın hususî dairesi
hāme	kalem
hāmīl	yüklü, gebe; haiz, sahip, malik; taşıyan, götüren
hamīr	hamur
hamr	şarap
hamrā	kırmızı, kızıl
-hān	okuyan, okuyucu, çağırın
hān	yemek sofrası, üstüne yemek konulan tepsi, sini; ahçı dükkanı; yemek
handān	gülen, gülücü, güler; sevinçli
hande	gülme, gülüş
hande-rūy	güler yüzlü
hān-ķāh	tekke
hān-ķāh-ı Mevlevī	Mevlevī tekkesi
hār	diken
hār	hor, hakir, aşağı, bayağı; yiyici, yiyen
harba	güneş ışığının bulutlara vurması

ḥarbūze	kavun, karpuz
ḥarf	alfabeyi meydana getiren işaretlerden her biri
ḥarḥār	gönül üzüntüsü, yürek sıkıntısı
ḥarīm	biri için kutsal olan şeyler; harem dairesi, harem; evin içi gibi başkasına kapalı olan yer; bir evin civarı; avlu; ortak, şerik; hacıların hac zamanında büründükleri örtü
ḥāris	muhafız, bekçi, gözcü, koruyan, koruyucu
ḥark	yakma
ḥas	ot kırıntısı , çerçöp
ḥasbiḥāl	görüştüp dertleşme
ḥaṣīr	hasır; söyler veya okurken dili tutulan
ḥāṣṣ	mahsus, özel; hükümdarın kendine mahsus olan; saf, halis
ḥāṣ	kııntı, döküntü, süprüntü; şiddet, kızgınlık
ḥāṣāk	çöp, süprüntü, yonga
Hāṣimī	Hz. Muhammed' in mensup olduğu kabile
ḥāṣiye	kenar, pervaz, bir kitabın sayfaları kenarına veya altına yazılan yazı; bir eserin metnini şerh ve izah eden kitap
ḥaṣr	toplama
ḥaṭar	tehlike
ḥātem	mühür, üstü mühürlü yüzük
ḥātemü'l enbiyā	(nebilerin, peygamberlerin sonuncusu): Hz. Muhammed
ḥātif	sesi işitip de kendisi görülmeyen (kimse), seslenici, çağırıcı; gaipten haber veren melek
ḥātim	hitâma erdiren, bitiren; mühürleyen, mühürleyici
ḥaṭṭ	çizgi, satır, yol, yazı; padişah yazısı, ferman, buyruk; sıra, saf
ḥaṭṭāb	oduncu
ḥavādiṣ	ilgi ile karşılanan haber, yeni söz
ḥavaṣṣ	hasseler, duygular, keyfiyeler; muhterem, saygın olanlar
ḥāver	şark, doğu yönü, gün doğusu
ḥavl	yıl, sene; etraf, çevre; güç, kuvvet
ḥaydar	arşlan; Hz.Ali; cesur, yiğit adam
ḥayfā	haksızlık, cevir, zulüm; yazık ki, heyhat, vah; ilenç, ah, beddua
ḥazar	sabit meskeni olanların oturdukları memleket; barış ve güven

h̄azer	şakıma, kaçınma, korunma, çekinme
h̄azık	hazâkatlı, işinin ehli, usta
hejdeh	on sekiz
helâl-zâde	nikâhlı bir ana ve babadan dünyaya gelmiş (çocuk); helâl süt emmiş, sütü temiz, namuslu
hem-câ	bir yerde oturan, hemşeri
hem-çü	(onun) gibi
hem-çünin	böylece
hem-dem	sıkı fıkı, canciğer arkadaş
heme	cümle, hep, bütün
hem-râz	sıkı fıkı arkadaş, sır arkadaşı
hem-râzi	arkadaşlık, dostluk
hem-ser	arkadaş, kafadar; erkek ve kadın eşlerden her biri
herçih	her ne, her ne şekilde
her-gâh	her zaman, her vakit
hergiz	asla
hestî	varlık, var olma
hevl	korku
hezārân	binlerce
h̄ılkıyyet	hılkî olma, yaradılıştta olma
h̄ınta	buğday
h̄ired-mend	akıllı, anlayışlı
hicâb	utanma, sıkılma, perde
hicr	ayrılık
h̄idmet	iş, hizmet, vazife; iş görme, birinin işini görme
h̄ikem	hikmetler
hilâl	yeni ay
h̄il'at	eskiden, padişah veya vezir tarafından takdir edilen, beğenilen kimseye giydirilen süslü elbise, kaftan
h̄ilye	süs, ziynet, cevher, güzel sıfatlar, güzel yüz; Hz. Muhammed'in mübarek vasıflarını ve güzelliklerini anlatan manzum veya mensur eser
himmet	gayret, emek, çalışma, çabalama; yüksek irade; ermiş kimsenin te'siri
h̄od	kendi

h _o d-pesend	kendini beğenmiş
h _u	Allah
h _u b	güzel
h _u bb	sevgi
h _u d	zırh, başlık, miğfer
Hudā	Allah
h _u ffāz	hafızlar, ezbere bilenler, Kur'ân-ı Kerim'i ezberleyenler
h _u lūs	halislik, saflık, gönül temizliği
h _u m	küp, şarap küpü
h _u mār	içkiden sonra gelen baş ağrısı, sersemlik
h _u m-hāne	şarap küplerinin konulduğu yer; meyhane; âşığın kalbi
h _u n	kan
h _u n-ābe	kanlı su, gözyaşı
h _u n-bār	kan yağdırıcı
h _u n-īn	kanlı, kana bulaşmış
h _u r	ahu gözlüler, gözlerinin akı karasından çok olanlar; cennet kızları, huriler
h _u rde	yemiş, yenilmiş
h _u rden	yemek
h _u rşid	güneş
h _u rūc	çıkış, çıkma; dışarı çıkma; ayaklanma
h _u rūf	harfler
h _u rūfāt	harfler
h _u sūf	ay tutulması
h _u ş	akıl, fikir, şuur; ölüm; zehir
h _u şk	kuru
h _u ş-mend	akıl sahibi, akıllı, akli başında
h _u ṭuvāt	şeytan aldatmaları
h _u zū ⁴	alçak gönüllülük, gönül alçaklığı
h _u ccet	senet, vesika, delil; seçkin alimlere verilen unvan
h _u dā	doğru yol gösterme; Kur'an-ı Kerim
h _u dhd	çavuşkuşu, ibibik, Süleyman peygamber ile Seba Melikesi Belkıs arasında haber getirip götürülen kuş

-hūmā	iki kişiyi gösterir
hūsām	keskin kılıç
hüşyār	aklı başında akıllı uslu
hüviyyet	bir mahiyet, hakikat, asıl
ıškāt	düşürme, düşürülme; yok etme; hükümsüz bırakma; ölünün azapsız kalması için dağıtılan sadaka
ıtlāk	salıverme, koyuverme; boşanma; hapis ve sair cezadan kurtarma, affetme
ıtrād	biriyle bahse girişme
ıttılāk	inşirahlı olma
ibād	kullar, ibadet edenler, çok bol, bereketli
ibdā	yoktan ortaya koyma, icat
iblāğ	vardırma, vardırılma; eriştirme, eriştirilme; ulaştırma ; gönderme
ibn	oğul
ibrār	yeminin doğruluğu tasdik edilme
ibtidā	başlama, başlangıç, ilkin, önce, başta
i'cāz	aciz bırakma, acze düşürme; şaşırtma; mucize sayılacak kadar düzgün söyleme; bir benzerini yapmada herkesi acze düşürme
icmāl	ihtisâr etme, kısaltma, özetleme; öz, özet
id	bayram
idhāl	dahil etme, memleket dışından mal getirme
iflāh	selamete çıkma, kurtulma
iğlāz	galiz, kaba, fena söz söyleme
iḥāṭa	bir şeyin etrafını çevirme, sarma, kuşatma, etrafı çevrilme, kuşatılma; tam kavrayış, anlayış, geniş bilgi
ihbā	örtme, gizleme, ateşe basıp söndürme
ihdā	hediye verme, hediye etme, armağan yollama; (hidâyetden) doğru yola götürme
ihfā	gizleme, saklama, saklanılma
ihlās	halis, temiz, doğru sevgi; gönülden gelen dostluk, samimiyet, doğruluk, bağlılık
ihrāc	dışarı atma, çıkarma; fazla malı yurt dışına gönderme
ihrāk	yakma, yakılma
ihtilāf	ayrılık, uymayıp, uymama, ayrılık

ih̄tilāt	karışma, katışma; karşılaşp görüşme
ih̄yā	diriltme, iyilik yapma
ih̄yā-ı emvāt	ölülere can verme
‘ikāb	eza, cefa , eziyet , azap
iklīl	taç
iksā	giydirmeye, giydirilme
iksīr	tesirli, yarar şurup; biricik, şifa, en tesirli sebep
iktāb	güzel yazı, kaligrafi öğretme; söyleyip yazdırma dikte etme
iktibās	ödünç alma; alıntı
iktidā	tabi olma, uyma
iktihāl	sürme çekme, çekinme
illā	-den başka, meğer, aksi halde, ille, mutlaka
‘illet	hastalık, sakatlık; sık sık tepen hastalık; sebep; gaye, hedef
İmām-ı Mehdī	Şifilerin itikatına göre yaşamakta olup kıyameti beklemektedir; sahip-üz- zemân
imtinā	geri durma çekinme, imkansızlık
imtizāc	karışabilme, birbirini tutma, uygunluk, iyi geçinme, uyuşma
‘ināyet	dikkat, gayret, özenme; lütuf, ihsan, iyilik
inbisāt	yapılma, açılma, genişleme; iç açılması, ferahlık
‘ind	yan taraf, yön, kat; yanında, göre, düşüncesine göre; olunca, olduğu hâlde
inhā	ulaştırma, yetiştirme, bir vazifeye tayin veya bir maaşa terfi için yazılan yazı
inhiṛāf	münharif olma, dönme sapma; doğru yoldan çıkma; değişme, bozulma
inhizām	hezimete uğrama, bozulma, alt olma yenilme bozgunluk
in ikās	mağlup olma ; aksetme, bir yere çarpıp geri dönme, yansıma; yankılama
inkıyād	boyun eğme; kendini teslim etme
ins	insan
inşirāh	açılma, açıklık, ferahlık
intihā	nihayet bulma, sona erme, bitme, tükenme, nihayet, son
intihāb	seçme, seçilme; seçkin; en güzel
intisāb	bir kimseye mensup olma; bir yere bağlanma, kapılanma; birinin adamı olma
irş	ölmüş bir kimsenin evlat ve akrabasından sağ kalanlara düşen para veya mal; veraset, soyaçekim

irs	ölmüş bir kimsenin evlat ve akrabasından sağ kalanlara düşen para veya mal; veraset, soyaçekim
irsāl	gönderme, gönderilme, yollama, salıverme, koyuverme
irşād	doğru yolu gösterme, uyarma; irfan sahibi birinin, bir kimseye tarikatı ve tanrı yolunu göstermesi
irtikāb	bekleme, gözleme
irtiyāb	şüphelenme, duraklama
isār	keçi memesine takılan kese, torba
ishār	meydana çıkarma, gösterme
İskender	Makedonya kralı Phylippe'in oğlu olup Aristo'dan ders almış ve yirmi yaşında hükümdar olmuştur. Divan edebiyatında İskender-i zü'l-karneyn (iki boynuzlu İskender), İskender-i Rumî şeklinde geçer. Yunanistan'ı İran'ı, bütün Anadolu'yu, Suriye'yi, Mısır'ı ve Hindistan'ı istila eden bu meşhur kumandan 33 yaşında ölmüştür.
isrāfil	dört büyük melekten kıyamet kopacağını öttüreceği boru ile bildirecek olan biri
istidā	yalvararak isteme; dilekçe, istidâ
isti'dād	bir şeyin kabulüne, kazanılmasına olan tabii meyil, kabiliyet; akıllılık anlayışlılık; istidadı olan kimse
istifāzā	feyizlenme, feyiz alma, feyiz bulma
istiftā	fetva olmak, isteme, müftüyle müracaat etme
istimā	dinleme, dinlenilme, işitme, işitilme; dinleyip kabul etme; kulak verip dinleme
işfā	hastanın şifa bulmasına çalışma, hastaya şifalı şey verme
işkār	av, avlama
işrāb	içirme, içirilme; bir maksadı kapalı olarak anlatma
i'tā	verme, verilme; ödeme
itāb	azarlama, tersleme, paylama, darılma
itār	hiddet ve dikkatle bakma; bir şeyin peşini bırakmama
i'tikāf	bir yere kapanıp ibadetle vakit geçirme
i'tizāl	bir tarafa çekilme; işten çekilme
i'tizār	özür dileme
izāfāt	izafetler, isim tamlamaları, isim takımları

izn	izin, müsaade, ruhsat; günahkâr olma; vazifesinden uzaklaştırma, kovma
‘izz	değer, kıymet; yücelik, ululuk; güçlülük
jeng	pas, küf, kir
jengār	pas, kir; bakır pası
ka‘b	topuk kemiği, aşık kemiği, tavla zarı; sekiz köşeli, sekiz yüzlü cisim, küp
kabāil	kabileler, boylar
ḳabl	ön, öndeki, önce, önceki, evvel, evvelki
ḳabz	el ile tutma; avuç içine alma, kavrama; Azrâil tarafından ruh teslim alınma, ölme; peklik, amelsizlik, kabız
ḳadd	boy
ḳadem	ayak, adım, yarım arşın uzunluğunda bir ölçü, uğur
kādī	yapan, yerine getiren; şeriat hakimi
ḳadīm	eski; öncesi bilinmeyen şey; eski zaman
ḳādir	kudret sahibi, kudretli, kuvvetli, güçlü; Allah
ḳadr	değer, itibar; onur, şeref, haysiyet, meziyet; rütbe, derece
kāh	saman, saman çöpü
ḳāim	ayakta duran, ayakta bulunan; birinin yerini tutan, birinin yerine geçen; namaz kılan, vaktini namaz kılmakla geçiren; bir işte sebat eden
ḳal‘	koparma, koparılma, sökme, sökülme, yerinden çıkarma, çıkarılma, temelinden çekip atma
kālā	kumaş; sermaye, anamal; ev eşyası
ḳalū belā	evet dediler
kām	ağzın üstü, tavanı, damak; meram, arzu, emel, istek; lezzet, zevk
ḳamer	ay
ḳamīs	gömlek
kām-yāb	kam bulucu, bulan, talihli, isteğine ulaşmış, bahtiyar, mutlu
kān	maden ocağı, maden kuyusu; bir şeyin kaynağı
Ḳanber	Hız. Ali'nin sadık, vefakar kölesi
kande	nerede
kār	iş, güç; kazanç
kārbān	kervan
kār-gāh	iş yeri, iş yapılan yer, fabrika
kāse-līs	çanak yalayıcı, dalkavuk

kaşr	saray, köşk
kāşāne	mükemmel ev, köşk, malikâne; yuva
kaṣl	lâkırdı, söz
kaṣd	ayağa vurulan zincir, pranga bukağı; bağlama, bağ bağlayacak şeyi bağlanma; bir kâğıda yazılı olan şeyin, hülâsasını, tarihini, numarasını deftere geçirme böylece geçirilen hulâsa; sınırlama belirtme; ehemmiyet verme; yazma, yazılma; endişe, gaile
Kaṣs	Leyla ile Mecnun hikâyesinin erkek kahramanı olan Mecnun-ı Amiri'nin asıl adı
kebâir	büyük günahlar
kebūd	gök rengi, mavi
kec	eğri, çarpık
kec-re'y	reyi, düşüncesi sakat, ters (olan)
kehl	30-50 yaş arasında bulunan kimse, olgun çağı
kehl	göze sürme çekme
kej	eğri, çarpık
kelīm	söyleyen; konuşan, ikinci şahıs; Hz.Musa'nın ünvanı
kelīmullah	Tûr-ı Sînâ'da Allah'ın hitabını duyan Hz. Musa
kem-hāb	uykusu az olan
kemīn	pusuya gizlenmiş adam, pusu
kem-ter	daha aşağı, aşağıda bulunan, hakir, itibarsız; eksik, noksan
kenz	hazine
ker	sağır; kuvvet, kudret; meram ve maksat
ke's	içi dolu kap; çanak; kadeh, bardak; şarap dolu bardak, bir bardak şarap
kesb	çalışıp kazanmak, edinme, kazanma
kesel	gevşeklik, tembellik, uyuşukluk
kesīf	sık, tok; kalın, kaba, yoğun; şeffaf (saydam) olmayan; koyu
kesīr	çok, çok olan, bol
kesr	kırma, kırılma, paralama
kesret	çokluk
keşān	çekenler, çekiciler; çeken, çekerek; zorla, sürükleye sürükleye çeke çeke götürcek
keşf	ayakkabı, pabuç

keşīde	çekilme, çekiliş; tartılmış; tertip edilmiş, dizilmiş; yazılmış; eski yazıda bazı harflerin üzerine çekilen çizgi
keşīden	çekmek, çekilmek, tartılmak, dizilmek, yazılmak
keşmekeş	çelişme, kavga; mücadele; kararsızlık
keştī	gemi
kevden	ahmak, düşüncesiz
kevkeb	yıldız
kevn	olma, varolma, vücut bulma
kevneyn	cismanî ve ruhanî âlem; dünya ve ahiret
kevs̄er	cennette bulunan bir havuzun adı
Keykāvūs	Keyâniyan'ın ikinci padişahı olup Keykubâd'ın torunu ve halefidir
ķībāb	tepesi yarım küre şeklinde olan bina damları
ķible-gāh	kıblenin bulunduğu semt
ķible-nümā	kıbleyi, cenubu gösteren alet, pusula
ķıřār	birbiri ardınca sıralanmış hayvan sürüsü, dizisi; bir lokomotifin arkasında bulunan vagonların hepsi, tren
ķibrīt	kırmızı yakut, altın
ķibrīt-i aħmer	yol gösteren, mürşit
ķibriyā	büyüklük, ululuk, Allah
ķīl ü ķāl	dedikodu
ķisve	elbise; hususî kıyafet; kispet, yağlı güreş yapan pehlivanların giydikleri paçalı meşin pantolon; bir kimsenin veya bir şeyin dış görünüşü
ķiřt	ekin, tarla
ķiřver	iklim, memleket, ülke
ķōhne	eski, eskimiş; zaman modası geçmiş
ķudūm	uzak bir yoldan, uzak bir yerden gelme; ayak basma
ķūfī	Kufe şehrine mensup, bu şehirle ilgili olan
ķūh	dağ
ķūh-ken	dağ kazıcı, dağ kazan
ķuhl	göze çekilen sürme; göz ilacı
ķurb	yakın olma, yakınlık, yakın bulunma
ķureřī	Kureyş kabilesinden olan Arap

kūs	kös, eski savaşlarda olaylarda deve veyâ araba üstünde taşınarak çalınan büyük davul
kūy	köy, mahalle, sevgilinin bulunduğu yer
ḳuyūd	kayıtlar, bağlar, deftere geçirme
ḳuyūdāt	resmî muamele ve haberleşme defteri
kūdūrāt	kederler, gamlar, tasalar
kūhen	eski, yıpranmış, modası geçmiş
kūh-sār	dağlık, dağ tepesi
kūlhān	külhan, han, hamamlarda suyu ısıtmak için ateş yakılan yer, hamam ocağı
kūll	hep, bütün
kūn	ol, olsun
kūnc	köşe, bucak; elbise ve kilim gibi şeylerde meydana gelen buruşukluk; kambur
künd	kör, keskin olmayan, cesur, yiğit, kısa, biçimsiz, anlayışsız
künende	edici, yapıcı, eden, yapan
künūz	hazineler
kürbet	gam, tasa, kaygı
küstāhī	küstahlık, edepsizlik
kūsūf	güneş tutulması
küşenden	öldürmek
küşte	öldürülmüş
kütüb	kitaplar
lā	olumsuzluk bildiren bir edat
lā, illā	kelime-i tevhidin yokluğu ve varlığı ifade eden başı ve sonu
lafz	söz
lağv	faydasız, beyhude, boş; yanılma, atlama; kaldırma, hükümsüz bırakma
lāhūt	uluhiyet âlemi
lāle-ḥadd	lāle(al) yanaklı
lā-mekān	mekansız
lāne	yuva
lāne-sāz	yuva yapan, yuva düzen
lā-reybe-fih	onda hiç şüphe yok, Kitabullah
lāt	İslâmdan önce, Arapların Kâbe'de bulunan putlarından biri
lā ve ne'ām	evet ve hayır; evet ve hayır demeyip susma

lā-yecūz	caiz değil, olamaz
lā-yemūt	ölmez
lā-yezāl	zevalsiz, bitimsiz
lazā	ateş, alev, cehennemın bir adı
leb	dudak
lebs	giyecek şey; iki şeyi birbirinden ayıramama
ledünnî	Allah bilgisine ve sırlarına ait, onunla ilgili
lem‘a	parıltı, parlamış
leşker	asker
levh	levha
levlāk	bir kudsî hadisten alınmış olup Hz.Muhammed’e hitabdır
levs	pislik, mundarlık, kir
leyāl	geceler
leyl ü nehār	gece-gündüz
leyl	gece
Leyle	bir gece, bir tek gece, gece
lücke	engin su; kalabalık, güruh; gümüş; ayna
lü‘lü	inci
mā	su
mā‘ād	dönülen yer; dönülüp gidilecek yer, ahiret; dönüş; gaye
mā‘adā	-den başka
mā‘ānî	manalar
mā‘ār	ar ve hayaya sebep olacak şeyler
mā‘ārif	marifetler, bilimler; bilgi, kültür
mā‘cūn	hamur kıvamında olan şey; hamur kıvamına getirilmiş ilaç; uyuşturucu maddelerden süzme afyon; sokaklarda satılan, baharlı, tarçınlı ve yapışkan şekerleme; camı, çerçeveyi tutturucu madde
māder	ana, anne
mā‘dūm	yok olan, mevcut olmayan
mādūn	alt, aşağı, derece, emir itibarıyla aşağıda olan
mā-fihā	ahiret
mağz	beyin, dimağ; anatomide ilik; öz, iç
mağbūn	alış verişte aldanmış olan, şaşkın, şaşırılmış

maḥall	yer
mā-ḥaṣal	hasıl olan, meydana gelen şey, netice
maḥbūb	sevilen
maḥfūz	hıfzolunmuş, saklanmış; korunmuş, gözetilmiş; gizlenmiş; ezberlenmiş
māhī	balık; aylık
maḥmil	mahfe, deve üzerine konulan (iki kişinin bineği) sepet; her yıl Hameyn'e hacı kfilesiyle gönderilen armağanlar
maḥmūl	hamlolunmuş, yüklenmiş; bir şey üzerine kurulmuş
maḥrūm	bahtsız, nasipsiz; istediğini, dilediğini elde edemeyen
maḥz	su katılmamış, halis süt; halis, katkısız, sade tam, ta kendisi , aslı
ma'ıyyet	beraberlik, arkadaşlık; bir büyük memurun emri altında bulunma
maḳāl	söz, lakırdı, söyleme, söyleyiş
maḳarr	karar edilen, durulan yer, karargah; oturulan yer; ocak, merkez; pâyıtaht, başkent
maḳdem	gelme, dönüp gelme
maḳhūr	kahrolmuş, maḡlūp olmuş bozguna uğratılmış yenilmiş; Allah'ın gazabına uğramış
maḳrūn	yakınlaştırılmış, yakın; ulaşmış, kavuşmuş
maḳzī	kaza olunmuş, ödenmiş
ma'kūs	aksolunmuş, tersine çevrilmiş, baş aşağı olmuş; başka bir şeyin zıddı; ters, yolunda gitmeyen uğursuz; bir yere çarpıp geri dönen
mānend	benzer, eş
mānenden	benzemek
maṣıb	devlet hizmeti, memuriyet, makam, rütbe, derece, orun
maṣūr	nasrolunmuş, Allah'ın yardımını ile galip, üstün gelmiş
manzūr	nazar olunan, bakılan, bakılmış, görünen, görülmüş; gözde olan , beğenilen
mār	yılan
mā-sivā	bir şeyden başka olan şeylerin hepsi ; Allah'tan başka bütün varlıklar; dünya ile ilgili olan şeyler
mā-sivā	dünyadan geçmek; Allah'tan başka her şeyle ilgisini kesmek
ma'siyet	asilik, itaatsizlik; isyan, günah
maṣḳat	düşecek yer, düşülen yer
maṣḳat-ı re's	insanın doğduğu yer

maşlahat	iş, emir, husus, madde, keyfiyet, ehemmiyetli iş, barış, dirlik düzenlik
maşnū at	sanatla yapılmış şeyler; uydurma, düzme şeyler
maşra	musâraa edilecek yer, güreş meydanı
maşer	cemaat, topluluk, birlikte yaşayan cemaat
maşrik	güneşin doğduğu taraf, doğu
maşbah	mutfak
maşla	tulû edecek, doğacak yer; güneş ve sair yıldızların doğması; kaside veya gazelin kafiyeli olan ilk beyti; Kur'an'ı ezbere okuyan bir ermiş kimseye Allah'ın tecelli etmesi
maşlab	talep olunan , meram, maksat, istenilen şey, istek
maşlûb	talep edilen, istenilen, aranılan şey; alacak
māye	maya, asıl ve lüzumlu madde; asıl, esas; para, mal; iktidar, güç; bilgi; dışı deve
mazāk	kırlangıç balığının ufak türü
mazhar	bir şeyin görüldüğü , çıktığı yer; nail olma, şereflenme; bazı tekkelerde oturarak uyunurken dayanılan kısa değnek
ma zūr	özürlü, özürlü olan
mebāhis	bir şeyin bahsolunduğu yerler; araştırma, arama yerleri ; münakaşa mevzuları
mebhas	bir şeyin arandığı yer; arama, araştırma yeri; fasıl
mecrūh	cehrolunmuş, yaralanmış; inandırıcı sözlerle çürütülmüş (fikir, mevzu, dava)
medhūş	dehşete uğramış, şaşırılmış, korkmuş, ürkmüş
mef'ul	işlenmiş, yapılmış, kılınmış; bir failin yaptığı işlediği iş üstünde belli olan; tümleç
mefkūd	kayıp, yok olamayan, bilinmeyen; ölü veya diri olduğu bilinmeyen, kayıp kimse
mef tūh	fethedilmiş, açılmış, açık; zaptedilmiş, ele geçirilmiş
mef tūn	gönül verilmiş, tutulmuş
meh-cebin	ay alınlı, parlak alınlı
mehcūr	hecrolunmuş, terk olunmuş, bırakılmış, kullanılmaz olmuş, unutulmuş uzaklaşmış, ayrılmış
mehd	beşik
mekr	hile
mektūm	ketmolunmuş, gizli, saklı; hükûmetten gizli tutulan

melāl	usanç, usanma, bıkmama; sıkılma, sıkıntı
melamet	ayıplama, kınama, azarlama, çıkışma
melāmet-zede	ayıplanmış, kınanmış, azarlanmış, melāmete uğramış
memāt	ölüm
memerr	mürûr edilecek, geçilecek yer, yol, geçit, cadde, sokak
memlū	doldurulmuş, dolu
men	o kimse ki, kim ki
menāş	kaçıp sığınılacak yer
menāzil	menziller, duraklar, konak yerleri
menfūr	nefret edilen iğrenç
mengūş	küpe
menkūş	nakış olunmuş, işlenmiş, resim yapılmış, boya ile süslenmiş; nakışlı pencere
menşūr	saçılmış, dağılmış; manzum olmayan, vezinsiz, kafiyesiz söz
menzil	yollardaki konak yeri, ev, bir günlük yol, konak, mesafe
mer ⁴ ī	gözle görülen
merātib	rütbeler, dereceler
merdān	mertler, insanlar, yiğitler
merdūd	reddolunmuş, kovulmuş; geri döndürülmüş, geri çevrilmiş
mergūb	rağbet edilmiş, beğenilmiş, herkesçe sevilip aranılmış; istenilen, sevilen
merhale	menzil, konak; iki menzil, konak arası bir günlük yol
merid	başı sert, inatçı,
merķūm	yazılmış, adı geçmiş; bayağı, adî, işsiz güçsüz aşağılık kimse
mesā	akşam
Mescid-i Aksa	Kudüs'teki meşhur büyük cami
mescūd	secde edilmiş, kendisine tapılmış, Allah
mesed	sağlam, bükülmüş ip
meşel	örnek, benzer, numune; dokunaklı ve manalı söz; terbiye ve ahlaka faydalı, yararlı olan hikāye
meşhā	düz yer, düzlük
Mesih	Hz. İsa (elini sürdüğü hastaların derhal iyileşmesinden kinaye olarak)
mesmū ⁴	işitilmiş, duyulmuş, haber alınmış, dinlenen, işitilen
mesned	isnad edilen, dayanılan şey; rütbe, derece, paye, makam
mesrūr	sürurlu, memnun, sevinmiş; meramına ermiş

mess	yapışma, değme, dokunma
mestāne	sarhoşca, sarhoşçasına, sarhoşa yakışacak şekilde
mestūr	setrolunmuş, örtülü, kapalı, gizli, açık saçık gezmeyen, namuslu kadın
meş ⁴ ale	aydınlatıcı alet, lamba, kandil; ucunda, alev çıkararak yanan bir madde bulunan değnek, sopa
meşāmm	burun, koku alacak yer
meşāyih	şeyhler
meşhūd	gözle görülmüş, görülen
metā ⁴	satılacak mal, eşya; sermaye, elde bulunan varlık
mev ⁴ ūd	vadolanmış, söz verilmiş; vadeli, zamanı belli
mevhūm	vehmolunmuş, aslı, esası yokken zihinde kurulmuş olan, kuruntuya dayanan
mevt	ölüm, tasavvufta nefsi öldürme
mevz	muz
meyādāt	mükāfat, elden ele verme
mey-fürüş	şarap satan, şarapçı; meyhaneci
mey-i hamrā	kırmızı şarap
mey-keş	şarap içen
meyn	yalan söyleme, yalan
me ⁴ yūs	yeise düşmüş ümidi kesilmiş, ümitsiz
meyyit	ölmüş, çok zayıf (kimse)
mezellet	zelillik, horluk, alçaklık, itibarsızlık
mezid	artma, arttırma, çoğalma, artmış, arttırılmış, büyümüş, çoğaltılmış, aslına harf ilave olunmuş fiil
mezmūm	zemmolunmuş, yerilmiş; beğenilmemiş, ayıp
mışbāh	kandil, çıra, meşale; sabah vakti şarap içilecek büyük kase
mıstar	satırları doğru gösterebilmek için gerekli çizgileri yapmaya yarayan alet; mastar, sıvacıların ve duvarcılarının sıvayı, betonu düzeltmek üzere kullandıkları ensiz, uzun ve düz tahta
midād	yazı yazmaya mahsus siyah veya renkli sulu madde
mīfcer	yaraya konulan oluk
miftāh	anahtar; şifre cetveli; dil öğrenilirken yapılacak tercüme ve meselelerin edilmiş şekillerini gösteren kitap
mih	mih, çivi, enser, kazık

mihr	güneş, sevgi, eylül ayı
mihrāb	camilerde, mescitlerde yönelinen taraftaki duvarda bulunan ve imamlık edene ayrılmış olan oyuk, girintili yer
min	-den, -den beri
mīnā	liman
Mīnā	şişe; cam; billur; mine, kuyumcuların gümüş üzerine naksettikleri lâcivert veyâ yeşil renkli sırça
minfāh	körtük
minhāc	açık, geniş yol
minhūm	onlardan
mir'āt	ayna
mis	bakır
mīşāk	sözleşme, antlaşma
mişl	benzer, kat; miktar; ön, yan, huzur
mişkāt	içine kandil, lamba gibi şeyler koymak için duvarda yapılan oyuk, hücre
mişver	tarz tavır, hareket, gidişat
miyāne	orta, ara, kıvam, gerdanlığın ortasındaki büyük inci, ortaya serilen halı
mizher	ud
molla	büyük kadı, büyük âlim; medrese talebesi
mu'ārā	çıplak, soyulmuş; temizlenmiş, arınmış
mu'aşşer	onlu, onluk, on kısma bölünmüş, her kıt'ası on mısralı şiir
mubasserād	basiretli, aydınlatan
mufaşşal	tafsilli, tafsilatlı, uzun uzadıya anlatılan
mūfī	ifa eden, yerine getiren, ödeyen
muğaylān	deve dikenini
muğtenīn	ganimet olarak alınmış
muḥaddis	hadis ile meşgul olan, Hz. Muhammed'in sözlerini bildirmiş olan kimse
muḥāl	mümkün olmayan, olamaz, olmaz, olmayacak
muḥbir	haber veren, haberci; bir gazete için haber toplayıp ulaştıran
muḥibb	seven, dost
muḥkem	tahkîm edilmiş, sağlam kılınmış, sağlam, kuvvetli
muḥtaşar	ihtisâr edilmiş, kısaltılmış, kısaltma, kısa
muḥtell	ihlâl edilmiş, bozulmuş, bozuk, karışmış

muḥyī	ihya eden, dirilten , canlandıran, hayat veren
mu'īn	iane eden, yardımcı
mūḳad	ağır yüklü
mukaddem	takdim edilen, sunulan; önceki, önce gelen; öndeolan, önden giden; değerli
mukallid	bir şeyi takan, kuşatan, boynuna asan; taklitçi
mukarr	ikrar olunmuş “vardır, evet öyledir” denilmiş
mukayyed	kayıtlı, bağlı, bağlanmış; ayağında zincir ve pranga bulunan; bir işe ehemmiyet veren; kaydolunmuş, deftere geçmiş
mūnis	ünsiyetli, alışan, yadırganmaz, alışılmış; cana yakın, sevimli; insandan kaçmayan
muntazır	intizar eden, gözleyen, bekleyen
mūr	karınca; yoksulluk, fukaralık sembolü
murākıb	murakabe eden, koruyan; Allah’a bağlanmış; denetçi, kontrolör
murg	kuş
murtaẓā	irtiza edilmiş, beğenilmiş, seçilmiş, Hz. Ali’nin lakabı
muṣaffā	tasfiye edilmiş, süzölmüş, yabancı maddelerden ayrılmış
musahḥir	teshir eden, zapteden, boyun eğdiren, elde eden
mushaf	sahife hâline getirilmiş şey, kitap; Kur’an
muṭalsam	tılsımlı, büyü
mu'tā	ita olunmuş, verilmiş
mu'tad	itiyad edilmiş, âdet olunmuş alışılmış
mu'teber	itibarlı, hatırı sayılır, saygın; inanılır, güvenilir; yürürlükte olan
mutenem	ganimet olarak alınmış
mu'tī	ita eden, veren
mutī	itaat eden, boyun eğen; bağlı; rahat
mūy	kıl
muẓāf	izafe olunmuş, katılmış, bağlanmış, bağlı
muẓāhir	zahir olan, arka taraflı çıkan, yardım eden, koruyan
mūze	çizme
mübdi	ibda eden, icat eden, yeni şeyler bulan, söyleyen; din işlerinde bit'at ehlinde olan; benzeri görülmemiş şiir söyleyen
mübīn	hayrı, şerri, iyiyi ve kötüyü ayıran; açık, besbelli

mübşer	ibşâr olunmuş, müjdelenmiş
mübşir	ibşâr eden, müjdeleyen
müceff	cevfli, içi boş
mücerred	tecrî edilmiş, soyulmuş, çıplak; tek, yalnız; karışık ve katışık olmayan; ancak,
müciḅ	icabet eden, teklifi kabul eden, istenileni yapan sorulana cevap veren
müctebā	seçilmiş, seçkin
müdām	devam eden, süren, sürekli, arası kesilmeyen
müdāmī	sürekli şarap içen
müdde‘a	iddia olunmuş, iddia olunan şey, dava olunan şey, asılsız iddia edilen şey
müfelles	iflâsına hükmedilen kimse
müfesser	tefsir edilmiş, açıklanmış ayet veya hadis
müfessir	tefsir eden, açıklayan kısa şeyi genişletip manasını meydana çıkararak; Kur’ân’ı yorumlayan din âlimi
müfîz	feyizlendiren, feyiz veren (Allah adlarındandır)
müfteḥir	iftihar eden, övünen; şanlı şerefli; parasız (iş gören)
mühdā	ihda edilmiş, hediye verilmiş, hediye gönderilmiş
müheyyā	hazır, hazırlanmış olan
mühmil	ihmal eden, boşlayan
müḥr	mühür, imza
müḥr-dār	(eskiden) bir daire veya nezaretin resmî mührünü kullanmakla vazîfeli olan kimse; hususî kalem müdürü
mükeḥhel	üzerine sürme sürülmüş (göz)
mül	şarap
mülhid	Allah’ı inkâr eden, dinsiz, imansız
mülket	ülke
mültecā	iltica edilecek, sığınılacak yer
mümerred	yüksek; duvarları yalçın gibi düz bina
mümkināt	mümkün, olabilir şeyler
mümtelī	imtila eden mide dolgunluğuna uğramış; dolu, dolgun dolmuş
münācāt	Allah’a dua etme, yalvarma
müncī	inca eden, kurtaran
münezzeh	tenzih edilmiş, temiz, arı; uzak
münkād	inkıyadeden, boyun eğen

münker	inkar edilmiş, edilen, kabul ve tasdik edilmeyen, reddedilen, şariatçe yapılması caiz görülmeyen.
müntehā	nihayet bulmuş bir şeyin varabildiği en uzak yer, son derece, son kerte, son uç
mürd	ölmüş
mürde	ölü, ölmüş
mürg-i haḳḳ-gū	ishak kuşu
mürīd	irade eden, emreden, buyuran; bir şeyhe bağlı olan kimse
mürr	acı
mürselīn	peygamberler
müsemmā	tesmiye olunan, bir ismi olan, isimli; belirli, muayyen (zaman)
müstaḡraḳ	batmış
müstahaḳ	hak etmiş, hak kazanmış
müstaḳīm	doğru, düz, dik
müstecāb	isticābe edilmiş, (dileği) kabul olunmuş
müşāhid	müşahade eden, gören, bakan
müteressim	teressüm eden, resm eyleyen
müyesser	kolayı bulunup yapılan; kolay gelen kolaylıkla olan
müzāhir	zahir olan, arka, taraflı çıkan, yardım eden, koruyan
müzill	izlal iden, zelil kılan
müznib	günah, suç işleyen, suçlu
müznibīn	günah işleyenler, suç işleyenler
nā-bīnā	gözü görmez, anadan doğma kör
nā-būd	yok olan, bulunmayan; sonradan yok olan; iflās etmiş, perişan olmuş
nādān	bilmez; kaba, terbiyesi kıt
nāfī ^۴	menfaatine faydalı, karlı; Allah adlarından
nağme-sāz	şarkı söyleyen
nağme-serā	türkü söyleyen, şarkı okuyan
naḥīf	zayıf, arık
naḥs	uğursuzluk, yümünsüzlük; uğursuz, bahtsız
naḥv	yan, yön, taraf, cihet; yol; gibi, benzer; sözdizimi, sentaks
naḥvī	sözdizimi, sentaksla ilgili
naḳd	akçe, maden para; para olarak bulunan servet; peşin para
nāḳıṣ	noksan, eksik; kusuru olan, kusurlu; yalnız

naki̇	temiz, pak
naḳṣ	noksan, eksiklik; eksiltme, azaltma
naḳṣ	resim; süsleme, nakşetme sanatı
nāle	inleme
na ^l eyn	bir çift ayakkabı; bir çift nalın; bir çift nal
na ^l i	nal biçiminde olan
nān	ekmek
nār	ateş, cehennem
nā re-zen	nara atan, kuvvetli bağırın
nāsere	ayarı bozuk (para)
naşrullah	Allah'ın yardımı
naşş	sarihlik, açıklık; manasında sarihlik katilik bulunan; Kur'an ayetinin delil olarak gösterileni; dogma; eskiden sadece bir manaya gelen kelime
naşūh	nasihatçı, öğütücü; halis, temiz
nāsūt	insanlık, mahlûkiyet, insanlık camiası, insanlığa ait şeyler
naṭ ^l	sofra bezi, meşinden yapılan döşek
nāṭiḳ	söyleyen konuşan; idrak eden, düşünen; bir ifadesi olan; bir şeyi gösteren beyan eden bildiren
nāv-dān	oluk, oyuk
nāvek	ok
nāy	kamış, ney yapılan düdük
nāyi	ney çalan kişi
nazar-gāh	nazar edilen yer, bakılan yer
naẓif	temiz, pak
ne'am	evet, pek güzel, hay hay, öyledir
nebevi	nebiye peygambere ait, onunla ilgili
neḳāh	isteğine ulaşma, kurtulma
necāt	kurtuluş, kurtulma
Necf	Küfe civarında Hz. Ali'nin türbesi olan yer
necef	yüksek, tümsek, yer, sırt, tepe
-nedān	bilmez, bilmeyen
nedim	meclis arkadaşı, sohbet arkadaş; büyükleri, fikra hikâyeleriyle eğlendiren; güzel hikâye anlatan

nef ^٤	menfaat, sıkılma, kâr, çıkar
nefh	üfürme, boru vs. üfleme
nefha	nefes, üfürme, karın şişmesi, şişkinlik
nef ^٤ i	çıkâr ile ilgili, faydacı
nefy	sürme, sürgün etme; yadsıma; inkâr etme
nehâr	gündüz
nesim	hafif rüzgâr; hoş, mülâyim
neşât	sevinç, neşe, şenlik
nevâfil	farz ve vacipten başka yapılan ibadetler
nev-zâd	yeni doğmuş, yeni doğan
neyl	merama erişme, isteğine ulaşma; ulaşılan şey
nez ^٤	bir şeyi yerinden koparma, sökme; kaldırma, yok etme; can çekişme
ni ^٤ am	nimetler
nigeh-bân	gözcü, bekçi
nigîn	yüzük, mühür, yüzük taşı
nikât	noktalar
nik-baht	bahtı iyi, talihli
nîm	yarı, buçuk, yarım
nîrân	aydınlıklar, parıltılar, ışıklar; cehennem, tamu; ateş
nişâr	saçma, serpmeye; saç, düğünde saçılan para
nisbet	bağlılık, ilgi; kıyaslama; oran; inat olsun diye yapılmış iş; inat olarak
nisyân	unutma
nîş	iğne; diken; zehir, ağı
-nişîn	oturan, oturmuş
nîşter	neşter
nizâ ^٤	çekişme, ağız kavgası
nuḡat	noktalar
nuḡûd	nakitler, paralar
nuḡûş	nakışlar, resimler
nûr-baḡş	nur veren, etrafı aydınlatan
nuşret	yardım; Allah'ın yardımı; başarı, üstünlük
-nûş	"içen, içici" manalarıyla kelimeler takılır
nûş	tatlı, bal; içki, iştret

nübüvvet	nebilik, peygamberlik, Tanrı haberciliği
nücüm	yıldızlar
-nümā	“gösteren, bildiren” manalarıyla kelimelere katılır
nümāyān	görünücü, görünen; meydanda
nüzül	inme
pā-bend	ayak bağı, köstek, mâni, engel
pālās	eski kilim, keçe; aba, çul
pā-māl	ayak altında kalmış, çiğnenmiş
pāy-dār	iyice yerleşmiş, sağlam, devamlı, sürekli
pāye	rütbe, derece; ilmiyenin, sarıklıların bir rütbesi; basamak, merdiven basamağı
pāy-ı hum	küp dibi
pāy-māl	ayak altında kalmış, çiğnenmiş
penc	beş, süslemede beş petalden mürekkep sitalize bir çiçek motifi
penci	fildişi oyma ve kakmalarda görülen beşgen motif
pend	öğüt, nasihat
per	kanat, yelek, kuş kanadının büyük tüyleri
perde-dār	perdeci, büyük bir kimsenin kapısında bekleyip içeri gireceklere kapı perdesini açmakla vazifeli kimse
perest	tapan
per-güşā	kanat açıcı, keskin, uçucu
perh	hisse; değersiz mal; ev, bark
perhiz	perhiz; dince yasak edilen şeylerden tamamıyla uzak kalma; incitici sözlerden kaçınma
pertev	ışık, parlaklık
pervāne	geceleri ışığın etrafında dönen küçük kelebek, fırıldak; çark; haberci; kılavuz
pervāz	uçma, uçuş; saçak; hücre; ayna; dolap
pervāzi	Dîvân-ı Hümâyün ve Defter-i Hâkanî kalemlerine devam ve hizmet etmeden ve hâcegândan olmadan yolunu bularak bu kalemlerden birinde ketebeden olduğuna dair kayıtlarına şerh verilen kimse
perver	“besleyen, besleyici, büyüten, yetiştiren, koruyan, terbiye eden” manalarıyla birleşik kelimeler yapar
pes	arka, art, geri; öyle ise; sonuç olarak
pest	alçak, aşağı; hafif sesle söylenen

peşeng	öne düşen, önde giden
peyām	haber, başkasından alınan bilgi
peyk	haber ve mektup getirip götüreren; uydu; her hareketinde birine bağlı olan
peymāne	büyük kadeh, şarap bardağı
pindār	sanma, sanış; böbürlenme
pinhān	gizli
pīr	yaşlı; bir tarikatın ilk kurucusu
-pīrā	donatıcı, süsleyici, düzenleyici
pīrehen	gömlek
pīrūze	firuze, mavi renkli ve değerli bir süs taşı
pister	yatak, döşek
pīş	ön, ileri, ön taraf
pīş-i nazar	göz önü
pīşrev	önde giden
pīşvā	reis, başkan
pūsiden	çürümek
pūşide	örtülmüş, örtü
pūşiş	örtü, örtecek şey
pūte	içinde maden eritilen tava; nişan tahtası
pūyān	koşan; dalmış, kendini kaptırmış
pūr	dolu, çok fazla; sahip, malik
pürsiş	sual ediş, soruş
püser	oğul, erkek çocuk
püşt	arka, sırt
-rā	ismin -i hâli; gibi
rā ⁴ d	gök gürlemesi
rācī ⁴	geri dönen; münasebeti, ilgisi olan; kovma
rāgīb	istekli, isteyen, rağbet eden
rāh	yol
rahm	acıma, esirgeme, koruma
rāi	rüyet eden , görücü, gören
raķīb	duran, sürekli; payanda, destek, dayak
raķs-kūnān	raksederek, oynayarak

rām	itaat eden, boyun eğen, kendini başkasının emirlerine bırakan; insanın bütün varlığıyla Allah'a bağlanması
-rān	"süren, sürücü, hükmeden" manalarıyla birleşik kelimeler yapar
raşās	kurşun, kolay
raūf	pek esirgeyen, çok merhamet eden; Allah'ın adlarından biri
rāy	rey, fikir, oy; sancak, bayrak
rāygān	bedava, parasız; pek çok, pek bol; değersiz
rāz	sır, gizlenen şey
rebāb	gövdesi hindistancevizi kabuğundan yapılmış bir çeşit kemeçe
rebi [←]	bahar
recā	ümit, umma; yalvarma; istek, dilek
redā	önleme, yasak etme
ref [←]	yüceltme, kalkındırma, yukarı kaldırma, lağvetme, hükümsüz bırakma
refi [←]	yüksek, yüce
refik	arkadaş
rehā	kurtulma, kurtuluş
rehd	bastırarak ezme
reh-güzār	geçit, geçecek yol
reh-nümā	yol gösteren, kılavuz
reh-rev	yola giden, yolcu
reh-vār	atın rahvan, eşkin sarsmadan yürüyüşü, rahvan, eşkin, sarsmadan yürüten at
reh-yāb	yolunu bulabilen, girebilen
remz	işaret, işaretle anlatma, gizli ve kapalı söyleme
renc	ağrı, sızı; zahmet, eziyet, sıkıntı; hışım, öfke, gazab
re's	baş, kafa; baş, başkan
reside	erişmiş, yetişmiş
revā	yakışır, uygun, yerinde
revāc	sürüm, geçerlik, kıymet, değer
revenden	gitmek
reviş	gidiş, yürüyüş, tarz, üslûp, tutum, yol, geçiş, oluş
revnaç	parlaklık, güzellik, tazelik; süs
revzen	pencere
re'y	görme, görüş, fikir, düşünce

Rıdvān	Cennetin kapıcısı olan büyük melek
ricāl	erkekler; yayan, yaya olanlar; belli mevki sahibi kimseler
ricālu'llah	manevi kudret ve kuvvet sahibi olan evliya
ridā	belden yukarı örtülen örtü; hırka; dervişlerin omuzlarına attıkları post
rif'at	yükseklik, yücelik, büyük ve büyük rütbe
rihte	ağaç
rikāb	üzengi; büyük bir kimsenin katı, önü
rindān	kalenderler, dünya işlerini boş görenler
risālet	elçilik, sefaret, peygamberlik
rīş	yara, yaralı, sakal, tüy, kıl
rīş-i sefīd	ak sakal
riyāh	rüzgârlar, yeller; romatizmalar, ağrılar
riyāz	bahçeler, ağaçlık, çimenlik yer
riyāzet	nefsi kırma, dünya lezzetlerinden ve rahatından sakınma, kanaatle yaşama
rūbah	tilki, hilekar, kurnaz
rūh	can
ruh	yanak
ruhsār	yanak, yüz
ruh-sūde	yanagını yüzüne süren, yüzünü sürmüş
rū-kūş	yüz örtüsü, yüz örtücü, yüz örten
rū-māl	yüz süren, yüz sürücü
rū-nümā	yüz gösteren, meydana çıkan; yüz görümlüğü
rū-şenā	aydın, parlak, belli, meydanda
rūz	gün, gündüz
rūze	oruç
rū'yet	görme, bakma, görülme; idare etme, çevirme, yönetme; araştırma
rūbūbiyyet	efendilik, tanrılık, ulūhiyet
rūsūm	vergiler, gümrük vergileri; usul, merasim
rūsūl	peygamberler
sābık	geçici, geçen, geçmiş; şimdikinden bir evvel memuriyette bulunmuş olan; ilerde bulunan, zamanca, rütbece önde bulunan
şabūh	sabahleyin sağılan süt; sabah vakti içilen şarap, mahmurluk bozan içki
şad	yüz (100)

şadef	sedef, inci kabuğu
şādık	doğru, gerçek dost; doğru sözlü adam
Sa'ıdiyye	Sa'düddin Cibavî(1336) tarafından kurulmuş olan Rifâî tarikatı kollarından biri
şadr	göğüs, yürek; her şeyin önü, başı, ilerisi, en yukarı, en baş; oturulacak en iyi yer; baş, başkan; kazasker; sadrazam sözünün kısaltılmışı
şafērān	muharrem ve sefer ayları
şafha	bir şeyin düz yüzü; bir cismin görünen tarafları; yazılmış veya yazılabilir sahife; ince yassı ve geniş cisim, levha, yufka; bir hadisede bir biri ardınca görülen hâllerin her biri
sāgar	kadeh içki bardağı; Allah'ın nuru ile dolan insan gönlü
şahābe	sahipler, sahip çıkanlar, tutanlar
şahba	şarap
şāhib-fıraş	yatağa düşmüş, hasta
şāhih	doğru, gerçek; halis, kusursuz; lafzî ve manevî noksanlıkları bulunmayan üslûp
şahn	sıcaklık, hararet
şahn	sahne, meydan
saht	katı, sert, çetin, pek; kuvvetli, güçlü, sağlam; güç, zor
şahv	ayılma, ayıklık, kendine gelme; hastanın iyileşmesi
sāil	sual eden, soran; dilenci; akıcı, akan
şakf	tavan, çatı, dam
şākī	su veren, içki sunan
şalāh	düzeltilme, iyileşme, iyilik; rahatlık, barış; dine olan bağlılık
şalāt	namaz, Hz.Muhammed'e "aleyhisselâtu vesselâm, salavâtullâhi aleyh, sallalhü aleyhi ve sellem" dualarından birini okuma
sāle	senelik, yıllık
sālik	bir tarikate girmiş olan
şālīs	üçüncü
sālūsī	ikiyüzlülük, riyakâr
sālūs	riyakâr, ikiyüzlü
sām	eleğim sağma, gök kuşağı; ateş ,od; sersemlik hastalığı
Sām	Hz. Nuh'un oğlu ki semitlik kavimler bunun neslindedir.

sāmān	servet, zenginlik; rahat, dinçlik; düzen; kudret, iktidar
şamed	pek yüksek, ulu, daim, ezeli, ebedî; kimseye ve hiçbir şeye muhtaç olmayan Allah
sāmī <	işiten; dinleyen, dinleyici
şandūka	mermerden veya çuhadan yapılmış mezar üstü
şanem	put; güzel kimse
şānī	ikinci
şarşar	şiddetli, gürültülü rüzgâr
şavlet	şiddetli hücum, saldırma
şavt	ses, seda; bağırma, haykırma, çığlık
sa'y	çalışma, çabalama, gayret, emek; geçinmek için iş işleme
şayd	av; avlama, avlanma
şayf	yaz mevsimi
şaykal	cilacı, cila aleti, cila
şayyād	avcı
seb <	yedi
Sebā	Hz. Süleyman'ın zevcesi Belkîs'ı Yemen'de hükmü altında bulundurduğu mamur şehri
sebak	ders, öndül
sebil	yol, büyük cadde; sebil, su dağıtılan yer; hayrat olarak, parasız dağıtılan su
sebuk-rūh	hafif ruhlu, içi tez; hoş sohbet, zarif, şen olan, lâubalî
seb ü'l-mesānī	yedi ayetten meydana gelen ve Kur'an'ın ilk suresini teşkil eden Fâtihâ suresi (İki rekatta iki defa okunduğu için bu ad verilmiştir.)
sebz	yeşil, yeşil renkli
seccān	gardiyan, hapishane memuru
sedd	kapama, tıkama, kapanma, tıkanma, engel olma; mania, perde; set, tümsek; baraj; rıhtım
sefid	ak, beyaz
seg	köpek, dayanıklı
şehāb	bulut, karanlık, bulut gibi uçuşan böcekler
seher-gāh	seher vakti, sabahın erken saati
sehv	yanlış, yanılma
sekrān	sarhoş

sekrī	sarhoşluk
selāse	üç
selef	bir yerde, bir işte, bir vazifede başka birinden önce bulunmuş olan kimse; eski adam
selil̄	yeni doğmuş erkek çocuğu; netice
sellem	“selâmete erdirdin!” manasıyla dualarda geçer
selsebil̄	tatlı ve hafif su, cennette bir çeşmenin adı
sem [◀]	işitme, işitiş; dinlenme, kulak verme, kulak
semā [◀]	işitme, duyma; Mevlevî ayinlerinde tarikat mensuplarının cezbe hâliyle ayakta dönmesi, zikretmesi
semiyy	zehirli, zehirle ilgili
seng	taş
ser-ā-ser	baştan başa, büsbütün; altın veya gümüş telle dokunmuş bir çeşit kıymetli kumaş
ser-bend	başta sarılan veya bağlanan şey
ser-bülend	başı yüksek, yüce
ser-fürū	baş eğme, söz dinleme
ser-geşte	başı dönen, sersem, şaşkın; perişan
serir̄	taht, yatacak yer
sermā	kış, soğuk
ser-tā-ser	baştan başa, hep, bütün
server	başkan, büyük
serverān	başlar, başkanlar, reisler, ulular
serv-ḳadd	servi boylu
setr	örtme, kapama, gizleme
sevā	beraber olma, beraberlik, denk, eşit
sevād	karalık, siyahlık, karaltı; yazı, karalama; uzaklarda karartı hâlinde görülen bağ, bahçe ve bostanlar; kara-siyah; gümüş üstüne siyahla işlenmiş nakış
seyf	kılıç
seyr-i sülūk	tarikatte takip edilen yol
seyyāre	güneşin etrafında dolaşan gezegen; kervan, kabile
seyyiāt	fenalıklar, kötülükler; suçlar, günahlar; kötülüğe karşı çekilen sıkıntılar
sezā	münasip, uygun, yaraşır

şiddik̄	sözünün eri; Hz. Peygambere olan kuvvetli inancı sebebiyle Hz. Ebubekir için kullanılan lakap
şifat	hâl, keyfiyet, suret, şekil, varlık
şifru'l-yed	eli boş, mahrum
şimāh	kulak, kulak deliği
şirāṭ	yol; sırat köprüsü, üstünde geçip cennete ulaşma
sicn	hapisane, cezaevi
sidre	en yüksek makam
sidret-ül-müntehā	arşın sağ yanında bir ağaçtır ki ötesine hiçbir mahlûk geçemez (bu kelimeyi beşerî ilmin son haddi olarak izah edenler vardır)
sih	demir şiş; kebap şiş
sihām	oklar; sehimler, hisseler
silk	iplik; sıra, dizi; yol, meslek tutulan yol
sīm	gümüş; gümüş para; gümüşten, sırmadan; gümüş taklidi sırma veya maden tel
simā ⁴	çalgı dinleme; çalgılı tören
sine-çāk	göğsü, yüreği yaralı
sipāh	asker, ordu
sir	tok, doymuş; sarımsak
sir-āb	suya kanmış; taze, körpe
siret	bir kimsenin içi, hâli, tavrı, gidişi, ahlâkı; hâl tercümesi
sirişt	yaradılış, tabiat, huy
şit	ün, iyi şöhret; çatırdı, patırdı
sivā	başka, gayrı
sū	kötülük, fenalık; kötü, fena
şubḥ ü mesā	sabah akşam
sūd	fayda, kâr, kazanç, sevdalar
sūd-mend	faydalı, kârlı, kazançlı
suhan-dān	söz bilen, güzel söz söyleyen
sū-i amel	kötü iş, suç, kusur, kabahat
sūk	çarşı, pazar, alım satım yeri
şulh	barış
şun ⁴	yapış, yapma; tesir, kudret
şūr	boynuzdan yapılmış büyük boru; kıyamette Hz. İsrâfil'in üfleyeceği boru

surāh	delik, gedik
şūretā	görünüşte
sūret-pezir	hâsıl olan, meydana çıkan
sūr-ı İsrāfīl	İsrafil'in kıyamet kopacağında öttüreceği boru
sūy	taraf, cihet, yön
sūzān	yakan, yakıcı; yanan, yanıcı
sūziş	yanma, yakma; tesir etme, dokunma; yürek yanması, büyük acı
sūbhā	çekilen tespih, tespih tanesi
sūbhā-keş	tespih çeken
sūbhān	Allah
sūhān-dān	söz bilen, güzel söz söyleyen
sūkker	şeker
sūm	dört ayaklı hayvanların tırnağı
sūmme	sonra; tekrar ve tekrar
sūrme-dān	sürme kabı, sürme hokkası
sūrūc	eyerler, at takımları
sūrūr	sevinç
sūvār-ı esb	ata binen, ata binici
sūveydā	kalbin ortasında bulunduğu sanılan kara benek; kalpteki gizli günah
sūyūf	kılıçlar
şādī	memnurluk, sevinçlilik, gönül ferahlığı
şafaḡ	gurubdan sonraki alaca karanlık, güneş doğmadan önceki alacakaranlık
şafaḡ-gūn	şafak renkli, kızıl
şāfi	şifa veren, verici, hastayı iyi eden; kifayet eden, yeter görünen
şāh-bāz	bir cins iri ve beyaz doğan; yiğit, şanlı, gösterişli (adam)
şāhen-şāh	en büyük, padişah, şah, padişahlar padişahı şahlar şahı
şāh-ı merdān	Hz. Ali
şāhi	şaha, hükümdara mensup, şah ile ilgili; şahlık, hükümdarlık
şakḡ	yarma, yarılma, çatlama, yırtılma; kırma; yarık, çatlak
şal-bāf	şal dokuyan
şām	akşam
şecā'at	yiğitlik, yüreklilik
şedd	sıkı bağlama, sıkı bağlanma, sıkma

şefî	şefaât eden, bir suçun bağışlanması için aracılık eden
şefî'ül-müznibîn	(günahların bağışlatıcısı) Hz. Muhammed
şehbâz	bir cins iri ve beyaz doğan; yiğit, şanlı gösterişli (adam)
şeh-râh	işlek yol, ana yol, cadde; şaşırılması mümkün olmayan doğru ve açık yol
şekîb	sabır, tahammül
şekk	şüphe, zan, tereddüt
şemm	koklama, koklanma, koku alma
şer [◌]	Allah'ın emri, ayet, hadis, icmâ-ı ümmet ve kıyâs-ı fukahâ esasları üzerine kurulmuş olan din kaideleri
şerer	kıvılcımlar
şerha	dilim; kesilmiş, dilinmiş şey, parça
şerî [◌] at	doğru yol; Allah'ın emri; âyet, hadis ve icmâ ümmet esaslarına dayanan din kaideleri
şerîk	ortak; ders, mektep, medrese arkadaşı
şerm	utanma
şikem	karın
şimşîr	kılıç (aslı "şemşîr" dir)
şinîd	işitme
şîr	aslan, süt, yiğit, yürekli
şîrîn	tatlı, sevimli, cana yakın, sempatik
şitâbân	acele eden, çabuk olan, koşan, seğirten
şu [◌] â [◌]	ışın, güneşten veya başka bir ışık kaynağından uzanan tel tel ışıklar
şürîde	karışık, perişan; aşık, tutkun
şüde	gitmiş, giden; ölmüş
şühüd	şahitler, tanıklar; maddî; vücut bulma, var olma, görünme
şümû [◌]	balmumları, mumlar
şürû [◌]	başlama
şürür	şerler, kötülükler, fenalıklar, kavgalar, gürültüler
şütür	deve
şüyû [◌]	duyulma, yayılma, bilinme, dağılma
tâ	kadar, dek, değin
ta [◌] ab	yorgunluk; sıkıntı, zahmet, meşakkat, eziyet
ta [◌] addüd	birden çok olma, çoğalma, sayısı artma

ta ^ʿ allüm	öğrenme, öğrenilme, okuyarak, ders olarak öğrenme, elde etme
ta ^ʿ ām	yemek, aş
ṭabāk	tabak (kap); ince kat
tafṣīl	etrafıyla, etraflı olarak bildirme, uzun uzadıya anlatma, açıklama
taḥkīk	doğru olup olmadığını araştırma, meydana çıkarma; doğru, gerçek
taḥrīr	yazma, yazılma
taḥvīl	değiştirme, değiştirilme, çevirme, döndürme; borç senedi, aksiyon
ṭāirān	uçucular, uçanlar; kuşlar
ṭāk	bina kemeri; yarım daire şeklinde kap ve pencere üstü; kubbe, kümbet
tākī	günahtan, haramdan kaçınan, dinine bağlı kimse; iki imamdan biri
taḥrīr	yerleştirme, yerleştirilme; sağlamlaştırma, sağlamlaştırılma; anlatım; resmî olarak yazıyla bildirme; siyasî nota; tapuda mülkünü başkasına sattığını söyleme; eskiden resmî dairelerden, sadece mühürlenmiş olarak Bâbîâli'ye gönderilen yazı
taḫṣīr	kısaltma; bir işi eksik yapma; bir şeyi yapabilirken çekinip yapmama; kusur etme; kabahat, suç, günah
taḫyīd	kayıt ve şartla bağlama, şart koşma; bağlama; harfe nokta ve hareke koyma
ṭaleb	isteme, istenme, dilenme; istek
ṭālibān	talipler, isteyenler; öğrenciler
ta ^ʿ n	sövme, yeme; ayıplama
tār	karanlık; tel, saç teli
tārāc	yağma, talan, çapul; yağma etme, talanlama
ṭard	kovma, sürme, uzaklaştırma; vazifeden, mektepten uzaklaştırma
ṭarḥ	atma, koma, bırakma; dağıtma, bölme, tayin
tārīk	karanlık
tārīk	terk eden, bırakan, vazgeçen
ṭarīkat	Allah'a ulaşmak arzusuyla tutulan yol, tasavvufi mesele
tār ü mār	karmakarışık, dağınık, perişan
taṣavvur	zihinde şekillendirme kurma; göz önüne getirme; istek arzu
ṭāvus	tavus kuşu
ṭayrān	kuşlar
ṭayy	dürüp bükme, sarma, katlama; atlama, üzerinden geçme; çıkarma, yok etme
ta ^ʿ zim	büyüklenme, ululama, büyük sayma, saygı gösterme

ta ^{z̄ir}	azarlama, paylama, takdir etme
ta ^{ziye}	baş sağlığı dileme; Ca'ferî mezhebinde olanların muharrem ayında yaptıkları matem merasimi
teber	balta; dervişlerin taşıdıkları uzun saplı ve yarım ay şeklindeki balta; meşin bıçağı
teb ^{iz}	kısım kısım ayırma, paralama
tecerrüd	soyunma, çıplak olan; her şeyden boş olma, her şeyden uzak olan
tecliye	cila verme, verilme
tefhîm	anlatma, anlatılma, bildirme, bildirilme
tēhî	boş, boşuna, hünersiz, marifetsiz; bilgisiz, boşu boşuna, nafile
tek	koşma, seğırtme
telh-kām	damağı acı, kederli
temyîz	ayırma, ayrılma, seçme, seçilme; iyiyi kötüden ayırt etme
tenāvül	alıp yeme, alınıp yenilme
teng	dar, sıkıntılı (şey,yer); küçük; denk, eşya, yük, dengi; sıkı, yapışık; zavallı; nadir; zor; ince; bağ, kayış
ten-perver	kendini beslemeğe, rahatına düşkün
tensîm	cennetdeki ırmaklardan birinin adı, kabartma, kubbeli yapma,yapılma
tenvîr	ışıklandırma, aydınlatma
tenzîl	indirme, azaltma, aşağı düşürme; Kur'an-ı Kerim
tercî ^â	geri çevirme, döndürme; tekrarlama
terķîm	saygı gösterme, ululama
tersān	korkak, korkan
tervîh	rayıha, koku verme, verilme, kokusunu artırma; rahatlandırma, rahatlandırma
tesbîh	"sübhânallah" kelimesini söyleyerek Allah'a tazim etme; tespîh
teslîş	üçleme, üçe çıkarma; Hıristiyanlık'ta Allah'ın üç olduğuna inanmak
teşbîh	benzetme, benzetilme
teşne	susamış
teşne-gān	susamışlar, istekliler
teşvîş	kariştirme, karmakarişik etme
tev'em	ikiz; eş, benzer
tevbe-i nasūh	bozulması imkânsız tövbe
tevessül	sarılma, inanma, sebep tutma, başvurma, girişme

tevfīk	uydurma,uygunlaştırma;Allah'ın yardımına kavuşma
tevlid	doğurma, doğrulma, doğurtma
tevvāb	kullarının tövbesini kabul eden Allah, çok tövbe eden
tezelzül	sarsılma, sallanma, ırgalanma
ṭıyn	çamur, balçık
tīmār-hāne	tımarhane, akıl hastanesi
tīr	ok
tīre	bulanık, kara, karanlık
tīşe	balta, nacak; keser
tū(y)	kat, katmer
tūde	yığın, küme
ṭuğyān	taşma, taşkınlık; azgınlık, coşkunluk
tuhfe	hediye, armağan; yeni çıkma, hoşça gider, güzel şey
ṭūl	uzunluk, boy; zaman çokluğu, uzun müddet
ṭulū [←]	doğma, doğuş
tūtīyā	kadınların gözlerine çekilen sürme
tūrāb	toprak
türrehāt	saçma sapan sözler
tūvān-ger	zengin, paralı
ṭubūdiyyet	kulluk, kölelik; aşırı bağlılık
ṭudvān	düşmanlık, haksızlık, zulüm
ṭuḳār	şarap, lüks mobilya
ṭulūm	ilimler, bilgiler
ṭulyā	pek (daha, en çok); yüce
ṭurūc	yukarı çıkma, yükselme, ağma
ṭuryān	çıplak
ṭuşāt	asiler, itaatsizler, zorbalar; günahkârlar
ṭuzlet	bir yana çekilip kendi kendine tenhada yaşama, yalnızlık köşesine çekilme
üftāde	düşmüş, düşkün, biçare; âşık
üfūl	batma, kaybolma, görünmez olma; ölme
ülfet	alışma, kaynaşma; görüşme; dostluk, ahbablık; huy etme
ümem	ümmeçler
üm̄m	ana, anne; yıl; kaynak, çıkış noktası

üm̄m	ana, anne; yıl; kaynak, çıkış noktası
ünsiyyet	alışkanlık, ahbablık, arkadaşlık
va ⁴ d	söz verme, üstüne alma; yapılmasına söz verilen şey
va ⁴ d ü va ⁴ id	iyi ve yıldırıcı, ürkütücü şeyler, vaat etme
vācib	terki caiz olmayan, yapılması gerekli; yapılması şer'an lüzumlu olan, farz derecesine yakın bulunan
vācibe	yapılması vacip derecesinde lüzumlu şey
vāfi	yeter, tam, elverir; sözünde duran, sözünün eri
vāhid	tek, bir
vāhime	kuruntu kurma hassası
vaḳfe	durak, durulacak yer; hacıların Arafat'ta durmaları; duraklama anı
vāḳi ⁴ a	vuku bulmuş, olmuş bir iş, gerçek; rüya, düş; cenk, savaş
vālid	baba
Vāmīḳ	Vāmīḳ ile Azra hikâyesinin erkek kahramanı
-vān	bakıcı, koruyucu manalarına bileşik kelime yapar
-var	benzetme edatı, gibi, kere, defa; malik, sahip, lâıyıklık, uygunluk
vārid	gelen, vasıl olan, erişen
vāridāt	gelir, hatıra gelen, içe doğan şeyler
vāşıl-ı Allah	bütün gerekli mertebelerden geçerek Allah' a kavuşan, ulaşan kimse
vāye	nasip, kısmet
vāz ⁴	koyma, konulma; tayin etme; kurma, icat etme
veche	yüz, yan, taraf, semt
veliyy	Allah'ın 99 adından biri; sahip; bir çocuğun her türlü hareketinden ve hâlınden sorumlu olan kimse; ermiş, eren
verā	arka, geri, öte; başka, gayri; kış, geri; dübü
verd	göl
-veş	gibi manasını veren bir benzetme edatı
vird	belli zamanlarda okunması adet olan Kur'an cüzleri, duaları
vird-i zebān	diline dolama
vukūf	durma, duruş; bir hâlde, olduğu gibi kalma; anlama, bilme, öğrenme, bilgili, haberli
vuzū ⁴	abdest alma, abdest
vuzūh	açık ve belli olma, anlaşılır olma; açıklık aydınlık; ifadede açıklık

vücūhāt	yüzler, çehreler; bir memleketin ileri gelenleri; Kur'ân-ı Kerîm'in bazı okunuş tarzları
vükûl	biriyile işe girişme, işbirliği
vülûc	girme, sokulma
yān	hastanın sayıklaması
yāne	havan, dibek
yāver	yardımcı, imdatçı
yed	el; kuvvet, kudret, güç; yardım; vasıta; mülk
yek	bir, tek, birlik, bir oluş
yek-sān	düz; bir, beraber; her zaman, bir düziye
yemm	deniz
yeser	kolaylık; ip, yün gibi şeyleri bükme; birinin sağ tarafından gelme; okla kumar oynama
yevm	gün
Yezdān	(Zerdüşterde) hayır ilâhı; Allah
yūze	dilenci, zağar, ağaç özdeği
yüsr	kolaylık, rahat, zenginlik
zād	azık, yiyinti
zāğ	karga
zāhm	yara
zāhm-ı sīne	göğüs yarası
zāid	artan, artıran; lüzumsuz, gereksiz
zā'if	zayıf, güçsüz, kuvvetsiz; gevşek; tembel
zāil	sona eren, devamlı olmayan, geçen, geçmiş olan
zālām	karanlık, haksızlık
zār	ağlayan, inleyen; zayıf, dermansız; inleme, ağlayış
zarā	mihnet, keder, sıkıntı, belâ; şiddet
zebān	dil, lisan, lehçe
zeber	üst; üst derecede bulunan kimse, amir
zēbih	kesilmiş veya kesilecek kurban; Hz. İsmâil ile Hz. Muhammed'in babası Hz. Abdullah'ın lakabı
zed	vurulmuş, çarpılmış, tutulmuş, uğramış
zed	vurma, döğme

zehre	öd, safra, yiğitlik, cesaret
zelīl	hor, hakir, alçak, aşağı tutulan, aşağılanan
zemm	yerme, kınama, ayıplama
-zen	“vurucu, vuran, atan, çalan” manalarına gelerek birleşik kelimeler meydana getirir
zen	kadın
zenb	günah, suç, kabahat
zencī	kara, siyah zenci
zeneb	kuyruk
zer	altın, akçe, para
zer <	ekme, tohum saçma; ekilmiş ekin
zer	sarı
zerd	sarı; solgun, soluk
zerḳ	bir su veya sıvı ilacı şırınga ile verme; sofuların giydiği mavi cübbe; dindar görünme; ikiyüzlülük, riya, hile
zerrāt	zerreler, pek ufak parçalar
zer-tār	altın tel, sırma; güneş ışını
zevāl	yerinden ayrılıp gitme, zail olma, sona erme; güneşin başucunda bulunma zamanı, öğle vakti; bozulma, yenilme
zeyn	süs, bezek
zıll	gölge; koruma, sahip çıkma
zi-	“sahip” manasına kelimelerin başlarına getirilerek birleşik kelimeler yapar
zillet	hakirlik, horluk, alçaklık, aşağılık
zindiḳ	zındık, münafık, allahsız, ahirete inanmayan
zir̄	alt, aşağı; tiz perde
zir ü zeber	alt üst
ziver̄	süs, bezek
ziyā	ışık, aydınlık
ziyā-güster	ziya saçan, ışık yayan
ziyān	zarar, kayıp
zuhūr	görünme, meydana çıkma, baş gösterme türeme
zunūn	zanlar, sanılar
zurū	inek ve benzeri hayvanların memeleri

zühd her türlü zevke karşı koyarak kendini ibadete verme
zül alçalma, horluk, hakirlik

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. ŞİİR İNDEKSİ

		ÇALIŞMA ORJİNAL			ŞİİRİN
		SAYFA	SAYFA	KIT'A	KAFİYE
		NO	NO	SAYISI	DÜZENİ
Gazeller					
1	Bildiğın̄ unut s̄alik isen p̄ire uyunca İzh̄ar-ı Œul̄um eyleme esr̄arı tuyenca	32	50	7	aa ba ca da
2	Ey olan daŒva-yı m̄a u men ile H̄akdan c̄ud̄a Hemçü ahvel iden işb̄at-ı v̄üc̄ud-ı m̄a'ad̄a	33	5	9	aa ba ca da
3	Ȳa 'Alim̄ u ȳa 'Azim̄ u ȳa Rahim̄ u z̄ü'l-'at̄a N̄am-ı pak̄in̄ ile bu div̄ana itdim ibtid̄a	34	2	8	aa ba ca da
4	Ȳa Res̄ul̄ü'l-H̄ak mahb̄ub-ı cen̄ab-ı Kibriȳa Ahmed ü Mahm̄ud Eb̄ü'l-K̄asim̄ Muḩammed Muḩtafa	34	2	8	aa ba ca da
5	Ş̄ah-ı ikl̄im-i ris̄aletdir Muḩammed Muḩtafa Ca-niş̄in-i m̄ülk-i vahdetd̄ür Muḩammed Muḩtafa	35	4	5	aa ba ca da
6	Nedim̄-i H̄ak Hat̄ib-i minber kavseyn-i ev-edna İm̄am-ı Enbiȳa v̄ü kıble-i dünȳa v̄ü maf̄iha	36	3	7	aa ba ca da
7	K̄ane li isn̄a'şere der'an li sihem̄ü'l-k̄az̄a H̄afiz̄a harz̄a biiznillah min küllil bel̄a	37	3	5	aa ba ca da

41	Mevleviyim dökerim eşk-i teri döne döne Çün felek şuhelene dil-i kameri döne döne	59	50	5	aa ba ca da
42	O dem ki eylediñ vaz-ı kadem ʿarş-ı berin üzre Bülend-i ferşden ta ʿarşa fazlıñ mürselin üzre	59	49	5	aa ba ca da
43	İdenler semm-i büy-ı müy-ı hāl ʿanberin üzre Didiler düd-ı ʿanberdir gadār-ı ateşin üzre	60	49	6	aa ba ca da
44	Hak için düşmez riyā ehli şalat u rüzeve Çünkü zer virmez tüvān-ger bi-bahadır yūzeve	60	51	5	aa ba ca da
45	Gelmeden tolmuşdı cāmī-i imān şaf şaf Şer-i mihrābına yüz tutmağa merdān şaf şaf	61	34	13	aa ba ca da
46	Qalbi jengār-ı gubār-ı mā-sivādan eyle şaf Vech-i dilberden ola ta perde-i zülf inkişāf	62	35	5	aa ba ca da
47	Nāzenin ʿomrini itme kıl u kāl ile telef Hāl-i taḥşil eylemekdir iki ʿālemde şeref	63	35	5	aa ba ca da
48	Her seher vird-i zebānın ola ezkar-ı latif Seni tā mazhar-i elṭāf ide itār-ı latif	63	34	5	aa ba ca da
49	Ey olan menşūr kerremnā-yıla zāt-ı şerif Ahsen-i takvimde halk itdi çün Rabbü'l-latif	64	35	5	aa ba ca da
50	Eşk-i hünāb-ile cismiñ lāle-zār it hemçü tağ Nār-ı aşk-ıla Yaküb sineñde aç dağ üzre dağ	64	33	5	aa ba ca da
51	Yüzün uşşāka eyler yā nebī nūr āyetin iblāğ Hüve'l-Hak vedduha vechin dahī vel'leylidir aşdağ	65	33	5	aa ba ca da

- 30 Kalmışam girdāb-ı nefis içre İlahî kıl meded 52 13 5 aa ba ca da
Kıl meded ey pādīşehler pādīşāhı kıl meded
- 31 Ey Kelīm-i li-meallah mahrem-i sırr-ı Aḥad 52 14 5 aa ba ca da
Vey Nedīm-i bezm-i ḥāş-ā-ḥās Allahü'ş-şamed
- 32 Behr-i Yūsuf gerçi şod-nisvān-ı Mısri dest-berid 53 14 5 aa ba ca da
Yā Resūlallah dū şakḳ şod meh benānī tū ki did
- 33 Ey lisān-ı zikr ile ḳānī olan merd-i merid 54 14 5 aa ba ca da
Kendözin taḳlīd ile ʿadd eyleyen ʿaşra ferid
- 34 Gevher-i sırr-ı velāyet kānı şāh-ı Naḳşibend 54 15 5 aa ba ca da
Küntü kenzin mahzen-i pinhānı şāh-ı Naḳşibend
- 35 Her ki der-bāğ-ı ṭarīkat şod hezār-ı Naḳşibend 55 15 5 aa ba ca da
Meyl-i kühl-i çeşm-i cān-sāz der-hār-ı Naḳşibend
- 36 Olmak istersen cihānda ser-bülend 56 15 5 aa ba ca da
Naḳşibend ol Naḳşibend ol Naḳşibend
- 37 Yār gamı çek derd-ile ḳaddīn bükülünce 56 50 5 aa ba ca da
Sen ağla cihān ḥalkı bakup saña gülünce
- 38 Dilimde ʿaynım gam cāna firāvān oldu gitdikçe 57 51 5 aa ba ca da
Yine hicrinle seyl-i eşkim ʿummān oldu gitdikçe
- 39 Mahv kıl ḥāşak-i cismiñ nar-ı ʿaşka ḥarḳ ile 57 51 6 aa ba ca da
Zāil olmaz zūlmet-i hestī ziyā-yı berḳ ile
- 40 Gönül mağbūn-ı dehr olma o bakmaz pīr ü gencine 58 50 5 aa ba ca da
Geline vakt-i mevʿuduñ gözetmez bir ü pencine

19	Yā Resūlallah nola nūr olsa ʿayn-ı āfitāb Her seher hāk-i deriñ kehl-ile olur kām-yāb	45	6	5	aa ba ca da
20	Kesr-i kalb-i ʿārif-i ʿirfāna izhārdür sebab Rihte-i şāh-ı dırahte niteküm bārdır sebab	45	7	7	aa ba ca da
21	Ya ilāhī eyle tavāf kūy-ı maḥbūbuñ naşib Çünki kıldiñ müznib-i mecrūha dergāhiñ tabib	46	6	5	aa ba ca da
22	Sunmadiñ meclisde cām itdiñ beni cānā ğarib Şāh-ı gülde oldı gūya bülbül-i şeydā ğarib	47	6	5	aa ba ca da
23	ʿAşık-ı mest ile itmez ihtilāṭ āyık mizāc Bāde-i engür ile nā-mümkündür itmek imtizāc	47	11	5	aa ba ca da
24	Ey derd-ile efġān iden eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec Yā hüzn-i dil nālān iden eş-şabr-ı miftāhü'l-ferec	48	11	10	aa ba ca da
25	Şāh-ı kevneyn eyledikte kâbe kavseyne ʿurūc Şevk-ile bir bir çerāġān itdi her kevkeb-i burūc	49	10	5	aa ba ca da
26	Tevekkül eyle Allaha bu gavgayı şikemden geç Kānāʿat kenzini bul derd-i dīnāru dermeden geç	49	10	5	aa ba ca da
27	Bāña bu günde ğam-ġüsār bulunmadı hiç Enis ü hemdem olur yār-ı ğar bulunmadı hiç	50	10	6	aa ba ca da
28	Mürşidin mertebesin fehm ider erbāb-ı reşād Cevherin kadrini sarrāf bilür ne ḥaddād	50	14	5	aa ba ca da
29	Biz kұлuz sen Hālik-i yezdānsin yā Rab meded Biz günehkār ʿāşī sen Ğufrānsin yā Rab meded	51	13	5	aa ba ca da

8	Kāmil oldur sālīk-i silk-i Resūlu'llah ola ‘Alīm oldur maḥrem-i esrār-ı ehlu'llah ola	38	52	7	aa ba ca da
9	Yandır dilimi ‘aşk-ile yā Ḥazret-i Mevlā Pervāne gibi şevk-ile yā Ḥazret-i Mevlā	38	52	5	aa ba ca da
10	Meclis-i va‘za varub pendini itme istimā‘ Dergeh-i mollāya var gūş eyle nāyı kıl semā‘	39	33	5	aa ba ca da
11	Kande baksam görinen ey dost cemālindir baña Hem-demim sırren ve dırārdır ḥayālindir baña	39	4	5	aa ba ca da
12	Yā İlahī virdiğün envā‘-ı ni‘metdür baña Dilde imān cānda rāhat tende şihḥatdur baña	40	2	5	aa ba ca da
13	O yārin zūlf-i zenciriñ çeker sevdāsıyuz cānā Perišan ‘aql ile şahrā gezer sevdāsıyuz cānā	41	5	5	aa ba ca da
14	Olsa taqdīr-i Hüdā kār itmez tedbīr āña Mümkün olmaz re’y-i ‘aql u fikr-ile tedbīr āña	41	4	7	aa ba ca da
15	Cānib-i Ḥaḫdan gelen ey dil ‘ināyetdir sāña Cūd-ı iḥsānı kamu eltāf-ı ni‘metdir sāña	42	4	5	aa ba ca da
16	Kāne fī fevku'l-‘uḫul isnā ‘aşere burcu'l-‘alā İnnehüm kānū yefīzu lillā revā ḥünsā	43	3	6	aa ba ca da
17	Cāy eyle gönül murguna gülzārını yā Rab Her şubḥ u mesā yād ide ezkārını yā Rab	44	5	5	aa ba ca da
18	‘İzzet-i ma‘nā dilerseñ zūllī eyle irtikāb Ḥāke rū-māl olduğından secde olmuşdur tevvāb	44	6	5	aa ba ca da

52	‘Arṣa-i s̄inemde kurdı p̄adiṣah ‘aşk otağ Nūr-u vechinden derūn-ı dilde yandırdı çerāğ	66	33	5	aa ba ca da
53	Ey iden şehru’llah Ḥakḳı kendine t̄arik u teng İhtilāf-ı mezheb ile d̄aimā hayrān u deng	66	38	7	aa ba ca da
54	Sayf-ı ‘aşk-ı Ahmedi kim c̄anına kıla silāh Şāh-ı merdāndır ki ceyš-i nefesine bulur necāh	67	11	5	aa ba ca da
55	‘Aşık olub ‘aşk āteşine it dili maṭbah Pirin nefesinden ana ur zikr-ile minfah	68	13	5	aa ba ca da
56	Senin z̄illīñ virir nūr āfitāba yā Resūlallah Anıñ çün düşmedi sāyen tūrāba yā Resūlallah	68	46	6	aa ba ca da
57	Dil-i pūr-teşnemi kandır şerābe yā Resūlallah Fırāk ‘ataş-ıla döndüm kebābe yā Resūlallah	69	46	5	aa ba ca da
58	Baña meftūh kıl b̄abū’s-selāmı yā Resūlallah Değişmem ravzana d̄arū’s-selāmı yā Resūlallah	69	49	5	aa ba ca da
59	Ne şod hüşyār ebed mest-i elestī yā Resūlallah Ezān-ı m̄ail dilim ber-mey peresti yā Resūlallah	70	48	6	aa ba ca da
60	Riyāz-ı ravzana bir ‘andelībim yā Resūlallah ‘Aceb ger nide z̄ar-ı b̄i-şekibim yā Resūlallah	71	47	5	aa ba ca da
61	Ümīd-i vaşlına dil mübtelādır yā Resūlallah İşi leyl ü nehār rāh-ı fezādır yā Resūlallah	71	47	6	aa ba ca da
62	Ma‘iyyet sırrı çün günden ‘ayāndır yā Resūlallah Velī gū sözlere nisbet nihāndır yā Resūlallah	72	48	6	aa ba ca da

63	Vucūdum āteş-i ʿaşkıñla yandır yā Resūlallah Çerāğ-ı ʿalbi şevkıñle uyandır yā Resūlallah	73	48	6	aa ba ca da
64	Vişāl-i kūyuña ʿaşk rehberimdir yā Resūlallah Hużūra tuhfe cān-ile serimdir yā Resūlallah	73	46	7	aa ba ca da
65	Hakka her ān işin seyr-ü seferdir yā Resūlallah Sulūkuñdan melek de bî-haberdir yā Resūlallah	74	47	9	aa ba ca da
66	Beni şeydā iden rūy-ı gülündür yā Resūlallah Bana hem-hāl u hem-derd bülbülündür yā Resūlallah	76	45	6	aa ba ca da
67	Seheri derd-ile her kim diye sübhān Allah Cūd-ı lütfundan ider derdine dermān Allah	76	49	5	aa ba ca da
68	Sūy-ı dosttan bū virir ʿuşşāka esdikçe riyāh Mürğ-i kudsidir peyām-ı yār için açmış cenāh	76	12	5	aa ba ca da
69	Zikriñ cüyüş it baña yā Rab muʿin-i rūh ʿAvniñle Mekke-i dil ola feth-ile fütüh	77	12	5	aa ba ca da
70	Her mürīdi kim tariqatde ola münkād-ı şeyh Cāhid-i vāfi'llahda yāver olur imdād-ı şeyh	77	12	5	aa ba ca da
71	Kangı sālik kim ola ez cān u dil teslīm-i şeyh Vācib olur ba'de taʿzīm-i Hudā tekrīm -i şeyh	78	13	5	aa ba ca da
72	Kişi taqlid ile olur mı şūfi Libās itse ridā vü şāl u şofi	79	57	16	aa ba ca da
73	Olanlar mahrem-i sırr-ı serāy-ı lî meallah Serir-i lā-mekānda giydiler tēc-ı şehinşāhı	80	58	12	aa ba ca da

74	Şayd-ı dil dehr-i zenin gerçi müdāmī dāmı Görmeden rüzın irer cāne meşāmı şāmı	80	55	5	aa ba ca da
75	Hāk-i zīr-i kademīñ efser-i ser itse kişi İrişür mihr gibi evc-i mu'allāya başı	81	54	9	aa ba ca da
76	Mekteb-i'aşka iriş gör nüsha-i kübrayı Oda yak bu varağ-ı mesele-i fetvayı	82	58	5	aa ba ca da
77	Muħkem ol emr-i 'ubūdiyyetde ey dil miħ gibi Bekle mürşid kapusunda şıdğ-ıla gülmīħ gibi	82	58	5	aa ba ca da
78	Hestī ān ger nebūdi ne 'adem zi-nīsān bedī Seyn-i insān ger nebūdi evvel ahir ān bedī	83	53	7	aa ba ca da
79	Mevc-rā bā-baħr diden der-nazar-ı yeksān bedī Rüy-ı vahdet-rā be-kesret dīdenet āsān bedī	84	53	6	aa ba ca da
80	Hikmetinden ibtidā Ĥak halk-ı ervah eyledi Kim anıñ nūrın belā bābına miftāħ eyledi	85	56	5	aa ba ca da
81	Ömrüm tükendi sehv-ile işyān tükenmedi Tul-ı 'emelle gaflet ü nisyān tükenmedi	86	58	5	aa ba ca da
82	Sırr-ı Bārī cümle insāne 'ayān söylenmedi Dilde maħfī oldu rāz-ı nihān söylenmedi	86	55	6	aa ba ca da
83	Görelden vech-i yāri mihr-i enverden ğınā geldi Ziyā bahşende-i eflāk-ı aħterden ğınā geldi	87	55	10	aa ba ca da
84	Bugün ol meh-cebīnim bende sine geç nigāh itdi Anınçün dūd-ı ahım 'ālemi cümle siyah itdi	88	59	5	aa ba ca da

- 85 Devā cūy-ı zā'ifin derdinin dermānıdır şerhi 88 59 5 aa ba ca da
 Hāḳiḳatde nice dil-hastanın Loḳmānıdır şerhi
- 86 Yā İlāhi kerem it hicr-ile sūz itme beni 89 52 6 aa ba ca da
 Māil-i 'işve-i dünyā-yı 'acūz itme beni
- 87 Ey hüviyyet bāğının şad-berg-i vird-i aḥmeri 90 54 10 aa ba ca da
 'Andelībindir kamu cins-i melek ins ü peri
- 88 Her nebinin nūr-ı Aḥmed oldığıçün māyesi 91 54 5 aa ba ca da
 Her birinin mu'cizeyle oldı berter pāyesi
- 89 Toğıcü evc-i nübüvvetde Muḥammed güneşi 91 53 6 aa ba ca da
 Nūr-ı imāne getirdi bütün ehl-i Ḳureşi
- 90 Kisve-i ehl-i ḥāḳiḳatdir külāh-ı Mevlevi 92 56 9 aa ba ca da
 Tāc-ı āşḥāb-ı kerāmetdir külāh-ı Mevlevi
- 91 Cām-ı 'aşḳı neşv idüb sekrān olan añlar bizi 93 59 12 aa ba ca da
 'Aşḳ-ıla bī-huş-ı ser-gerdān olan añlar bizi
- 92 Ey şeh-i mülk-i risālet vey ḥabib-i ḥāş-ı Hāḳ 93 35 5 aa ba ca da
 Mīhr-i vechiñ görmeğe kanlar saçar her gün şafaḳ
- 93 Gör yanan şun'-ı şifātından 'ayandır zāt-ı Hāḳ 94 36 7 aa ba ca da
 'Ālem olmuşdur basiret ehline mirāt-ı Hāḳ
- 94 'Aşıḳa her dem belā vü derd u ğamdan 'ayş gerek 95 37 5 aa ba ca da
 Loḳması hūn-ı ciğer-nuş-ı müdāmi niş gerek
- 95 Muḥammed Muştafānın ḥāşş-ı yar-ı ğarıdır şiddiḳ 95 36 5 aa ba ca da
 Enis ü hem-dem ü hem mūnis ü hem yarıdır şiddiḳ

- 96 Hüs̄n ilinde şayd iderse ʿāşık-ı şayyād-ı ʿaşk 96 37 5 aa ba ca da
Kendi dām-ı kākūlünden eyemez āzād-ı ʿaşk
- 97 Kim içerse dest-i mürşidden eğer şah̄bā-yı ʿaşk 96 36 6 aa ba ca da
Bildirir rāz-ı derūnun gul̄gul-ı mīnā-yı ʿaşk
- 98 Gülşen-i ʿuşşāk-ı k̄albe konsa mürğ-i rāz-ı ʿaşk 97 37 5 aa ba ca da
Nağme-sāzı ene'l-Hak̄dan gelür āvāz-ı ʿaşk
- 99 Rū-nümā olsa felekden perde-i leyl-i celāl 98 40 7 aa ba ca da
Vardur elbetde verāsında anīm nūr-ı cemāl
- 100 Ey vücūdī ʿāleme rah̄met olan şāh-ı rūsūl 98 39 5 aa ba ca da
Olmasāñ bulmazdı ʿālem vuşlat-ı Hak̄ka sebil
- 101 Tūr-ı tende tebehur nāṭika pīrādur dil 99 40 7 aa ba ca da
Cān-ı Mūsāsına nūr-ı yed-i beyzādur dil
- 102 K̄ulların ḥālī İlāhī sāña ma'lūm mı değıl 100 39 6 aa ba ca da
Her biri emrine biñ cān-ıla maḥkūm mı değıl
- 103 Bende-i sulṭān-ı ʿaşk ol dergehinde ol zelīl 100 39 5 aa ba ca da
Sālikan-ı rāh-ı Hak̄ka nūr-ı ʿaşk oldu delīl
- 104 Pertev-i zāt-ı Hūdānın nūr-ı şemsidir gönül 101 40 5 aa ba ca da
Feyz̄-bahş-ı āsumān u ʿarş-u kürsīdir gönül
- 105 Ki būd yā Rab be-ehl-i derd-i hem-rāzī künem 101 42 6 aa ba ca da
Der-i hevāyet bā pūr tevḥīk pervāzī künem
- 106 Bāña iḥsān ider dil-hāhımı Sübhāndan istersem 102 41 5 aa ba ca da
Hudā muṭī iken lāyık değıl sulṭāndan istersem

- 107 Yâ Rabb ān der be-nümā ki ne-būd der-bānem 103 43 6 aa ba ca da
Ki bedr dū gam vaşl-ı tū der-i o der mānem
- 108 V'ışrah lenā sudūrenā yā hāliku'l-ārşu'l-āzīm 104 41 5 aa ba ca da
Yessir lenā emūrenā yā vāhidu'l-ferdu'l-kadīm
- 109 Ey vücūdı nūr-ı maḥz-ı mihr-i envār-ı kadīm 105 41 8 aa ba ca da
Vey cemāli muşhaf-ı āyāt-ı Kur'ān-ı Kerīm
- 110 Baḥr-ı envār-ı Hüdādan halk olan dūr-dāneyim 106 42 7 aa ba ca da
Öyle dürrüm ki libāsım ne şedefdür yāneyim
- 111 Bilmedim aşk-ile nāfān olduğum mıdır suçum 106 42 5 aa ba ca da
Zikr-i Mevlā-yile giryān olduğum mıdır suçum
- 112 Yatma gönül Haḫdan utan vaqt-ı seher kum kum kum 107 41 5 aa ba ca da
Aç göziñi hābdan uyan vaqt-ı seher kum kum kum
- 113 Ne gördün süfiyā tekrar-ı zikr-i lā ve illādan 107 44 5 aa ba ca da
Virir her zerreler ma'nā haber tevḫid-i Mevlādan
- 114 Bilursiñ sırr-ı tevḫidi değil senden diyen ben ben 108 44 5 aa ba ca da
Ne āynımdır ne ğayrımdır müdām benden diyen ben ben
- 115 Şikāyet itme halka çekdiğin endūh-ı miḫnetden 109 44 5 aa ba ca da
Çıkar bir vaqt olur bārān-ı rahmet ebr-i rahmetden
- 116 Kūlı kurbānıyım sultān-ı aşkın 109 38 5 aa ba ca da
Mutī' emiriyim fermān-ı aşkın
- 117 Ednā kұлuyum fahr-ı resūlü's-şakāleynin 110 37 5 aa ba ca da
Ol nūr-ı aḫad Aḫmed-i Ceddü'l-Hasaneynin

- 118 Tarīk-ı mustaḳīm üzre nice irşad-ı nās itdiñ
Hatt-ı Hatım gibi şüretde şekl-i in'ikās itdiñ 110 38 5 aa ba ca da
- 119 Ey nübüvvet tahtının sulṭānı fahrü'l-mürselin
Şānına vārid Hüdādan rahmetü'l-'ālemīn 111 43 5 aa ba ca da
- 120 Olalı ey yār nār-ı 'aşkına yanık seniñ
Oldı dil pervāne-veş envārına lāyık seniñ 111 38 5 aa ba ca da
- 121 Haḳīkī yarı bul ey dil mecazī yarı neylersin
Seni mehcūr-ı didār eyleyen aḡyāri neylersin 112 43 5 aa ba ca da
- 122 Bülbül gibi ey hāce gülistan okudursun
Bir cüz'ide kül nüsha-i 'irfān okudursun 112 44 5 aa ba ca da
- 123 Emr-i Haḳkī tutmayan ādem şerī'atden çıkar
Rāh-ı pīre gitmeyen sālīk tarīkatden çıkar 113 18 5 aa ba ca da
- 124 Haḳīkat remzini zan itme erbāb-ı mecaz ānlar
O rāzı nūr-ı 'irfān-ile yine ehl-i rāz ānlar 114 19 5 aa ba ca da
- 125 Gedāyım şüretā ma'nāda taht-ı'izz u cāhım var
Değişmem tac-ı hakkana serimde bir külāhım var 114 18 5 aa ba ca da
- 126 Mü'min oldur ki muḥarrem günine hürmet ider
'Uzlet-i halk-ile mātem-kede-i halvet ider 115 20 7 aa ba ca da
- 127 Bī-harf ü dehen ehl-i feṣāhat neye dirler
Hāl-ile suhan-ı küy-ı belāḡat neye dirler 116 21 7 aa ba ca da
- 128 İzn-i şāhen-şeh ile tavr-ı sūhan-dāne kemer
'Arz-ı hāl ide du'a-güne faṣīh-āne kemer 116 22 15 aa ba ca da

- 129 Gönül ereni diyüb yā Rab tecellī-i cemāl ister 118 17 5 aa ba ca da
 Hītāb-ı müjde-i sehve terāniden vişāl ister
- 130 Saçın vel-leyl-i vechin ve'd-đuḥādır 119 16 5 aa ba ca da
 Cebinin kible-gāh-ı evliyādır
- 131 Maḥall-i nūr-ı sırr-ı lī meallahı fūādımdır 119 18 5 aa ba ca da
 S vā-yı Hāk heme kurbıma nisbet itrādımdır
- 132 O şah-ı bi-zevalım ʿālem-i maʿnā otağımdır 120 23 6 aa ba ca da
 Muʿallā ʿarş-ı şadr üzre dil-i ʿārif turağımdır
- 133 Metāʿ-ı vaşl-ı dildāra ne sım ü ne zerim vardır 121 18 6 aa ba ca da
 Kabül eylerse rāhında fedā cān u serim vardır
- 134 Bize lütf-ı mecīd oldı bu mevlūd-i Muḥammeddir 121 16 7 aa ba ca da
 Yine ʿuşşaka ʿid oldı bu mevlūd-i Muḥammeddir
- 135 Kelām-ı ehl-i Hāk dürr-i necef değıl de nedir 122 19 5 aa ba ca da
 Dürr-i ledüne derūnı şedef değıl de nedir
- 136 ʿĀşık olanın ʿādeti āh-ı seheridir 123 21 7 aa ba ca da
 Çeşminden akan derd-ile hūn-ı ciğeridir
- 137 Revān it eşk-i çeşmin ey gönül māh-ı muḥarremdir 123 16 5 aa ba ca da
 Ciğer hūn-ile al-i Muştafāya vakt-i mātemdır
- 138 Bilmem bu heves dilde hevā serde nedendir 124 20 6 aa ba ca da
 Maḥlab dil iken meyl-i dil ahırde nedendir
- 139 Eğnime giysem eğer lāḥur-ile birdir ḥaşır 125 22 5 aa ba ca da
 Ferş-i kem-hāb-ile bir ʿāşıqlara köhne ḥaşır

- 140 Cāme-i zer-tār-ile ʿindimde yek-sandır haşır 125 22 5 aa ba ca da
Rind-i mest-i ḥaba birdir ferş-i dībā vü haşır
- 141 Şerāb-ı ʿaşkı ey dil dest-i kudretten içenden şor 126 17 5 aa ba ca da
Olub ser-mest-i bāki cism-i fāniden göçenden şor
- 142 Sivādan geçdi dil mensūb-ı bāb-ı lutf-ı Mevlādır 126 16 6 aa ba ca da
Ne dil-pesend ümīd-i lutf-ı pāşadur ne mollādır
- 143 Kūlluk it Allaha gel ʿālemde sulṭānlık budur 127 17 7 aa ba ca da
Terk-i tecrid ol ʿalāikden Süleymānlık budur
- 144 Derd-i Ḥaḳdan dahā yeş ʿāşika merhem mi olur 128 21 5 aa ba ca da
Ġayr-i mātem-kede bir menzil-i cürüm mi olur
- 145 Tālib-i Ḥaḳ olanın rehberi pīrān olur 128 19 9 aa ba ca da
ʿAşḳ rehini bulanın gitdiği sūbhān olur
- 146 Feyz kim Resūl-i Ḥazret-i Yezdāndan gelür 129 20 7 aa ba ca da
Cāndır o cāna cānib-i cānāndan gelür
- 147 Eyā ḥabīb-i Hūdā ey nebi-i ḥaşū'l-ḥaş 130 29 6 aa ba ca da
Sana gulām olan oldu iki cihānda ḥalāş
- 148 Gerçi çıkmaz ʿārifin cehren dilinden şit-i ses 131 28 5 aa ba ca da
Ḥālī olmaz ḳalbi lekin zikr-i Ḥaḳdan bir nefes
- 149 Serserī gezme ṭarīḳ-i Ḥaḳḳa gir ey ebū'l-heves 131 27 5 aa ba ca da
Rūḥuñā zikr-i silāḥ it nefsiñi eyle feres
- 150 Cāiz olmaz bezm-i ʿārifde şerī'atden bahş 132 9 5 aa ba ca da
Münker-i gümrah ile sırr-ı ṭarīḳatden bahş

- 151 Ey şāh-ı rūsūl iki cihān olmağa hādīs
Billah zūhūrūndur efendim ine bā'īs
- 152 Gün içre eğer ra'd-ile ihrāk ola hādīs
Āhım şereridir benim ol āteşe bā'īs
- 153 Yār olmasa da nev-lübs-ile her ānda hādīs
Hūsnuñ dahī her dilden olan halka muhaddīs
- 154 Pişvā olsa eğer ūşşāka her-gāhı hūlūş
Gösterür kūy-ı vişāl-i yāre şeh-rāhı hūlūş
- 155 İden ümīd-i vefā dehrden oldı me'yūs
Gör ne oldı taleb-i 'ayş-ı fenādan fāvus
- 156 Nār-ı hicr-i yār-ile dök gözlerinden kanlu yaş
Yan yakıl püryān gibi zār-ı derūnuñ itme fāş
- 157 Zāhidā sūbha-i mercānını şāhbāya deġiş
Zikr ur evrād ile esmāyı mesemmāya deġiş
- 158 Sālike dergāh piri cennetü'l-mevā imiş
Lāle-haddler servi-ḳaddler her biri tūbā imiş
- 159 Fī's-semā-i rızḳım-ile Hāḳ keşide kıldı hatt
Eylemez va'd ü va'idinde Hudā hāşā galat
- 160 Öyle bir sultān-ı āzāmdır ki fahr-ı kāināt
Anıñ içün halk olundı bu cemī'i mümkināt
- 161 Rişte gibi ehl-i dünyā ile itme irtibāt
Çeşm-i 'ārifde deġil ḳadr-i cihān semmü'l-hıyāt

- 162 Şafha-i ruhsārına Hāk kudretiyle yazdı hatt
Ya nedir bu görinen müjgān-vārid-i zūlf-i hatt 139 31 6 aa ba ca da
- 163 Sākī-i bākī mübin arz eyleyüb bezm-i elest
Nüş idüb geldüm cihāna aşık-ı hayrān mest 140 8 5 aa ba ca da
- 164 Sākī-i bezm-i ezelden oldılar rindān mest
Bende oldum nüş idüb ol bādeden hayrān mest 140 8 7 aa ba ca da
- 165 Ber-heme ma'lūm dānāyan-ı pīr-i perverest
Şeyh-i kavm-i vaqt-i hod çün ümmet-i peygamberest 141 7 5 aa ba ca da
- 166 Hüzn-ile nālān olub çağırırım dost dost
Derd-ile giryān olub çağırırım dost dost 141 8 5 aa ba ca da
- 167 Şeherde aşık-ı şādıkların efgānı Hū yā Hū
Hezār-āsā dem-ā-dem aşk-ıla nālānı Hū yā Hū 142 45 5 aa ba ca da
- 168 Ezelden cām-ı aşk-ile olan mestān Hū yā Hū
Bugün pazār-ı aşk içre ider efgān Hū yā Hū 143 45 5 aa ba ca da
- 169 Şems-i Ahmed maşriq-ı Hāşimden itdikde tūlū
Nūr-ı imān toldı her yer şer-ile yandı şümū 143 32 7 aa ba ca da
- 170 Niyāz u zār-ile dil-dārā karşı
Varub arz eyle cānı yāre karşı 144 45 5 aa ba ca da
- 171 Keşf idüb esrār-ı Hākķı her dil-i dānāya ney
Dem urur her nālesinden sırr-ı mā evhāya ney 144 57 6 aa ba ca da
- 172 Aceb ey dil sireh rişi sefidin yetme mi va'āz
İderken mev-be-mev naqlin şahih'in saña bi-elfāz 145 32 5 aa ba ca da

- 173 Her eşyā külli şey-in hālikun kavlen olub va‘āz 146 32 5 aa ba ca da
İder takrîr-i illā vechehu sırrını bî-elfāz
- 174 Ne pend-i vā‘izi sām‘i ne ol sen ğayriye va‘āz 146 31 5 aa ba ca da
Yemm-i ma‘nāda ğavvāş ol gerekmez lücce-i elfāz
- 175 Der-i Hakkā rūşen ehl-i recāya sedd-i bāb olmaz 147 27 6 aa ba ca da
O der-gehden ne istid‘ā olur kim müstecāb olmaz
- 176 Refîk olmazsa tevfiķ ādeme devlet mu‘în olmaz 148 24 5 aa ba ca da
Kamîş-i sâde hizlārî tîrine zerre metîn olmaz
- 177 Ledün ‘ilminde hatt u hāme-i vükûl keşîr olmaz 148 26 6 aa ba ca da
Ma‘ānî-i ilāhî nakş-ile şuret-pezir olmaz
- 178 Aĥmedin teşrîfidir icād-ı dünyādan ğaraż 149 30 5 aa ba ca da
Sırrına vuşlatdır anîñ ‘azm-ı ‘ukbādan ğaraż
- 179 Lezzet-i derdi bulan‘derdine dermān istemez 149 26 5 aa ba ca da
Şerbet-i ‘aşkı içen tedbîr-i Lokmān istemez
- 180 Olanlar neyl-i vahdet meyl-i şervet ile suç itmez 150 26 6 aa ba ca da
Süleymān-meşreb ‘arif halkā-i kurbdan hurūc itmez
- 181 Bî-mey ü bî-kāse olur nūşumuz 151 25 7 aa ba ca da
Ānîñ içün bî-huşîdir hūşumuz
- 182 Hālîni Bārî Hudādan ğayrı ferde itme ‘arz 151 30 5 aa ba ca da
İsteme muhtāc olan giden olursa dahî karż
- 183 Beni yā Rab kerem it eyle hatādan maĥfūz 152 31 5 aa ba ca da
Nūĥı kıldîñ nitekim baĥr-ı belādan maĥfūz

184	Biz gedāyuz Nakşibendiyüz cümleñin sulţāñiyuz Şāl-i fakr içre maāñi mülkünün ĥakanıyuz	152	24	8	aa ba ca da
185	Künūz-ı sırr-ı müsemmalarız isim değılüz O zāt-ı bī-şıfatuz naķş-ile resim değılüz	153	25	5	aa ba ca da
186	Āşıkā gerçi ruh-ı Leylāya meftūn değılüz Olmayuz ŧalib-i dünyā hele Mecnūn değılüz	154	27	7	aa ba ca da
187	Nūr-ı Ĥaķdan ĥalk olub bu şāna gelmişlerdenüz Sunı-ı Ĥaķla şūret-i insāna gelmişlerdenüz	155	25	5	aa ba ca da
188	Baş u cāna kalmayan dīvāne dervişlerdenüz Şemı-ı Āşka per yakan pervāne dervişlerdenüz	155	25	5	aa ba ca da
189	Biz ğulām-ı Nakşibendiz mülk-i fakrın cāñıyuz Men aref sırrına vāķıf Ārif-i Rabbāñiyüz	156	24	9	aa ba ca da
190	Bir bende-i evlād-ı ğüzin-i nebevıyüz Ser-bend-i zer-i silsile-i Muştavıyüz	157	23	5	aa ba ca da

Murabbalar

1	Cāhid-i vāfı Allahda bezl-i cān iden ğāzilere Nuşret it şāh-ı şehid-i Kerbelāñın Āşkına	157	60	7	aaxa bbba
2	İns-i bezm-i ĥāş-ı kudse şıdk-ile rāğıb olan Kuţb-ı Ālem Ĥazret-i Sulţāñ-ı Saıdeddine gel	159	61	12	aBaB cccB

Muhammesler

1	İmāmet remzin ey ŧalib ĥasen-ĥulķ-ı Rızādan sor Enāmına rumūzın şeş şehid-i Kerbelādan sor	160	66	5	aaaAA bbAA
---	---	-----	----	---	------------

- 2 Muhibb-i hāndānuz nesl-i pāk-i Muştafāyuz biz 161 67 5 aaaaa bbbaa
Şeh-i iklim-i aşkuz bende-i Āl-i Ābayuz biz
- 3 Biz gürūh-ı sultān-ı dehriz zümre-i Bektāşiyūz 162 65 5 aaaAA bbbAA
Lā-mekān iklimine Āzm ideniñ yoldaşiyuz

Tahmisler

- 1 Mebde-i eşcār-ı Ālem tahm-ı eşyadır vücūd 163 65 5 aaaaa bbbaa
Çār-ı Ānşur-ı mahzeninde kenz-i ihfādır vücūd
- 2 Lī habibi Ārabi Medeni Kureşi 164 64 7 aaaaa aaaaa
Ki būd derd u gameş māye-i şadi u hūşi
- 3 Ten tılısmı feth olub zikr Āyn-ı mezkūr olmadan 166 61 7 aaaaa bbbaa
Kenz açılmaz şol gönülde tā ki pūr-nūr olmadan
- 4 Çok zamandır hastasıdır dostlar can Aḥmedin 167 62 5 aaaaa bbbba
Emsem olurdu lebiñ derdime dermān Aḥmedin
- 5 Cemālīñ nūrına nisbet güneş bi-nūr u bi-ferdir 168 63 5 aaaaa bbbba
Güneş sensin ki zerrātın nebilerle velilerdir

Müseddesler

- 1 Her dem olsun hāk-pā-yı devletiñe cān fedā 169 69 5 aaaaaa bbbbaa
Eşşalatü vesselām ey matla-ı nūr-ı Hudā
- 2 Eşşalatü vesselām ey hādī-i rāh-ı Hudā 171 68 5 aaaaaa bbbbaa
Künte Āsin yā şefi-ü'l-müznibin irhem-lenā

Terci-i Bend

- 1 Ey çeken derd-i şanemle gice gündüz kederi 172 70 54 aa aa aa aa
Eyleye firkat ile dem-be-dem āh-ı şehri

Terkib-i Bend

1	<u>H</u> üdayā nūr-ı tevḥidīñ k̄ūluna reh-nümā eyle
Ṭarīḳ-i kūy-ı vaşla şemf-i aşḳiñ pişvā eyle	177	73	7	aa ba ca da
2	Bezm-i cām-ı mey sāḳi-i bāḳi ile mestüz
Ayyāş-ı ḥum-ı mey-kede-i bezm-i elestüz	178	72	6	aa ba ca da

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Kaynaklarda kesin bir bilgi bulamadığımız için bu tezde Selâmî'nin hayatından pek bahsedemedik; ancak divanından hareketle onun edebî şahsiyetinden bahsederek şiirlerinin metnini verdik.

Selâmî, zengin bir tasavvuf kültürüyle yoğrulmuş bir şahsiyettir. Ondaki bu aşk, dinin emirlerini de yerine getirince sonsuz güzellikte bir ummana dönmüştür:

Yükselmek için tasavvuf erbabından olmak gerekir. Tasavvuf erbabı ise tevazu yoluyla yükselir. Selâmî'nin hemen hemen tüm şiirlerinde Allah'a tevekkül ediş vardır. O, Yaradan'a ve yaratılana âşıktır. O aşk ki, ikiyüzlülüğü ortadan kaldırır ve öyle bir ateştir ki, içine düşeni yok eder. O yanı sıra ikiyüzlülükten eser yoktur.

Selâmî'nin şiirleri oldukça fazladır. Divânında şiirleri arasında Farsça ve Arapça şiirler serpiştirmiştir. Onun neredeyse bütün şiirlerinde Tasavvuf şiirinin zarafeti vardır. Ayet ve hadisleri şiirlerinde sık sık kullanması onun bu alandaki bilgi birikimini kanıtlamaktadır.

Bu tezdeki gayemiz henüz gün ışığına çıkmamış, tozlu rafların arasına kalmış kıymetli bir şairi edebiyat âlemine tanıtmaktır. Biz biliyoruz ki dört duvar arasında kapalı kalmış; fakat yıllandıkça kıymetlenen nice eserler araştırmacıların kendilerini keşfetmelerini beklemektedir. Çünkü onlar, kökleri bu topraklara salmış, tarihe ışık tutan birer kültür hazineleridir.

Sonuç olarak şunu söyleyebiliriz ki; Selâmî, Tasavvufî-Tekke Edebiyatına ışık tutacak büyük şahsiyetlerden biridir.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

Kur'ân-ı Kerîm

İmlâ Kılavuzu : Türk Dil Kurumu, Ankara, 2000.

ACLÛNÎ : Keşfü'l-Hafâ ve Muzile'l-İlbas, C.I, Beyrut, 1351 (M.1932);
C.II, Beyrut, 1352 (M.1933).

BANGÎ, İsmail : Farsça Dilbilgisi (Gramer), Ankara Üniversitesi İlahiyat
Fakültesi Yayınları, Ankara, 1972.

BİLGEGİL, M.Kaya : Edebiyat Bilgi ve Teorileri, Ankara, 1980.

DEVELLİOĞLU, Ferit : Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat, Aydın Kitabevi
Yayınları, Ankara, 1978.

DİLÇİN, Cem : Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, Türk Dil Kurumu Yayınları,
Ankara, 1995.

DOĞAN, Ahmet : Açıklamaları ve Örnekleriyle Deyimler Sözlüğü, Akçağ
Yayınları, Ankara, 2000.

----- : Kuddûsî Divanı, Akçağ Yayınları, Ankara, 2002.

----- : Osmanlıca-Türkçe Sözlük, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.

----- : Sâlih Baba Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Şiirleri, Akçağ
Yayınları, Ankara, 2002.

- İPEKTEN, Haluk : Eski Türk Edebiyatı Nazım Şekilleri ve Aruz, Ankara, 1994.
- KÖPRÜLÜ, Fuat : Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar, Ankara, 1981.
- KÜLEKÇİ, Numan : Açıklamalar ve Örneklerle Edebî Sanatlar, Akçağ Yayınları, Ankara, 1995.
- LEVEND, Âgâh Sırrı : Edebiyat Tarihi Dersleri, C.I, İstanbul, 1939.
- : Türk Edebiyatı Tarihi, C.I, Ankara, 1973.
- NAZİMA, Ali : Mükemmel Osmanlı Lügati, İstanbul, 1318.
- Şemseddin Sâmî : Kâmûs-ı Türkî, Enderun Yayınları, İstanbul, 1899.
- TİMURTAŞ, Faruk Kadri : Osmanlı Türkçesine Giriş, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1994.

DIYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
KÜTÜPHANESİ

Demirbaş No
3652

Divan-ı Selami
Muhammed Bahattu

Naksibendi

Dil: Osmanlıca

جواب حضرت شہ نقشبند محمد علی الدین قدس سرہ ملکیں حضور کریم
تاریخ وفات

۷۹۲

زیب و صلت استریت کلمہ و اول نقش چند
جملہ دن اعلا طریقہ را و موقعا استریت کلمہ
جملہ دن اول دعائی سچینہ اینست
عزیز آرتا برج تہ دہ دوتی اوسور مزید
تسلیت تجلیت کلمہ و صیب جملہ این برودن
صداقتا یدوب خدمت الورد مستحق برودن
عجب قابلی تقریفیک ایدیم در مایلی عمای
نہ ممکن موریتی را ایدہ و صفکت سلیجانک

طریق خفیہ تک جانارحالی یک بیوک ارور
کہ زیر ایشان کسی آنکرت صحتیون کبرور

نہج فرج اصغیب در طالب کل بیت نظر
نقش اکلیل رضا در بوندہ در فقیر و ظفر
خط اسرار طریقت در آنکرت صبر تلوی
سکہ طلعت ادا در قبیل ہنیا عنون خدر

<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	<p>یا ایها الصالحین اتقوا الله وارضوا بما آتاكم الله ولا تبغوا العاجل من الله ولا تبغوا العاجل من الله ولا تبغوا العاجل من الله</p>	<p>نام پاکت ایله یولور اولور ایتمه ایتدیم نور اوصاف صفاتک ایله یولور اولور لذت شهید فیوضاتک ویرر و در حد ایتمه اولور نور شفاک ایله یاریم رهنما معنی توحید اولور یا یغت پاکت مصطفی هر کوروم انعامی قیسه کین ویرر یولور صفا ای قیادان نامیلر کارمیدر ایخرا ایتدیم</p>	<p>کندی جود و عیون واسا نکلده ویرر حسن شام الطیفی ایلر توکسل یوسلامی کندی</p>	<p>یا اهلای ویرر ویکت انواع نعمتد بکجا راضی هر طایفه واند و افضل العظیم متلا می ذنب ثابت و خود اولوش کین شروه لا تقطلو دن اولدی اول میدوار</p>	<p>اسر کجان سیری بیدی سلامی شیره سز عجونی نه نستله جرم بکجه رحمتد بکجا</p>	<p>یا رسول جمع محبوب جناس کبریا مخت لوکان وزده تیج فرزان کتایله نفت پاکت ذکرید کجه حرفات کسور ابرو انکت مدبک ایله لرمن لر سیم قاش کت حرکت و درجه کت قبله اهل نایز اندوی کعبه و صلاکت یدان عاشق کت</p>
<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	<p>نام پاکت ایله یولور اولور ایتمه ایتدیم نور اوصاف صفاتک ایله یولور اولور لذت شهید فیوضاتک ویرر و در حد ایتمه اولور نور شفاک ایله یاریم رهنما معنی توحید اولور یا یغت پاکت مصطفی هر کوروم انعامی قیسه کین ویرر یولور صفا ای قیادان نامیلر کارمیدر ایخرا ایتدیم</p>	<p>نام پاکت ایله یولور اولور ایتمه ایتدیم نور اوصاف صفاتک ایله یولور اولور لذت شهید فیوضاتک ویرر و در حد ایتمه اولور نور شفاک ایله یاریم رهنما معنی توحید اولور یا یغت پاکت مصطفی هر کوروم انعامی قیسه کین ویرر یولور صفا ای قیادان نامیلر کارمیدر ایخرا ایتدیم</p>	<p>کندی جود و عیون واسا نکلده ویرر حسن شام الطیفی ایلر توکسل یوسلامی کندی</p>	<p>یا اهلای ویرر ویکت انواع نعمتد بکجا راضی هر طایفه واند و افضل العظیم متلا می ذنب ثابت و خود اولوش کین شروه لا تقطلو دن اولدی اول میدوار</p>	<p>اسر کجان سیری بیدی سلامی شیره سز عجونی نه نستله جرم بکجه رحمتد بکجا</p>	<p>یا رسول جمع محبوب جناس کبریا مخت لوکان وزده تیج فرزان کتایله نفت پاکت ذکرید کجه حرفات کسور ابرو انکت مدبک ایله لرمن لر سیم قاش کت حرکت و درجه کت قبله اهل نایز اندوی کعبه و صلاکت یدان عاشق کت</p>

<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	<p>یا ایها الصالحین اتقوا الله وارضوا بما آتاكم الله ولا تبغوا العاجل من الله ولا تبغوا العاجل من الله</p>	<p>نام پاکت ایله یولور اولور ایتمه ایتدیم نور اوصاف صفاتک ایله یولور اولور لذت شهید فیوضاتک ویرر و در حد ایتمه اولور نور شفاک ایله یاریم رهنما معنی توحید اولور یا یغت پاکت مصطفی هر کوروم انعامی قیسه کین ویرر یولور صفا ای قیادان نامیلر کارمیدر ایخرا ایتدیم</p>	<p>کندی جود و عیون واسا نکلده ویرر حسن شام الطیفی ایلر توکسل یوسلامی کندی</p>	<p>یا اهلای ویرر ویکت انواع نعمتد بکجا راضی هر طایفه واند و افضل العظیم متلا می ذنب ثابت و خود اولوش کین شروه لا تقطلو دن اولدی اول میدوار</p>	<p>اسر کجان سیری بیدی سلامی شیره سز عجونی نه نستله جرم بکجه رحمتد بکجا</p>	<p>یا رسول جمع محبوب جناس کبریا مخت لوکان وزده تیج فرزان کتایله نفت پاکت ذکرید کجه حرفات کسور ابرو انکت مدبک ایله لرمن لر سیم قاش کت حرکت و درجه کت قبله اهل نایز اندوی کعبه و صلاکت یدان عاشق کت</p>
<p>بسم الله الرحمن الرحيم</p>	<p>یا ایها الصالحین اتقوا الله وارضوا بما آتاكم الله ولا تبغوا العاجل من الله ولا تبغوا العاجل من الله</p>	<p>نام پاکت ایله یولور اولور ایتمه ایتدیم نور اوصاف صفاتک ایله یولور اولور لذت شهید فیوضاتک ویرر و در حد ایتمه اولور نور شفاک ایله یاریم رهنما معنی توحید اولور یا یغت پاکت مصطفی هر کوروم انعامی قیسه کین ویرر یولور صفا ای قیادان نامیلر کارمیدر ایخرا ایتدیم</p>	<p>کندی جود و عیون واسا نکلده ویرر حسن شام الطیفی ایلر توکسل یوسلامی کندی</p>	<p>یا اهلای ویرر ویکت انواع نعمتد بکجا راضی هر طایفه واند و افضل العظیم متلا می ذنب ثابت و خود اولوش کین شروه لا تقطلو دن اولدی اول میدوار</p>	<p>اسر کجان سیری بیدی سلامی شیره سز عجونی نه نستله جرم بکجه رحمتد بکجا</p>	<p>یا رسول جمع محبوب جناس کبریا مخت لوکان وزده تیج فرزان کتایله نفت پاکت ذکرید کجه حرفات کسور ابرو انکت مدبک ایله لرمن لر سیم قاش کت حرکت و درجه کت قبله اهل نایز اندوی کعبه و صلاکت یدان عاشق کت</p>

شاه ائیم رسالت محمد مصطفی	جانشین ملک و عدل محمد مصطفی	امجد و محمود و محبوب جناب کبریا	محمود استور شمس محمد مصطفی	بانی لطفی که بکشد اولادین و آخرین	عاجلای اصل حاجت محمد مصطفی	خلعت کفری که بر روی عالمه و بر روی ضیا	ششمین توفیق هدایت محمد مصطفی
تند به با قسم کورینانی دوست جهانند بکا	همدم ستاره و خروار و خیا اندر بکا	سعد و خوشی سلیم بر او بخشید ستاره و ن	ذوق و کفر و دله جماله که جهانند بکا	درد و کسک کسک نو بدین عینک نو بدین کوی	موج و جود تامل و حجت بمقالند بکا	نور و دریا که مسل تنم نار طلسم	نهرو خندان کلو آرت ز لاله اندر بکا
جانبه تقدیر کلان ای دل عنایت در سکا	بجو د احمدی قوا لطاف نعمت در سکا	هر نه دکلو جمع ماله سیم ایوب شک کعب	هنگام کلن سخن قسمنادن و قسند در سکا	عالم یک جا ایله خزانسته جلایل غم نیمه	ملکث و دله علم و عرفان اوز که دولت در سکا	کرتش آرایش دنیا به مقور اولم کسکیم	شعدی عزت بیلدیکک عقبا ده دلت در سکا
اوله تقدیر خدا کارا ایستد تدر آکا	همکن اولما ز رای عقل و فکر یله تدر آکا	مهر اقبال اوله قضا هر بر حق اولر جاب	سود و بر شمع شد اوله شب او بر آکا	باب کز فی السواء رزقکم متفیع اکیس	نافع و دافع و کله رسمی ایله تقصیر آکا	جو هر ذوقی کیمک ناسد اوله مثل صواص	صلح اولر ابن جیانیت طریح اکبر آکا
یکه بلز مانع و معطلی حقیقت کیمکین	بنده اسباب بدینر نطق حق تا اثر آکا						

سینه و شمشیر کل سندن ترن بیلدیز	وا را یکن آه سحر لزم دکل شمشیر آکا	ای اولان و طوی ما و من ایله حقون جدا	چو احوال این اقبالست و جود ما جدا	نقش بیلین بیلور نقشنده همدوم اولدیک	صحنی علامت ندر بود دعوی حقن وانا	آن کی حیل المین در دست شد در راه دین	وان دیکر حیل الله بر بست چون بیت پرا
بصیرت ترن قنقی شیر اولیسه فقال حقن	یاند کسیمی غیر صوت بیسج خدا	مخبر حق کورن مولانی نیم خیم منصور و شن	اسم حقون ماعدا کلنیز بانندان صدا	کفایت باطلی بر غیر حق اولر در کسند	غیر حق چیزی ندانم که کسنگ با آن ندا	ایوب بیرون نخر در کسک اگر ایسا نه کن	مطلقا حقدر و بر ای ک ایله نغی با سوا
ما اها سینه شمشیر من نقش اولدی اینه	آنده قل کل من عنیند لند اولوب درونما	اولدی املای قیله معلق ربتنه حریتنه	آنده قل کل من عنیند لند اولوب درونما	ای سلامی حکم اولدی قیله سینه رها	پیشان عقل ایله سحر کوز سودا سیوز جانا	اولدیک زلف ریگرت چکر سودا سیوز جانا	پیشان عقل ایله سحر کوز سودا سیوز جانا
حقیقت نایسه پرمان اولوب شور عشق کچور	قدیمی خبری باقی عاشق شیدا سیوز جانا	فلمه خونا سیم آینه شمشیر شکر اوله	او جام کلک کسک ستانه زهبا سیوز جانا	پیر حجتله طیران ایلدیک لانه قدسه	عجبی قاف عشق کسک بزوقی عشق سیوز جانا	سزا و بیض لطفندن بیدر سه بود و وزیرا	عجبی قاف عشق کسک بزوقی عشق سیوز جانا
سزای درش و شاک بنده اذنا سیوز جانا	سزای درش و شاک بنده اذنا سیوز جانا	حرف لب	حرف لب	حرف لب	حرف لب	حرف لب	حرف لب
جای ایله کول عرف کلزارینی یارب	حرف صبح یا دا دیده اذکارینی یارب	رفع ایده شمشیر کزونی شمشیر هدایت	حرف زده غلام کوروم انوارینی یارب	شوقی لیله تکلیک آتن طوبی کوی کوستر	موسای دله حالله دیدارینی یارب		

در باری که بدی ایدوب اسباب و عطا قیل	تقدم صدقنده در اسرار بی بیارباب
بایسوال نند نوله نور اولسه عین نقاب	هر سر خاک درک کجیلده اولور کار میاب
اشع جان جاکتک تخون عشقده تکر فدا	بیرنا نلده فکده سینه چاکده ما هفتاب
سوزن کلمت ناولان کوشا ایدوب کویب	استان تشنگانک نوش ایدوب دردی نذر آب
خاک روتلک آسمانه دعوی فضل ایینه	جسم پاکت سن ایدوبی استر شا هه تراب
یا اهرای لیه طواف کوی مجربک نصیب	چونکه قیلک منذب جرومده در کجیلک بلیب
نالیم حس ده دیکیم خاکنه رومال اولسه	هر نه دکلو اولمشن یسه عالم سرده قریب
کول بجاییک خیالنه سحر یک ناز ایلده	ویغ کولکله ذکر ایدوب ویر یا حبیب یا حبیب
خواب راحت ترین ایتم مخفی قیلم قبول	آه و ایلا ایتم هر کجی مشل غمده لیب
اسن معین و دستگیری اول سلامی عاجزک	
باشن بیخون یالمن آفاق ووشوی یوله ترنا غریب	
عزت معنی دیر سکنت ذللی ایلده ارتکاب	خاکه رومال اولد یقندن کجول اولد شد کولاب
پر تو نور زمینه اولد و شیون چهره سا	اییدی اوج فلکده کسب نفعن آفتاب
پوسکا ه اولقه طلبه اهل حاجاته اگر	نوره درویشک اولد زیر قد و دینر رکاب
افتخار ایتمه یقین اولدم دیو حال اهلنه	عین نوز اولمز مقابلی اولد خورشیده کجاب
کنت کنزک خزنینک صحنه توفیق کرک	
الده مفتاح اولسه اولر ز سلامی فتح باب	
صونکرک مجلسه جام تیکل بی جان اریب	شوخ کولده اولدی کویا بیلی شیدا غریب
نعمت و صلکله و اتم مفضلدر چون عدو	بن دوشم صحرایه شمدی بیضا حیفا غریب

عزبت الیه صیغه کله اولور کله نوزده نوش	بو شلدر اولسه ده بینا اولور اعلا غریب
جام زهرین صورتی کوی خاک بر نکلده	دست نازهدنه کله ز شمدی می حمر غریب
ای سلامی کلمت دور لیبون چرخ بر زمان	
سکن اول سن کجی و عدته تک و نه یازیب	
کس قیل عارفه عرفان اظهارد سبب	رضت نیشاح درخته بیتیم با در سبب
خانی خنده حق دین منصورش بر اولور	رضت جهاله باطل کوزک اطوار در سبب
چکندن ارباب عرفانی کمالید رینه	پر کولک پاملانه خاورده نوز در سبب
یا و هین کسرتک یا سینه برهن سپر	طعنه کلمت عده یه کشف اسرار در سبب
تخرمده کشتی جسمی در مادم کز دیرن	نیلسون کرده هوی عشق دلدار در سبب
ایدیوب نوز سیاست ایتمک ترک وطن	نصیب اید و وصلی در که یار در سبب
حاکم مطلق سلامی حضرت الله اکین	
حق بود و اولدنه یار و نه آفتیار در سبب	
حرف انتا و	
اولیم بر سلطان عطا که خرقه کلمات	انکلت ایچون خلق اولندی بوجیم کلمات
امتی و جا کیدر آسمان اوزر ملک	روی رنده نبع اشع جن و اشجار و نبات
هر شب فی سلسبیل صنت ایدی کویا	دست پاکندن ایچو دی تشنه آریب حیات
براش نده فلکده ماهی ترشده ی دیو کجی	وار ایدی هر بر خنده نیمه در لور مغزات
ای سلامی هر مینه عفو اید بر اولر انکلت	
استینک هر رنده اوس سجد سنیات	
بر همه معلوم دانیان پیر زور است	شوخ قوم وقت خودون امت پیر است
هر چه خواهی ندر صفت فضل و خواجه	کر شده بار کاکه یار ایک در است
عاری نرود ده بین بی زوری شفتی	تو که قدر سخن دانی کولور با تر است
چاره در وقع خواص صفت پر است بس	رضت بر اوج بستر خاندان کند است

ای شاه رسد یکی جهان اولیّه حادث حوشه کجا کله جهان اولدی منور بروز احد شکله کوش اولدی شادانی واقف اولدی عقیقه جریده اولدی	باسد لهر کرد راضندم اگسه باعش مخولدی شب طلبت شکرله خیاش نه تاپ کتیره کون لوزینه ماه اولد شاد اسرار علونیه مکر کیم اول وارث	کون ایچره کر مرید احراراق اولد حادث کلن مینه عشق اولدیند و قوی بکسینم هپ خار بختت و در اولدی ده پید شول رتبه لاست زده عشقه شمدی نقل ایتدی دیکا از نه پیرت محبتت شیرین ایله لب لمانی چکستم اتما صحبای محبت ایله کرسست استم	اهم شر پیرتم اول ایش باعش در ایتک ایچون اولدی و قوی اصل باعش ارض اولدی نوب ایتنه فرح تخم حارث دیوانه لکم اولدی قوی خلقه حوادش بودمده بتم جود و بلا مکنه وارث جنون ایله فرهاده بتم عشقه ثالث زاهد دکلم مست می ام جنانش	سرمه سن که یگانه عشق و بردی لای ای نه مرفت او قور زیانه محشرش	حائز اولدی عارفه شریفین بخت بر محبتیکه معزای حرف و لفظ اولدی سن تجلی جمال یارون بخت ایک لائه دران هر شیره خوا عارفی کرسیدره	کرسید مرتت عقیقه نه نمایان و جریار ای سلامی اولما زاعلیه و صورتون بخت	یار اولدی ده نویسن لیدر آتده حادث عاشقنه بیک صورت ایله اولدی ظهوری
---	---	---	---	--	--	--	---

ای سلامی بودم کردان از جلیسان خدا بخت بر قلبه زدن از بیت برستی بدتر است هرند نالان اولوب چاغزیم دوست دوست عشقله کسوا غریب ایتدی بجای اول حبیب جسمی بر باوایدوب ذکری او را وایدوب دیدم ده اشک شارب کینه ده بنوم کباب	در دیکه کراین اولوب چاغزیم دوست دوست وصلت اولغنه نصیب چاغزیم دوست دوست زاد لیدر فریاد ایدوب چاغزیم دوست دوست اولدی وجودم خراب چاغزیم دوست دوست	اولدی سلامی بی کار هر سحر آه ایله ناز اول کلده مثل هزار چاغزیم دوست دوست	ساقی باقی سببین عرض ایوب بزم است نور شمع عشقه یا منی بکون پروانه و شمش عوضه قلب محبت لشکری قلدی هجوم ایلدی تاراج و لغها قالمدی بسدن اثر	نوش ایوب کدم جهانه عاشق خیر است بال همت ایددی فانوس ناموسی شکست ضرب تیغ علامت جیش زهدی ایتدی است خانه قلبه صیونوب بیک آن ایله اول یار دست	قالمدی کندورن اوز کفره اشبات وجود صمد سلامی سلامی اولشم اندر پر است	ساق بزم از لدن اولدی بر ندان مست منی حقیقه بر اما اختلاف جام ایله کر چه بیام ایدری اتا تاراج بر نک ازل کون سالون اتا اتا سراری اظهار ایدر زلف لیلادان ایدر مجنون کاهی تلنگام بینه قلب مراقب کیمی چون مرغ شتر	ای سلامی شوق ذکر ایدر وجود عا شتی صیور و رانه دو مادم ایتمه ده نوزان مست
--	---	---	--	--	--	---	---

حرفه شارب

اوله مزه بک حیا ایله مرصا و صبا د	اوله مزه بک حیا ایله مرصا و صبا د	اوله مزه بک حیا ایله مرصا و صبا د	اوله مزه بک حیا ایله مرصا و صبا د
نورنگ تکیه اول پور بک کامل	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق
هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	کنندین اطلاق قیود بلیه اید نلر آواد	کنندین اطلاق قیود بلیه اید نلر آواد	کنندین اطلاق قیود بلیه اید نلر آواد
نفسا از سرودت میشود و در هر نفس	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند
هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند
در دیستان لادن یا حشر کشته هم سبقتی	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند
اوله سترنگ جهانده سربند	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق	ای سلامتی ابریشور و عدت صوفی تحقیق
واصل اولدی کوی مقصود و اولان	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند	هرکه در باغ طریقت شد هر زار نشیند
سنگ لکک بر بر خنجر کین چینی کرده دوان	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
ایچ شراب معرفتدین میخورد اولان	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند	بهر آن خواججه بزرگ است شهرها نقشند
کوهر سرورایت کانی شاه نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
پرده دارم غم غلو سترای کسرت حق	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
قلب تاج اولیا و کوبه جعفر لادن	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
حقه داروی فیضی دستمه و بر شتر خدا	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
روح پاکندان ایله استمداد فیضی	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
واصل اسد پدرا نانی شاه نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
بجمله اسد الملک عزیز الخفا رسنه یازدهم و در صد و هزاره پیریم یکی جهاندده دستگیریم سفر	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند
خواججه محمد بهما لدرین شاه نقشند حضرت بیک بو حقیق بیستهاره غلام برانور لری زیارتی دست	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند	نقشند اول نقشند اول نقشند

غریبیم و اراعتن ایدر سلامی دورومند	غریبیم و اراعتن ایدر سلامی دورومند	غریبیم و اراعتن ایدر سلامی دورومند	غریبیم و اراعتن ایدر سلامی دورومند
ای کلیمک مع الله حرم کسرا حد	وی نیکم بزم خاص کاخص اسد الصمد	وی نیکم بزم خاص کاخص اسد الصمد	وی نیکم بزم خاص کاخص اسد الصمد
صورتا شعل شریک که حیدر کفر کاخندان	نقدندین تملک کونکوت اولمیز بر احد	نقدندین تملک کونکوت اولمیز بر احد	نقدندین تملک کونکوت اولمیز بر احد
ظاهرا جسمانی لاهوتی مروج ایشک ذلی	هره منده معنوی موجد یوق حد و علم	هره منده معنوی موجد یوق حد و علم	هره منده معنوی موجد یوق حد و علم
قیله و حکمت کوروب قوسه نازم کورج	سدره دلوان شریفنده قیام بجلدی قند	سدره دلوان شریفنده قیام بجلدی قند	سدره دلوان شریفنده قیام بجلدی قند
وصف کاندیر سلامی بی سلامت یا رسول	وصف کاندیر سلامی بی سلامت یا رسول	وصف کاندیر سلامی بی سلامت یا رسول	وصف کاندیر سلامی بی سلامت یا رسول
سولم حد قیو نعلک خاک اولمیز بوجسد	سولم حد قیو نعلک خاک اولمیز بوجسد	سولم حد قیو نعلک خاک اولمیز بوجسد	سولم حد قیو نعلک خاک اولمیز بوجسد
بهر یوسف که شد سلون صوری کست برید	یاسرول اسد و شوق شد نه بنان کونک	یاسرول اسد و شوق شد نه بنان کونک	یاسرول اسد و شوق شد نه بنان کونک
هرکه شد همچون زینیا فاشک کشته عدیل	و چه پاکت هر عا که دیده بشد از اهل بید	و چه پاکت هر عا که دیده بشد از اهل بید	و چه پاکت هر عا که دیده بشد از اهل بید
بر توی از شمس و هانیت تو بود آن	نور خلعت که بچک تو خلیل اسد رسید	نور خلعت که بچک تو خلیل اسد رسید	نور خلعت که بچک تو خلیل اسد رسید
کوشش را خواهد که تنی رنخوده پایست کند	او فاقلم نعلک قدر طومر کوشی می شنید	او فاقلم نعلک قدر طومر کوشی می شنید	او فاقلم نعلک قدر طومر کوشی می شنید
این قدر کنت حاجی را که سلامی میکند	این قدر کنت حاجی را که سلامی میکند	این قدر کنت حاجی را که سلامی میکند	این قدر کنت حاجی را که سلامی میکند
چون بصدق دل برسان تو کرده اچتمند	کنندوزین تعلیم ایدر عدلیتین عصف و فرید	کنندوزین تعلیم ایدر عدلیتین عصف و فرید	کنندوزین تعلیم ایدر عدلیتین عصف و فرید
ای سان ذکر مبه فایغ اولان مرد مرید	تا کفنی ایدر ایلد حق اوله الاوه شهبید	تا کفنی ایدر ایلد حق اوله الاوه شهبید	تا کفنی ایدر ایلد حق اوله الاوه شهبید
اشهدان لانا که خوله محرابیت کمر کونک	لیک پو ایدر شاد اولدی کسرتدن نایدید	لیک پو ایدر شاد اولدی کسرتدن نایدید	لیک پو ایدر شاد اولدی کسرتدن نایدید
نقی و انبیا قدم هر ایشک که در وجود کسرم	ایتمده خلع کهنی کوشش بسین جدید	ایتمده خلع کهنی کوشش بسین جدید	ایتمده خلع کهنی کوشش بسین جدید
کل یوم صوفی شائیده عالم در هر آن	ای سلامتی اچما بخر جان کوزین ولتر ضعیان	ای سلامتی اچما بخر جان کوزین ولتر ضعیان	ای سلامتی اچما بخر جان کوزین ولتر ضعیان
مردنک مرتبه بیک هم ایدر باب شاد	جنن قریده اولان اسرار حق جعل المورید	جنن قریده اولان اسرار حق جعل المورید	جنن قریده اولان اسرار حق جعل المورید
عازف لوهل ولی فطی ایلد بیلد سوسخی	جوهر کت قدریتی حراف بیلور نه حداد	جوهر کت قدریتی حراف بیلور نه حداد	جوهر کت قدریتی حراف بیلور نه حداد
جاسه زانچی چاک ایلد جنون عشق اول	بیلدین ریختنی نقب فی یو جهل تنها و	بیلدین ریختنی نقب فی یو جهل تنها و	بیلدین ریختنی نقب فی یو جهل تنها و
	هیچدر ناوید عشقه پور شد سدا و	هیچدر ناوید عشقه پور شد سدا و	هیچدر ناوید عشقه پور شد سدا و

صرف الراء	بزه اطفال چيست ولدي بنو مولود محمد در مه روز پنج گلدی شش قدر فتح گلدی فرشته با بابت رسه نزل ایلر و او شنب کش اولور فرشته نبال اولور و در وحدت طرف اول و شاه سلطان اولور نور اولور صنوب تیلاری تر اکت تعلیمی اعلی کسرت کت	سیر عشق قدیمه ولدی بومولود محمد در عصا بر شفع گلدی بومولود محمد در صنوبر علم وحدت بومولود محمد در عیانی اولور نیجه حکمت بومولود محمد در که اولدی لالت پیر ترا بومولود محمد در او جانی کوندی که اکت بومولود محمد در	صلوة ایت روح پاکینه بومولود محمد در سلامی قرینی خاکینه بر یمن عطر پاکینه صحنک قبله کاه اولیا در دلک کنجینه روحی شه ادر تک سدره قیامتک منته ادر کنک طرز حساب کبریا در	صلوة ایت روح پاکینه بومولود محمد در سلامی قرینی خاکینه بر یمن عطر پاکینه صحنک قبله کاه اولیا در دلک کنجینه روحی شه ادر تک سدره قیامتک منته ادر کنک طرز حساب کبریا در	صلوة ایت روح پاکینه بومولود محمد در سلامی قرینی خاکینه بر یمن عطر پاکینه صحنک قبله کاه اولیا در دلک کنجینه روحی شه ادر تک سدره قیامتک منته ادر کنک طرز حساب کبریا در	صلوة ایت روح پاکینه بومولود محمد در سلامی قرینی خاکینه بر یمن عطر پاکینه صحنک قبله کاه اولیا در دلک کنجینه روحی شه ادر تک سدره قیامتک منته ادر کنک طرز حساب کبریا در
-----------	---	---	---	---	---	---

خدا خانی عهد مطلع سخن سمنادون بندت تحت اشک تن قولک زرق علی الای سرن آهوه شیک استهن کتک خولون	دلی نعمت و بیعت اولان الله تعالی در بروی برلیه خاکک آیدکی بلیم نه و جود تفاعت کوشه بندنه بلیم کجانی استفتاد	سلامی شاه هفت فایمه باش کز کولک تمام قدم خاک درویش نه بر وصال ایلر اونا در	کولک بری دیوب یارب تجلی مجال استر وجود کوروی شوق کونون فنا بلیه بقا کورون فنا کوروی رنگ باخوری خود نه کمنه وستان کرده آلفه در کس لیدین	سلامی در صلت حق ارب مملوکک لارقتیه دلیک نور شوق استر نه علم و نه کمال استر	شرا شوقی اول دست قدر بدین بختن صور اوق کسک صحنه حسنه خط نقطه حالن بذل ایکت دیکر یک آب و فیض شهر شیرینه اوقب علاج هوش لیدین عشقه بند بر حسرت	سلامی حسنی لایتمبار سب کز لایلی سجی کن دو کس کویوت کوروت فاند خینه صو	ولایت ایت لاهر کل عالمه سلطان بق بود جیش اظفار کوی کسور ولدن چیقار بج و لعه یکد راتدیکت کور شام کوسر آدن راسه سر کمالن عرف و دیکر ککر کنت کز کت شرتا در کت ایوب و جهلنه سیف نفی لایله قتل ایت کسرتینتی	دلی نعمت و بیعت اولان الله تعالی در بروی برلیه خاکک آیدکی بلیم نه و جود تفاعت کوشه بندنه بلیم کجانی استفتاد	سلامی شاه هفت فایمه باش کز کولک تمام قدم خاک درویش نه بر وصال ایلر اونا در	کولک بری دیوب یارب تجلی مجال استر وجود کوروی شوق کونون فنا بلیه بقا کورون فنا کوروی رنگ باخوری خود نه کمنه وستان کرده آلفه در کس لیدین	سلامی در صلت حق ارب مملوکک لارقتیه دلیک نور شوق استر نه علم و نه کمال استر	شرا شوقی اول دست قدر بدین بختن صور اوق کسک صحنه حسنه خط نقطه حالن بذل ایکت دیکر یک آب و فیض شهر شیرینه اوقب علاج هوش لیدین عشقه بند بر حسرت	سلامی حسنی لایتمبار سب کز لایلی سجی کن دو کس کویوت کوروت فاند خینه صو	ولایت ایت لاهر کل عالمه سلطان بق بود جیش اظفار کوی کسور ولدن چیقار بج و لعه یکد راتدیکت کور شام کوسر آدن راسه سر کمالن عرف و دیکر ککر کنت کز کت شرتا در کت ایوب و جهلنه سیف نفی لایله قتل ایت کسرتینتی
--	---	---	---	---	--	--	---	---	---	---	---	--	--	---

صدقه در سنگ آلمان گسترده جاننده بولان	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	کیرمیزان کوردی انجشکینه سورپوزی	جاننده جاننده جاننده جاننده کلور	فیشیم ایشول حضرتین ایزانندن کلور	مؤمن اولور که عزم کورنده حرمت ایدر
شهر سلانج توردی کلک صفاهان اولور	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	بیهقوب جانده یوسف کنهاندن کلور	موردی صفا جانده سبجانندن کلور	اسه کور اولور لطف الهی کوردی قیصه	عاشق آل عبایم دیو کوردی ایزانندن ایدر
عزمت خانقله ماکم کرده خلوت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	هرنه کلور سه جنده حرامندان کلور	حق سرتی قدیه معصنه قرآندن کلور	ارامله کلور سبزه نظر نوسنه اولور	سنده عاشقینیک کی غمخیزه آغله خدام
سکاه و جرشه ابدت کجی حق قوت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	کیرمه کلور سه جنده حرامندان کلور	حق سرتی قدیه معصنه قرآندن کلور	کرم اولور صفا یار قیصه لانی درود اهللی	دیو لاسن قانی کجی دیده لرندن قان دورک
یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	برخی ماتم وانده اولیه بیت انجزلان ایدر
مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	بروقش صورت عالم سلور سه ندر	دوشمشین سه هر برسی برزده ندر	حسن این اهل قائله لعنت ایدر	سیاه بو حوس اولده سه ندر
دوشمشین سه هر برسی برزده ندر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	برنقله یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر
یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	هسب ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور

دالی ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	کیرمیزان کوردی انجشکینه سورپوزی	جاننده جاننده جاننده جاننده کلور	فیشیم ایشول حضرتین ایزانندن کلور	مؤمن اولور که عزم کورنده حرمت ایدر
اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	بیهقوب جانده یوسف کنهاندن کلور	موردی صفا جانده سبجانندن کلور	اسه کور اولور لطف الهی کوردی قیصه	عاشق آل عبایم دیو کوردی ایزانندن ایدر
عزمت خانقله ماکم کرده خلوت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	هرنه کلور سه جنده حرامندان کلور	حق سرتی قدیه معصنه قرآندن کلور	ارامله کلور سبزه نظر نوسنه اولور	سنده عاشقینیک کی غمخیزه آغله خدام
سکاه و جرشه ابدت کجی حق قوت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	کیرمه کلور سه جنده حرامندان کلور	حق سرتی قدیه معصنه قرآندن کلور	کرم اولور صفا یار قیصه لانی درود اهللی	دیو لاسن قانی کجی دیده لرندن قان دورک
یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	برخی ماتم وانده اولیه بیت انجزلان ایدر
مطلب اولور کین مین اول ایزانندن کلور	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	بروقش صورت عالم سلور سه ندر	دوشمشین سه هر برسی برزده ندر	حسن این اهل قائله لعنت ایدر	سیاه بو حوس اولده سه ندر
دوشمشین سه هر برسی برزده ندر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	برنقله یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر
یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	اشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	یازین عقبا ده برک حضرت حق حقیقت ایدر	صفت ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور	هسب ایشکینه قول ولان خانله سلطان اولور

لا اله الا انت سبحانك اني كنت من الظالمين
 دولت و مكرت اينكه دعا خالق جهان
 خست از او نيك خسته خستند خدا
 نصرت و سلامت و شكست شستند
 پاچندني كچه از جمله جوش كوفه
 خستند كه كچه اما نه كرت قاسم
 قبله سيران اشكلك طاشي شاشا گلچون
 سنده عيرت قوت فنين ايلم سلاحي دريند
 مولا و سولاه كه در و صلت حانان كسر
 و شاه يي زوالم حال مهتابا و ملا غدر
 سيزه تا ابد از قوت و زيارت هويتيد
 محال بافتك بيهوده كيش خستند
 دلان و دس كو ز خرف و صوت جزايي توي
 پنج عالمه كشت كشته قذير عر خستند
 سلاحي سربيه سوساي ستعدا و لوز شاه
 آنا اندون او قور طور بگره و دودا غدر
 حرف السراو
 سرتوز سلسله مطرف سوز
 كتر قوليوز صداوق خستند قوليوز
 ما قز زده چا كير سوز قوليوز
 سربيه بگره خوزا يه زه خوزك يوسوز
 صده پاره داوره سست نينه سلاحي
 هر پاره هي سويبر طلبي سوز علوي سوز

سنگه كحل در سخن سنده سلاحي
 بر همت پيران اينده پشت پير پير
 انكه كس كرا اصول ايم برور حصيد
 سنج سولمن اشمن شونه مختل يتنك
 بر شمس ك كروي ذاق عقابيتي تا ذوق
 شاهان عالمه در سواد عشت قننه
 جاليت خوزان قاصد است اول سلاحي حصيد
 كوزر زخي خشك نان از سون كوشه حصيد
 زنده مست خرابه برور زرشن و بيا حصيد
 سمع جانه بر كلوز او از كيش حصيد
 حاجت اول از اولد خا كشت و شت واد و حصيد
 بو ايتت بندك ايمه كرون جان حصيد
 مشرب بلنك سلاحي ذوق و بر زنده
 خوش كلوزي سمع ذوق صوت هودوي حصيد
 هر دم ختمگان فرودن شيبان سلطان سلاحي جهان
 حاشيه نه فقر و فقر كشت شاه با سلاحي
 اذن شاه مش ايم طور ستمخانه كسر
 سنج كين اول سوز سلطان سلاحي جهان
 بشن خردت اوله ز زنده حصيد
 كوش شير و ارب همت عطا و كوش
 ريشه خلك آتار سسته افكاره
 نقش نيكيني و كل هودو زرتارنده
 نقد ز اوله ايلم قذرت يك نينه سلا
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36

بر غلام تقی بن امیر کزک خانین	سالی بزور زندگن تکانه کور اولدون	آسی فضیله تحقیقت روضه سندان رونما	حقوق جاشدی صورت اهل بلکده اسرار کز	علاقیه بنیت و مارا طاعت زار حصد	لامکان تو لامکان شهره فاروقه جانشینی	بزرده در علم الهی بزرده در ستر علی	نطق فریج القصد بزرده ارجیا ایله
میر عرف سرینه واقف عازف دبانینوز	باوه بیام بر نکلک بوی کون سنستانینوز	بیل کلان رشک بر کول خندانینوز	کنت کز کز ارنیک بر عزیزی پیرا نینوز	ستر حشک فتحی شکل کنیزی بیای نینوز	مخفی ز حشک قباله قصر نیک مرها نینوز	نقطه وحدت بزرینوز در دست کیک کانیوز	بزرده در عیسوی بن مریم مرده چسک کجانیوز
شال قوایر کیم معانی بلکنک غافانینوز	تا نیندی بوشان نغفنه رها نینوز	کوه کیتای سزوه صدک عکسما نینوز	ظلمت کیمه حفر جانک چشمه حیوانینوز	خواجهان دولت دین خدا اعوانینوز	طائران پرکشی جنیدیه رحمانینوز	زخم خار بلیک مرموزان لغمانینوز	ای سلامی حضرتت ولس الطران مشربا ولوب
ایر شوز و جد خدایه جنیدیه رکن نینوز							
بر کز از نقش بند کز کلاک ساطلانینوز	حاضر و غایب بزره بر دوسری مشربینوز	اوله فر فریج حووه پش پشش بجز قدم	قطره منوشن اینیند زبوند یله صحنی الابد	بزرده تحقیق اولدی طلاق رجال الدیکیم	ایتمدن کیر و تیب و اصل مقصود اولان	کستان عالم دارا شفا ی عشقه	
میر ذیل صفتیج باس کز لایقنی بزره	ای سلامی بزه حقیقت کوه نیک کانیوز	قیصص کاوه خدایان ترینه نرم پیکرینوز	خط محاکوسن بیل هر قصص سلیمان کین اولوز	امار اولان داننه مکرمیه و احدی ان مین اولوز	علاال زاده مجر و عقد قیاسیه یقین اولوز		

ارادت ویریم بر نقشه اولک اوله کبر اصهر	کلور اولدی قسمت طبع سخن قسمنان اولوز	سلاهی نازقه ویریز کلامک ترشک طبعانه	بیلو کیک صفت حکمت و سر که انکیرین اولوز	باشق جانانه قلین دیوانه درویش درونوز	ساقی نایب لندن کوشن دیدو عین بو کیک	سینه زرد سقا هر بر جسم گرمی یله	تکریمه موقد کز نور ناله مرگومر و بسیم
کوهنده خانه قهره مرگواهل بوکست شین اولوز	بیلین آنی اولوق صفر و سندان بریزه چین اولوز			شمع عشقه بر یقان پرلوانه درویش درونوز	کنیز فریج تیحیان مستانه درویش درونوز	حور نریشان علامه بیخانه درویش درونوز	زاصل اولوش جذب همگانه درویش درونوز
صنغ حقله صورت اشانه کلکشدرونوز	خاملی سرازولوب میبدانه کلکشدرونوز	عالم کاشانه بر مستانه کلکشدرونوز	طالب نوز کتیب عرفانه کلکشدرونوز				
ای سلامی قهر قوری بلکنه سلطان اولوب	سزور و تیر ترش خاقانه درویش درونوز						
کنوز ستر سما از اسم و کیانوز	ظلم هر کیمیز لعیب نند نهان بالوز	تکاملو باوه عشقه مستایک کز	لیاسن فقر یله در وقت لایر صوفی	سیوف باطنیز دهری پاره پاره قیامور	سلاهی جسم غلافی بخره مخم و کیانوز		
اوداست بی صفتوز تقسیم بر کیم و کیانوز	خواس جسمینه مظلور ایک جسم و کیانوز	چلیس پای هم عجز اولان	بزدای تا جلد بر مالک				
اکتیا کچون بیوا شیدر هوشمن							

غیری نه وار کز دین ایشیده جنگ خانی چایشرط و سوا ایتیکده قبه اولو بدو بشتیست ایتزه کیمسه دکل قارایک طلوسه سوز عقل قاطمونه ویر آخت لال	حق کو بر حق ایشید کوشش اول بندر یولغش در کوشش عادت ناستی ولدی چور و یولش عالی مذ صوشتن قیلور یولش جوشن و ضرورش کله کوشش	سویلیسه نوانه سلامی سوزش طلایقه معلوم کوشش بیکوشش	لدت و روی یولان دیونه در مان سوز خرق و آجین صیورب شغید عزان اولسه ده نوشل بید جام صیوی زهر اولو کوشش دیوه و یارک تیلای ولده عشقی و اراکین	جان ویر روی راه عشقده سلامی در و مند نیسون کمنده استر جانانی سوز	لدن علمنده خط و خاسه قول کیش اولوز چون عشقده اطلاق زجر و فاست اول غرض موسی در آنج عا شقه کوه بر طور سویرای ولی تبیض قیل نور ایشیده اولو کوشه مندا البته هر سوزاب رحمتدن	معانی الهی نقشه صورت پدیر اولوز اولد زینت خاتمه قید کلفیه کیه اولوز ظهور ایت تخیل خرابلا وزیر اولوز کشی ریش سفید یا صقین کیخ پیر اولوز نیوضات الهیه صفیر اولو کیش اولوز	اولو کوشه مندا البته هر سوزاب رحمتدن دوشوب اولوی شیرنده قاتان عشاق نالان محمد مصطفی کیمی سلامی دستگیر اولوز	اولو کوشه مندا البته هر سوزاب رحمتدن اولو کوشه مندا البته هر سوزاب رحمتدن اولو کوشه مندا البته هر سوزاب رحمتدن
--	---	--	--	---	---	---	---	--

بزی بر عالم قیلدی کیرده کیر فی الیک جیلده دل ویروب جانده یولتیر غنله چور و یولتیر سلامی نوزهری اوج معنا کله چوخوی جلد اولو زنجیر تخیل بر و ایتش	دو خطه بو شعل ایل طلیه سداب اولوز ایله کجک اعلانی ترحیمه ایلد افضا خاتمه نوز امان امانیته و اخل اول دو عرفان کیر سوز کیر میزنی زجه اده و کاکش و جلال الای نغوش ایلد عشاقه سلامی و صلت سرت حقیقت ایت مقصودک سوز کوششونه ایتخی کیم صبر ایت باب و کتر	اولوز طلالیه دنیا عهد جنون دکیلوز نزش اولوز تخیلی وحی مغبون دکیلوز نهغلس کیمسه تری ووش دل خیزون دکیلوز حیفه دولت دنیا یله جنون دکیلوز راهدک بیکیمی جزا ایلد جنون دکیلوز نفس بر ایلد در صاحب نشون دکیلوز	اولدی در بایلدیشه سلامی غواص غیرین اخذ و علمه و سادون دکیلوز	حروف اسباب	سوزی کز لر طوق حق کیرای اولم اوس خلوت نوز ایتخی قیل کیمکی آغیا رون ایر کیم ایت در و فلک کیمه مقصود وین	رو حکم ذکر صلاح ایت نصیحتی ایلد فرسین کوش در و مله در مادم بیکه کوش فرسین دل صفاسک ایلد کیمکی بیت ذکر اولد ایتس
--	--	--	---	------------	--	---

نزد شمع مشتق یا از بهر ملکک عروقت تمام	جان ویر بر روانه کور نظرها بر میدرد می گویند سن
ای سلاهی ایبریکت سترسن کمان و صلواته	
بیب لرنشده ده میخ اولی غیر بدین امیندی کنس	
کر چه حقیق از علامتک جهرا و لندن حدیث سن	خالای اولما و قانی کنس ذکر حدیث بر نفس
خلقه دور و دران نه علامتک ایساح های نو	عالمتک تسبیح کلور کوشینه اولان جهرا سن
وانه دورام سترسک و آه سوزم مشتقله	مغ اسلر ضلایه سینه سیکت یاد نفس
نزد خطای بر تو نون شعله در قبیل قلبی	غلل ناسوسه تقید اولان لندن سیدلی کنس
ای سلاهی نهنده یک وار نه ده ده امیر	
کوشه جان و سکنده لکسه ده نوز و کسن	
ایدن سید وفا و صورتان اولدی بر ایوس	کوزنه اولدی طلب عیش نشان طلاس
نشدی اسکندره و دران بهر غمی که گرت	خلقه بویسه زون و عروقی و مغسوس
کامله زهده صونار جا صله کتر بدیدیر	عالمتک طاش خور بر باد شنه جرخ نکاوس
جو حق ضیای کسرا قبال اولان کنگ آخر کار	سوزی حدیث شله ای اولدی شکیسته ناکوس
ای سلاهی فلک عیشنه ولسته لوتوب	
زهرون ایچدی نیجه وار اوغجه کیکاهوس	
عروقت لشن	
ساکه در کاه پیری جنت لانا و ایش	لاله خدر سوزم قدر هر بزی طوبا ایش
مروم بیچاره آه حوض کوز تر شارب	چشمه نایبنا یه خاک ککش خوتنا ایش
بیلان عا شقایق کوز کوشیج بچده	اندازی سوزید فایدن جند بر مولای ایش
هر سخی ناقص کیا آندم نوز خالص اولوز	اطفله هر بر زکاهنی عا شقه کینیل ایش
ای سلاهی بر نفس و بیک دلی ایجا ایدر	
نطقه حاجی ده ده کک حاجش ایدر عایش	
نماز کور یا ایلده در کور لرنون قانویش	یاین یا قیل بر یان کنی ناز در کک شوقاش

عشق تو خنده اولور در بسته کمان طیب	آندم صرف جان خنده در اولور کس بیعاش
یک کف ویدر کج ایسک بلایه است خرت بدین	طابش آتار کسه ختی کوشیه بر بفری طاش
جای کیم در ز کور کور در روی سرخ اشک	بر حقه کالای دیکر له و صلواته ایتمه صلواتش
لاهدا لکجه بر جانی صیبا ایدر کوش	نور او را اولدیه اسمایی جسمایی و کوش
نقد عرک کوس بود و بنیورده ویرم	سوق عشق ایچر کیم یوری واریخی نغمای کوش
آب چشمیله وضو ایست اولی عالم شقیه	قبله کی وجه جنتیت جامعی تراهیه و کوش
حرفه نایج بر ایی تو ملامت زده اول	بویقینو وادی کالیه بر سوسویه و کوش
مختلک راه و نیشیه اسلامی میرم	
بو کونک و لذت خنی عزت فردایه و کوش	
عروف اصلا اول	
ایا حبیب خدای بی خاص خاص	سکاه اعلام اولان اولدی کج جهانده خلاص
کرا اشر عطله نوز ایدر حقیقه تک	کرت ولی مغرب کرت عوام و خواص
حیرم کونک ساک و لان کشتینک اولوز	طریق نوز خدا یار و هر سبر کی اخلاص
شهر کدا همه حجتا جدر شفا عتبه	خدا سخی غمخرا نه ایلدی خفاص
سلامی میطله نوز شفا صحت تو	عصا لار بنو کوز در تو جای مناص
سلامی یوزی قاره شفا فتک استر	
کن صحتی کر منعدن ثوابه ایله نقاص	
پیش او لک عرقتا هر کاهمی خلوص	کوسته کروی وصال ایله شرا هر خلوص
ایغر ضایع ایدر مقرون در کاهه مجیب	آستیلان هر تا کونک و سحر کاهمی خلوص
کعبه مقصودینه رهبر اولوب وصل ایدر	وادی چرخانده فالش خج کسه هر خلوص
ظاهرا عالمه مقصود مقنون اولم کیم	آومن لایم اولان والله باللهی خلوص

استا که هرگز برین طبق و درین کتک کمان سعادده	دما دم ضرب و کز بیدار و کز کور نفس غنیان	سختی بر دانه خانیله و نام زلف بند ایله	زین و هرگز سلاهی مکره و قلمه اول کجا ظ	هر شیش کل شمشیر کتک قولون اولوب و عاظم	فای من علیا هاده و بیستی وجهه برینک	تفح ایسه مقصد اوج تخریبه سبک و روح اولان	نقدش کرت اولماز دوی کجا اب شاهده وحدت	سلاهی آن بان اهدیم و یجا در مظا هر صفت	فنا ایله بقا از مرز ندران ایدرس اکی ای قضا ظ	عجب ای اول سیدیشی سفید کتمه جوی و عاظم	اوروشل انقیاب اهل فطنت موت صورتیله	نذر بو کاس لبس سفره و دنیا ای ادون اولوق	سور مکن نجا عملا عدو کتک بین جنبیک	سلاهی جوفانی اول بقا با ابدیت مطلب	سکابا کرازان و طبر و جود نون قتی اغلا ظ	حروف الصین	شمن احمد شترق هاشم ندران نیکده طلوع	طرفوی شاه الصالین و در جسته الصالین	رونده و عدته ثابت بر شجره و کور کتک	منتهای قدین رسالت کتک تاننده کوروب	عزم سنجید ایله اول کعبه عصفنا کبر	عین انور اول شمشیر برفی هر مبارک بر برفی	ارزوی بوییت و جوی ایله شام و کور
نور ایمان طوله جی هر شتر طله یا ندی شمشیر	چالوب کوس نوت بولدی و هر لیکه شمشیر	اینب ارمیوه سیدر عالم هر شتره فروع	شرم جملتدین ایدر طریحا مضیله شمشیر	هر کجا اوات ایدریدی ره کندازنده کروع	شیشه ما و کوی اصحاب یکجه اولدی ضرور	بوسلاهی دردمندی نقتینه ایله شمشیر	ایدر کین موبو کونفک کجی کتک کجانی بقا ظ	ندی قبل هر تو ایله چشم جانی قیبال بقا ظ	ایله لایله کتک فکجه نه تولیمه اول کجا ظ	نه لایلی زید و مکره نفس کتک کجی کون اولوغریا ظ	نور ایمان طوله جی هر شتر طله یا ندی شمشیر	چالوب کوس نوت بولدی و هر لیکه شمشیر	اینب ارمیوه سیدر عالم هر شتره فروع	شرم جملتدین ایدر طریحا مضیله شمشیر	هر کجا اوات ایدریدی ره کندازنده کروع	شیشه ما و کوی اصحاب یکجه اولدی ضرور	بوسلاهی دردمندی نقتینه ایله شمشیر						

حاجتس در نظر وارده پندین تیره شمع	حکوم ارباب عشق اولان شانه اهل دل	فلک جسک ک غرقه دور باعی وحدت ایله	شیرت اهل قنادان لذت انجاریت و ترک	حکوم ایتمک کیمه بی سله در اولدسه و ادر کتک	ای کلام کل کسر جا و زوز الا شنفین شماع	حروف الصین	توز کتک عشق ایدر باقی نور آتیک باغ	تاشندن کله طریقه سده و قور هر جا مضیله	اولان صحیف کتک منزل با لایلی و فنی اول	خیمان ضعی نقتینه ایدی دل لوج خاطر ده	صید نه نول انا و نیند و نکات اولدسه	سلاهی کردین ایدی زنجیر عشق کتک باغ	کریمه سینه موروی یاد شاه عشق و باغ	ککرتا نغم قیلدی کک کل ملک کتک و لوت	وید و خوربا و نوز کسینه و هجران ایله	کمد نلذات لطف شاه عشق کله	حی فروش اولدی کسلاهی قنده در بار با عشق	بوشل بین بر جوع کتک ایدر و عدالمن فراغ	شک نوز ایله جسک لاله نازت چچ طلاع	خواب رحمت ترک کتک ایله کیر طریق وصلته	شمع جسک کتک عشق یا ایله کوزان ایدوب	نغم اولد کجکله اضنا قانیله موصوم منی	در که نلایه و لاک کوشل یله نای قین سماج	لاهدر سا کتک ایله الفتندن امتناع	ایله جاندر ایچر اهلینه سا حله و دواع	ایتمه صوفی کیمی سنده کتک قی کتک نزع	هوا بخت و انصوح و جه کتک و جی و لیلیه راصداغ	اکو کوز کیم کور ر ایدنه و نیند کتک حقه ما ناع	چونن کیم کتک خاتم کس کتک اولدی و لای سماغ	نقدش شیرین کچدی آکا نه قازنه نه خود آغ	نور و چونند درون دلده یا ندیردی حراغ	یا پدیر کویا که تاراج اهلنه بشقه اوج باغ	لاله زار اولدی و جودم واغله مانند طلاع	شمعی ولدی نعت وصلیه در باغ و قتی باغ	نور و چونند ایدر و عدالمن فراغ	تار شقیه یا قوس سیکده لاج باغ اوزر و باغ	یولاری یوله که کور و غم صبر و صلاغ	عین نور اولان تاوصال هیچ اوجی چون چراغ	ایریشوب اطلال قایله قیده صیتین فراغ
-----------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------	-----------------------------------	--	--	------------	------------------------------------	--	--	--------------------------------------	-------------------------------------	------------------------------------	------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	---------------------------	---	--	-----------------------------------	---------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------------	---	----------------------------------	--------------------------------------	-------------------------------------	--	---	---	--	--------------------------------------	--	--	--------------------------------------	--------------------------------	--	------------------------------------	--	-------------------------------------

تتمد ایست اصل عشقه با همه مباح و مصلوبه	حروف الفاء	خاهدن طوطی است بی جامع ایمان صدف صدف یا که عاشق افتاده ک اولایه جمعیه کیر و بلر زینت افکار به نوبت لیده جلیک هر غزای تو حق خیر حضرت جبریل بیایه سلسیل اولدی بی تا که نفا تمویب حیات شب معر لیده جوی جمع اولوب اروج لیل ایکی آینه ملک عشرت عروج ایلا کین ایچ دیو کاسه لیکه تری تنده کینک عینینی تنک حرمته غیب ایندی کعبه اروضه بی هر حاجی عشق قی احم منه یازارنه جفت ره عشقنده کینک جمع تنک بی عشق لیده غزالیه کینک
بوسه ای محو یلمه ایلی	حق حضور زنده طور زنده اولور دیوان مصطفی	بوسه ای محو یلمه ایلی
سختی تا بظلم الطراف یله اناار لطیف	سختی تا بظلم الطراف یله اناار لطیف	سختی تا بظلم الطراف یله اناار لطیف
شوق جانده نمایان اولور انوار لطیف	شوق جانده نمایان اولور انوار لطیف	شوق جانده نمایان اولور انوار لطیف
ویده بالهنه ظاهرا وله ویدار لطیف	ویده بالهنه ظاهرا وله ویدار لطیف	ویده بالهنه ظاهرا وله ویدار لطیف
صدف قلبه طوله اولور اسیر لار لطیف	صدف قلبه طوله اولور اسیر لار لطیف	صدف قلبه طوله اولور اسیر لار لطیف
ای سلامی ابر شیر طریف صدایه عاشق	ای سلامی ابر شیر طریف صدایه عاشق	ای سلامی ابر شیر طریف صدایه عاشق
ایست	ایست	ایست

ناره نهین عمر غریب تسمیه قیاسی روحال یلکلف	حروف الفاء	حاله تحصیل پاکیزه را کیری عالمده شرف دینغنا ای لر نیت اولر قلیک صدف راهک کلمدن آهاسینه جود ک قیام صدف اولورده عشق اهل سناک بالان خین صدف
ای دوران مشور کزنا ناله قامت شریف	ازاد عشقیده سلامی کیر طریق وصلت	ایحس تقویده خلقی سید خرون زین الاطیف پرزده عینه سوزان ایلیک خچفا کینک بار دنیا یلکلام جلال یسوز ایلیک کینک تا اولور و خا کسری عاشق ک صسته یزین نظیف
قابی زنگار غنایا سا سودان یله صاف	ایله هر بازه تحمل محبت ان نور ضعیف	وجه ولیر دون اولور نازیده زلف انکاش آهون رفیع اولور عینک زلفون خن خنکاش عاز فز اولور عشقنده شروز طاعتکاش ایتمه و جلد دون قبله نماه شل خنکاش
راه حقه کیر سلامی ورور ایدوب بو صریحی	فرج اللهم همی ختفا قما خفا ف	مهر و جود ک کورک فایله صیاح هر کون شفق کشت عشق کله کونی باش پیچ بالین یارق بر کونک شکر ایدی و جود ک ایکن شوق شعش از زلف آورده نده صیاح کله کون و زرق
آب چشمه وضو آیت طوره نماه وصلته	حروف الفاء	حروف الفاء
یازغنه و صفک عطارد و دستنه لکش قلم	یازغنه و صفک عطارد و دستنه لکش قلم	یازغنه و صفک عطارد و دستنه لکش قلم

حسن بینه کسیدید عاشق صیاد عشق	کندی دام کاکو نودن ایلمست آراد عشق
صورت لیلا و لیل کاه قنبر کی سسری	خند و شیشین ایلم که قورال نور فرها عشق
تاج و تخت درونک اوه کس کی آراج ایبر	ایلم ایلم فیض خود نودن آرا لرشا و عشق
قلوبک تیران ایلم بر جام ایلم علامد کرک	کز یور بر خانه دن میخان سیر زها و عشق
ای سلامی جور یارینون بشکایت یلمست	
در دیکه شکله اولور هر کیک استا عشق	
کشن و شاق قلبه قوش مرغ راز عشق	نغمه سانی انا کفنون کلور اواز عشق
صید اوم بچیا اصل می ز اولما زهله	قاف قدسیدر حقیقت لانه شهباز عشق
هسته هر جوان اولسنه عجبنی عاشقان	چای طاق وچ علاده اولور پرواز عشق
یاده بو شش نریم خالص جود می حضرت و سیرت	عجب مرده دلانه مر مشرب اعجاز عشق
کل نیست فیمن نوجی دن استوریک نجر	
جانم یلمه سماع نمیدر سلامی سنا عشق	
حروف الکاف	
ونا تویم غمز سول التھیکت	اول نور احمد جمد جید کینک
جان تیغی تران بیه یک جسم غلافون	قاندل صیاحم فاخته بدر خینک
نوش ایلم شامه حسن عشقه زهری	چکمر الکی یولینده باشکسته حینک
خوابه اشکله جهان قان بو یانسون	کربان اولور ق در دنیا اول قره عینک
اولا ومله اصحا بنه سلامی سلامی	
شاد اولور وخی روح شریکی بوینک	
عاشقه هر دم بلا و درد و غم بیش کرک	لقومخی خون جگر نوشن ملامی بیش کرک
کنت کز اسکرک عارف اوله پیدا ایتمک	برول ویرانه ده بیک جانل تفتیش کرک
کر ایلمد ننه طوط ایلمه بار شک حیدر اول	جان نشا ایتمکده جانانه نخون تشویش کرک
بردی خیرنده سب عشقینه میدات آنان	عاشقه نقد وصال یار ایلمه تشویش کرک

بار سول اند سنا می استا تک کینستدر	ایسج عدم و هو موسی علی بن زید صدیق
خوان لطفدن آرزو چشمک صلا بر معنی	رایض روضه سکده بیل کلزار صدیق
عاشقانه کف فاضل بازار صدیق	
کستان اساتده جفانی نوزدینه بیلا	
ظهورید ضیا ورا ایلمدی اقلیم ایلمانی	
سرای ستر حیدرک نریم وخرم رازی	
اسلامی عارف سنا می سترکم و بیاند	
خدا تک هر نظر زده خاطر ویدار یزد صدیق	
کورنیان صنع مفا تنان میان نوزد عشق	عالم اولوشد نصیرت هاسته لالت حق
بوکالینه جلا کف لطف و قورک بظاهری	شاهد تو اندر اید هر نری اثبات حق
وهنگ اثبات اید اهل دل حرفا بحرف	مصحف عالمده هر ایشا بر آبات حق
ملکبار اید تصرف خون و بویله عدم	کیندیز با بو بولود ایدین بو جو جودات حق
عاشقانه استا ایدیمه قدیمک صفینی	قدرت اثبات نیر کیک ایشا و مخلوق حق
زید و عشق و طایفه کول کینه و همت سرتی	و همت حق نیات ز جمله بصورت حق
هر شیخ طوط کورنده ورنات الله می سنا ام	
عالمه اولور سنا می کر تجلیات حق	
کیوریکه دشت نر نوزد اگر کجای عشق	بیلدیز راز و راز دین غلغل نیلای عشق
کیوریکه قید سوادن آواز ایلمد	بند ذلک قید ایدر هر کیه سوری عشق
عقل و دانش نهم و پیشی قره اهل عشق	نجه قراطوطی مخمور ایلمدی لیلای عشق
شمع نوزنده رفتار نوزد خوش جان و تن	بی صدیای نغمه در فریاد ههای هوای عشق
عز کاه تنده ایدر نفس زجا کله هلاک	شام غلبه نریم دم تیش نزل عیب عشق
ای سلامی اولور عشق محبت سینه ده	
ناودان قلبه صفتور لیمه دریای عشق	

ای اسلامی تحت دانه شاه معنی بویوسف	اولدی ای یازمار عشقه یانق سنک	اولدی اولی برادرهوشش نوزارینه لایق سنک	مشغله بهوشش اولوب دوشدای سالی بیتره	صلی قریب سلطان عشقه	طایفه امیریم فرمان عشقه	خط خاتم کی صورتده کلک انکاش تیرک	سلاخی در کسره جنوری نیاخته نیندر	ای سیدن شهر اینه کندی تارک و تنک
تشنه زنی زنده سندان آکابر دوروش کرک	تیر تیر عشق قلیب تی پر نور ایدر	تیر تیر عشق قلیب اولوسه نو کیری ناطق سنک	بیلک است چکک دانسته هجرتی سالی سنک	کرک ز شربت واروی لقصیان	کوکلره در دیزدورده فرمان عشقه	تصورده بوی زده سنک کی قیاس تیرک	کتاب نور من لدن اقباسی تیرک	نفس و شیطانی که کمالش ثانی ایدوب
	برطیب جود حکمت یکن فیض رحمت	اولدی زخم سینه دور دوله حادثی سنک	اولدی زخم سینه دور دوله حادثی سنک	عنان تعین این ایدر در دوی بلای	ببود عا شقاره حسان عشقه	که راستین طوطوب صورتده کس پای لایق		دیر کین ثالث ثلاثه تشنه بوجید خفا

خانی قفال بنده حتی کین هادی ضل	غیره ایشیات ربوبیت دکلی عار و تنک	تولی کسین درون ده جیری قصی اعتراف	مشغله بهوشش اولوب دوشدای سالی بیتره	تورک کت عالی لری کک مکنومی وکل	همیزی امیرینه بیگ جانده کونومی وکل	ای وجودی عالمه اگشت اولان شاه سن	نور شمس فلک و لانا ز پر لوندن نامید	بنده سلطان عشق اول وکره نده اول وکیل
خط مذهب نزهتینه اولوب کین دیوا	کنت یغی ایلر قطلار اصلان بلای نیشک	خط مذهب نزهتینه اولوب کین دیوا	کنت یغی ایلر قطلار اصلان بلای نیشک	حکمت کسرتی قهرم ایسیان نانا تنک	ککله توجید دیوانه بیگ سوهومی وکل	بوی قیصک بلسلید رانیب اولیب	بوساخی دور وندرک حبیبی نوز بوسکل	عاقیل بس یادین خاقیه توجیده کین
								چونکه اسقاط افتخیه دور توجید و راه
								زاهدالعیاه صورتده حدت نیشکین

1	تبریزیله ی چهری ندرول نرکوبیدی ولدلر	2	اشهر باکاس واککاس بلالشر
3	کیسک علیایی سدرای بویار چنشد ایله	4	دریابینه جزایر کشت است مودیا
4	سیاحت ایله چک بر دیار بونشد	5	منقول که اولور مصنفی فاعل کیم نرکوبیدی
5	باده انکور ایله ناملکت لایمک استراج	6	فریست ایله یعنی بریش وهدت نوات
6	سوق اصل ولده نکوس سر اولمز رواج	7	برو حذران الوب فیضی حقیقه سلاجی
7	قوبور کوس واری برودره بره ای کوزی آج	8	توجید و او در حضرت شیخ لکبره وارث
8	خالک یک اصل ششک توتیا ایت کوزک آج	9	حرف کجیم
9	باده عشقه کبرست اول سلاجی طرف اول	10	شاه کوبین ایلکه قاسب توسته مزوج
10	سینه نجه صرا و نرکوبیده دن غیری علاج	11	بر ندرده مسجد قضایی قیلدی جایگاه
11	بازن دن تالان ایذن الصبر مفتاح الفرج	12	انت منتدبرین حقدن تمینی ایله دی
12	نقلدت شک کیدر البصبر مفتاح الفرج	13	بر حبیب محترمد که وصالی عیب دینه
13	عسارت خدا صاحبیدر البصبر مفتاح الفرج	14	ای سلاجی هر بنیدن شاکت اعلا بیلبان
14	شکلک کرب وایه جمل البصبر مفتاح الفرج	15	ایله جانی غنا کوشی اصمد ر قلسجی طوج
15	ور در زبان ایله مسلام البصبر مفتاح الفرج	16	توکل ایله اللهم بوقرغای شاکت کون کج
16	واری صیاح اولر لیبالی البصبر مفتاح الفرج	17	نه ماضی کربنی ایله قیلست قفلک کون
17	هر شیه ششک کسری وار البصبر مفتاح الفرج	18	سکونک هلینه کبره فریاد کس فخر فریاد
18	کون لومخه دن نکلر ششک البصبر مفتاح الفرج	19	وصال یارایه طلبه لرتن عشقه اولر کک
19	عاجتک ک حقدن ایره البصبر مفتاح الفرج	20	سلاجی بوشن در دمله سفر اندر وطن ایله
20	اولکه سلاجی پاجالی انده ایله روز لیبالی	21	توقیل و قالی تحصیل ایله طالی پیش وکون کج
21	ایله یوز لطفی صجالی البصبر مفتاح الفرج	22	بکابو کونده شکس بونشدی صبیح
22	حرف کج او	23	نر بردی کانه و صلیف اول نر قیلدی فواج
23	سیف عشق احمدی کیم جاننه قیلده سلاج	24	بیر جا کسوی غننه واری ادر و ایله کج
24	دولته عدلی برینه جای ایذن عشق قشک	25	دو شوب بو وادی حیرانده قالدی دل آنها
25	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	26	اینس دهم اولور یارغا بونشدی صبیح
26	شاه و راند کیم جیش نفسنه بلور بجل	27	نقوه جانله برکسب و کار بونشدی صبیح
27	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	28	مزاج عاشقش این عقا بونشدی صبیح
28	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	29	طریق و هدایت برده ک نر بونشدی صبیح

1	تبریزیله ی چهری ندرول نرکوبیدی ولدلر	2	اشهر باکاس واککاس بلالشر
3	کیسک علیایی سدرای بویار چنشد ایله	4	دریابینه جزایر کشت است مودیا
4	سیاحت ایله چک بر دیار بونشد	5	منقول که اولور مصنفی فاعل کیم نرکوبیدی
5	باده انکور ایله ناملکت لایمک استراج	6	فریست ایله یعنی بریش وهدت نوات
6	سوق اصل ولده نکوس سر اولمز رواج	7	برو حذران الوب فیضی حقیقه سلاجی
7	قوبور کوس واری برودره بره ای کوزی آج	8	توجید و او در حضرت شیخ لکبره وارث
8	خالک یک اصل ششک توتیا ایت کوزک آج	9	حرف کجیم
9	باده عشقه کبرست اول سلاجی طرف اول	10	شاه کوبین ایلکه قاسب توسته مزوج
10	سینه نجه صرا و نرکوبیده دن غیری علاج	11	بر ندرده مسجد قضایی قیلدی جایگاه
11	بازن دن تالان ایذن الصبر مفتاح الفرج	12	انت منتدبرین حقدن تمینی ایله دی
12	نقلدت شک کیدر البصبر مفتاح الفرج	13	بر حبیب محترمد که وصالی عیب دینه
13	عسارت خدا صاحبیدر البصبر مفتاح الفرج	14	ای سلاجی هر بنیدن شاکت اعلا بیلبان
14	شکلک کرب وایه جمل البصبر مفتاح الفرج	15	ایله جانی غنا کوشی اصمد ر قلسجی طوج
15	ور در زبان ایله مسلام البصبر مفتاح الفرج	16	توکل ایله اللهم بوقرغای شاکت کون کج
16	واری صیاح اولر لیبالی البصبر مفتاح الفرج	17	نه ماضی کربنی ایله قیلست قفلک کون
17	هر شیه ششک کسری وار البصبر مفتاح الفرج	18	سکونک هلینه کبره فریاد کس فخر فریاد
18	کون لومخه دن نکلر ششک البصبر مفتاح الفرج	19	وصال یارایه طلبه لرتن عشقه اولر کک
19	عاجتک ک حقدن ایره البصبر مفتاح الفرج	20	سلاجی بوشن در دمله سفر اندر وطن ایله
20	اولکه سلاجی پاجالی انده ایله روز لیبالی	21	توقیل و قالی تحصیل ایله طالی پیش وکون کج
21	ایله یوز لطفی صجالی البصبر مفتاح الفرج	22	بکابو کونده شکس بونشدی صبیح
22	حرف کج او	23	نر بردی کانه و صلیف اول نر قیلدی فواج
23	سیف عشق احمدی کیم جاننه قیلده سلاج	24	بیر جا کسوی غننه واری ادر و ایله کج
24	دولته عدلی برینه جای ایذن عشق قشک	25	دو شوب بو وادی حیرانده قالدی دل آنها
25	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	26	اینس دهم اولور یارغا بونشدی صبیح
26	شاه و راند کیم جیش نفسنه بلور بجل	27	نقوه جانله برکسب و کار بونشدی صبیح
27	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	28	مزاج عاشقش این عقا بونشدی صبیح
28	عالم غیب دن کلور کوشینه عی علی الفلاح	29	طریق و هدایت برده ک نر بونشدی صبیح

اول را در پیش کشتک بر بسلی یک جلیل	حاکم رب باینه جا به یس ایچون آچمش جناح
کاتب قدرت خیال نقاشین شگفت چشمه	بازدی لوی کوی نیو عفت تو باقول صحاح
سوی در دستدن بو بر عرش قوا سکه بریاج	میرج قدسید پیام یس ایچون آچمش جناح
بیلین جان کوندرن فرقه از احسان آیدر	خاخر خار فریق یارون ایلس فرلاح
هدهد شهر بسیار لوی و سدر از زمین	ایتمه ده انفا کس رگها نید جانیشلاج
کینغ غمده یان یا قیلان فراتر آیدر حقیقین	کور که شمشعی شقله کوزون اولور تا بصباح
خواب عقلندن اسلامی جانی سیدار ایدر کیم	
بسوی دوستدن بو بر سدر کیشا تو بریاج	
ذکر که حشرت بیت لکبارت معین روح	مخونکله مکله اول اولور حقیقده وضعیج
طوفان آتوب مار نینندن خالص قیل	ایسدرک چنکله غرق آبدن تجات نوح
جلدین نشاندی دنیا ایچون ضحاک	ساقی لایزادن احسان قیل صبیوح
تقیبه ماسو ایدر عسیندن ایت رهها	آزاده کله بولسه سوبیدی اولی وضعیج
یارب اسلامی ایتدی کی دعوی بی بنکله	
جان کونکدن ایتدی نیتو به وضعیج	
حرف باکتا	
هر روی کیم لایر تقیده اولور منقا وضعیج	جهامه واتی الله ده یاور اولور املر و شمش
جانت اولور چله و کسر و مقامات ایزر	جذب برنگان اید اولور ایزر ایشا و شمش
سقدرن ایزر کشفه ضحاک اولور مقفیض	سریوزندن عین و اولور حقد و اولور شمش
سندره ایزر فیما دون و بر و سب و کس ایلور	ایسدر بر ایمان بالغیبی ایمان استناد وضعیج
ای اسلامی سوبیلان نام قنایه یس ایچون	
اولدی صفاده همین اعلیله ایچا وضعیج	

قلیچ کک کیم اولور انجان اولون تسلیم شمش	لو جب اولور بیدر تعلیم خدا تکبر کیم شمش
خندشده اوکرک ایزر صدقده بیست کیم	چله چیل ساله ون کیدر نکاه نیم شمش
لذت دنیا و ما فیها دون ایدر نغمه کلام	ای شورشیر نه جانه ذوق جدیدت شمش
اهل استعدا ایدر حاله حن شمشکلات	حاصلی کج کفتگو درد کله قنهر هم شمش
احتیاج بیلت زقالدن اولور خطا یس	
ای اسلامی هر کولوب اکر تعلیم شمش	
عاشق اولوب عشق شنایت دلی طبع	پرک نشندن اکر اولور نکر ایدر شمش
بیزان شریفینه یوری جسمه سر سلوکوی	جلب تمیمه تا کیم سستی اقراره دوزخ
او کابر ارقیده ایشیر عذرا وصاله	هر منزلی کج برق کبی فرسخ و فرسخ
بال و بر عشقیله قلوب رحمتی طیران	پاینده عقال اولوبه تا عالمه برزخ
مرات چناندن کوره سیکه پاری اسلامی	
لوح و کله عشق خدا اولور	
حرف الدال	
فالشم کراک نفس لچه الهی قیل مرد	قیل مرد ای پادشهر پادشاهی قیل مرد
بروقه کیم قوت ایدم عصیانندن	هپه مظلومیله کیم کرم سال و ماهی قیل مرد
خواب غفلت برده چکد کوردم عصیانمی	قیلدم انصاف قلمه کیم برون آهی قیل مرد
عزمت کاه حشره کالای دست او بر جان	سینانی و قتری روی سباهی قیل مرد
قطره اولور ز کیمک در یارینت ایدر	
کوه قاف اولور کسینک کناهی قیل مرد	
برنکوز سن خالق یز اسیک یاصب مرد	برکنه کار عاصی سن غفلت کینک یارب مرد
یسه عصیاننده دلخیز یا قور زار زوبون	درنگلو دلور دینیه و زمانیک یارب مرد
ذنبله نچار قالدیم چاره قیل چیاره	عاجزانه صاحب اسانیک یارب مرد
مژده لاقنقلو اسن رگسته لند ایدر ک	رگمتی عجمه رگمانیک یارب مرد

کلامی که در صورت او هر دو عرض حقیقت است - تم فوقه انور و توفیق و هدایت و حقیقت	سلاهی اعجابی که در تمام کلمات تاج و تختینه	کلامی که در صورت او هر دو عرض حقیقت است - تم فوقه انور و توفیق و هدایت و حقیقت	سلاهی اعجابی که در تمام کلمات تاج و تختینه
حقیقت عزیزی طریقی بسیار با بجا بجز کلمه شایان سزای لایحه اولی و اولی خلق بلای هر خاقان همه ذکر ایله چون لاله الالبی شرایب شفا که تم صفا زین غفله هرگز نیست	بجویند رسول اللہ که کند بریم و اور اور از وی نور فانیست عینت اهل راز کلمه هلوی هر دو پر و زاریان برش اعیان کلمه روز و صدفی سا که در تمام قاتی آن کلمه قلند ز طوبی که ترک مسلول بر جواز کلمه	حقیقت عزیزی طریقی بسیار با بجا بجز کلمه شایان سزای لایحه اولی و اولی خلق بلای هر خاقان همه ذکر ایله چون لاله الالبی شرایب شفا که تم صفا زین غفله هرگز نیست	بجویند رسول اللہ که کند بریم و اور اور از وی نور فانیست عینت اهل راز کلمه هلوی هر دو پر و زاریان برش اعیان کلمه روز و صدفی سا که در تمام قاتی آن کلمه قلند ز طوبی که ترک مسلول بر جواز کلمه
کلام اول حق و توحیف و کلمه نذر چقوب بگو که صفا که کلمه نذر قنی و راست احمد قنی سدرک سیف نذر بر روی عشق بایند شکایت غم	سلاهی شکر که می شود در کلمات غلام کلمه اولی شرف و کلمه نذر	کلام اول حق و توحیف و کلمه نذر چقوب بگو که صفا که کلمه نذر قنی و راست احمد قنی سدرک سیف نذر بر روی عشق بایند شکایت غم	سلاهی شکر که می شود در کلمات غلام کلمه اولی شرف و کلمه نذر
طلاب عشق که در کلمه نذر شربت عشق که بجز کلمه دلیر بول آچار سکر اولی و خلایق شکر و بار و یولاری مشقه صپ واری کرک بیدان قبله بینی بهمی و شکر و زار اولی کول یله خار عقل اندن سببی او قریب یک بروق خوقه تا جین قویان دست سوادین یوران	عشق عشق بول که کلمه کندی سبحان اولی جمله جمالی کیمر شکر که کسان اولی و صدف حالاری جذب رحمان اولی کول یله عشق خار بجز کلمه بوستان اولی عارف کلنده ناهجنت رضوان اولی بیلند سزای حق هر یاری قرآن اولی حاجی ده و یوان واصل جانان اولی	طلاب عشق که در کلمه نذر شربت عشق که بجز کلمه دلیر بول آچار سکر اولی و خلایق شکر و بار و یولاری مشقه صپ واری کرک بیدان قبله بینی بهمی و شکر و زار اولی کول یله خار عقل اندن سببی او قریب یک بروق خوقه تا جین قویان دست سوادین یوران	عشق عشق بول که کلمه کندی سبحان اولی جمله جمالی کیمر شکر که کسان اولی و صدف حالاری جذب رحمان اولی کول یله عشق خار بجز کلمه بوستان اولی عارف کلنده ناهجنت رضوان اولی بیلند سزای حق هر یاری قرآن اولی حاجی ده و یوان واصل جانان اولی

کلامی که در صورت او هر دو عرض حقیقت است - تم فوقه انور و توفیق و هدایت و حقیقت	سلاهی اعجابی که در تمام کلمات تاج و تختینه	کلامی که در صورت او هر دو عرض حقیقت است - تم فوقه انور و توفیق و هدایت و حقیقت	سلاهی اعجابی که در تمام کلمات تاج و تختینه
حقیقت عزیزی طریقی بسیار با بجا بجز کلمه شایان سزای لایحه اولی و اولی خلق بلای هر خاقان همه ذکر ایله چون لاله الالبی شرایب شفا که تم صفا زین غفله هرگز نیست	بجویند رسول اللہ که کند بریم و اور اور از وی نور فانیست عینت اهل راز کلمه هلوی هر دو پر و زاریان برش اعیان کلمه روز و صدفی سا که در تمام قاتی آن کلمه قلند ز طوبی که ترک مسلول بر جواز کلمه	حقیقت عزیزی طریقی بسیار با بجا بجز کلمه شایان سزای لایحه اولی و اولی خلق بلای هر خاقان همه ذکر ایله چون لاله الالبی شرایب شفا که تم صفا زین غفله هرگز نیست	بجویند رسول اللہ که کند بریم و اور اور از وی نور فانیست عینت اهل راز کلمه هلوی هر دو پر و زاریان برش اعیان کلمه روز و صدفی سا که در تمام قاتی آن کلمه قلند ز طوبی که ترک مسلول بر جواز کلمه
کلام اول حق و توحیف و کلمه نذر چقوب بگو که صفا که کلمه نذر قنی و راست احمد قنی سدرک سیف نذر بر روی عشق بایند شکایت غم	سلاهی شکر که می شود در کلمات غلام کلمه اولی شرف و کلمه نذر	کلام اول حق و توحیف و کلمه نذر چقوب بگو که صفا که کلمه نذر قنی و راست احمد قنی سدرک سیف نذر بر روی عشق بایند شکایت غم	سلاهی شکر که می شود در کلمات غلام کلمه اولی شرف و کلمه نذر
طلاب عشق که در کلمه نذر شربت عشق که بجز کلمه دلیر بول آچار سکر اولی و خلایق شکر و بار و یولاری مشقه صپ واری کرک بیدان قبله بینی بهمی و شکر و زار اولی کول یله خار عقل اندن سببی او قریب یک بروق خوقه تا جین قویان دست سوادین یوران	عشق عشق بول که کلمه کندی سبحان اولی جمله جمالی کیمر شکر که کسان اولی و صدف حالاری جذب رحمان اولی کول یله عشق خار بجز کلمه بوستان اولی عارف کلنده ناهجنت رضوان اولی بیلند سزای حق هر یاری قرآن اولی حاجی ده و یوان واصل جانان اولی	طلاب عشق که در کلمه نذر شربت عشق که بجز کلمه دلیر بول آچار سکر اولی و خلایق شکر و بار و یولاری مشقه صپ واری کرک بیدان قبله بینی بهمی و شکر و زار اولی کول یله خار عقل اندن سببی او قریب یک بروق خوقه تا جین قویان دست سوادین یوران	عشق عشق بول که کلمه کندی سبحان اولی جمله جمالی کیمر شکر که کسان اولی و صدف حالاری جذب رحمان اولی کول یله عشق خار بجز کلمه بوستان اولی عارف کلنده ناهجنت رضوان اولی بیلند سزای حق هر یاری قرآن اولی حاجی ده و یوان واصل جانان اولی

سند نطق آیت های اسلامی انجیبات فی کس کتوت	حالی در هر اولده چه قهار آندون اصل صلاقیل و مقال	رو نما اولسه فکندن بکوه لیلیل حلال	یونفندن سندنمی یوقوت بوش حور اولیک	بروز اولونکنشی مکه کجی اولج اولب بیری	سندن سرونه شکتینه تانک فایلیله	عقل یله توراوی تاسیر رضای قدرت اول	عارف اولج بیکت بوزدودون کوز لیزه دوزدوز
دردور البتبه ورا سندن اولک نور حسان	نور جمده بزاون اولور بیره جبرک انجیابی وصال	یولیده ورا جوان عالونکجه مدره وکده حلال	حکمت براهیده مز اولونزه حکم لایزال	یوقلفیلده یولیده ورا رضی صلصال کسان	عاشقک برور یانینده ذوق بندده حلال	اسرار عالم پانیندن اولسنز اسلامی کسینه	بیلدیکم باقی صواد جمده کسی ظلال خیال
جان مویون آسنده نوز بیدر بیضا ورون	کرنج محفوف طوقه قدیمت صولاد ورون	صفحه سینه زده اولت مجلا ورون	نور بشاری جهسان عرش مهلا ورون	تحاف لاهوتیه قرقره قدسی عتقا ورون	نقطه اعظم اولان نور سوسول ورون	کعبه بنیاد عظمیای سنده	دست قدرتکجه بنا کعبه موصفا ورون
فیض شش آسمان وارش وکر سندن کوهل	نور خط قدرتک بی نقش لر سینه کوهل	بریزین عطلا لاکله بر مرغ قدسیدر کوهل	بلج بزم وحدتک بیزک کاسیدر کوهل	نور زویه مصطفایک عباتکده کسیدر کوهل		بر تو ذرات خدا کونک نور شمشیر کوهل	استین بیزوف و صولت کله لیزیدن کوهل
							منطق اطیری بلوب کوه کسلیماغ ورن
							کل شفا هم برهم میخانه سندن نواش ایدن
							ای سلامی دور یله جسم قرزه آه ایدن

حروف الحسیم	واشخ اتنا صده ورا ماخا اوش اعظم	کلام هم هم بوز خطا کوشیم چشم عمام	شش حلالینه فیض ایلنده بی اباری خدا	عزولک برور قیل دکن سینه نغز علی کتیده کیر	هر لور فضل شکت سهر خطا لایزالک	بیر بوسه سلامی رحمتک وار حکم انت لر حیم	ای وجودی نور محض نور انوار کتیم	نور عینک و لغت کتیم صیقله لایلیک	نقطه لولک بوز زده بلایه سلم لیدر	نشا اولموس کاسیتک جهان قران بیزک	ایمشل کسیر اجمالی مولت بشر	درونه لاککله قلم خاص محمود وریان	خاک دوزک توتیای کل نمازغ البصر	بیر سول بده چوتده بوسه سلامی ورون	نور ان لطفک سنا لکی بر کتر وادو بوسه سلامی	بکاحسان ایدر ورا کوشیجه جان کتر	بکسده لیدر منور در لکم سهر کسده لک	سقا هم ترم صیحا کسینک بچم دست ورترون	بخی زینتوق و مخلص دور بوزوم ایلشن زاهد	سلامی قسنتیم شش سمنان و بر موی	بکامان و بر موی نام و اولان ورنان کتر	یا کتر کوهل صقدن قران وقت کتر قتر
یسر لانا سوز تا یا واحد القدر القدریم	انا ظلمنا انفسنا انت العفو انت الکریم	اهد لریغ المصطفی هذا صراط مستقیم	انفان انجور کسیر قد حالنا انت الاعیان				وی جهان صحف آیات قران کریم	الغیا الشیمس وچ همک ذوق و ترک حادیم	سین دنونک کلید کنج رحمان لر حیم	مهر واکدر سلیمان بر عصا وارک کلیم	عالم هر زده سخته اولدی اجمالی حکیم	کیم مدینه شریعش قد بنیات النعیم	اکحال بیدن بولور اللهم راه مستقیم			خدا صبط لکین لایق وکل سلطان کتر	خسبا ورتلمیون نوری مهابان کتر	ویغ ایتوبون شریک ساقی ووزون کتر	شفا عمت ایسوزن فرابین اولان ورن کتر			آنج کوز بقی نوبدن اویان وقت کتر قتر

مکارک اوله زهد و صلاح او چقدر اولوی جناح سز اوله جمله کنگ نازکی اوله اوله اوله اوله اوله باد نسیم سحری کتیره دوسته دن خبری	اولو در شنب تا صبح وقت سحر قرم قرم نور خط اولی یه ننگ وقت سحر قرم قرم توقلفه و در درازی وقت سحر قرم قرم	اولیکه اسلامی سوزنی تا کوره لیکه دوست یوزنی نکر ملیح جان کوزنی وقت سحر قرم قرم	بجز انوار خداده خلق اولان درد انوار بو کمال ایتله اوله کسم نوله سحر و ننگ نور اوله ایتله قتلای قیلدی اولن خاتم عالم کنگله کیم چار عنصر جا کدیک خانه تقیم خدای عشق ایلدی لوح نسیم قیلدی صافی نقش اخ و قاره دن	ای سلامی ره صبرم نور احمد ایدین اشتمای حضرت مولی و کلنده یانه نسیم	ملکوم عشقیکه نالان اوله و عشقیکه صبرم بیرا قویب پروانه خوش جماله روز نشین نرسیم تو جمیله و نغمه سندر چاک ایلدی بیر کمالدن لندن ملک تک تمام ایلدی	در بر سره سلامی مول اولدن جایب کشت عشق ایدیه سلطان اوله و عشقیکه صبرم	کر بود یارب باصل در و عجز ای کسغم هر کسی در قطع عقده طریقی خورد ننگ نهره را رقص آورد در بزنگاه عشق شاه ستنا هم خوش چین خون عشق
--	---	---	---	---	---	--	---

سکنت الفقیر خوری ای بابا جای دی ای حکم اسلامی چمن چمن مرغ لانه ساقه کیم دوره او غنچه جلاله صبر سهرمانی کیم	کینه بد و غم و صبر تو دور اوله و ما نغم سکانت هر دم و در طاق ملک نیش نغم در نهاله کیم بر این بهشت می مانم چون کیم کیم بود قبله همه ابر کیم در میان چه و کیم و ام از این خیر نغم	بیرین چون از کس کیم ره خودی با و صبر ای سلامی چه بود قریب نغم خیر نغم	عجروف النون	ای نبوت ننگ تک سلطان فریاط سلیمین عالم خرقه هزاره اولدی فریاط تک دروان تک نغم تک دره و مال اولدی تعظیم ایلدی خلعت و جنبله اولدی قریب کیم کیم	التجاری الطریق ایلر بوسلامی در دهمند بیر بوس جرم تک قبول ایت یا شفیق لادنم	حقیقی بلدی بولی ای دل مجازی باری نیکترین لباس نرق ایلر طاکس و از خواجه یار اوله دوام ذکر طبع کیم بیت برین سطره جویلاب کوک ابرو نهمین یا خدای تو جمیده	سلامی مطبخ نینده و لیر کنگ عشق نملای سامعیده عشق ایشیک هر باری نیکترین
--	---	--	-------------	---	---	--	---

حروف الواو	سوره عا شنی تمل و تملک ان افغانی هو هون فراق و جویم مجموع اول شافن کرک ایتک یا قوس بر و نون شمشک رونوشع توتجده جیدی علم شفا کون کر و زکری علی شفا کونک	هزار آس ادماء و عشتقنا نانی هون یا هو درون سینه ده هر دو دکنک درانی هون یا هو نادر جانیدن خانه شکرک جانانی هون یا هو کوکل کجده مخفی علم کله عرفانی هون یا هو	اول و بر مقصودینه زجیر قوماند وادی خیرتده سلاهی مولی و صول ایدر انسانی هون یا هو	نورن خانم عشقیه اولان مستان هون یا هو اینگرک فیلن ماد و مار اولان خورشین بولنگرک به سخانی بیت قلب مرشدده ایروب کسار لار مقصود اوله یوه جانلارده	سلاهی جلاله شیا ده کورن هوکستی سارا بهورت ایتقنده اولور جیران هون یا هو	نیش نوزار ایلنه اولدورم قار شوشو آجوب بالی ویری پروانه آس خیال هر دو درخت زنده یا کزک ایر بوی وصالندان زینین	سلاهی و صلافت از مکت ویر سکت سماع ایت حضرت تنکا و قار شوشو	حروف الراء	بجی شیدا ایدن روی کوندر یا کول اولد پرشانی لیبوب آواره ایند باغ عشق اکریم قورق کونک کورن عیب ایدر لیکه عالمده	بکا هجمال و همس درد و بلبلند یا کول اولد خزاران عاشقی برک سئلند یا کول اولد شعب قبرا اولان اینج کاکوندر یا کول اولد
------------	---	---	---	--	--	---	---	------------	---	---

شکایت اتمه خاقه چکدیک انده غنندن غزلانست کیم خورشیل انتر سسرور ایلم فنا گلزاره مائل اولدور و رشخ اندیش اول ناسف ایلم جو کیم کنگره باردن صبر ایت	چقار بر وقت اولور باران اگست بر جستن کلور کرون طوقا مر ارمیک یا کس غلندن سکاهت بر خراج طلاس سخن جنتدن ایرشای کونک کنگره صلیب فرط حسرتدن	سلاهی غزوه لیلینه جرم کنگره لغز صبا و لسه کلدی شاه ایدر که رشای ایلر نزع دولتدن	بسیل بی می خواصه کلمستان او قود و زبون جانکله بی حفظ ایلد سوزشمنه کزندن سن بر کبی وار کسیند نازلی قیبال عملا اولد کندرت قشور زاهد س کوسن صوبه جده	بی فیض عیبت و عجبی ارشادی سلاهی بی خواجه خجورن حالکه مهمان او قود و زبون	نه کورک صوفیا تکرار اولور اولادون اولدن کوره دل طغوز تکلیخانه وحدت نقشت فیسه منی دخی دم و کسین یا بی مشاهدتی یول و صمان مظاروه هتاهو جوب	کلور قشقت قشقت سلاهی جانه ذوق لذت غیری تناول ایلد که سفره سخن قشمتناون	سلور سکت سرتو جیدی وکل نندن دین بنان و جودک کلاشنده باقر شایخ و ایر و اوراقه یولنق جوهر قودن نه خود صولت غرضدن بیان صدیق من عرف و دریک لالان حفر لذتدن اناقحی چاغروب منصور و رش فرا و ایدر کنگره
--	--	--	--	---	---	---	--

دکلمه و در سوره یسری الحمد و سجدی زود یا تسبیح	دکلمه و در سوره یسری الحمد و سجدی زود یا تسبیح
سلاهی که قیومند بر غریب یارسول الله	سلاهی که قیومند بر غریب یارسول الله
چراغ قلبی تو فکله او یابند یارسول الله	چراغ قلبی تو فکله او یابند یارسول الله
سکاه ظاهره باطنه را یابند یارسول الله	سکاه ظاهره باطنه را یابند یارسول الله
آنچه بر تو واجب غفلتند او یابند یارسول الله	آنچه بر تو واجب غفلتند او یابند یارسول الله
دل بر تنگه جانک یابند یارسول الله	دل بر تنگه جانک یابند یارسول الله
همی بسکاس و صمدت خانه یار یارسول الله	همی بسکاس و صمدت خانه یار یارسول الله
سلاهی شیخ فرقه ده حکم خستین یا کاتبی	سلاهی شیخ فرقه ده حکم خستین یا کاتبی
ایران اولاد کنوزند شمدی قادر یارسول الله	ایران اولاد کنوزند شمدی قادر یارسول الله
سعیت ستری چون کوزند عیانند یارسول الله	سعیت ستری چون کوزند عیانند یارسول الله
ببخون مرآت دله بر خندان را بی و مونی	ببخون مرآت دله بر خندان را بی و مونی
بواسخا و صفات تا ندر کج و در کشته قید	بواسخا و صفات تا ندر کج و در کشته قید
مکر شکلات نوزند او دگر کوشش و ولشدر	مکر شکلات نوزند او دگر کوشش و ولشدر
سکا تبعت و صفت طاعت زنده را جصد	سکا تبعت و صفت طاعت زنده را جصد
سلاهی من را بی در سیک الی پر کابلدن	سلاهی من را بی در سیک الی پر کابلدن
بجو کلک غیری همتی ظن و کماندر یارسول الله	بجو کلک غیری همتی ظن و کماندر یارسول الله
نشده شیا را بدست استی یا یارسول الله	نشده شیا را بدست استی یا یارسول الله
ازان دست و سیک جرمه آن کن که در لغز	ازان دست و سیک جرمه آن کن که در لغز
بست خود بدی واسطه از کوشه فضا نیست	بست خود بدی واسطه از کوشه فضا نیست
ولی برون نشاد روز و حضرت جرمه است استی	ولی برون نشاد روز و حضرت جرمه است استی
چنین بخون کن از باد غمنا نیستی	چنین بخون کن از باد غمنا نیستی
سلاهی دل شکستی میکش از دوری و صمدت	سلاهی دل شکستی میکش از دوری و صمدت
در آخر راست میکش از شکستی یا یارسول الله	در آخر راست میکش از شکستی یا یارسول الله

بکاه مفتوح قبل باب اسلامی یا یارسول الله	بکاه مفتوح قبل باب اسلامی یا یارسول الله
بجسی که بر کوه بیان قرین حق و است	بجسی که بر کوه بیان قرین حق و است
امید خست و صکل و در کوشه مراد یا عشت	امید خست و صکل و در کوشه مراد یا عشت
خطاب و در کوه لایق اولاد کنوزند یابند	خطاب و در کوه لایق اولاد کنوزند یابند
بسته اجوی و دیدار با اولاد کنوزند یابند	بسته اجوی و دیدار با اولاد کنوزند یابند
اسید انقادات ایلر است استی یا یارسول الله	اسید انقادات ایلر است استی یا یارسول الله
او دگر یکلک و وضع تو در کوشه یون روز	او دگر یکلک و وضع تو در کوشه یون روز
سرخ اول نوزند کوشه که کوشک برج لا هوندان	سرخ اول نوزند کوشه که کوشک برج لا هوندان
بجی که کوشه فرمائی اولور دی جماله عالم	بجی که کوشه فرمائی اولور دی جماله عالم
سجای بکوشه در جسم بی کلک با فون الله	سجای بکوشه در جسم بی کلک با فون الله
نکو و در سایه طفا که تاب هر کوشه دان	نکو و در سایه طفا که تاب هر کوشه دان
سکاهی عالمی از سیه کوشه کنین او زوره	سکاهی عالمی از سیه کوشه کنین او زوره
دید پر دو در عینه در عیار اشین او زوره	دید پر دو در عینه در عیار اشین او زوره
دکله نقطه زاده شاش قرآن مبین او زوره	دکله نقطه زاده شاش قرآن مبین او زوره
لب جو ده سبز زور یا مکس را تکبین او زوره	لب جو ده سبز زور یا مکس را تکبین او زوره
په حفظ حسنه ما و طلسم در وقتین او زوره	په حفظ حسنه ما و طلسم در وقتین او زوره
اکبر اشکیده و سوره بر شاد زومین او زوره	اکبر اشکیده و سوره بر شاد زومین او زوره
بکوشه کون بکوشه جرمی اشک تو نام	بکوشه کون بکوشه جرمی اشک تو نام
کلک کلک خوره پست سلامی جزین او زوره	کلک کلک خوره پست سلامی جزین او زوره
سوی در دله هر کوشه سینه سجان الله	سوی در دله هر کوشه سینه سجان الله
فاکر و الله شیا ما در کوشه ایدی حق	فاکر و الله شیا ما در کوشه ایدی حق
نور دگر یکلک منورا اوله مرآت و کلک	نور دگر یکلک منورا اوله مرآت و کلک
من و حرف در سیک و قی کوشه عرفان کوره	من و حرف در سیک و قی کوشه عرفان کوره
بجو و طفقندن ایله در دینه در زمان الله	بجو و طفقندن ایله در دینه در زمان الله
قالق او تورو جسته دی حران الله	قالق او تورو جسته دی حران الله
کوشه سکاه خیمه صحنی پنهان الله	کوشه سکاه خیمه صحنی پنهان الله
توله یقین بیلدیره که در کوشه انسان الله	توله یقین بیلدیره که در کوشه انسان الله

قطره جسمی ستماهی تو یکجا جمعند	اظهار علوم ایله سساری طریقی	بازار ملک اوفت کلاسیک کتب بیره اولونه	مشق سجده صدقیله اولگرت جماعت	ست کبی غشا ادا راده کلا بیدک تفکرت	بر ادا نه می هر حقیقت بان اشین عشقه	خاش کلا کلا اولون خاشه اولسون	طفل اولی وار اماره رما از غمه اولونش بر
مرفوق پس چه بی نیده ما حسان الله	توان دخی اولونش زما ساهی اولونش	سخت غلله جهان خلقه با فرب کلا کوکرت	بش ابره کور شرک خفیا تی بولونش	بیل کبی کاشنده بتون خلق اولونش	عشقی آتش تی ذکر بیله قلبینه تو بولونش	فاندرانی تا فیض خلا سینه اعلو بولونش	فصلتک یا توب زار بیله اخلاقت استامعی
کول غصون و هر اوله اویا جمنه برنجینه	کلیزه وقت کوکرت کوز تر بولونش	سنگ کلتنه قطرله دست کلکت بوکولونش	مقدم کلبینه و هد تده یاد بی برنجینه	کلا آسیده و در اوله و وقت ایتیمه	سومانی کلامت ایلر آغیا زدی	بر خسته اولونش کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	حرکتک بیلونج و هد بیله هر سین اولونش
خرد مندا اول کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت	زقود عزمی هر فیه ته مقابین کلا کلا کلا	صدقیله رده است کلکت کلا کلا کلا کلا کلا	استند روشن کوزته تی ستمه اولونش	شیر بولونش کوزت و قیومتی بولونش	مقدم کلکتینه و هد تده یاد بی برنجینه	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	یا جسمی کلکت در بیله کلکت بوکولونش
کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا

چون سک کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت کوزت	کلیزه وقت کوکرت کوزت کوزت کوزت کوزت	سخت غلله جهان خلقه با فرب کلا کوکرت	مقدم کلبینه و هد تده یاد بی برنجینه	کلا آسیده و در اوله و وقت ایتیمه	سومانی کلامت ایلر آغیا زدی	بر خسته اولونش کلا کلا کلا کلا کلا کلا	حرکتک بیلونج و هد بیله هر سین اولونش
کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا	کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا کلا

خاک زیر قدمک افکند از تیر کشیدی شب موجد بودک سوز کله فکند انفکاک تره طاشی جگر است و امید هاشمی حال نه هند و چشم فاشقدر روشنه پاکه بوزه او بوشششش اکر در او در لطف بالین چون مرغ فکند رویت پر تو دیدارینه مرآت دیدنوب ش آب حیات بوسه ده زلال دلبر	ای زور مهر کی اوج جعلا بی کشی خاک پای قدیمک زغمت ایرید وی کشی خلفه توصیه به بشاید عجب کشی ای کسول بندنی و غری و تر کشی دل و جان بی بنار گل خلد و کشی دور که کز انچه در بر بر کشی کشی دست پاکه طوره حضرت عیسی کشی از روی لب لعنت چکنار عطش کشی	استخرونده سلامی جکر قیلدی کتاب از عشق کله دوزک بانه دونه فانوشی	ای زوریت باغک صد بیک و در کوی سن سیک دل شمع بنیر ز خاص تر جوق روشنه خوش بر نیک خوبی نین اگر سن بسکک و لکک در مرشت ما لوبین نازقده و تنک الف اید و چون فکند یرو که کده سکا اثبات نظر تنک خطا کنک ندر اسم سکک کنج شمع جان اید خاک فکلیک و کلک و لیدی و ترس ایدولی شککات نوزندن کلک فیض قیاس	عزیز کیده قنوجتن ملک نشن دوری یا قی جرایل نرا وانه بوش جان ویری دور ایدر سه نامنی تیغ اید و ابروی ای بنیلر اولی آخر زمان به شمشیری چو تومی استخایل ویرس یولو نه جان و کسری ای جمیع ایسا ویرس تنک مغزی تور و کورسون خاک اهدن در کمر کوهری باشقراج ایلا یریم کفشتن پای قنبری زره کلر عینت چو حکم بومر از نوزدی	ای اولان جرم کس از اهل نیت و پناه بوسه سلامی در قنوک جرمی و بندتری	هر نیک نور کجا اولد بچون مرانی توی رسول یدنی صنوبر یونیدی عالم دلن اثر
---	--	--	---	--	---	---

هر و ما صبر تر نوزدن ایکنه اعطای نوز سوق محشر و بولود کوروشا غنت بی زبان	اورده تر قدرت عطا بخش کسب حاطه تیردی کنونی مبارک آیه سستی	کوردان و صبر بلدی ارا نوز دن غنا کلدی اویزنی ایکنه غنا بلدی اول عالم نوز کم بزه کشه اهلدی نوز بیجا غنا قطع و صحت معارف صحت نوز دله زت اولدی غنا کلدی تقلید اولدی حرف و صوت اسرار تو خندی بجندن دست و رشودن بی بیجا بوز تانی کوردان تیرد ز کسرسر قن و زنجار لودن فیض یوسفان شمشیردی بعقوبت اولدی بر عالم نوز کیم کسیر کسیر غنا نوز دله	کوردان روزی ایله احسان به نوز کسیر نوزله از جمیع و معشرون غنا کلدی	صید و نوز و هر زنگ کسیر صدمای دانی تبری سکینه قاناز نامنی خاک کلدی تیمبه دار و زویمانی قیلوب زیزه زیز قل ایله حصی اراق تقیه کون چکنه کلدی	چو کله اسقاطا غنا قایت ایلد و بر صدمه راه سندره اثبات ایلد تقی ایلد سلامی لاهی	ستراری جمله نسانه عیان کسیر نیدی آلفه و رس لد نیدن کایم کلدی کلدی
---	--	---	---	--	---	--

نقطه بانهك قوشه گي اكين يوز دوت كتاب
نصفه خوجه ايدمان قعي بولوش حلال ايله
حق نيزه كره اكلندن حضرت شاه برسل
اي سلامي صحت شك و فلفوندين قيل تاريخ
اولوق كل مرشد كرتا بنده يرلان سويونمدي

حكمتدان ابته احمق خلق بواج ايلدي
ميرودي دكست عقلمه خالي تينك جسم اوومه
چمكه سته لطفله اولدي خطاب اركيمه
كيهكه اولون تورمه ترقى ايلدي اطلاع امله
اي سلامي اولون بجلان توريه كيم امله ايلدي
بوند و نطقه فاسدين فكر بصلح ايلدي

كسوه اصل حقيقتد كلاه مولوي
هر قوروك ناشنه توره زلمه قاي قلسير
برك تيبه بركه اقايم عشقه شاه اولوي
خاتقاه مولويده دركس عشق او قيان
كلبن كيرب قيصيله بولون شوشوما
سرفر ايتيمه جوزه بوزلا يقين بوي
منقه ناييله شمشاق قاي قاي بولون
هر ز غافلص بولوك قيتيك تروچ بولون

الف قايتمه سلامي مشكل و جودت كوتر
صدا كه اكلست شته با دتر كلاه مولوي
تقوئي كه در مطلع بيت مشنوكي شريفه واقع است در اصل مطلع
از انسان كاهلاست و مقصود از نايي جناب تقال و تقدس و فسخي كه از ناي بولون شارات

بغچه رحمان اولوگي اولو سلام سجده است مثلاً در حال حسن و صورت صديقي از ناي بشود شروع
در حقيقت انديمانيت نازدي چون ناي كه از شجره بولون در او دي ايمن در حقيقت
از ناي قوت بولون از صورت شجره هيتان انسان كامل و هر شجره مكل شال
آن شجره ايتيمه صبر كره نايه و بولون امله
حاييت نايه از ناي

شقا ايدوب سر بر جهر اول و ناييني
طالركه عيشه بولون خلكاره در
بخش اناكس ايتيمه و صبا صورا اقليله
كوشش عيش ايتيمه اسلانا ايندين خبير
ترجمان كسره شالين ايتيمه اولوب
اي سلامي اولدي هر كونه زاجي بولون بولون
بهر نايه هر نطقه دن بركته معنا ييني

كيشي قايتمه ايله اولو دي صونق
تصرف فنن يدهب هر تره ها ق
بيلوري ستره جيمدي بقلده
وكلدر اصل عيش علف تره زده
من و ما بولوندي بزم ايتيمه
سك ياستكك كيرب ييكه
زبان لال و صقل ملات اولور دي
مصافي علميني بيايتيمه نايي شجوي
بجومي اوج مصفاكك بولور
و شوش و نيب و نيب ايله حقيقتد
صديق ترك ادر قيلمه سلامي

لباس ايتيمه بولون شال و صونق
علوم بجه اورده لاف بولونق
لفظ ايتيمه قايچ هر روق
القدن فرق ايدن الف اولورق
بلي قوتيه اولوك غير موسفه
اولور نايي روق ايله صطوفق
اولوندي ستره جيمده و قسوفق
ديكله قاي بصر قيسل كوقق
عجاب ناي ايله اولور خسوفق
حقيقت شمشكنا و لنگسوفق
چكر كشفه سر ايله ناي بوقق

عشقده بیوش سرگردان اولان اکلر بوزی
 وجه دلدار کی کوروب حیران اولان اکلر بوزی
 اشک چشمی درویدیه آفتان اولان اکلر بوزی
 ترک تجرید اولوبون عریان اولان اکلر بوزی
 وجد جالی جذبہ رحمان اولان اکلر بوزی
 پیرینه قوللق ایلیک سلطان اولان اکلر بوزی

نام و تکی عار و ناموسی تراوش ایلیوب
 ای سلامی خاکید کیسان اولان اکلر بوزی

حقیقده خیره و کشته نیک لعل آئیند رشدرچی
 ولایت اسما نیک مته تا آئیند رشدرچی
 رموز کنت کتیک فخرن پنهانیند رشدرچی
 معارف کوشونیک برش خاق آئیند رشدرچی

طریقته هرونی سلوک رهبریم
 سلامی الدلم جسمه نجفی جاندر رشدرچی

اکون دو عالمی علی کلامه سیاه آئیندی
 یا شنده عاشق دجی ره بیلم نه کنانه آئیندی
 او خونی غمسنه لر قضم دوتا کرم کتاه آئیندی
 بیلیلا آئیندی مجنون کدک آئیند نه شاه آئیندی

باز قده هر کجیت ایله سلامی عاشق نازده
 خرافک آتشده یانه یانه تیرآه آئیندی

اوده باق بو روزق ستمکده ختواری
 طوکت کرشده توکلک و کله صمدی نازی
 نیله آندی شمسی پیچمه مولانا یی
 یا قوت شعل کبی ستور فکده آپی

نام عشق قیله سلامی پنداری یا قوب
 چند بی نور خدایست که آره مولای یی

لحال امله غفلت و ت آره کوندی
 باد صواری نفس لکد لیس آن ترکوندی
 جام الده مثل سبزه مرجان ترکوندی
 صبر سنازی صوفی بوطنیان ترکوندی

یک نور ایله در که مولای بیت نیاز
 خاشاک افروز

بکله ارشد قیوسنده صدقه کلک کبی
 خاکو پی پی صالمه ریشهای ج کبی
 اشک خونین بزوبی صیبت و صدا اولک کبی
 اهل حال اول ایله نقل ساقف آریج کبی

عقل اضن اینسه سلامی غیری نقصانک کوروب
 صبح کسان اولر نه زنده نفسنه تو بیج کبی

سر لامله کلکده کیدیلر یارح ستم کبی
 ایزوب قدسی لاهوته بر اقوی مالکولاه
 کلا ستر جردن دییج اتی انا لاه
 بو کور بر کلکده الاهی والاهی و پالاهی
 حدیث فقر خردیه توکلک علی الاهی

مکتب عشقه ایش کورسخت کبرانی
 نقل شدن و لکن صفا تر بیت رویک آرد
 دو کرمی دل ذلی باش اوله اندولونه
 اوجیه بر اختر اوله شتر آهنگ زند

سهم تو کندی سهریده صبیان کونوندی
 دریای مصعبده کوروب کشتی وجود
 جکده کجه اول ایقدر منجانه دونیند
 دو شتر المدن آب و ضوه شش کسوی جی

حکام اول امر صوب دینده های دل پیج کبی
 کندن و بیوکتن ولدی صحنه ضیاء لریق
 ناعشقه بیان یا قلی سخت دلی ایله کباب
 یار و غیب اهریبه محمل ایله دو کباب

اولنلر کرم کورسک ای می مع الاهی
 یقنان مصباح قلیک نور و شکایت توتون
 وجود کرم طوبی جالی تجلی الیه ایله
 انلر بر علم من لندن من خوف و ریک
 سلامی خوق و جب کرم کور کله آتس قدر

شایخ سعید بن شیخ غری افندی التماسیله دینمشدر	شایخ سعید بن شیخ غری افندی التماسیله دینمشدر
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
شیرتند بر قروح نوش اولیادین شوش کل	شیرتند بر قروح نوش اولیادین شوش کل
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
آرشیان لامکانده طوقی سرتسه مکان	آرشیان لامکانده طوقی سرتسه مکان
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
فتح اوله ویزان اولده سکا کتیر خف	فتح اوله ویزان اولده سکا کتیر خف
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
اقتدایت عشقه لیه خرق اوت کسوم	اقتدایت عشقه لیه خرق اوت کسوم
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
جامع سکر ورنج فیض قطاب چهار	جامع سکر ورنج فیض قطاب چهار
قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل	قطب عالم حضرت سلطان سعدالدین کل
تعمیر طرف اوله دارت شمسی سیلوسی	تعمیر طرف اوله دارت شمسی سیلوسی
واصلی اولر کتیر حقیقه کله دین دور اولدن	واصلی اولر کتیر حقیقه کله دین دور اولدن
ماریف جهر کتیر حقیقه کله دور اولدن	ماریف جهر کتیر حقیقه کله دور اولدن
کیز آچماق شکر کله دین دور اولدن	کیز آچماق شکر کله دین دور اولدن
سور جتار اغیاری اولدن بکلی بده حق	سور جتار اغیاری اولدن بکلی بده حق
ظاهرا اوله صحیح وصلت کیده هستی عشقی	ظاهرا اوله صحیح وصلت کیده هستی عشقی
پوشه قوز سرتسه خانه معصوم اولدن	پوشه قوز سرتسه خانه معصوم اولدن
دوست کمالی کتیر فیضی اشتر طراف	دوست کمالی کتیر فیضی اشتر طراف
اولا بش بیدی هتوز اوله فاله طراف	اولا بش بیدی هتوز اوله فاله طراف
برده کتیر کتیر یوزنده بیت همورا اولدن	برده کتیر کتیر یوزنده بیت همورا اولدن

فایح جیسر علی الرضا کتیر عشقه	فایح جیسر علی الرضا کتیر عشقه
فصرت بیت شاه شکر کتیر عشقه	فصرت بیت شاه شکر کتیر عشقه
نه جوش و فرتنه نه طولنه شمشیه دور	نه جوش و فرتنه نه طولنه شمشیه دور
ایده تو قیجک رفیق آن ایچ کتیر عشقه	ایده تو قیجک رفیق آن ایچ کتیر عشقه
حافزه غائب نر نر کتیر عشقه	حافزه غائب نر نر کتیر عشقه
دو کتیر غزنده نه قبول اولیا کتیر عشقه	دو کتیر غزنده نه قبول اولیا کتیر عشقه
انزوم دوست ایده ایچ کتیر عشقه	انزوم دوست ایده ایچ کتیر عشقه
قبل مدد اسلامه کتیر عشقه	قبل مدد اسلامه کتیر عشقه
سوزش دور دور اوله کتیر عشقه	سوزش دور دور اوله کتیر عشقه
مستجاب ایله دعا فراتقا کتیر عشقه	مستجاب ایله دعا فراتقا کتیر عشقه
فروزه بیدختین دور یار اولان کتیر عشقه	فروزه بیدختین دور یار اولان کتیر عشقه
فاز یانه ویر شخی عدت آصفه کتیر عشقه	فاز یانه ویر شخی عدت آصفه کتیر عشقه
فیض روحانیت پیران واهل ادر ایله	فیض روحانیت پیران واهل ادر ایله
چون رجال لاله کتیر عشقه	چون رجال لاله کتیر عشقه

ای سدرای عرون لطف حضرت ادر ایله	ای سدرای عرون لطف حضرت ادر ایله
موتیرین منصور اولور ادر لطف ادر ایله	موتیرین منصور اولور ادر لطف ادر ایله

حوا و سلاط کلامی لیدو دان کلزولی	صورت ناردون کلوز موسایه انواز چلی
بر سجد و کویس وادی ایکن ده ولی	اولش انوار تجلی اید قاسمی جهتی
صبر انا الحق سولیتوری کیشی منصور اولدن	
موتو اقبال ان تموتوا کشته منظر اولان	ماه قد سیده وجودی میستی طهر اولان
زند و اولرب روحی نور حنی اید نوز اولان	توحیر لک کجی عشق کندن دود و مهر اولان
شهر ز شری بونزه کوردی نطقه صور اولدن	
مست ولان مستانه کلدی ازلدن اابد	توجو حشیا راوله بیلگون است بنجو و حمد
اوله بزم خاص ایدیکو فیضی غیرنی حد	ساقی باقی اندن روح عاشق بی جسد
یکجیز بله عشق سیرک آب انکور اولدن	
بر عجب سودایه و شمشج منور سخی مدام	مرکز صدقه استر دانه دولتله کام
هم طوبه راه ملامت هم اوله غریب عالم	ای سلامی بود آنچه نطفه مقصود عوام
حقه مقبول اولمق استر خلقه منفور اولدن	
تجسس در وایش خیرتی ده ده	
کول جمالی رویین حق ایدانه اجدک	فرسیده اینه دل مرغی آبلان اجدک
پستر غده یا توب حجره جانا اجدک	چوق زمانه شسته کیده دوتلر جان اجدک
اسم اولوردی لیکت در دیکه در جان اجدک	
ماه نقصانک بیلور اید کالی نورینه	بدر اولوردی راست کلک ابروی هلالی نورینه
جان فزایدکن عاشق خضالی کورینه	نخچه عاشق و لیسون صوفی جمالی نورینه
نورینسی کورسه اولور کار مسلمان اجدک	
متن شکر کز غنچه غنچه اولدی نه تنق	هر حکم الدیه دستان ابدن بر سبقت
نه فکله حقیقت و زمین کاغذ اولور سه بر تق	معنی نطقه خنده یاز سه بیکت و زرق
صغیریه عالم طول اولور سه دیوان اجدک	

فلق شکر کینه واللیل بی طهر سید	فرز شری خال نوری عرشه بر ختم سید
بیلینک کعبین آنک کعبه کعبه سید	ای محمد ایستی بالهای مومنان سید
کفر و زلفین بیلینتار دین و جان اجدک	
لان کجی است نال ایلد بواج و دوق	عاشقک اچیلد بیلینتار عفا و بر غنحتی
ای سدرای نقد جان استر شمع و صلیتی	منه صبر عیشی اچره ایتدین اچکلر حیرتی
ایتمیان جان کعبه کوبنده قرابان اجدک	
تجسس حضرت سزایی	
ای انوار ان چو کجی جهلان کسندن منور	سقی تیشیه هر روز ماه ایدن اوان ایزد
فر کاسه کعبه در روز کا انور خاور دور	جمالک نورینه نسبت کوش بی نور ولی فرد
کوش سن سیکت که ز درتک نیل و دیلور	
ظهور ک اولد ندی علامه بر مرتکز	اونما زدی اس اس کن از کجک کنبه صفر
سقا تیش کون کلدی جهلان جمله پیغمبر	سن اول سلطان قایم سالتیک با سروز
هموش لایله قوبده بر کولون وحی کتور	
ایک عالمه تیشتری قوبک خیر نده دولت	اشیکک طاشنی بارش قیله سیر عزت
تنهای کتور و جوهر کسیر نه حاجت	ایش بن آتوز اید خاک بر کده ایلین خذت
نکاه التفاکت عاشق کبریت اچورد	
او شکر تزل کویین او زاده اولور شکر	جمال الاهی چون ویر اکیف کور شکر
نیز آت حق سن اولدی ک سولین طیر شکر	تیرش قوروزه من رانی کیم سوز شد ک
سجور و کلک لایله کجی کورک بار بار	
بیلین کز نامک حضرت حقیق کتیک	تقی اولد ا فیض کله جمله بهره مند ک
سرای روسیه باب کرمه دست بند ک	دیلمشاه رسل جلالت سزایی در و ک
تیوکه بکلر قلمی خذ کله پیرو دور	

دور وصف عالم انسانی صغیر جیب جهانی	دور وصف عالم انسانی صغیر جیب جهانی
دوستی و دوستی و در دنیا شهر و بلاد و در وجود	دوستی و دوستی و در دنیا شهر و بلاد و در وجود
عجب بود استخوان عالم سخن آریش از وجود	عجب بود استخوان عالم سخن آریش از وجود
چهار نظریه فرزند و کنز اخلاق در وجود	چهار نظریه فرزند و کنز اخلاق در وجود
حسن تقوی که خالق استی لطیفان خدا	حسن تقوی که خالق استی لطیفان خدا
ذات عالم یک صفا اولی صفا سوا	ذات عالم یک صفا اولی صفا سوا
حس و هم و شبهه سزای حیوانی وجود	حس و هم و شبهه سزای حیوانی وجود
حق تقوی که حکم شکل انسان میدی	حق تقوی که حکم شکل انسان میدی
آورد باطن کین مودودی شیطان یاری	آورد باطن کین مودودی شیطان یاری
نظر بر عالم اسما و کسما در وجود	نظر بر عالم اسما و کسما در وجود
کنت ترک فرزند یک کسما در وجود	کنت ترک فرزند یک کسما در وجود
آرشای من عرف عالم بخوان کنند در	آرشای من عرف عالم بخوان کنند در
شورای کیم اینده باری تعالی در وجود	شورای کیم اینده باری تعالی در وجود
سند در تو کسین اولاد اولاد و بشرها	سند در تو کسین اولاد اولاد و بشرها
ای اسلامی سنده و روح انوری تحت اثری	ای اسلامی سنده و روح انوری تحت اثری
اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود	اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود
باید موسی خضر بیک در کاهنه در پوست نشین	باید موسی خضر بیک در کاهنه در پوست نشین
کاربان چند عشق راه حق با شیور	کاربان چند عشق راه حق با شیور
شاه عشق در که آلهام از شیور	شاه عشق در که آلهام از شیور
لامکان آفتاب غمزه بیه تک پولد شیور	لامکان آفتاب غمزه بیه تک پولد شیور
فاز غمزه دنیا و ما فیها به رغبت ایمان	فاز غمزه دنیا و ما فیها به رغبت ایمان
کونی سبزه غمزه غمزه حیا بیتان	کونی سبزه غمزه غمزه حیا بیتان
لامکان آفتاب غمزه بیه تک پولد شیور	لامکان آفتاب غمزه بیه تک پولد شیور

کسیس کفرت جامی قدس تره ساتی	کسیس کفرت جامی قدس تره ساتی
دیدم ای دل نه در کسین بوقدر قتلوشی	دیدم ای دل نه در کسین بوقدر قتلوشی
گفت با کوه جگر تو چون درو کشتی	گفت با کوه جگر تو چون درو کشتی
اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود	اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود
کوه و کوهی خدا کین آنک در ج فسی	کوه و کوهی خدا کین آنک در ج فسی
خویش که چه فرموده ز سر کشتی	خویش که چه فرموده ز سر کشتی
لاف مومنین چه در او درستی من جیبی	لاف مومنین چه در او درستی من جیبی
بوس با سلم شرف بافته عرش رحمان	بوس با سلم شرف بافته عرش رحمان
کردی ای کس کوش که تاج شاهان	کردی ای کس کوش که تاج شاهان
تا شدن شهر و افاق بخورشید و رشتی	تا شدن شهر و افاق بخورشید و رشتی
مسلم اولی جلیله آن شاه حرم	مسلم اولی جلیله آن شاه حرم
عین او مینگر در دلی خود می کرم	عین او مینگر در دلی خود می کرم
اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود	اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود
جوهر کیم بر اول کوش بیان بزرگ است	جوهر کیم بر اول کوش بیان بزرگ است
رو تو ای زاهد کس که بجهت خورشید است	رو تو ای زاهد کس که بجهت خورشید است
اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود	اربعون جامع دنیا و عقبا در وجود
و بیه دن کوشش سر کله و کرم قطرات	و بیه دن کوشش سر کله و کرم قطرات
کزین شمش بره عشق و زهر لب محاسن	کزین شمش بره عشق و زهر لب محاسن
فنا علف الله به کل زمان عطف کشتی	فنا علف الله به کل زمان عطف کشتی
کردن جانان این خالق بایستی کند	کردن جانان این خالق بایستی کند
ای سلامی تمام در دره کوشش کنند	ای سلامی تمام در دره کوشش کنند
سر بیاد است کز این راه قدم باز کشتی	سر بیاد است کز این راه قدم باز کشتی

طوره نورنجانی بولان موسی نوز	طوره نورنجانی بولان موسی نوز
بگروه سلطان دهر نوز بکتا شوز	بگروه سلطان دهر نوز بکتا شوز
میدوه ز صقی کوروب صقی ارشد کرشد	میدوه ز صقی کوروب صقی ارشد کرشد
بگروه سلطان دهر نوز بکتا شوز	بگروه سلطان دهر نوز بکتا شوز
امکان فایده عزم ایونک بولدا شوز	امکان فایده عزم ایونک بولدا شوز
ای سلامی بر طایفه خطه اجمارید	ای سلامی بر طایفه خطه اجمارید
عزم راهب همسند کرکک دیوار ایدان	عزم راهب همسند کرکک دیوار ایدان
امکان فایده عزم ایونک بولدا شوز	امکان فایده عزم ایونک بولدا شوز
مقام سرالاهوتی حجه مصطفی و تصور	مقام سرالاهوتی حجه مصطفی و تصور
ولایت کرکک کزین علی المرتضاد تصور	ولایت کرکک کزین علی المرتضاد تصور
ایامه ز نورین شش پیدایان تصور	ایامه ز نورین شش پیدایان تصور
عیان اولون بگاد کرکک بوسکر نوز سانی	عیان اولون بگاد کرکک بوسکر نوز سانی
نور در کف طریقی ایاریقت هدایت بانی	نور در کف طریقی ایاریقت هدایت بانی
امام مرشد عالم علی بن الصبا تصور	امام مرشد عالم علی بن الصبا تصور
ایمان خواب تعادلون کوزک جی و دل کافه	ایمان خواب تعادلون کوزک جی و دل کافه
بوسکر کشت بیوب دهری در ویش ویر و شوه	بوسکر کشت بیوب دهری در ویش ویر و شوه
ای سن شاه معنی باقر حسن الصفا تصور	ای سن شاه معنی باقر حسن الصفا تصور
امام جعفر اولدی هادی اتم حقیقتده	امام جعفر اولدی هادی اتم حقیقتده
تقی ایده نقیبه سروران دین شریعتده	تقی ایده نقیبه سروران دین شریعتده
بوسکر کرامتی سکک علی کوسی رضادان تصور	بوسکر کرامتی سکک علی کوسی رضادان تصور

مخیز اولاد اول سلالی یولینه دیرسر	مخیز اولاد اول سلالی یولینه دیرسر
امام عظمی سر سرتیلا حیدر حسن عسکر	امام عظمی سر سرتیلا حیدر حسن عسکر
دیدای حاجی دوده نوش وار شال ببادان تصور	دیدای حاجی دوده نوش وار شال ببادان تصور
انوع دیکر سراج دیوانه امامان	انوع دیکر سراج دیوانه امامان
اندون کلین باغ کول بریا یوز بر	اندون کلین باغ کول بریا یوز بر
سبیل شش هیدان بنت حنیفا یوز بر	سبیل شش هیدان بنت حنیفا یوز بر
شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر	شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر
کوزدی لعل یوز ایچا چون شرق یوز بر	کوزدی لعل یوز ایچا چون شرق یوز بر
کیدر کویوج صاقله ظلام غیر خاطر دن	کیدر کویوج صاقله ظلام غیر خاطر دن
شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر	شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر
اولدن عزم ستر عریس کمالی	اولدن عزم ستر عریس کمالی
کله کیز کز معلوم قلم کاشف و عالم	کله کیز کز معلوم قلم کاشف و عالم
شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر	شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر
تعبیرک بزم و صدیده اچوب فیضی شربند	تعبیرک بزم و صدیده اچوب فیضی شربند
قیقتک فتح اید و عبتی باقی بولدی کتا بند	قیقتک فتح اید و عبتی باقی بولدی کتا بند
شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر	شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر
امام عسکر کوز جند عشق نور عرفانوز	امام عسکر کوز جند عشق نور عرفانوز
سکامی قانع سطل کز نینها نوز	سکامی قانع سطل کز نینها نوز
شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر	شش تاجیم عشقوز نیده آل همایوز بر
دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر	دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر
سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار	سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار
دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر	دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر
سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار	سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار
دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر	دیو ک خاک زهری کک اولاد در کک رهبر
سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار	سوال ایتمم محمد مهدی سر نون بولوب برار

ایضا شده	بر مظلوم باوشت هر گاه تو کند ز جمله شاه تو فلک هفت زمین آنچه سکار با نگاه از برین حکومند ز عالم هر سو ترک و گوی
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا	کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا
اولدی در حسوده بائی ناسته ز سرش برین	عشقه کینه و مبدوم جولان ای درای شادین
رو نسیک بخون جان فریب در هر ملک نایبوتین	هنده جنات عدون قادر خلو صفا خالدرین
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا	کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا
فکاف و زلفکون کوشش نوزاد کین التاب	کرو پاک کف کف چشم جان بیکرین ماه حساب
باجبب سرش فریب ز سر و فکده ترا ب	جانانه منت زیری نعلیک کف و زلف آفتاب
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا	کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا
یکه نوزدم ز خاکت مظهر سرگامه هیدر	اخرت سلام ایچینه ذویج و نیک ما هیدر
کیم غلام اولدی و کردی کمال کمالک شایهیدر	سوک ک و لوق است نمانده صیلمان جان هیدر
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا	کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا
تغنی خاک با صفتی و دولتک اول کور اولور	جانب حقدن بکلیاست ایله بر نوز اولور
هر نظرده عینکده وجه خدا منتظر اولور	بوسه سلامی خدمت نفعتک ایله مغفور اولور
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا	کنست عاصم یا شیخ المذنبین اگر کم لنا

نفست شریف سده کس	کس کس کی ای سلطان عالم ملک و پادشاه هر کلام امر و نهی یک نفس تنزلی است
حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا	حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
جسم کتک محض نوز اولوغی بچونر کالین	جسم کتک محض نوز اولوغی بچونر کالین
کوشش بر لایله ایله صافق ندایا نوزین	کوشش بر لایله ایله صافق ندایا نوزین
حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا	حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
صیغی نیشیر بچونر کورین این دولت کتاب	صیغی نیشیر بچونر کورین این دولت کتاب
ایبار ارون سخی زایه بچونر ایوب آفتاب	ایبار ارون سخی زایه بچونر ایوب آفتاب
حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا	حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
تاج ارسنک ایله تخت نبوت شاهیدر	تاج ارسنک ایله تخت نبوت شاهیدر
لیج الاهی سرایی کسرتیک آگاهیدر	لیج الاهی سرایی کسرتیک آگاهیدر
حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا	حرم اوسون خاکپای دولتینه جان خدا
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا
استان دولتینه یوز کورین مغفور اولور	استان دولتینه یوز کورین مغفور اولور
هر نکل کوروم اولوغی اولور مجبور اولور	هر نکل کوروم اولوغی اولور مجبور اولور
خاکپای دولتینه سبب بیک جان خدا	خاکپای دولتینه سبب بیک جان خدا
انصافه و استلام ای هادی راه خدا	انصافه و استلام ای هادی راه خدا

ای حکمت در در صفا کیمی کند و ز کردی کشتایدوب نیشجهانی در اناوب کبر و بوری خادون بلس خوش جانانوب نیشتهتری بولیب کتدنه بر عارف حق را جبرری عشق و لیلکد جسم هر دو ن کندری خاک را هنده آفتب صندل شک تری نار عشقیله یا نوب جمد صفات بشتری قلع اید کپوه تا نیشقی عشقک تبری دیدن پرده بی قالد کوزن ایلد نظری کل بر اق بو هوس و انیش حکم و هوسری	نقصه توحیح بندش سلای	ایلیسه فرقت ایلد و میسدم آه کسری کورمین شعله بهمتا بیده نوز قسری توقدک کاشن عالمه کزوب و در تری ایتمک کوی دلاری مراده کسفری بولدم و لیکد ایلد ایلد خداری اور تا ما جصکک دلد و معارف ثری قالیه سنده دخی فرج سنکک اشری بولنته معدن جاننده مرادک کهری عارف اول آچ کوزنی سکاکونک قشتری بولد فرنگ و توقدک بیکد کتت معتبری	اوتودوم قاضی و شاف و صریر طبری آره دیم صوردم آخی پرودن آلم خجری	تجه برسون کشی ول یاری هراده آزار بیا سوب من غرق غیری بر ایشاده آزار خشر و شتری آره سه عالم عقاده آزار سری ظاهرده آزار ظاهری اخفاده آزار آب حیوان دیوان کند و در آزار آزار ناهدی میکده ده زندی مصلاده آزار کسی سرار میوشه ایلد با ده آزار کسی عتیه کج ریاضات ایلد کساده آزار عارف اولد که همان نسخ کبراده آزار جمله کندنه بولور هرگز که دنیا ده آزار
---	----------------------	---	--	--

استین یاری سسل ایلد خضراده بولور نور مری دین جام مناده بولور رتنه نورم اولان کسینه علیاده بولور پد بیضا ویلین حضرت نوبده بولور ترتولاج آیه بن سورده اسلراده بولور قیس و شح عاشق اولان مصلیله یلاده بولور بیلدی کور که مرادک کل حلاوه بولور کیمی سجده ما کوب بو یونلی آتوده بولور نغمه اوتابیت ایدر کتک تقصیرن آتوده بولور	اوتودوم قاضی و شاف و صریر طبری آره دیم صوردم آخی پرودن آلم خجری	تجه دم فرقت جانان ایلد پر و اولدم کوه ایدوب سکنی و ایشکی تا شاد اولدم نیشه غمزن کوه دلده بر خاوه اولدم بر زمان کجکش سکک زهاد اولدم کیمه کوند و چالشوب صاحب و اولدم داو دیو دادیم کشت در هر زو اولدم یوز سورور پایتیک جانکته نقا اولدم پایلیوب بیت دلم نیشله آبا اولدم اوتودوم حکم و وحدت درستی ستاد اولدم عین عبرتله با توبت هر شیده ایشاد اولدم	سرسی کونی کزوب پر کسش متقا اولدم جام خدر ایلد نغره زین فریاد اولدم کوی شیرین آرا یوب عالم بغداد اولدم دو شوروب راهمی سجده عیاد اولدم پارخا لک دل نقتش ایلد کجکزاد اولدم عاقبت دامن پیری طوطی شاد اولدم محبت و بند بلا دن جمله آزاد اولدم شعری کلکش کبی بو عالمه نوزاد اولدم در دزدان دلک در دینه اسدا اولدم وحدت حق کوروب جلده ایشاد اولدم
---	--	---	---

<p>او قوم قاضی و کشف و حریر و طبری آرا و نیم صورت دم آبی بیرون آدم خجری</p>	<p>شب طلعت ده وار روز پرتو نور ده وار هوا سها و صفت فصلتا ثابده وار مؤمن و فاسق و اضیاریا اشرار زده وار عشق افشده دم صورت اولان تارده وار داعما هو جکوب ایه تیک کی دلدار زده وار علا و کف و صفت بچون قیاضی افکار زده وار خزرت با تک راه روز یاد اغبیاریا دم زده وار جمله و کما خنجه اصنافه عطارد زده وار جمعه باشد جان و یرویکی دینار زده وار بوسله می کی دکنسته تا چارده زده وار</p>	<p>او قوم قاضی و کشف و حریر و طبری آره و یک صورت دم آبی بیرون آدم خجری</p>	<p>ترکیب بند نظیره در پیش ساهی برم جام می باقی باقی ایله مستور بی واسطه در بیختمز روز ازله ایر و یروی فنا منزه جندیه رکمان خاور کی اعلای و رتبه یوز اما بیت از زده تو مدتی صورت خجری</p>
---	---	--	--

<p>ترکیب بند در روح خلفا را شدین رضوان الله تعالی علیه اجمعهین خدا یا نور تو حیدک تو کوننه رحمان ایله سرا قیل و قالیله تیر تارکیک تو بار اولی کدر ارات کولون تیره و بر آیدینه قلم دواسی در اولیور و از اشفاق شفق تو کیم بنای خانه تو نیک لکسی حب ل اولدی اولام بلبل کی قلمه ساری لغت مجرب کیم</p>	<p>طریق کوی وصله شمع شفق پیش ایله چراغ من لندین بیت قلم روشنا ایله صفای و صیقیل انوار ذکر کله جلا ایله دری در اهل قیل یا اهل بر و تراش ایله دری در یوزار تقفین چایار با صفا ایله دلکم کویای و صفا اهل بیت معذظا ایله</p>	<p>چیلسون کل کی اوصاف یا ازان جیدیندن شیم فیضک ایله غنجه و قلمک شایله</p>
---	--	---

ÖZGEÇMİŞ

10.01.1977'de Ordu'da doğdu. İlköğrenimini o zamanki adıyla 100.Yıl İlköğretim Okulunda bitirdikten sonra ortaöğrenimini Ordu Anadolu Lisesinde tamamladı.

Aynı yıl Afyon Kocatepe Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümünü kazandı. Birinci sınıfın bahar yarı yılında KTÜ Türk Dili ve Edebiyatı Bölümüne yatay geçiş yaptı. 2000 yılında bu üniversiteden birincilikle mezun oldu. Aynı yıl mezun olduğu üniversitenin Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalında Yüksek Lisans programına başladı.

23.10.2000 tarihinde Trabzon'un Arsin ilçesine bağlı Yeşilköy Şehit Haydar Arslan İlköğretim Okuluna Türkçe öğretmeni olarak atandı. 08.03.2002'de Ordu'nun Gülyalı ilçesine bağlı Turnasuyu Yatılı İlköğretim Bölge Okulunda yeni görevine başladı. Hâlen aynı okulda Türkçe öğretmeni olan GÜLPINAR evli ve bir çocuk annesidir.